

විෂය නිර්දේශ

සිංහ

ගුරු මාර්ගෝපදේශ සිංහලය

හතරවන ගෝණීය

Copyright © 2007 National Institute of Education - Sri Lanka.

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන ඒකකය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
මහරගම

2008

අනුග්‍රහය
යුතිසේග් ආයතනය

විෂය නිර්දේශ

සිංහ

ගුරු මාර්ගෝපදේශ සිංහලය

මධ්‍ය පිටපත (සිංහල)

පරිසරය ආග්‍රීත ක්‍රියාකාරකම්
ක්‍රියාකාරකම් පාදක වාචික ඉංග්‍රීසි
දෙවන ජාතික භාෂාව (දෙමළ)
සිංහ තක්සේරු කිරීම

හතරවන ගෞණීය

පළමුවන මුදණය	2001
දෙවන මුදණය	2002
පළමුවන සංගෝධිත මුදණය	2008

හිමිකම ඇවිරිණි

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තමාගේ පණිවිඩය

ප්‍රාථමික පාසල් අවධිය ලමා සංවර්ධනයේ ඉතාමත් තීරණාත්මක අවධියකි. අනාගතයේ සාර්ථක පුරවැසියකු වශයෙන් ක්‍රියා කිරීමට අවශ්‍ය ගෙන්නීන් රාඛියක් ගොඩ නැගෙන්නේන් හැඩ ගැසෙන්නේන් මේ කාල පරිවේදය තුළ දි ය. ඒ සඳහා ලමුන්තේ වර්ධනයට හිතකර එසේ ම එවාට අනුබල දෙන්නා වූ පරිසරයක් තීර්මාණය කිරීම අවශ්‍ය වේ. මෙහි දී ලමුන්ත තමා අවට පරිසරය සමඟ තීරන්තරයෙන් ගැටී අන්දකීම් ලබා ගැනීමටන් ක්‍රියාකාරී ලෙස පරිසරය සමඟ සම්බන්ධ වීමටන් උෂිතය හා සතුට අන්වේදීමටන් තමා කරන වැඩ තුළින් සාර්ථකත්වය භූක්ති විදිමටන් දෙම්විඩියනිගේ හා ගුරුවරුනිගේ ආදරය හා පිළිගැනීම ලැබීමටන් ඉඩ ප්‍රස්ථා සැලැසිය යුතු ය. එවැනි අවස්ථා මුළුයාගේ සංවර්ධනය උපරිම මට්ටමකින් සිදු කිරීමට අනුබල දෙන්නක් වෙයි.

ප්‍රාථමික ශේෂී සඳහා විෂයමාලා සහ ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයන් පිළියෙල කිරීමේ දී ඉහත දක්වන ලද කරුණු දැඩි ලෙස සැලැකිල්ලට ගෙන ඇත. එම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයන් පාසල්වල ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ද එම කරුණු ඉස්මතු වන ආකාරයට ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සංවිධානය කර ගැනීමට ගුරුවරුන් විසින් අවධානය යොමු කළ යුතු ය. එසේ ම මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයන් ගුරු මහත්ම මහත්මීන්ට තම පන්ති කාමරවල ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සංවිධානය කර ගැනීම සඳහා කරන මග පෙනවීමක් පමණක් බව ද අවධාරණය කරනු කැමැත්තෙමි. එහි ඇතුළන් කරුණු සැලැකිල්ලට ගෙන තමාගේ ප්‍රදේශයට ගැලුපෙන ආකාරයට තමාගේ ම ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියක් ගොඩ තගා ගැනීමට ගුරුවරුන් උනන්දු විය යුතු ය. තීර්මාණාත්මක ලෙස පන්ති කාමර කටයුතු ගොඩ තගා ගැනීමට මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය ප්‍රයෝගනයට ගත යුතු ය.

මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ සිටින ඉතාමත් විශාල පිරිසකගේ දායකත්වයෙන් සම්පාදනය කරන ලද්දකි. ඔවුන් සියලු ම දෙනාටන් මෙම කාර්යය වෙනුවෙන් මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියා කළ ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන එකකයේ සියලු ම නිලධාරී මහත්ම මහත්මීන්ට මාගේ කෘත්‍යාචාර්ය හිමි වේ.

මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය මුදුණය කිරීම උදෙසා මුලා අනුග්‍රහය දැක්වීම වෙනුවෙන් යුත්තියෙන් ආයතනයට අපගේ විශේෂ ස්තූතිය හිමිවේ.

මහාචාර්ය ජේ. බඩුලිව. විකුමසිංහ
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
2007 ජූනි 20 දින දි ය.

සිංහල පිනය

2008 වසරේදී තුනටත ගේනීය සඳහා භූතවා දෙන මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය 1998 නව අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ යටතේ තුනටත ගේනීය සඳහා භූතවා දෙන ලද ගුරු අත්පාතේ නව සංස්කරණයකි. 2000 සිට පාසල්වල ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ලද අත්දැකීම සැලකිල්ලට ගෙන මෙම සංස්කරණ සිදු කර ඇත. එසේ ම 2003 වර්ෂයේදී පළ කළ ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සහ වාර්තාව, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය මහින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද විෂයමාලා පසුපෙළුම් වැඩ සටහන මහින් ලබා ගත් තොරතුරු, විවිධ ආයතන මහින් ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ව පවත්වන ලද පර්යෝෂණවලින් ලබා ගත් තොරතුරු සහ ගුරු මහතම මහතම් හා ගුරු උපදේශක මහතම මහතම් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරුද මෙම සංස්කරණය සඳහා ප්‍රයෝගතයට ගන්නා ලදී. විශේෂයෙන් ම ප්‍රධාන අවධින් සහ ගේනීවල විෂයමාලා අතර තිබූ පරතරය නැති කිරීමට මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය මහින් උත්සාහ දරා ඇත.

ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය යනු ගුරු මහතම මහතම් හට තමන්ගේ පන්තිවල ඉගෙනුම්-ඉගැනුවීම් කටයුතු සංවිධානය කර ගැනීමට මග පෙනවනු ලබන උපදෙස් සංග්‍රහයකි. එම මග පෙන්වීම්වලට අනුව තමන්ගේ ඉගෙනුම්-ඉගැනුවීම් කටයුතු සකස් කර ගැනීම ගුරු මහතම මහතම් මහතම්ගේ වශයෙන් වෙයි. ප්‍රාථමික ගේනීවල සිටින සිදුන් සංවර්ධනයේ ඉතාමත් තීරණාත්මක අවධියක පසු වන්නන ය. සිදුන්ගේ තීරණාත්මක වින්තය, සමාජ කුසලතා සහ පොරුෂ ලක්ෂණ ගොඩ තැගෙන්නේන්, හැඩ ගැසෙන්නේන් මේ අවධියේදී ය. එම තිසා සිදුන් සඳහා ඉගෙනුම් අත්දැකීම් සංවිධානය කිරීමේදී, මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ ඇති තොරතුරු මෙන් ම ඉහත සඳහන් කළ ලමා සංවර්ධනය හා සම්බන්ධ කරනු ද සැලකිල්ලට ගත යුතු ය. මෙම වයස් සීමාවේ පසුවන සිදුන්ගේ ඉගෙනුම් සිදු වන්නේ ආයතන් පරිසරයන් සමඟ අත්තර් ක්‍රියා කිරීමෙනි. එම තිසා සිදුන් සඳහා ඉගෙනුම්-ඉගැනුවීම් කටයුතු සංවිධානය කිරීමේදී සිදුන්ගේ ආයතන් පරිසරය අර්ථාත්වීත ලෙස යොදා ගැනීමට ගුරු මහතම මහතම් උත්සාහ කළ යුතු ය.

මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයෙහි ඇති ඉගෙනුම් ක්‍රියාකාරකම සංවිධානය කිරීමේදී, විනෝද්‍රතක වැඩ සහ ක්‍රියාකාරකම්වලට වැදගත් තැනක්දී තිබේ. සිදුන්ට තම ලමා කාලයේදී ප්‍රිතිය ණුක්නි විදීමට හා සාර්ථකතවය අත්දැකීමට අවස්ථාවන් තීවිම ඔවුන්ගේ පුරුණ සංවර්ධනය සඳහා අතියින් වැදගත් වේ. එමෙන් ම ඔවුන්ගේ අනාගත ජීවිතයට අදාළ තීපුණාතා සංවර්ධනය කිරීමේ පදනම ද ඇති කළ යුතු ය. පුද්ගලයකුගේ ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට අවශ්‍ය ජීවන තීපුණාතා රාජියක් විෂයමාලාව තුළ අන්තර්ගත කර ඇත. ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයන්හි දක්වා ඇති අපුරු ඉගෙනුම් ඉගැනුවීම් කටයුතු සංවිධානය කිරීමෙන් සිදුන්ට එම තීපුණාතා අත් කර දීම ගුරුවරුන්ගේ වගවිමක් වේ. ඒ සඳහා පන්ති කාමරය තුළ හැකිතාක් අවස්ථා සම්පාදනය කිරීම වැදගත් ය. තමාගේ පන්තියේ ඉගෙන ගන්නා සිදුන් ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලිය සමඟ කොතරම තොදින් සම්බන්ධ වන්නේද යන්න පිළිබඳ ව තීරණාතරයෙන් සැලකිලිමත්ව සිට අවශ්‍ය පිළියම යොදාමින් කටයුතු කිරීම ගුරු මහතම මහතම්ගේ අවධානයට ලක් විය යුතු තවත් කරුණකි. තක්සේරු කිරීම යනුවෙන් අදහස් කරන මෙම ක්‍රියාවලියෙහි අවසාන ප්‍රතිඵලය විය යුත්තේ සැම සිදුවකුගේ ම ඉගෙනුම වැඩ දියුණු කිරීමය.

මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය සකස් කිරීම සඳහා ගුරුවරුන්ගේ ගුරු උපදේශකවරුන්ගේ විදුල්ප්‍රහැනිවරුන්ගේ ගුරුවිදායාල, අධ්‍යාපන විදායා එස්, විශ්ව විදායාල කළිකාවාර්යවරුන්ගෙන් හා අධ්‍යාපන තීලධාරීන් විශාල පිරිසකගේ ද සහාය ලබා ගන්නා ලදී. ඒ සියලු ම දෙනා ම දැක් වූ දායකතවය වෙනුවෙන් අපගේ කෘතභාතාවය පළ කරමු. එසේ ම ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන අංශයේ කටයුතුවලට තීරණාතරයෙන් සහාය දක්වන හිහු ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂවරුන් වන කම්ලා පිරිස් මෙනවිය, විනාශාගේ මලවැන්න මිය, ආවාර්ය ඒ. එල්. එස්. තානායක්කාර යන මහතම මහතම් මහතම් ලබා දී ඇති සේවය බෙහෙවින් අයය කරමු. එසේ ම තීරණාතරයෙන් අපට අවශ්‍ය මග පෙන්වීම් ලබා දෙන අප ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් මහාචාර්ය ජගත් වික්මසිංහ මහතා කෘතභාතා පුරුවක ව සිහිපත් කරමු. මෙම කෘතිය සකස් කිරීම වෙනුවෙන් ඇප කැපවී ක්‍රියා කළ අපගේ අංශයේ සියලු ම තීලධාරී මහතම මහතම්ගේ සේවය ඉතා ඉහළින් අයය කරමු.

ආචාර්ය පුරුන්මල ලේකම්ගේ
අධ්‍යක්ෂ - ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන

විමල් සියඹලාගොඩ
සහකාර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
(භාණා, මානව ගාස්තු හා සමාජ විදායා එස්)

2007 ජූනි 20 දින දි ය

ජාතික අරමුණු

- (i) මානව අභිමානයට ගරු කිරීමේ සංකෘත්‍යාපක් මත පිහිටා ශ්‍රී ලංකික බහුවිධ සමාජයේ සංස්කෘතික විවිධත්වය අවබෝධ කර ගනිමින් ජාතික එකාබද්ධතාවය, ජාතික සංස්කෘත්‍යාපකය, ජාතික සම්ගිය, එකමුදුකම සහ සාමය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් ජාතිය ගොඩ ගැනීම සහ ශ්‍රී ලංකිය අනතුතාවය තහවුරු කිරීම.
- (ii) වෙනස් වන ලෝකයක අභියෝගයන්ට ප්‍රතිචාර දක්වන අතර ජාතික උරුමයේ මානුෂී දායාදයන් හඳුනා ගැනීම සහ සරක්ෂණය කිරීම.
- (iii) මානව අයිතිවාසිකම්වලට ගරු කිරීම, යුතුකම හා වගකීම පිළිබඳ දැනුවත් වීම, හඳුයාගම බැඳීමකින් යුතුව එකිනෙකා කෙරෙහි සැලකිලිමත් වීම යන ගුණාග ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ඉවහල් වන සමාජ සාධාරණත්ව සම්මතයන් සහ ප්‍රජාතාන්ත්‍රික ජීවන රටාවක් ගැබී වූ පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සහ පවත්වා ගෙන යාමට සහාය වීම.
- (iv) පුද්ගලයින්ගේ මානසික හා ගාරීක සුව සම්පත සහ මානව අයයෙන්ට ගරු කිරීම මත පදනම් වූ තිරසාර ජීවන තුමයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- (v) සුසමාභිත වූ සම්බර පෙරුමයක් සඳහා නිර්මාපන හැකියාව, ආරම්භක යක්තිය, විවාරකීලි වින්තනය, වගකීම හා වගවීම ඇතුළු වෙනත් ධින්තුමක අංග ලක්ෂණ සාවර්ධනය කිරීම.
- (vi) පුද්ගලයාගේ සහ ජාතියේ ජීව ගුණය වැඩි දියුණු කෙරෙන සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සාවර්ධනය සඳහා දායක වන එලදායී කාර්යයන් සඳහා අධ්‍යාපනය තුළින් මානව සම්පත් සාවර්ධනය කිරීම.
- (vii) ගිසුයෙන් වෙනස් වන ලෝකයක් තුළ සිදු වන වෙනස්කම අනුව හැඳ ගැසීමට හා එවා පාලනය කර ගැනීමට පුද්ගලයින් පූදානම් කිරීම සහ සංකීර්ණ හා අනපේක්ෂිත අවස්ථාවන්ට සාර්ථක ව මුහුණ දීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම.
- (viii) ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව අතර ගෞරුවනීය ස්ථානයක් හිමි කර ගැනීමට දායක වන යුත්තිය, සමානත්වය සහ අනෙක්තා ගරුත්වය මත පදනම් වූ ආකල්ප හා කුසලතා පෝෂණය කිරීම.

මූලික තීපුණුණා

අධ්‍යාපනය කුළුන් වර්ධනය කෙරෙන පහත දැක්වෙන මූලික තීපුණුණා ඉහත සඳහන් ජාතික අරමුණු මුද්‍රන්පත් කර ගැනීමට දායක වනු ඇත.

(i) සන්නිවේදන තීපුණුණා

සාක්ෂරතාව, සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම, රුපක භාවිතය සහ තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය යන අනුකාණ්ඩ 4ක් මත සන්නිවේදන තීපුණුණා පදනම් වේ.

සාක්ෂරතාව : සාවඩානව ඇශ්‍රමිකන්දීම්. පැහැදිලිව කතා කිරීම. තෝරුම ගැනීම සඳහා කියවීම. නිවැරදිව සහ තිරවුල්ව ලිවීම. එලදායී අයුරින් අදහස් තුවමාරු කර ගැනීම.

සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම : භාණ්ඩ, අවකාශය හා කාලය, ගණන් කිරීම, ගණනය සහ මිනුම් සඳහා කුමානුකුල ඉලක්කම් භාවිතය.

රුපක භාවිතය : රේඛා සහ ආකෘති භාවිතයෙන් අදහස් පිළිබැඳු කිරීම සහ රේඛා, ආකෘති සහ වර්ණ ගලපළත් විස්තර, උපදෙස් හා අදහස් ප්‍රකාශනය හා වාර්තා කිරීම.

තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය : පරිගණක දැනුම සහ ඉගෙනීමේ දී ද සේවා පරිග්‍රයන් තුළ දී ද පොදුගලික ජීවිතයේ දී ද තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්ෂණය උපයෝගී කර ගැනීම.

(ii) පෙරුරුෂන්ට වර්ධනයට අදාළ තීපුණුණා

- නිර්මාණකීලී බව, අපසාරී වින්තනය, ආරම්භක ගක්තිය, තිරණ ගැනීම, ගැටළු නිරාකරණය කිරීම, විවාරකීලී හා විග්‍රහන්මක වින්තනය, කණ්ඩායම හැඟීමෙන් කටයුතු කිරීම, පුද්ගලාන්තර සබඳතා, තව සෞයා ගැනීම් සහ ගවේෂණය වැනි වර්තිය කුසලතා
- සංස්කරණය, ඉවසා දුරා සිටිමේ ගක්තිය සහ මානව අභිමානයට ගරු කිරීම වැනි අයයෙන්.
- වින්තවේගී බුද්ධිය.

(iii) පරිසරයට අදාළ තීපුණුණා

මෙම තීපුණුණා සාමාජික, පෙරේව සහ හොතික පරිසරයන්ට අදාළ වේ.

සාමාජ පරිසරය : ජාතික උරුමයන් පිළිබඳ අවබෝධය, බහුවාර්ගික සාමාජයක සාමාජිකයන් විම හා සම්බන්ධ සංවේදිතාව හා කුසලතා, සාධාරණ යුක්තිය පිළිබඳ හැඟීම, සාමාජ සම්බන්ධතා, පුද්ගලික වර්යාව, සාමාන්‍ය හා නෙතික සම්ප්‍රදායයන්, අයිත්වාසිකම්, වගකීම්, යුතුකම් සහ බැඳීම්.

පෙරේව පරිසරය : සංඛ්‍යා පිළිබඳ පෙරේව පදනම් ප්‍රතිච්‍රිතිය, ගස් වැල්, වනාන්තර, මුහුදු, ජලය, වාතය සහ ජීවිත - ගාක, සන්න්ට් හා මිනිස් ජීවිතයට සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදී බව හා කුසලතා.

හොතික පරිසරය : අවකාශය, ගක්තිය, ඉන්ධන, ද්‍රව්‍ය, භාණ්ඩ සහ මිනිස් ජීවිතයට එවායේ ඇති සම්බන්ධතාව, ආහාර, ඇශ්‍රම්, නිවාස, සොංඡා, සුව පහසුව, තින්ද, නිස්සේකාලාකය, විවේකය, අපද්‍රව්‍ය සහ මළපහ කිරීම යනාදිය හා සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදිතාව හා කුසලතාව.

ඉගෙනීම්, වැඩ කිරීම සහ ජීවිත වීම සඳහා මෙවලම් සහ තාක්ෂණය ප්‍රයෝග්‍රහයට ගැනීමේ කුසලතා මෙහි අඩංගු වේ.

- (iv) වැඩ ලෙසකයට පුදානම් විමේ තිපුණුණ
ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම.
තම වෙත්තිය ලැදියා සහ අභියෝගනා හඳුනා ගැනීම.
හැකියාවන්ට සරිලන අයුරින් රැකියාවක් තෝරා ගැනීම සහ වාසිදායක හා තිරසාර
ප්‍රේවනෝපායක තිරත වීම.
යන හැකියාවන් උපරිම කිරීමට හා ධාරිතාව වැඩි කිරීමට අදාළ යෝං තිපුක්තිය හා සම්බන්ධ
කුසාලතා.
- (v) ආගම සහ ආචාර ධර්මයන්ට අදාළ තිපුණුණ
පුද්ගලයන්ට තම දෙනික ජීවිතයේ දී ආචාර ධර්ම, සඳාචාරාතමක හා ආගමානුකූල හැසේරීම
රටාවන්ට අනුගත වෙමින් වඩාත උවිත දේ තෝරා එයට සරිලන සේ කටයුතු කිරීම සඳහා අයයෙන්
උකහා ගැනීම හා ස්වේච්ඡකරණය.
- (vi) ක්වීඩාව සහ විවේකය ප්‍රයෝගනයට ගැනීමේ තිපුණුණ
සෞන්දර්යය, සාහිත්‍යය, සේල්ලම් කිරීම, ක්වීඩා හා මලල ක්වීඩා, විනෝදාංග හා වෙනත්
නීර්මාණාතමක ජීවන රටාවන් තුළින් ප්‍රකාශ වන විනෝද්‍ය, සතුට, ආවේග සහ එවත් මානුෂීක
අත්දැකීම්.
- (vii) “ඉගෙනීමට ඉගෙනුම” එළිඳු තිපුණුණ
යිසුයෙන් වෙනස් වන, සංකීර්ණ හා එකිනෙකා මත යැපෙන ලෙසකය පරිවර්තන ක්‍රියාවලියක්
හරහා වෙනස්වීම් හසුරුවා ගැනීමේ දී හා එට සංවේදී ව හා සාර්ථක ව ප්‍රතිචාර දැක්වීමන්
ස්වාධීනව ඉගෙන ගැනීමන් සඳහා පුද්ගලයින් හට ගක්තිය ලබා දීම.

රුපදේශනය :

ଆවාර්ය ඩී. ඩී. ගුණවර්ධන
(අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය)
ଆවාර්ය ඩී. එල්. එස්. නානායක්කාර
(සහකාර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය)

අධ්‍යක්ෂණය :

විමල් සියලුගොඩ
(අධ්‍යක්ෂ - ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය)

විෂයමාලා කමිටුව :

ଆවාර්ය ඩී. එල්. එස්. නානායක්කාර
විමල් සියලුගොඩ
ඩී. සුභමතියම්
රී. එල්. සුරතිමල
කේ. එ. ඩී. පී. සරත්වන්ද
එම්. එල්. විදානපතිරණ
කේ. එච්. පරණවිතාන
ඡේ. එච්. වන්දුයෙන
රි. කේ. විරතුග
අයිරින් ගේනායක
කේ. ඩී. ආර්. දායාවංශ
ඩී. අතුකෝරල
නන්දා බෙන්තරගේ
එස්. අයි. එම්. එච්. කිම්
ඩී. එම්. බැබිලිව්. මුණසිංහ
එම්. ඩී. ඩී. බැබිලිව්. කුලරත්න
ඩී. ඩී. ප්‍රේමලතා ජයසිංහ
එම්. ආර්. බැබිලිව්. මදුම මයා
කේ. ආර්. පනමසිර මයා
එම්. එන්. වන්දන ප්‍රනාත්ද මයා
ආර්. එම්. කේ ද සිල්වා මයා
එස්. උදයවන්දන් මයා
එච්. බැබිලිව්. එම්. සැහීවා රුවනි රඹුක්වැල්ල මයා

පරිගණක වවන යෙදුම :

මොනිකා විශේෂීක්න්

උපදේශනය :

මහාචාර්ය ජේ. බඩිලිව්. විකුමසිංහ
(අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය)
විමල් සියලුගොඩ මයා
(සහකාර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - භාෂා, මානව ගාස්ත්‍ර හා සමාජ විද්‍යා පිධිය)

අධ්‍යක්ෂණය :

ଆවාර්ය සුරතිමල ලේකම්ගේ
(ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන ඒකකය)

සංස්කරණය හා සම්බන්ධිකරණය :

ඩී. එම්. බැබිලිව්. මුණසිංහ මයා

ලේඛක මණ්ඩලය

අභ්‍යන්තර

ଆවාර්ය සුරතිමල ලේකම්ගේ

කේ. එ. ඩී. පී. සරත්වන්ද මයා

එම්. ඩී. එස්. ද සිල්වා මෙනවිය

එස්. එම්. ආර්. සුදින් මයා

එම්. එම්. ඩී. බැබිලිව්. කුලරත්න මයා

ඩී. ඩී. ප්‍රේමලතා ජයසිංහ මයා

එම්. එම්. බැබිලිව්. මදුම මයා

කේ. ආර්. පනමසිර මයා

එම්. එන්. වන්දන ප්‍රනාත්ද මයා

ආර්. එම්. කේ ද සිල්වා මයා

එස්. උදයවන්දන් මයා

එච්. බැබිලිව්. එම්. සැහීවා රුවනි රඹුක්වැල්ල මයා

බාහිර

කේ. ඩී. ආර්. දායාවංශ මයා

සරත් කුමාරසිංහ මයා

සහභාගිතවය - ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනය

එම්. ආර්. එස්. කේ. අවුගොඩ මයා

රී. වි. ඩී. සී. ඩී. පෙරේරා මයා

විතු

කේ. ඩී. ආර්. දායාවංශ මයා

පිටකවරය

අමරා අමරසිංහ මෙනවිය

පරිගණක වවන යෙදුම :

මොනිකා විශේෂීක්න් මයා

මුදුණ සහභාගිතවය

එස්. ඩී. ඩී. සරත් කුමාර මයා

3 ප්‍රධාන අවධියට අදාළ ආත්‍යතියා හිසුනු ප්‍රමුණාව තහවුරු කිරීම

<ul style="list-style-type: none"> • සංඛ්‍යා නිපුණතා • පෙරුම් වේද වැඩනයට අදාළ නිපුණතා • පරිසරයට අදාළ නිපුණතා • වැඩ ලෝකයට සූදානම් වීමේ නිපුණතා • ආගම සහ ආචාර බර්මයට අදාළ නිපුණතා • ක්‍රිඩාව සහ විවෙකය ප්‍රයෝග්‍ය වීමේ නිපුණතා • “ඉගෙනීමට ඉගෙනුම්” පිළිබඳ නිපුණතා 	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 33%;"> <p>1 ප්‍රධාන අවධිය</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">1 ගෞනීය</td> <td style="width: 50%;">2 ගෞනීය</td> </tr> <tr> <td>මධ්‍යස්ථාන දෙවන ජාතික භාෂාව</td> <td>←</td> </tr> <tr> <td>ගණීතය</td> <td>←</td> </tr> <tr> <td>ආගම</td> <td>←</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td style="text-align: center;"> </td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">6 ගෞනීයේ සියලුන් සමඟ අන්තර්ක්‍රියා</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">විෂය සමාගම් ක්‍රියාකාරකම්</td> </tr> </table> </div> <div style="width: 33%;"> <p>2 ප්‍රධාන අවධිය</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">3 ගෞනීය</td> <td style="width: 50%;">4 ගෞනීය</td> </tr> <tr> <td>මධ්‍යස්ථාන ඉංග්‍රීසි දෙවන ජාතික භාෂාව</td> <td>←</td> </tr> <tr> <td>ගණීතය</td> <td>←</td> </tr> <tr> <td>ආගම</td> <td>←</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td style="text-align: center;"> </td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">විෂය කාරකම් පාදක වාලික ඉංග්‍රීසි</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">විෂය සමාගම් ක්‍රියාකාරකම්</td> </tr> </table> </div> <div style="width: 33%;"> <p>3 ප්‍රධාන අවධිය</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">5 ගෞනීය</td> <td style="width: 50;"></td> </tr> <tr> <td>මධ්‍යස්ථාන ඉංග්‍රීසි දෙවන ජාතික භාෂාව</td> <td>←</td> </tr> <tr> <td>ගණීතය</td> <td>←</td> </tr> <tr> <td>ආගම</td> <td>←</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td style="text-align: center;"> </td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">පරිසරය ආග්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">සියු ලැයිදා හා රැවිකත්ව සඳහා වන වෛක්‍රේමිත ව්‍යුහයන්</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">විෂය සමාගම් ක්‍රියාකාරකම්</td> </tr> </table> </div> </div>	1 ගෞනීය	2 ගෞනීය	මධ්‍යස්ථාන දෙවන ජාතික භාෂාව	←	ගණීතය	←	ආගම	←			6 ගෞනීයේ සියලුන් සමඟ අන්තර්ක්‍රියා		විෂය සමාගම් ක්‍රියාකාරකම්		3 ගෞනීය	4 ගෞනීය	මධ්‍යස්ථාන ඉංග්‍රීසි දෙවන ජාතික භාෂාව	←	ගණීතය	←	ආගම	←			විෂය කාරකම් පාදක වාලික ඉංග්‍රීසි		විෂය සමාගම් ක්‍රියාකාරකම්		5 ගෞනීය		මධ්‍යස්ථාන ඉංග්‍රීසි දෙවන ජාතික භාෂාව	←	ගණීතය	←	ආගම	←			පරිසරය ආග්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්		සියු ලැයිදා හා රැවිකත්ව සඳහා වන වෛක්‍රේමිත ව්‍යුහයන්		විෂය සමාගම් ක්‍රියාකාරකම්		<p style="text-align: center;">දෑරුවන් පැහැදා ගැනීම</p>
1 ගෞනීය	2 ගෞනීය																																													
මධ්‍යස්ථාන දෙවන ජාතික භාෂාව	←																																													
ගණීතය	←																																													
ආගම	←																																													
6 ගෞනීයේ සියලුන් සමඟ අන්තර්ක්‍රියා																																														
විෂය සමාගම් ක්‍රියාකාරකම්																																														
3 ගෞනීය	4 ගෞනීය																																													
මධ්‍යස්ථාන ඉංග්‍රීසි දෙවන ජාතික භාෂාව	←																																													
ගණීතය	←																																													
ආගම	←																																													
විෂය කාරකම් පාදක වාලික ඉංග්‍රීසි																																														
විෂය සමාගම් ක්‍රියාකාරකම්																																														
5 ගෞනීය																																														
මධ්‍යස්ථාන ඉංග්‍රීසි දෙවන ජාතික භාෂාව	←																																													
ගණීතය	←																																													
ආගම	←																																													
පරිසරය ආග්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්																																														
සියු ලැයිදා හා රැවිකත්ව සඳහා වන වෛක්‍රේමිත ව්‍යුහයන්																																														
විෂය සමාගම් ක්‍රියාකාරකම්																																														

	<p>സെൽലമി, വിനോദപ്രസ്താവനക്ക് വരെ</p>
<p>കേരള സർക്കാർ</p>	<p>കേരള സർക്കാർക്കി അധിനിഗത വരെ</p>

1 ഗ്രേഡ് നോയ് 5 ഗ്രേഡ് നോയ്

අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ හා ප්‍රතිව්‍යුහකරණ යටතේ
1999 වර්ෂයේ සිට ජාතික මට්ටම් ක්‍රියාත්මක වන
ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන විෂයමාලාවේ විශේෂ ලක්ෂණ

- * ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය සඳහා වෙන් කර ඇති අවුරුදු 5ක කාල සීමාව විෂයමාලා සංවර්ධන හා අනෙකුත් කටයුතුව පහසුව තකා ප්‍රධාන අවධි තුනකට බෙදීම.
  - 1 ප්‍රධාන අවධිය : 1 වන සහ 2 වන ග්‍රෑනී
  - 2 ප්‍රධාන අවධිය : 3 වන සහ 4 වන ග්‍රෑනී
  - 3 ප්‍රධාන අවධිය : 5 වන ග්‍රෑනීය
- * පළමුවන ග්‍රෑනීයට ඇතුළු වන දැරුවන් ආරම්භයේදී ම පහසුවෙන් හැඳුනා ගැනීමට ගුරුවරයාට හාවිත කළ හැකි සැලසුම්ගත සෙල්ලම් හා ක්‍රියාකාරකම් සමුහයක් හැඳුන්වා දීම.
- * සාමාන්‍ය අධ්‍යාපන අවධිය අවසානයේදී සිසුන් විසින් වර්ධනය කර ගත යුතු ය දී නිර්දේශීත නිපුණතා ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. එවා ගොඩනැගීමට සූදුසු පදනමක් සැපයෙන පරිදි සැකසුණු නිපුණතා පාදක විෂයමාලාවක් වීම.
- * විෂය ක්ෂේත්‍ර හතරක් යටතේ සංවිධානය කර තිබීම.
  - හාජාව
  - ආගම
  - ගණිතය
  - පරීසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්
- * දැරුවක්ගේ පුර්ණ වර්ධනයට හාජාව හා ගණිත නිපුණතාවලට අමතර ව සෞන්දර්ය, නිර්මාණ, විද්‍යාව, සෝඛාය හා පෝෂණය වැනි තවත් අංශ කිහිපයකට අයන් නිපුණතා වර්ධනය වීම අවශ්‍ය ය. මෙම නිපුණතා වෙන් වෙන් ව විෂයයන් වශයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමට වඩා සිසුනට ගැලපෙන තොමා තුළින් අවස්ථානුකූල ව මතු කර ඉගෙනීමට සැලැස්වීම වඩා යෝගා ලෙස පිළිගැනී. මෙවැනි අංශ මතු කර ගැනීමට සමත් තොමා සමුහයක් සමන්විත පරීසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් විෂයයෙහි පෙරට වඩා සම්බන්ධීත ලක්ෂණ පෙන්නුම් කිරීම.
- * පරීසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් විෂයයෙහි ඉගෙනුම්-ඉගැනීම් ක්‍රියාවලියේදී හාජාව, ගණිතය සහ ආගම යන විෂය ක්ෂේත්‍රවලට සම්බන්ධ නිපුණතා වර්ධනයට ද අවස්ථාවන් සැලසෙන හෙයින් එහි විෂය සම්බන්ධීකරණ ලක්ෂණ පෙන්නුම් කිරීම.
- * පළමුවන ග්‍රෑනීයේ සිට ම පන්තියේ ගුරුවරයා විසින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ක්‍රියාකාරකම් පාදක වාචික ඉග්‍රීසි තම් තව අංශයක් හැඳුන්වා දීම.
- * දෙවන ප්‍රධාන අවධියේ සිට විධීමත් ව ඉංග්‍රීසි විෂය හැඳුන්වා දීම.
- * පළමුවන ග්‍රෑනීයේ සිට දිගට ම විෂය සමාගම් ක්‍රියාකාරකම්වලටත්, පස්වන ග්‍රෑනීයේදී සිසු ලැදියා හා අවශ්‍යතාවලට ගැලපෙන වෙකල්පීත ක්‍රියාකාරකම්වලටත් කාල සටහන තුළින් ඉඩ ප්‍රස්ථා සැපයීම.
- * ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන විෂයමාලාවෙන් සිසුන් තුළ ජ්‍යෙන් නිපුණතා සංවර්ධනය කිරීමට ඉඩ සලසා තිබීම.

- * සමස්ත ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන අවධිය තුළ ම ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාලියේදී ප්‍රධාන තැනක් හිමි වනුයේ ගිහු කේත්දිය දිගාවට තැපුරු වූ කුමවේදවලට ය. එම කුමවේද ප්‍රධාන වශයෙන් තෙවැදැරුම් වේ.
  - සැලසුම්ගත සෝල්ලම් හා විනෝද්ජනක වැඩ
  - ක්‍රියාකාරකම්
  - අසුන්ගත වැඩ
- * පළමුවන ප්‍රධාන අවධියේදී සැලසුම්ගත සෝල්ලම් සහ ක්‍රියාකාරකම්වලට වැඩි අධ්‍යාපනයක්ද අසුන්ගත වැඩවලට අඩු අධ්‍යාපනයක්ද ලැබේ. දෙවන ප්‍රධාන අවධියේදී මෙම කුමවේද තුනට ම ආසන්න වශයෙන් සමානව අවධානය හිමි වේ. තෙවන ප්‍රධාන අවධියේදී ක්‍රියාකාරකම් සහ අසුන්ගත වැඩවලට වැඩි අධ්‍යාපනයක්ද සෝල්ලම්වලට අඩු අධ්‍යාපනයක්ද ලැබේ. මේ අන්දමට ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමවේද සංකලන ප්‍රධාන අවධි තුන කුම කුමයෙන් වෙනස් වීම.
- * සියු ඉගෙනුම් ප්‍රගතිය හා ඉගෙනුම් දුෂ්කරණ පිළිබඳ ව හඳුනා ගැනීම පිළිස නිරික්ෂණය, වාචික ප්‍රශ්න කිරීම, සියුන්ට සවන් දීම වැනි අවධිමතක් කුමවලට ප්‍රමුඛතාවය දෙන අඛණ්ඩ ව කර ගෙන යා යුතු පත්ති කාමර පාදක තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් පවත්වා ගෙන යාම.
- * එක් සියුවකුගේ ලකුණු හෝ සාධන මට්ටම හෝ තවන් සියුවකුගේ ලකුණු හෝ සාධන මට්ටම හෝ සමඟ සයදා තීරණ ගැනීමේ කුමයෙන් මේ නියවිත අරමුණක් හෝ සියු පුර්ව සාධන මට්ටමක් සමඟ සියු සාධනය සයදා තීරණ ගැනීමට සමන් පිළිවෙළින් තීරණයක මුළික සහ පුර්ව සාධන මුළික තක්සේරු කිරීමේ කුම යොදා ගැනීමට අනුබල දීම.
- * සැමට අධ්‍යාපනය තහවුරු කර ගැනීම ඉලක්ක කර ගනීමින්, එස්සඳහා ප්‍රමිතියක් වශයෙන්, එක් එක් ප්‍රධාන අවධිය අවසානයේදී සියුන් විසින් අනිවාර්යයෙන් ම ප්‍රවීණතා මට්ටමට ලභ විය යුතු අතාවගා ඉගෙනුම් තීපුණතා හඳුන්වා දීමට පියවර ගැනීම.
- * එක් එක් ප්‍රධාන අවධිය අවසානයේදී ලභ කර ගත යුතු ය සි අපේක්ෂිත අතාවගා ඉගෙනුම් තීපුණතා පිළිබඳ ප්‍රවීණතාවක් සියලු ම සියුන්ට ලබා දීම ඉලක්ක කර ගෙන එම එක් ප්‍රධාන අවධියක් එකම ගුරුවරයුගේ යටතට පත් කිරීමට අනුබල දීම.
- * පළමුවන ප්‍රධාන අවධියේ සියුන් පරිසර ආග්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් විෂයයේ ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ යේදී සිටින විට ගුරු අධික්ෂණය යටතේ, සංවිධානාත්මක ව හයවන ග්‍රේනීයේ සියුන් සමඟ කණ්ඩායම් වැඩවල යේදීමට ඉඩ ප්‍රස්ථා සැපයීම්.
- * පළමුවන ප්‍රධාන අවධියේදී පමණක් මවිස විෂයයට ගණිතය විෂයයට වඩා වැඩිකාලයක්ද, දෙවන හා තෙවන ප්‍රධාන අවධිවලදී විවික කාලය සඳහා දිනකට මිනින්තු 20ක කාලයක්ද වෙන් කිරීම.
- * 2007 වර්ෂයේ සිට පළමුවන ප්‍රධාන අවධියට දෙවන ජාතික භාෂාව හඳුන්වා දීම. එය සවන් දීමට හා කථනයට පමණක් සීමා කර තිබුණ ද තුන්වන ග්‍රේනීයේ සිට කියවීම හා ලිවීම ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධ කරමින් විධිමතක් ව සියුන්ට ඉගෙනීමට අවස්ථා සලසා තිබීම.
- * 2007 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාකාරකම් පාදක වාචික ඉංග්‍රීසි ගණිත විෂයය සඳහා ද හාවිත කිරීම.
- * 2007 වර්ෂයේ සිට සියුන්ගේ කායික හා මානසික සවර්ධනය සඳහා උපකාරී වන ගැරීර සුවතා වැඩසටහන් පළමුවන ප්‍රධාන අවධිය සඳහා ක්‍රියාත්මක කිරීම.

හතරවන ග්‍රේණිය-විෂය නිර්දේශ සහ ගුරු මාර්ගෝපදේශ සිංග්‍රහය

පටුන

	පිටු අංකය
1.0 මධ්‍යස (සිංහල) - විෂය නිර්දේශය	01-03
ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය	03
හැදින්වීම	04-08
1.1 සවන් දීම	09-23
1.2 කතා කිරීම	24-31
1.3 කියවීම	32-52
1.4 ලිවීම	53-67
තක්සේරු පත්‍රිකාව	68
2.0 පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම - විෂය නිර්දේශය	69-77
ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය	77
හැදින්වීම	77-80
2.1 පැළුටි හා ගස්වැල්	81-87
2.2 අප අවට සිටින සන්තු	88-92
2.3 අප පරිහරණය කරන දේ	93-96
2.4 අපේ ආහාර	97-102
2.5 අඩි ලක්වැසියේ	103-108
2.6 ආරක්ෂාව හා පරිසේයම	109-112
2.7 ජලය	113-115
2.8 ගමනාගමනය	116-119
2.9 ගෙවත්ත	120-123
2.10 වැඩ පහසු කිරීමේ ම.	124-130
2.11 මිනිස් හැසිරීම්	131-135
2.12 පොලොව හා අභය	136-142
2.13 අපට කළ හැකි වෙනස්කම	143-145
2.14 මිනිසා හා තොරතුරු	146-148
2.15 අපේ අතීත විත්ති	149-152
2.16 අපේ යහපැවැත්ම	153-158
තක්සේරු පත්‍රිකාව	159
3.0 ක්‍රියාකාරකම පාදක වාචක ඉංග්‍රීසි	160-180
4.0 දෙවන ජාතික හාජාව - විෂය නිර්දේශය	181-183
ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය	184
හැදින්වීම	184-185
ආදර්ශ ක්‍රියාකාරකම සන්තතිය	186-203
පොදු තක්සේරු පත්‍රිකාව	204
5.0 සියු ප්‍රගතිය තක්සේරු කිරීම	205-208
6.0 අත්‍යවශ්‍ය ඉගෙනුම් නිපුණතා	209-210

ගණීතය විෂය නිර්දේශ හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සිංග්‍රහය,
ආගම් පදනා විෂය නිර්දේශ හා ගුරු අත්පොත්
වෙන වෙන ම ඉදිරිපත් කර ඇත.

කාලය බෙදා ගැනීම - දෙවන ප්‍රධාන අවධිය (තුනවන හා හතරවන ගේණි)

විෂයය	සතියකට කාලය	
1. මවබස	පැය	5.00
2. ගණීතය	පැය	5.00
3. පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම	පැය	6.00
4. ඉංග්‍රීසි	පැය	3.00
5. දෙවන ජාතික භාෂාව	පැය	1.00
6. ඇාගම	පැය	2.00
7. උදය රස්වීම හා ආගමික වතාවන්	පැය	1.15
8. විවේක කාලය	පැය	1.40
9. ගේරිර සුවතා ක්‍රියාකාරකම	පැය	2.05
10. විෂය සමගාමී ක්‍රියාකාරකම	මිනින්ද	30 (සතියේ එක් දිනක)
සතියකට මුළු කාලය	පැය	27.30

දෙවන ප්‍රධාන අවධියට ජීවිසෙන සිසුන් හඳුනා ගැනීම

වර්ෂය ආරම්භයේදී තමන් වෙත පැමිණෙන සිසුන්ගේ හැකියා තොහැකියා රුවී අරුවිකම් හා ලැදියාවන් පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා තිබීම ගුරුවරයාට ඉතා වැදගත් වේ. දෙවන ප්‍රධාන අවධිය පුරාවට වසර දෙකක පමණ කාලයක් ගුරුවරයා හා සිසුන් අතර මතා අන්තර් සම්බන්ධතාවක් පවත්වා ගැනීම සඳහා මෙමහින් පහසු ආරම්භයක් සලසා ගත හැකි ය. එසේ ම එලදායී ඉගෙනුම් අවස්ථා සම්පාදනය කිරීම සඳහා ද එය බෙහෙවින් ප්‍රයෝග්‍රන්වත් වනු ඇත.

දෙවන ප්‍රධාන අවධියට ජීවිසෙන සිසුන් හඳුනා ගැනීමේ දී සැලකිල්ලට ගත හැකි මූලාශ්‍ර කිහිපයකි.

1. පළමුවන ප්‍රධාන අවධියෙහි අත්‍යවශ්‍ය ඉගෙනුම් තිපුණුතා සම්බන්ධ වාර්තා පළමුවන ප්‍රධාන අවධියෙහි අත්‍යවශ්‍ය ඉගෙනුම් තිපුණුතා සකස් කිරීමේදී දෙවන ප්‍රධාන අවධිය තුළ පහසුවෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා සිසුන් විසින් අත්‍යවශ්‍යයෙන් ම ප්‍රවීණ කළ යුතු තිපුණුතා කෙරෙහිද අවධානය යොමු කර ඇත. එබැවින් පළමු ප්‍රධාන අවධියෙහි අත්‍යවශ්‍ය ඉගෙනුම් තිපුණුතා, දෙවන ප්‍රධාන අවධියෙහි පදනම් තිපුණුතා ලෙස සැලකීම වටිනි. සිසුන් එක් එක් තිපුණුතාවන්හි ප්‍රවීණතාව කරා ගෙන එමේදී පළමු ප්‍රධාන අවධියෙහි ගුරුවරයා විසින් හාවිත කරන ලද අනාවරණ උපකරණ, එවා කුඩාවට තවා ඇති අපුරුෂ, එම ඔස්සේ රස් කර ගෙන ඇති තොරතුරු සැලකිල්ලට ගෙන සිසුන් එක් එක් විෂය ක්ෂේත්‍ර ඔස්සේ අන්කර ගෙන ඇති විෂය සාධනය මෙන් ම ඔවුන් සතු සමාරිය කුසලතා පිළිබඳ ව ද තක්සේරු කළ හැකි ය. එම පිළිබඳ ව යළි මූල සිට ම තොරතුරු රස් කිරීමට කටයුතු කරනවා වෙනුවට පළමු ප්‍රධාන අවධියෙහි වාර්තාද ප්‍රයෝග්‍රනයට ගැනීම මහින් ගුරුවරයාගේ කර්යාත්මක කර ගැනීමට හැකි වනු ඇත.
2. පළමුවන ප්‍රධාන අවධියෙහි ගුරුවරයා සමඟ සාකච්ඡා කිරීම. වසර දෙකක කාලයක් සිසුන් සමඟ ගත කිරීම තුළින් එක් එක් සිසුවා පිළිබඳ ව අන්තර් ගත් අන්දකීම් සම්භාරයක් පළමුවන ප්‍රධාන අවධියෙහි ගුරුවරයා සතුව තිබේ. එම ගුරුවරයා සමඟ සාකච්ඡා කිරීම මහින් සිසුන් පිළිබඳ ව අදහසක් ඇති කර ගැනීමට උත්සාහ දැරිය හැකි ය. කෙසේ වුව ද සිසුන් පිළිබඳ පූර්ව නිගමනවලට එළැඳීමෙන් වැළකී සිටීම අවශ්‍ය ය.
3. දෙම්විජියන්/හාරකරුවන් සමඟ සාකච්ඡා කිරීම. සිසුන්ගේ සමාජ ආර්ථික පරිසරය පිළිබඳ ව මෙන් ම ඔවුන් පාසල් යාම කෙරෙහි දක්වන ආකෘත්ප පිළිබඳ ව ද තොරතුරු දැන ගැනීම ප්‍රයෝග්‍රනවත් වේ. මේ සඳහා ඔවුන්ගේ දෙම්විජියන් හෝ වෙනත් හාරකරුවන් හෝ සමඟ සාකච්ඡා කිරීමට අවස්ථාවක් සලසා ගත හැකි නම් වඩා ප්‍රයෝග්‍රනවත් විය හැකි ය.
4. සිසුන් සමඟ සාකච්ඡා කිරීම. දෙවන ප්‍රධාන අවධියෙහි ඉගෙනුම් කටයුතු ආරම්භ කර පළමු සහ කිහිපය තුළ දී සිසුන් සමඟ සාකච්ඡා කිරීම සහ ඔවුන් තිරික්ෂණය කිරීම මහින් ඔබ විසින් රස් කර ගෙන ඇති තොරතුරු තව දුරටත් තහවුරු කර ගැනීමට හෝ සමඟ සාකච්ඡා කිරීමට අවස්ථාවක් සලසා ගත හැකි නම් වඩා ප්‍රයෝග්‍රනවත් විය හැකි ය. මේ සඳහා මුදුහල්පතිවරයාගේ සහාය ලබා ගත හැකි වන අතර දෙමාලීය සහභාගිතවය ද ලබා ගත හැකි ය.

සිසුන් හඳුනා ගැනීම සඳහා තවත් බොහෝ කුමවේද හාවිත කළ හැකි ය. දෙවන ප්‍රධාන අවධිය ආරම්භයේදී සිසු හැකියා පුදර්ගනය කිරීම සඳහා පළමු ප්‍රධාන අවධිය හාර ගුරුවරයාගේදී සහාය ඇති ව වැඩසටහනක් සංවිධානය කර ගැනීම අර්ථවත් අවස්ථාවක් විය හැකි ය. මේ සඳහා ව්‍යුහල්පතිවරයාගේ සහාය ලබා ගත හැකි වන අතර දෙමාලීය සහභාගිතවය ද ලබා ගත හැකි ය.

මෙසේ විවිධ කුමවේද හාවිත කර සිසුන් පිළිබඳ ව ලබා ගන්නා තොරතුරු හාවිතයට ගනීමින් ඉගෙනුම් ඉගෙනුවීම් කුඩාවලිය සංවිධානය කර ගනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

මටබස - විෂය නිර්දේශය - හතරවන ගෞණීය

1.0 මටබස

1.1 සවන් දීම

1.1.1 සවන් දී අවබෝධ කර ගෙන ප්‍රතිචාර දක්වයි.

- ජේදයකට සවන් දී ස්ථාන, පුද්ගල, සන්නව හා ද්‍රව්‍ය නාම වෙන් කර දක්වයි.
- වැදගත් කරුණු තෝරා ඉදිරිපත් කරයි.
- වචනවල තෝරුම අවබෝධ කර ගෙන ප්‍රකාශ කරයි.
- සිදුවීම් කිහිපයක අනුමිලිවල නිවැරදි ව දක්වයි.

1.1.2 සවන් දී වින්දනය ලබයි.

- කවි/හිටුවල සවන් දෙමින් තාල තබයි.
- කතන්දරවලට සවන් දී ප්‍රතිචාර දක්වයි.
- මමා නාට්‍යවලට සවන් දී ප්‍රතිචාර දක්වයි.

1.1.3 ඉගෙනීම සඳහා සවන් දෙයි.

- ගුරුවරයාට සවන් දී ප්‍රතිචාර දක්වයි.
- විශේෂ ආරාධිතයනට සවන් දී ප්‍රතිචාර දක්වයි.
- විද්‍යුත් මාධ්‍ය අධ්‍යාපනික වැඩ සටහනවලට සවන් දී කරුණු ඉදිරිපත් කරයි.

1.1.4 සවන් දී වින්තනයට යොමු වෙයි.

- තෝරවීලිවලට සවන් දී විසඳයි.
- ගැටුවලට සවන් දී විසඳයි.
- කතන්දර, සිදුවීම්වලට සවන් දී පෙර කියයි.

1.2 කතා කිරීම

1.2.1 කතා කිරීම මගින් සුහදන්වය වර්ධනය කර ගතියි.

- සුහද කතා බහේ යෙදෙයි.
- කතන්දර කියයි.
- තෝරවීලි කියයි.
- කවි, ගී ගායනය කරයි.
- අන්දැකීම් පවසයි.

1.2.2 තිසි උච්චාරණය සහිත ව කතා කරයි.

- තාලානුකූල ව කවි, ගී, සින්දු කියයි.
- වාචික අභිනය සහිත ව හඩු නහා කතා කරයි.
- අවබාරණයෙන් කතා කරයි.

1.2.3 සන්නිවේදන අවශ්‍යතා සඳහා කතා කරයි.

- පණිවිඛ පවසා පිළිබුරු රැගෙන එයි.
- අන්දැකීම් සෙසු අයට පවසයි.
- උගත් අලුත් දැනුම අත්‍යායන් හා බෙදා ගතියි.

1.3 කියවීම

1.3.1 නිවැරදි උච්චංග සහිත ව විරාම ලක්ෂණවලට අනුකූල ව කියවයි.

- සියලුම මාප්‍රාණ අක්ෂර සහිත ව මිශ්‍ර සිංහල හෝ සියලුම අක්ෂර නිසි ලෙස උපුරුවම් නිසි කියවයි.
- වේග වර්ධනය කර ගතිම් කියවයි.
- තැබුම්, කොමාව, ප්‍රශ්නාර්ථය, විශමයාර්ථය යන විරාම ලක්ෂණවලට අවනත ව කියවයි.
- විවිධ ගෙළුන් අනුව කියවයි.
- ඉස්පිලි, පාපිලි, අල්කිමෝ, ඇල්පිලි, ඇද්පිලි, රකාරාංශය, යාසිය හා ගයනුකින්ත යෝදුණු ව්‍යුත නිවැරදි ව උපුරුවම් කියවයි.

1.3.2 කියවා අවබෝධ කර ගතියි.

- සන්නිවේදන සලකුණු කියවා අවබෝධ කර ගතියි.
- සරල දැන්වීම කියවා අවබෝධ කර ගතියි.
- ආරාධනා පත් කියවා අවබෝධ කර ගතියි.
- සරල කවි කියවා අවබෝධ කර ගතියි.
- සරල ජේද කියවා අවබෝධ කර ගතියි.

1.3.3 වාශ්මාලාව පෙර්ශනය සඳහා කියවයි.

- විවිධ වෘත්තීන් හා බැඳුණු ව්‍යුත කියවයි.
- සමානාර්ථවත් පද කියවයි.
- විරැද්ධාර්ථවත් පද කියවයි.
- මෛබස පෙළ පොතෙහි හමු වන හාජාමය යෝදුම් කියවයි.

1.3.4 රසායන්වාදය සඳහා කියවයි.

- කාටුන් කියවා රස විදියි.
- ලමා කතන්දර කියවා රස විදියි.
- ලමා කවි කියවා රස විදියි.
- ලමා නාට්‍ය කියවා රස විදියි.

1.3.5 කියවීමේ පුරුදේ ඇති කර ගතියි.

- පොත් එකතු කර ඩුවමාරු කර ගෙන කියවයි.
- ලමින් සඳහා සැකසු සරල ගදු, පදා තීර්මාණ කියවයි.

1.4 ලිවීම

1.4.1 ලිවීමේ ගිල්පිය කුසලතා පුදර්ගතය කරයි.

- සිංහල හෝ සියලුම අක්ෂරවල අග, ප්‍රමාණය, හැඩය අනුව නිවැරදි ව ලියයි.
- අකුරු හා ව්‍යුත අතර පරතරය ගැන සැලකිලිමත් ව ලියයි.
- තැබුම් ලකුණ හා ප්‍රශ්නාර්ථය යොදා ලියයි.
- අර්ථය සඳහා අවශ්‍ය අකුරු හා පිළි යොදා වාක්‍ය ලියයි.
- උපුරු ගෙන නිවැරදි ව ලියයි.
- පටසන දේ අසා නිවැරදි ව ලියයි.

1.4.2 අවශ්‍යතා සඳහා ලියයි.

- පෙළුද්ගලීක ලිඛි ලියයි.
- ආකෘති පත්‍රයක් ඇසුරෙන් පෙළුද්ගලීක තොරතුරු සහයයි.
- විදුලි පුවතක් මගින් පණිවිධියක් යවයි.

1.4.3 නිර්මාණාත්මක ව ලියයි.

- දෙබස් නිර්මාණය කර ලියයි.
- රවනා නිර්මාණය කර ලියයි.
- විනු හෝ සිඳුවීම් හෝ ඇපුරෙන් සරල කතා නිර්මාණය කර ලියයි.
- සරල කවි නිර්මාණය කර ලියයි.

1.4.4 නිවැරදි ලේඛන වහරට යොමු වෙයි.

1.4.4.1 නිවැරදි වාක්‍ය රටා (උක්ත රුපී වාක්‍ය)

- මම යෙදෙන වාක්‍ය නිවැරදි ව ලියයි.
- අපි යෙදෙන වාක්‍ය නිවැරදි ව ලියයි.
- ඔහු යෙදෙන වාක්‍ය නිවැරදි ව ලියයි.
- ඇ යෙදෙන වාක්‍ය නිවැරදි ව ලියයි.
- ප්‍රාණවාලී එක වෙන පුරුෂ ලිංග නාම යෙදෙන වාක්‍ය නිවැරදි ව ලියයි.
- ප්‍රාණවාලී බහු වෙන පුරුෂ ලිංග නාම යෙදෙන වාක්‍ය නිවැරදි ව ලියයි.
- ප්‍රාණවාලී එක වෙන ස්ත්‍රී ලිංග නාම යෙදෙන වාක්‍ය නිවැරදි ව ලියයි.
- ප්‍රාණවාලී බහු වෙන ස්ත්‍රී ලිංග නාම යෙදෙන වාක්‍ය නිවැරදි ව ලියයි.

1.4.4.2 අක්ෂර වින්‍යාසයේ රටා අනුව ලියයි.

- මහාප්‍රාණ අක්ෂර යෙදෙන, භාවිතයේ යොදා ගන්නා වවන නිවැරදි ව ලියයි.
- ණ, ල යෙදෙන භාවිතයේ යොදා ගන්නා වවන නිවැරදි ව ලියයි.
- ග, ඡ යෙදෙන භාවිතයේ යොදා ගන්නා වවන නිවැරදි ව ලියයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

හතරවන ග්‍රේනිය සඳහා ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සැලසුම් කිරීමේදී සොලුම් භා විනෝද්‍රනක වැඩ අඩු ප්‍රමාණයකින්ද ක්‍රියාකාරකම් හා අපුන් ගත වැඩ සමාන ප්‍රමාණයකින්ද යොදා ගැනීම අපේක්ෂා කෙරේ.

මධ්‍යස්‍ය විෂය නිර්දේශය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී පෙළ පොත යොදා ගත යුතු අතර ඒ සඳහා පැහැදිලි රුපදෙස් මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ සපයා ඇත. ඒ අනුව ඔබගේ ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සැලසුම් කර ගන්න. සියුන් තුළ නිර්මාණයිලී භාවය වර්ධනය කිරීම සඳහා ඔබගේ නිර්මාණයිලී ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කුම්වේදය විශාල අනුබලයක් බව සිතන්න.

හාජා වර්ධන ඉලක්ක කරා යාම සඳහා මේ ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයෙහි සඳහන් අතිරේක පොත්, පුවත් පත්, සහරා, කැසට් පටි සංපුක්ත තැබී ආදිය ඇතුළත් සම්පත් කට්ටලයක් පත්ති කාමර මට්ටම්න් සපයා ගෙන එවා උවිත පරිදි භාවිත කරන්න.

පත්ති කාමරය තුළ ඇති පත්ති පුස්තකාලය පොත් මල්ල කියවීම් එකකය සඳහා සියුන් යොමු කිරීමට වැඩසටහන් නිර්මාණය කර ක්‍රියාත්මක කරන්න. (මෙම වැඩසටහන් ස්ථාවර හා නිරන්තර වැඩ ලෙස අඛණ්ඩ ව පවත්වා ගෙන යන්න)

මධ්‍යස්‍ය විෂයය යටතේ සියුන්ගේ වාච්‍යාලාව පෝෂණය කිරීම සඳහා ‘පද පොතක්’(නාම පද, ක්‍රියා පද, සමානාර්ථවත් පද, විරුද්ධාර්ථවත් පද, යුගල පද ආදි හාජාවේ ඇති විවිධ පද වර්ග රස් කර ගෙන එක් එක් සියුවා විසින් පවත්වා ගෙන යන පොතක්) පවත්වා ගෙන යන්න.

නොරා ගත් ගුවන් විදුලි හා රුපවාහිනී ලමා අධ්‍යාපනික වැඩසටහන්වලට සවන් දීමේ හා තැරෑමෙන් සියුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. (පන්ති කවචල දී දෙමාලියන් දැනුවන් කරන්න.)

තිර්මාණයේ හා විශේෂ දැක්ෂතා ඇති සියුන්ට අන දීමේ පියවරක් ලෙස ඔවුන් ගුවන් විදුලි, රුපවාහිනී වැඩසටහන්වලට යොමු කිරීමටත්, පුවන් පත්වල ලමා ජිවු සඳහා තිර්මාණ ඉදිරිපත් කිරීමටත් යොමු කරන්න.

සෙමින් හා වේගයෙන් ඉගෙන ගන්නා සියුන් දෙපිරිස ම ඔබට අහියෝගයක් බැවින් ඔවුන් සඳහා උපකාරක හා අභියෝගාතමක වැඩ සැලසුම් කිරීම ඔබ සතු යුතුකමක් හා වගකීමක් ලෙස සලකන්න.

හැදින්වීම

මධ්‍යස්‍ය සවන් දීම, කතා කිරීම, කියවීම, ලිවීම වශයෙන් ක්ෂේත්‍ර හතරක් යටතේ ඉදිරිපත් කර ඇත. ගුරුවරයාට විෂය අන්තර්ගත කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමට පහසු වනු ඒකීයා එසේ ඉදිරිපත් කර ඇතන් ඉගෙනුම්-ඉගෙන්වීම් ක්‍රියාවලිය සංවිධානය කර ගැනීමේ දී මෙම ක්ෂේත්‍ර අදාළ පරිදි සමෙකිනය කර ගැනීම අපේක්ෂා කෙරේ.

2007 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන නිපුණතා පාදක ප්‍රවේශයේ දී, මූලික නිපුණතාවක් ලෙස සාක්ෂරතාව සඳහන් කෙරේ. එහි දී, සාවධාන ව ඇගුමිකන් දීම, පැහැදිලි ව කතා කිරීම, තොරුම් ගැනීම සඳහා කියවීම, තිබුරුදී ව හා නිරවුල් ව ලිවීම, එලදායී අපුරීන් අදහස් භුවමාරු කර ගැනීම යන නිපුණතා කරා සියුන් ලහා කරවීම අපේක්ෂා ය.

මෙම සන්නිවේදන නිපුණතාවලට අමතර ව පරිසරයට අදාළ නිපුණතා, වැඩ ලෝකයට සුදානම් වීමේ නිපුණතා, ආවාර ධර්මවලට හා ආගමට අදාළ නිපුණතා, ක්‍රිඩා හා විවේකය ප්‍රයෝගනයට ගැනීම පිළිබඳ නිපුණතා, පොරුඡ වර්ධනයට අදාළ නිපුණතා ඉගෙනීමට ඉගෙනීම පිළිබඳ නිපුණතා යන අනෙක් නිපුණතා වර්ධනය වන ලෙසින් විෂයයට අදාළ ඉගෙනුම්-ඉගෙන්වීම් ක්‍රියාවලිය සංවිධානය කර ගැනීම අපේක්ෂා කෙරේ.

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන අවධිය සඳහා නිපුණතා

- * එදිනේදා අවශ්‍යතා සඳහා සවන් දීමේ, කතා කිරීමේ කියවීමේ හා ලිවීමේ හැකියා ප්‍රදර්ශනය කරයි.
- * කලී, ගී, කතන්දර අසා සහ කියවා රස විදියි.
- * තිබුරුදී උව්‍යාරණය සහිත ව යුතු නාගා කියවයි.
- * කුමවත් ව පැහැදිලි ව හා තිබුරුදී ව ලියයි.
- * සවන්දීම, කතා කිරීම, කියවීම හා ලිවීම සම්බන්ධ නොදු පුරුදු ප්‍රදර්ශනය කරයි.
- * පොත් පත් කියවා තොරුම් ගනියි. රස විදියි.
- * තම අන්දුකීම් වාර්තා කිරීමට හා අදහස් තිර්මාණාතමක ව ප්‍රකාශ කිරීමේ හැකියා ප්‍රදර්ශනය කරයි.
- * සමුහයක් ඉදිරිපිට තම අදහස් සුහද ව, නිරවුල් ව හා ආවාරිලි ව ඉදිරිපත් කරයි.

දෙවන ප්‍රධාන අවධියේ අපේක්ෂා නිපුණතා

- * ආවාරිලි බව ප්‍රදර්ශනය කරමින් සවන් දෙයි.
- * සවන් දුන් දෙයක ප්‍රධාන අදහස වෙනස් නොකර තැබුව පවසයි.
- * සුහද බව රික ගනීමින් කතා බහෝ යෙදෙයි.

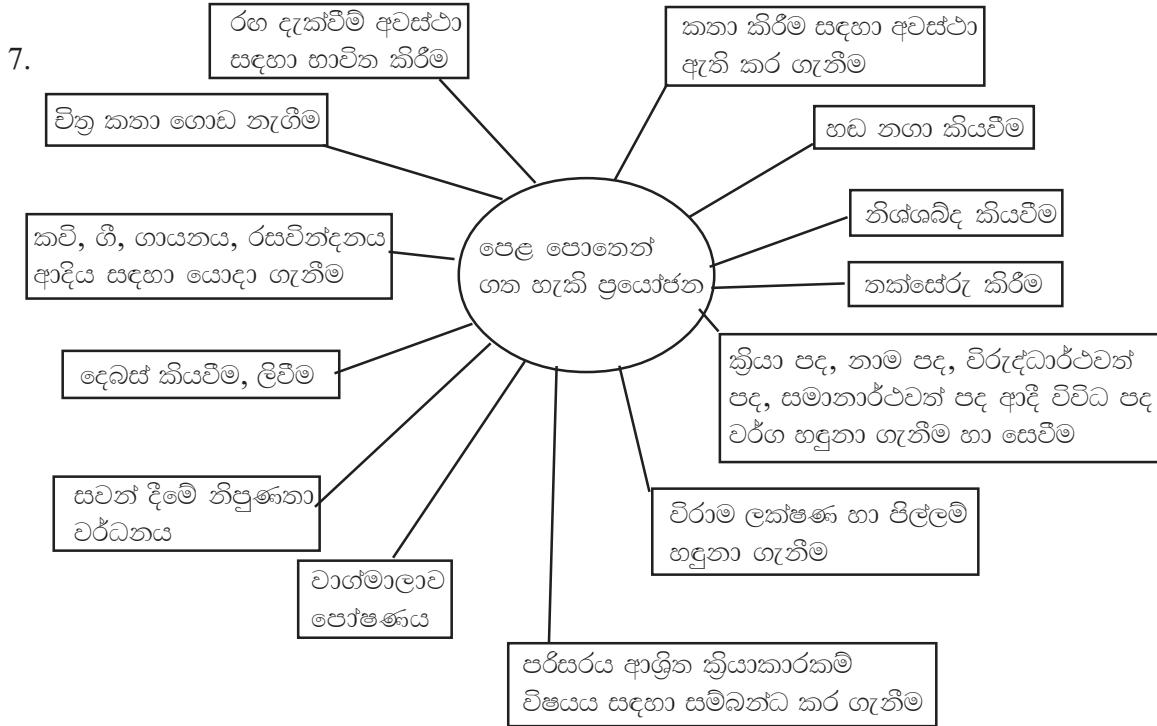
- * නිසි උච්චා පෙනීමෙහි ව්‍යුත් සඳහා කරයි.
- * නිසි උච්චා පෙනීමෙහි ව්‍යුත් ව්‍යුත් මෙහෙයුම් පෙනීමෙහි ව්‍යුත් සඳහා කරයි.
- * කියවා අවබෝධ කර ගෙන වැදගත් කරුණු ඉදිරිපත් කරයි.
- * සරල වියරණ රීති රක් ගනීමින් වැකි ලියයි.
- * සුවිශේෂ යොමු කිරීමකට අනුව තීර්මාණාත්මක ව ලියයි.

හතරවන ගෞනීය සඳහා අප්ප්‍රාක්ෂීත තීපුණුණා

- * වින්ද්‍යාත්මක ව හා අවබෝධයෙන් යුතු ව සවන් දෙයි.
- * සුභදත්වය වර්ධනය කර ගනීමින් නිසි උච්චා පෙනීමෙහි ව්‍යුත් සඳහා කරයි.
- * තිවැරදි උච්චා පෙනීමෙහි ව්‍යුත් ව්‍යුත් මෙහෙයුම් පෙනීමෙහි ව්‍යුත් සඳහා කරයි.
- * කියවා අවබෝධ කර ගනියි.
- * රසාස්වාදය සඳහා කියවා වාශ්මාලාව පෝෂණය කර ගනියි.
- * ලිවීමේ ශිල්පීය කුසාලතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.
- * තිවැරදි ලේඛන වහරට අනුව ලියයි.

පෙළ පොත හාවිතය සඳහා උපදෙස්

1. ඉගැන්වීමේ කාර්යයට පෙර ගුරුවරයා පෙළ පොත භොදින් අධ්‍යයනය කළ යුතු වේ.
2. පෙළ පොතේ පාඩම් ඉදිරිපත් කිරීමේදී අපේරට හා අප සතු සාර්ථකම්, සත්ත්ව හා ගාක ලෙස්කය, විද්‍යාත්මක සෞයා ගැනීම්, පරිසර සුත්දරත්වය හා සාර්කෘතිය, ආරක්ෂාව හා පරීස්සම්, කෘෂිකාර්මාන්තය, සාහිත්‍ය හා රස වින්ද්‍යා, විශ්ව සාහිත්‍ය යන විවිධ ක්ෂේත්‍ර පදනම් කර ගත් දර්ශනයක් සඳහා ව වන බැවින් එවා වඩා අර්ථවත් ලෙස ගිහුයා සතු කිරීම ඔබට පැවරේ.
3. වසරීන් වසර ගිහුයා තුළ කුමික හාජා තීපුණුණාවක් ඇති වන සේ පෙළ පොත සැලුපුම් කර ඇති බව සැලකිලුවට ගන්න.
4. සවන් දීම, කතා කිරීම, කියවීම, ලිවීම යන හාජා ක්ෂේත්‍ර හතර ම ගිහුයන් විසින් ප්‍රගුණ කළ යුතු බැවින් පෙළ පොත කියවීම් ක්ෂේත්‍රය සඳහා පමණක් හාවිත කිරීම අප්ප්‍රාක්ෂා නොකරන අතර එය සෙසු හාජා ක්ෂේත්‍ර සමඟ ද සම්බ්ධානය කර ගත යුතු වේ.
5. පෙළ පොතේ පාඩම් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය විසින් සකස් කර ඇති මධ්‍යස් 04 ආධාරක හඩ පටය හාවිත කරන්න.
6. හතරවන ගෞනීයේ ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ දක්වා ඇති හාජා තීපුණුණා ඉටු කර ගැනීම සඳහා යෝජනා කර ඇති ඇතැම් ක්‍රියාකාරකම්වලට සමාන ක්‍රියාකාරකම් පෙළ පොතේදී සෞයා ගත හැකි ය. එසේ ම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ ඇතැම් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා පෙළ පොත සහාය කර ගත හැකි ය. එවැනි අවස්ථා මොනවා දැයි පෙළ පොත හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ භොදින් අධ්‍යයනය කර භූතා ගන්න.

පාසල් ප්‍රතිපත්ති හා වැඩ සටහන්

පන්ති කාමරය තුළ සිදු වන ගුරු-සිසු අන්තර්ක්‍රියා සහිත ඉගෙනුම් අවස්ථා පමණක් සිදුන්ගේ හාඡා වර්ධනයට ප්‍රමාණවත් තොවේ. හාඡා වර්ධනය ඉලක්ක කර ගත් වැඩ සටහන් රාභියක් පාසල තුළ ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය. එසේ ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වැඩසටහන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ. මේවා පාසල් හා පන්ති ප්‍රතිපත්ති වශයෙන් සැලකුම් කර ක්‍රියාවට තැබූ විශේෂයෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.

- * උදෑසන රස්වීම් හා පන්ති රස්වීම්
  - කථන ක්‍රියාකාරකම්
  - සවන් දීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම්
  - තිවේදන
  - ප්‍රවෘත්ති විකාශනය
  - ද්‍රව්‍ය සිතුවිලි
  - තැරුණීම් අවස්ථා (විද්‍යුත් මාධ්‍ය)
- * විවිධ ප්‍රසාග
  - සාමූහික හා කේවල ඉදිරිපත් කිරීම
  - රැගන හා රුපන
  - විනෝදාත්මක ඉදිරිපත් කිරීම
- * පුදර්ගන
  - නිර්මාණාත්මක ලේඛන (පොත්, සහරා, ලිපි)
  - විතු, කාවුන්
  - ඉගෙනුම් ආධාරක
  - තැනීම්

- * සිහිත් පොල
  - වරිතාරෝපිත කතා
  - හුමිකා රෘගන
  - රෘගන හා රුපණ
- * ආගමික හා සංස්කෘතික වැඩසටහන්
  - හක්ති ගීත
  - කැරෝලේ ගීත
  - මව ගුණ හි, දේශාධිමානී හි
  - නාට්‍ය
  - ජන හි
  - විදි නාට්‍ය
  - අවුරුදු උත්සව
- * මමා සාහිත්‍ය මාසය
  - හාජා දින සංවිධානය
  - අත් අකුරු තරග
  - කියවීමේ තරග
  - පොත් එළිදැක්වීම (කවි, ගීත, නාට්‍ය)
  - නාට්‍ය තරග
  - ජන හි, ජන නැවුම්
  - නිවේදන තරග
  - සුභ පැඹුම් පත්, ආරාධනා පත්, පෝස්ටර් සැකසීමේ තරග
  - ශ්‍රී ලංකික සාහිත්‍යකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු රස් කිරීමේ තරග
- * බිත්ති පුවත්පත, නිර්මාණ පැවුරු
  - නිර්මාණාත්මක ලේඛන
  - පදාළු නිර්මාණ/ගදා නිර්මාණ
  - විතු කාවුන් විතු
  - නිසඳුස් සංකළුපනා
- * පාඨක සමාජ
  - පන්ති පුද්තකාල හාවිතය
  - පොත්පත්, සහරා පුවමාරු කිරීම

ඉහත දැක්වෙන පාසල් වැඩ සටහන්වල දී සිසුන්ගේ හාජා කුසලතා වර්ධනය සඳහා මෙම ක්‍රියාකාරකම් හා වැඩසටහන් සංවිධානය කරන්න. මෙම වැඩසටහන් වාර්ෂික සැලැස්මට ද ඇතුළු කරන්න.

සියු ප්‍රගතිය තක්සේරු කිරීම

මෙම ශේෂීයේ දී මවුස විෂය කුළ ලිඛිත පරික්ෂණ වැනි ඇගයීම්වලට වඩා ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතු වන්නේ සිසුන් සමඟ වැඩ කරමින් හා සිසුන්ගේ වැඩ නිර්ක්ෂණය මගින් සිදු කරන ඇගයීම් විධිවලට ය. සෙල්ලම් හා විනෝද්පතක වැඩ ක්‍රියාකාරකම්, පෙළ පොත හාවිතය වැනි අවස්ථාවල දී නිර්ක්ෂණ, සාකච්ඡා, වාවික ප්‍රශ්න වැනි ක්‍රම මගින් හතරවන ශේෂීයට අදාළ තිපුණුණා වර්ධනය වීම සිදු වන්නේ දැයි නිරතුරු ව තොරතුරු රස් කරමින් තක්සේරු කළ යුතු ය.

- * සිසු ප්‍රගතිය තක්සේරු කිරීම සඳහා යොදා ගත හැකි වාර්තා
  - කණ්ඩායම් වැඩ ප්‍රගති සටහන්
  - කාර්ය සාධන ලිපි ගොනුව
  - බිත්ති ප්‍රවත් පතත ඉදිරිපත් කළ ලිපි එකතුව
  - විෂය තක්සේරු පත්‍රිකා
  - අත්‍යවශ්‍ය ඉගෙනුම් නිපුණතා වාර්තා
  - සිසු කෙටි සටහන් පොත
  - විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති (සෙමෙන්/වේගයෙන් ඉගෙනුම ලබන) සිසුන් සම්බන්ධ වාර්තා
  - කණ්ඩායම් වැඩ/ප්‍රගති සටහන් /ගෙදර වැඩ නිමවුම් එකතුව

ගෙදර වැඩ පැවරීම

- ★ පන්ති කාමරය තුළ දී ඉගෙන ගන්නා වූ විෂය කරුණු තව දුරටත් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා සිසුවාට දැරිය හැකි ප්‍රමාණයට ගෙදර වැඩ පවරන්න.
- ★ ගෙදර වැඩවල දී කළ යුතු දේ හා වැඩ කරන ආකාරය පිළිබඳ ව සිසුන්ට වැටහෙන සේ පැහැදිලි උපදෙස් දෙන්න.
- ★ පන්ති ක්‍රියාකාරකම් සඳහා නිවසින් ගෙන ආ යුතු දී පිළිබඳ ව කළේවිලා ඇති ව සිසුන් හා දෙමාපියන් දැනුවත් කරන්න.
- ★ දෙමාපියන් දැනුවත් කිරීමේ දී පහත සඳහන් කරුණු කෙරේ අවධානය යොමු කරන්න.
  - ◆ පවරන සීමිත ගෙදර වැඩ කොටස සිසුන් විසින් ම කළ යුතු බව
  - ◆ නිවස තුළ හාඡාමය වර්ධනයට තුළු දෙන පරීසරයක් ගොඩ තැගිය යුතු බව
  - ◆ කියවීමට අවශ්‍ය පොත් පත් තෝරා ගැනීමට උදවු කළ යුතු බව
  - ◆ ගුවන් විදුලි හා රුපවාහිනී වැඩසටහන් තෝරා ගැනීමට උදවු කළ යුතු බව

මධ්‍ය පිළිබඳ (සීංහල) ගුරු මාර්ගෝපදේශය

1.1 සවන් දීම

නිපුණතාව

1.1.1 සවන් දී අවබෝධ කර ගෙන ප්‍රතිචාර දක්වයි.

නිපුණතා මට්ටම

1.1.1.1 ජේදයකට සවන් දී ස්ථාන, පුද්ගල, සන්ත්ව, ද්‍රව්‍ය නාම වෙන් කර දක්වයි.

ඉගෙනුම්-ඉගෙන්වීම් කුමෝපාය

කියාකාරකම

ස්ථාන, පුද්ගල, සන්ත්ව හා ද්‍රව්‍ය නාම සියලුල ඇතුළත් සරල ජේදයක් තෝරා ගනන. සිසුන්ට භෞදින් සවන් දීමට හැකි වන සේ එම ජේදය ගුරුවරයා විසින් කිහිප වරක් කියවන්න.

පේදයේ අඩංගු නාම පද පහත දැක්වෙන වගු තුළ ලිවීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

උදාහරණ :- රෝගීරුන්, මූලන්, ගෝනුන් ආදින්ගෙන් හේතු රෝගී ගැනීමට ගමරාල දරන වෙශය සුළු පැවු නොවේ. ගමරාල පැල තුළ සිට කැශයයි. එහෙත් ඉන් වැඩක් වුයේ නැත. හේතු පාඨ වී බඩුරිගු, මුං, තල විනාය විය නොසුවට පත් ගමහාමිනේ නිතර ඇතුළුම් පද කිවාය .

වගුව 01

නාම පද

ස්ථාන නාම	පුද්ගල නාම	සන්ත්ව නාම	ද්‍රව්‍ය නාම
හේතු	ගමරාල ගම හාමින්	රෝගීන් මූලන් ගෝනුන්	බඩුරිගු මුං තල කැශය

උදාහරණ :- බැඳුම් බලා යන දුම්රියෙන් බැය ගත් කසුන්, නිෂාමි, රාධා සහ ගුරුතුමිය වට පිට බලන්නට වුහ. කුඩා අතරින් පටන් ගෙන පුළුන් රෝගීක් පාවෙන්නා සේ පහළට ගලා බසින දිය ඇල්ල එකවර ම නෙත ගැටිණී. පැලැටි, පැලැටි, පැලැටි ගස් හා ගල් අතරින් ගලා යන ජ්‍යෙය මත පීනා යන ගෙම්බන් කසුන්ට දැක ගත හැකි විය. මෙම වමත්කාර දර්ශනය බලා සිටි කසුන් ‘මෙය නම් හරි ම අලංකාර දසුනක්’ යැයි පැවසී ය.

වගුව 02

නාම පද

ස්ථාන නාම	පුද්ගල නාම	සන්ත්ව නාම	ද්‍රව්‍ය නාම

නීපුණතා මට්ටම

1.1.1.2 වැදගත් කරුණු තෝරා ඉදිරිපත් කරයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1

නිවේදනයකට සවන් දී වැදගත් කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට යොමු කරන්න.

පහත සඳහන් උදාහරණ ලෙස දී ඇති එක් එක් අභස්ථාවට උවිත ගෙශීයෙන් යුතු ව පටිගත කර ගන්න.
උදාහරණ 1 :-

කරුණාවන් සවන් දෙන්න. ....

ව්‍යුතියාවේ සිට මාතර බලා යන රජරට රැඹින දුම්රිය තව ස්වල්ප මොහොතකින් තුන්වෙනි
වේදිකාවට පැමිණෙනවා ඇතේ. එම දුම්රිය නවතවන්නේ කුරුණෑගල, පොල්ගහවෙල, මේරියම,
ගම්පහ, රාගම, මරදාන හා කොළඹ කොටුව.

කොළඹ කොටුවේ සිට මාතර දක්වා ඇති සැම දුම්රිය ස්ථානයක ම නවතවනවා ඇතේ.

නිවේදනය ඇසුරෙන් පහත සඳහන් වැදගත් කරුණාවලට පිළිතුරු සැපයීමට සලස්වන්න. (වාචික ව සහ
ලිඛිත ව)

1. දුම්රිය ආරම්භ කරන ස්ථානය .....
2. දුම්රියේ ගමනාන්තය .....
3. දුම්රිය පැමිණෙන වේදිකාව .....
4. දුම්රියේ නම .....
5. දුම්රිය නවතවන ස්ථාන දෙකක් ....

මෙවැනි වෙනත් නිවේදන මේ සඳහා යොදා ගන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

ප්‍රවෘත්තියකට සවන් දී වැදගත් කරුණු තෝරා ඉදිරිපත් කිරීම.

පහත සඳහන් ප්‍රවෘත්තියට සවන් දීමට සලස්වන්න. ඒ අසුරෙන් වැදගත් කරුණු තෝරා ඉදිරිපත් කරවන්න.
(වාචිකව හෝ ලිඛිතව)

ගාල්ල සාස්මිතතා විදුගල්ල 2007 වසරේ හයවන ගෞණීයේ ඉගෙනුම ලබන ජයනී සරලා
කාරියවකම් සිසුවිය දිඟා මෙතා නම් සම්මානනීය ඉතිනියානු විනුපට අධ්‍යක්ෂවරියාගේ වොටර්
විනුපටයේ වූයියා වරිතයට පණ පොවා ලොව හොඳ ම ලමා නිලිය ලෙස 2007 වසරේ සම්මානය
හිමි කර ගෙන ඇතේ.

ඇය මෙම වරිතය සඳහා තෝරා ගැනීමේ මූලික කටයුතු සිදු වූයේ හතරවන ගෞණීයේ ඉගෙනුම
ලබම්න් සිටිය දී ය.

සියුන්ට ගැලපෙන මෙවැනි වෙනත් ප්‍රවෘත්ති තෝරා ඉදිරිපත් කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3

ගිතයකට සවන් දී වැදගත් කරුණු අවබෝධ කර ගැනීමට සලස්වන්න.

පහත සඳහන් ගිතයට සවන් දී එහි වැදගත් කරුණු තෝරා ඉදිරිපත් කිරීමට සියුන් යොමු කරන්න.
(වාචික ව සහ ලිඛිත ව)

පුතුනේ මේ අහගන්න පුතුනේ
පුතුනේ මේ අහගන්න
මං පොඩි කාලේ හදමාමා කිවු
කතාව මේ අහගන්න පුතුනේ
පුතුනේ මේ අහගන්න
පුව් කුඩාවක කැලයේ
සැලුලිහිනී ජේඩුවක් උන්නා
ලස්සන සින්දු කියාලා
පොඩි පුතා තැලෙවා දෙන්නා
හිටි හැරිය ම ද්වසක් දා
මොර පුරන වැස්සක් වැස්සා
ඇල දොල ගංහා පිරිලා
වැහි වතුර ගල ගලා වැස්සා
මහ සැඩ සුළඟක් හමුලා හෝගා
ගස් වැල් ඉදිරි ඇද වැටුණා
පුතුනේ මේ අහගන්න පුතුනේ
පුතුනේ මේ අහගන්න
අම්මයි අප්පයි දෙන්නා
හත් දෙයියනේ දෙයියනේ කියලා
පොඩි පුතා බදාගෙන ඉමුලා
මහ හයියෙන් විලාප දුන්නා
කොයි කාගෙන් දුක සැප බලනා
මේ මුළු තුන් ලෝකට ලොක්කා
පොඩි පුතා බදා ගෙන හඩනා
ඒ මවගේ දරු දුක දැක්කා
හිත උණුවිලා අනුකම්පාවන්
වැහි බිඹු අහසට ඇද ගන්නා
පායා හිරු පෙර වාගේ දිළුණා
වන මල පිහිලා තැටුවා
ඉන් පසු අම්මයි අප්පයි වුට්ටයි
සතුරින් කල ගෙවිවාලු සුව සේ
පුතුනේ මේ .....

(පදමාලාව - කරුණාරන්න අබිසේකර)

මෙවත් වෙනත් ගිතද මේ සඳහා ඉදිරිපත් කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4

වරිතාපදාන කතා ඇසුරෙන් වැදගත් කරුණු තෝරා ඉදිරිපත් කිරීමට සලස්වන්න.

පහත සඳහන් වරිතාපදාන කතාවට සවන් දී ඒ ඇසුරෙන් වැදගත් කරුණු තෝරා ඉදිරිපත් කිරීමට සියුන් යොමු කරවන්න. (වාචික ව සහ ලිඛිත ව)

ශ්‍රී ලංකා නාමය ලොව පුරා රැවි පිළිරවි දීමට සමන් වූ බුද්ධිමතුන් අතුරෙන් අගුරණු පඩි රුවනක් ලෙසින් මහාවාර්ය සෙනරත් පරණවිතාන මහතා හඳුනවා දිය හැකි ය.

1896 දෙසැම්බර් මස 26 වැනි දින ගාල්ලේ මැටරු නම් ගාමයේ උපන් පරණවිතාන මහතා ආල අවධියේ සිට ම පාලි හා සංස්කෘත හාජා උගත්තේ ය. ගාල්ලේ බොනවිස්තා විදුහලින් ඉංග්‍රීසි හාජාව උගත්තේ ය. 1920 දී ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයකු ලෙස පත් වූ පරණවිතාන මහතා 1935 දී ශිලා ලේඛන සහකාරවරයකු ලෙසින් සේවයට බැඳුණි. 1956 දී සිහිරය කැටපත් පවුරට සීමා වී තිබු කරුවූ ගී 685ක් පමණ වෙන් කොට ගෙන එච්චැඩිලි කරමින් සිංහල ගැමී ලේඛකයාගේ තිර්මාණ ගක්තිය ලෝකයට එක්කර ලීමට සමන් විය.

පුරා වසර 33ක් තිස්සේ අවවේ වෙළෙමින් වැස්සේ තෙමෙමින් සොලුලුම් කිය වූ පරණවිතාන පහසු ප්‍රදේශය පුරා මිහිදත් ව තිබු වටිනා වස්තු කැණීම් ආයුධයන් මතු කර ගෙන ඒ පිළිබඳ තොරතුරු කියවා එච්චැඩිලි සාමාන්‍ය ජනතාවට පැහැදිලි කර දීමට වටිනා පොත් පත් ද ලියා පළ කරමින් සිංහල සාහිත්‍යයට ද වියාල සේවයක් කෙලේ ය.

- සවන් දුන් වරිතාපදාන කතාව තුළින් ඉස්මතු කර ගත හැකි කරුණු මොනවා දැයි විමසන්න. (ලිඛිත ව සහ වාචික ව)
- මෙවැනි වෙනත් වරිතාපදාන කතාවලට සියුන් යොමු කරවන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5

කවියකට සවන් දී වැදගත් කරුණු තෝරා ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

පහත සඳහන් කවියට සවන් දී ඒ ඇසුරෙන් වැදගත් කරුණු තෝරා ඉදිරිපත් කිරීමට සියුන් යොමු කරවන්න. (වාචික ව සහ ලිඛිත ව)

උදාහරණ 1 :-

ගොඩ මඟ දෙක ම සරුසාර ය පලබර	ය
කටු රෝද ගම්මාන තරමක පිටිසර	ය
ල් ගම මැදින් ගලනා ගහ මතහර	ය
කඩ මණ්ඩිය පිහිටියේ ගම කෙළවර	ය

(සුදුදෝ සුදු - කේයස්)

උදාහරණ 2 :-

වහලේ සිදුරු අතරින් වැහි බිඳු	බේරේ
ගොම මැටි තො ගැ බිම පොඩි වළවල්	හැරේ
කටු මැටි බින්තියේ පොළවට බර	තීරේ
මැටි ගැලැවිලා දිය කඳ යයි ගෙය	පාරේ

(පිටිසර සිරියාව - කේයස්)

සියුන්ට ගැළපෙන වෙනත් කවි හා පෙළ පොන් කවි ද මේ සඳහා තෝරා ගන්න.

නිපුණතා මට්ටම

1.1.1.3 වචනවල තෝරුම අවබෝධ කර ගෙන ප්‍රකාශ කරයි.

ඉගෙනුම්-ඉගෙන්වීම් කුමෝජාය

ක්‍රියාකාරකම 1

ප්‍රවත්පත්, සහරා, පොත් පත්, ලමා නාටු, ගිත, කවි, විකට කතාවල රසවත් කොටසවලට සවන් දීමට අවස්ථාව සලසා දෙන්න.

මේ සඳහා පහත දැක්වෙන ජේදය විත්ත රුප මැවත අපුරුත් ඉදිරිපත් කරන්න. ජේදය රස විදීමෙන් පසු එහි ඇති වචන පිළිබඳ සියුන් සමඟ සාකච්ඡා කරන්න. එවායේ අර්ථය පැහැදිලි කර දෙන්න.

රඳාහරණ :-

මේ අතර කුමූරු මඩ කිරීම නිසා එවායේ සිටින මාල මත් වී උඩ පාවීමට පටන් ගතිති. කාවසියන්, පුලත් වැනි ලොකු මාලන් කුමූරු මඩවන අය අල්ලා ගතිති. මාලන් අල්ලා ගැනීමට පියුණා එන ලිඛිණි රංචු ඉතා පහතින් හරකුන් උපින් ජියාසර කරන විට හරක් දක්කන්නේ කෙවිවෙන් උනට පහරක් ගස්ති.

(කුඩා අමියි, අපේ ගමයි, යු.පී.ඩී, කාරියවසම්)

රඳාහරණ :-

දින ගණනක් එක දිගට ම වැඩි ඇදහැමිම තිසා කුමූරු යාය ජ්‍රායෙන් පිරි උනුරා යයි. බොහෝ දිනකට පසු ගෙදර එන සුතිමල්ට පාර දිගට ම ගමු වූ අයට තොරතුරු කියමින් එමට සිදු වූ තිසා ඔහු ගෙට ගෙබ වූයේ අදුරු වැවුණු පසුව ය. ගහෙන් වැවුණු පොල් ගෙඩිය අහුලා ගත් අම්මා මිදුලේ වූ පොල් ගෙබ අසලට යනු ඔහු දුටුවේ ය. හඳියේ ම තමා අසලට ආ ප්‍රානා දුටු අම්මාගේ සින සකුරින් උනුරා ගියේ ය. ලිප උඩ තැබු ඇතිලියක යමක් උනුරා බුබුල් දම්මින් තිබින. අසල වූ බංකුවේ හිඳගත් සුතිමල්ට අම්මා තෙල් හිඳ අවසන් ව ඇති බව පෙනීන. අම්මාගේ දුබල මුහුණට හිනාවක් නැගෙනු ඔහු දුටුවේ ය. කුජ්ජි පාම්පුවේ වූ දුබල එලියෙන් වුව ද අම්මාගේ දුබල මුහුණ එලිය වැටි ඇති බව සුතිමල් දුටුවේ ය.

රඳාහරණ :-

පෙර දිග මුතු ඇටය ලෙස ලොව පසිදු	වුණ
දම් දිවයිනකි මොය පෙර සිට පැවැත	එතන
එයරකගැනුම වගකීමක් බාර	වුණ
යුග යුතුකමට දැන් අත් වැල් බැඳිනු	මැනෙ
(ශ්‍රී ලංකාවේ ලොක උරුම - බෙවිඩ් අනුකූලයාදානය)	

මෙවැනි වෙනත් ගදා, පදා කොටස් තොරා ගෙන වචනවල තෝරුම් රස විදීමට සියුන් යොමු කරන්න.

න්‍යුණකා මට්ටම

1.1.1.4 සිදුවීම් කිපයක අනුජිලිවල නිවැරදි ව දක්වයි.

ඉගෙනුම්-ඉගෙන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1

පහත සඳහන් සිදුවීම්වල අනුජිලිවල හඳුනා ගන්න. දී ඇති එක් එක් වගන්තිය පත්‍රිකාවල වෙන වෙන ම ලියා ගන්න.

ඡ්‍රැවායේ අනුජිලිවලු මාරු කරමින් සිසුන්ට සටන් දීමට සලස්වන්න.

නිවැරදි අනුජිලිවලට ගළපා ප්‍රකාශ කිරීමට හා ලිවීමට උපදෙස් දෙන්න. (සිදුවීම්වල ප්‍රධාන අදහස් අනුජිලිවලින් ප්‍රකාශ කිරීම ප්‍රමාණවන් වේ)

රඳාහරණ :-

අහස වැඩි වලාකුලින් බර විය.

තද සුළඟින් ගස්වලේ ඇඟරෙන්නට විය.

හෝ.. හෝ.. ගබ්දය ඇතින් ඇසුනි.

මූල බොර වතුරෙන් පිරි ගියේ ය.

රඳාහරණ :-

පහත දැක්වෙනුයේ මුතු කැට ලමා සමාජයේ වර්ෂ අවසාන තාක්‍රියා ප්‍රදානෙන්ස්සවයේ තාක්‍රියා පත්‍රය යි.

* ස්ථානි කතාව

* පොල් තෙල් පහන දැලුවීම

* තාක්‍රියා ප්‍රදානය කිරීම

* ආරාධිත අමුත්තන් පිළිගැනීම හා කැදුවාගෙන එම

* පිළිගැනීමේ කතාව

* ප්‍රධාන ආරාධිතයාගේ කතාව

(නිවැරදි අදහස ඉස්මතු වන සේ අනුජිලිවල වෙනස් තොවන පරිදි වගන්ති වැඩි ගණනකින් ප්‍රකාශ කළ ද නිවැරදි සේ සලකන්න.)

රඳාහරණ :-

පහත සඳහන් කවි පෙළ ඇසුරෙන් සිදුවීම් කිපයක් අනුජිලිවලට පෙළ ගැස්වීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

මෙහෙමයි වී බන් වන්නේ

1. මධ්‍යසුළුම් සිට එන්නේ ගෝනී ගොඩ සැහැවෙන්නේ කළක් ම එහි දුම් බොන්නේ විමිතැන්නට බැය ගන්නේ	4. මෙහෙමයි වී බන් කැකුල් සුවද පනුරන්නේ කල් සලකාලයි කන්නේ පිළිණු වුණෙන් ලෙඛ දෙන්නේ
2. තද අවවේ සැතපෙන්නේ මෝල් ගහෙන් බැට කන්නේ පිට හම ඉන් ගැලවෙන්නේ වතුරෝගමදී නා ගන්නේ	5. කිරීන් පිසු කළ කිරීබන් කහ, කිරී යෙදු කළ කහබත් දියෙන් තැනු කළ දියබත් පිළිණු වුණෙන් තැන යහපත් (ආනන්ද රාජකරුණා)
3. සැලිය ගොබටයි යන්නේ ලිය්ගල උඩමයි ඉන්නේ එතැනදි ගිනි තැප ගන්නේ කෝපෙන් බිහදිය ලන්නේ	

මෙවැනි වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්වල සිසුන් යොමු කරවන්න.

නීපුණතාව

1.1.2 සවන් දී වින්දනය ලබයි.

නීපුණතා මට්ටම

1.1.2.1 කවි සහ ගිවලට සවන් දෙමින් තාල තබයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

පහත සඳහන් කවි සහ ගිසිපුනට සවන් දීමට සලස්වන්න. මේ සඳහා කැසට් පට හාටින කරන්න. එම කවි සහ ගිවලට සුදුසු තාල තැබීමට සියුන් යොමු කරවන්න.

කවි සහ ගි තාල තබමින් ගායනා කිරීමට අවස්ථාව සලසා දෙන්න.

රදාහරණ :-

පෙළවන් තළලත අඩ සඳ	වැන්නේ
දුළුවන්ගේ සින් සතුට	වබන්නේ
රන්වන් කළ ගෙඩි දැනට	ගන්නේ
තැවුමෙන් කළ ගෙඩි සඳ පින වන්නේ	
(කළ ගෙඩි තැවුම)	

රදාහරණ :-

තත් තත් තනත් තනෙන ... //
තත් තත් තනත් තම දේ නා .. නා.. //
තන තනෙන තන තනෙන ...
තනත තමිදෙන නා නෙන ... //
තාතත් තනත් තමිද නා නා //

සත් වෙන් මහත් අදර
ලත් යුත් සිදන් කුමරු
ගත් සින් කොසන් පැවේදි අංගා
අණ කරන ජන්න යෙන
කන්ථිකය අපු ගෙනෙන
ගෙන යෙදුන අපුගේ පිට තැංගා
(තුරුගා වන්නම)

- * කවි තොරා ගැනීමේ දී සතුන්, ගස්වැල්, රථ වාහන, ස්වභාව ධර්මය, අමා සිතුවිලි, පවුලේ අය, දේශානුරායා අදි ලමා ලෝකයට උචින තොමා සටනේ ලියවුණු කවි තොරා ගන්න.
  - * මේ සඳහා සිංහල හතර පෙළ පොතේ එන පදා පන්ති යොදා ගත හැකි ය.
  - * මේ අමතර ව එවි. ඩී. රෘතිලක, ආනන්ද රාජකරුණා, වත්දරත්න මානවසිංහ, එස්. මහින්ද හිමි, මුනිදාස කුමාරතුරුග, බිඛිලිවි. එ. අධ්‍යිකාරීන වැනි අය සරල බසින් ලමයින් සඳහා ලියා ඇති කවි හි තොරා ගන්න.
  - අපේ පැරුණ්නන් වැඩ කරන විට ගැපු ජන කවි අසා රස විදිමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- මේ සඳහා නෙවැමි කවි, කුරහන් කවි, පැල් කවි, පතල් කවි, කරන්න කවි, පාරු කවි, ජන ක්‍රිඩා ආදිය යොදා ගත හැකි ය.
- අපේ පැරුණ්නන් එදිනෙදා වැඩ කරන විට වෙහෙස තිවා ගැනීමට සතුට ලබා ගැනීමට මෙවැනි හි ගායනා කළ බව පැහැදිලි කර දෙන්න.
- මේ සඳහා රංගනය සහිත ව ගායනයේ යෙදිය හැකි ජන කවි තොරා ගෙන රංගනයේ යෙදෙමින් ගායනා කිරීමට හා රස විදිමට අවස්ථාව සලසන්න.

උදාහරණ :-

අම්බිලි මාමේ

අම්බිලි මාමේ ඔබ මොකද කරන්නේ
 පූජන් වලා යටින් ඉදන් එබැවු බලන්නේ
 වටින් එටින් ඇදෙන්නේ
 මහුණ ඔබේ සිංහීන්නේ
 යේද යොදා සැදු වලා - සලු ද කියන්නේ
 පාත බලන්නේ - මුව විහිදන්නේ
 රිදී සිනා පපා - මෙලෝ එළිය කරන්නේ

සිසිල් සුළා හමන්නේ
 කමුදු සමන් පිපෙන්නේ
 ඇශුරු කැලා - දසන බලා පැනල දුවන්නේ
 තුරු තැලැවන්නේ - සුවද හමන්නේ
 කුපුම් කැලා - රේතු සලා - බිම සරසන්නේ

සියල් සතුන් තිදන්නේ
 සුරන් මෙලෝ වේින්නේ
 ගුවන් කුසේ මැණික් රසේ - ඔබ සරසන්නේ
 සිරස සදන්නේ - රස් පළදන්නේ
 සුපුන් සදේ - ඔබ තිබදේ - ලෝ පුබුදන්නේ
 (පද රචනය - ආර්. එන්. එච්. පෙරේරා)

ගී සින්සුවලට සවන් දී රස විදිමට යොමු කිරීමට සුදුසු ගිත නොරා ගැනීමේ දී පහත සඳහන් ලක්ෂණ කෙරෙහි සැලකිලිමත් වන්න.

- අර්ථය පහසුවෙන් අවබෝධ වන පදමාලාවක් තිබීම.
- විවිත සාකල්පනා සරල ලෙස තිර්මාණය කර තිබීම.
- කනට මිහිර ගබඩාකාර යොදා තිබීම.
- තාල තැබීය හැකි වීම.

උදාහරණ :- ගී

අක්කෙ අක්කෙ අර බලන්නකා
 වැස්සක් නොවැ එන්නේ ...
 (පදමාලාව - ආතන්ද සමරසේරාන්)

සකිය සගවිවට රෝදය කැරෙකෙනවා
 සයද සයද අහි මහ පාරේ යනවා
 (පදමාලාව - රෝහන බැද්දගේ)

මේ අවුරුදු කාලේ - සිනහ වෙයන් රාලේ
 තෙල් ඉහිරුණු කැවුම් ගෙඩිය වාගේ
 (පදමාලාව - ලයනල් රංවල)

ර් තරු බබලතවා - මල් පිහිලා වාගේ
ඉලියෙන් නැහැවෙනවා - මල් වැහැලා වාගේ
(පද මාලාව - පූජා මර්යලීනු ජයකොට් පියවුමා)

හෙළ ජාතික අභිමානේ - වැඩි විරුවන්සේ පොරණේ
හෙළ මධ්‍යම සවි සිරියෙන් - සරසවි පිබිදෙවි පිබිදෙවි
(පදමාලාව - කරුණාරන්ත අබියෝකර)

මොනවද අම්මෙ අකුරු ජාතියක් මල් පෙතිවල කවුදේ ලියලා
කවුරු ද අම්මෙ මෙවා ලියන්නේ පාට පාට ඉර් හැඩ ගහලා
(පද මාලාව - ශ්‍රී වන්දුරන්ත මානවසීහා)

මුහුදු පතුල යට ඉදලා - මුතු ඇටයක නිදිකරවා
පෙනු කුටියක පා කරලා - මගේ දේශනට පූජා ආවා
(පදමාලාව - මහගම සේකර)

මේ සඳහා පහත සඳහන් කැසෙටි පට යොදා ගන්න.

- මුතු පබල කැසෙටි පටය - ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව
- සුරතල් තංගී කැසෙටි පටය - ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව
- අහමු ගයමු රස විදිමු - ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව
- ලමා හී 1 - 2 - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
- වින්දන - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
- මගේ පොඩි යාලි කැසෙටි පෙළ
- සුරිය අරණ කැසෙටි පටය
- හඩ - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

නිපුණතා මට්ටම

1.1.2.2 කතන්දරවලට සවන් දී ප්‍රතිචාර දක්වයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

- කතාව ඉදිරිපත් කරන විට රසවන් අවස්ථා, සිද්ධි, යේදුම් ආදිය වභාත් විස්තරාත්මක ව ඉදිරිපත් කරන්න.
- කතාවේ ඇති සංවාද කොටස් ආකෘතිය සහිත ව සහේවී ස්වරූපයෙන් ඉදිරිපත් කරන්න.
- මේ සඳහා සිනහව, සකුට, කරුණාව, ඉවසීම, නුවණුත් බව යන ගුණාග මතු වන අන්දමේ කතා තෝරා ගන්න.

රඳාහරණ :- සිනහව - අන්දරේගේ කතා

කරුණාව - බුද්ධිදාස රජත්මා නයාට ප්‍රතිචාර කිරීම පිළිබඳ කතා ප්‍රවත්

ඉවසීම - ක්‍රියාත්මකව ප්‍රතිචාර ප්‍රතිකය

නුවණුත් බව - මහෙශඩ පඩිතුමාගේ කතා

කතන්දරවල වරිත, සිද්ධි, සිපුනට අනුකරණය කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

කතන්දරවලට සවන් දී එම පිළිබඳ ප්‍රශ්න කරමින් සාකච්ඡා කිරීමට යොමු කරන්න.

කතන්දරයකට සවන් දී අවබෝධ කර ගන්නා දැයි දැන ගැනීමට සිපු අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

සිපු අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා සරල ප්‍රශ්න කිහිපයක් අසන්න.

නිපුණතා මට්ටම

1.1.2.3 ලමා නාට්‍යවලට සවන් දී ප්‍රතිචාර දක්වයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

නාට්‍යමය සංවාද කොටස් අසා රස විදිමට යොමු කරන්න. හතරවන ගෞණියේ පෙළ පොන් එන ලමා නාට්‍ය කොටස් ද වින්දිනය සඳහා සවන් දීමට යොමු කරන්න. මේ සඳහා අලාකාර යේදුම් සහිත ගබඳ රසය ඉස්මතු වන නාට්‍යමය සංවාද කොටස් රස විදිමට යොමු කරන්න. සවන් දුන් දේ ගැන සාකච්ඡා කරමින් අදහස් දක්වමින් රස විදිමටත් රහ දැක්වීමටත් යොමු කරන්න.

රඳාහරණ :- අඩු යාල්වෝ, නෙළම් කුමාර, කදා වළුලු යන ලමා නාට්‍ය යොදා ගන්න. මේ අමතර ව ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලිය, විදුල ලමා ගුවන් විදුලිය, ජාතික හා ස්වාධීන රුපවාහිනී සේවාවන් මගින් විකාශනය කරන උච්ච ලමා නාට්‍යවලට සවන් දීමට හා තැරැකීමට සිපුන් යොමු කරන්න.

නිපුණතාව

1.1.3 ඉගෙනීම සඳහා සවන් දෙයි.

නිපුණතා මට්ටම

1.1.3.1 ගරුවරයාට සවන් දී ප්‍රතිචාර දක්වයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

පහත සඳහන් සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලන, සංස්කෘතික හා අධ්‍යාපතික වශයෙන් වැදගත් දේශීය හා ජාත්‍යන්තර දින හා සහි පිළිබඳ ව තොරතුරු රස් කිරීමට සියුන්ට උපදෙස් දෙනු ලැබේ. ඔබ ද මේ පිළිබඳ ව තොරතුරු රස් කර ගෙන අදාළ දිනයේ සියු මට්ටමට ගැළපෙන සේ කරුණු ඉදිරිපත් කරමින් සියුන් සමඟ සංවාදයක යෙදෙන්න. මෙය අවස්ථා කිපයක දී ක්‍රියාත්මක කරන්න.

පහත ක්‍රියාකාරකම්වලට අමතර ව වැදගත් යැයි සිතන වෙනත් තොමා සිද්ධි ද මතු කර ගන්න.

★ ලෝක පරිසර දිනය	- ජූත්‍රි 05	★ ලෝක මත්ද්වා දිනය	- ජූත්‍රි 26
★ ලෝක ජල දිනය	- මාර්තු 22	★ සාක්ෂරතා දිනය	- සැප්තැම්බර් 08
★ සුදු සැරයට දිනය	- ඔක්තෝබර් 15	★ ජාතික විර දිනය	- මැයි 22
★ ලෝක වැඩිහිටි දිනය	- ඔක්තෝබර් 01	★ ලෝක ලුමා දිනය	- ඔක්තෝබර් 01

නිපුණතා මට්ටම

1.1.3.2 විශේෂ ආරාධිතයන්ට සවන් දී ප්‍රතිචාර දක්වයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

පාසලට සම්පූර්ණ ප්‍රදේශයේ ජීවත් වන විශේෂ පුද්ගලයන් කිහිප දෙනකු පත්ති කාමරුයට ගෙනවා ඔවුන්ගේ ජීවත අත්දැකීම් හෝ වෘත්තීය අත්දැකීම්වලට සවන් දීමට හා ඒ සම්බන්ධ ව සංවාදයකට සියුන් යොමු කරන්න.

ආදර්ශවත් පුද්ගලයන් ගෙනවා ගැනීම සඳහා විශේෂ අවධානය යොමු කරන්න.

- ◆ ග්‍රාමසේවා නිලධාරී
- ◆ ගම්ම හොඳ ම ගොවී මහතා
- ◆ ගම්ම ආදර්ශවත් වැඩිහිටියෙක්
- ◆ දක්ෂ ක්‍රිඩකයෙක්/ක්‍රිඩකාවක්
- ◆ නීතිගරුකා රියුදුරෝක්
- ◆ වඩු කාර්මිකයෙක්
- ◆ වැඩිහිටි නිවාස පාලකයෙක්
- ◆ ලුමා නිවාස පාලකයෙක්
- ◆ මහජන යොඛ්‍ය පරික්ෂකවරයෙක්

නිපුණතා මට්ටම

1.1.3.3 විද්‍යුත් මාධ්‍ය අධ්‍යාපනික වැඩසටහන්වලට සවන් දී කරගැනු ඉදිරිපත් කරයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

විද්‍යුත් මාධ්‍ය අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් හා ප්‍රවෘත්ති කීපයක් පවිත්‍ර කර ගන්න.

මෙම වැඩසටහන් සියුනට සවන් දීමට සලස්වන්න.

සවන් දුන් දේ පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන්න. සවන් දුන් දේ ඇයුරෙන් සරල ප්‍රය්‍රිත්‍යා කිහිපයකට පිළිතුරු වාචික හා ලිඛිත ව ලබා ගන්න.

මෙම වැඩසටහනේ වැදගත්කම සම්බන්ධ ව පන්ති කවචල දී දෙමාපියන් දැනුවත් කරන්න. මෙවත් ක්‍රියාකාරකම් නිරන්තර හා ස්ථාවර වැඩසටහන් ලෙස යැලුණුම් කර ගන්න.

රදාහරණ :-

- ★ පරීසර වැඩසටහන්
- ★ විද්‍යාත්මක සෞයා ගැනීම්
- ★ කාලීන සිදුවීම්
- ★ වරිතාපදාන
- ★ ක්‍රිඩා
- ★ ජාතික හා ජාත්‍යන්තර දින
- ★ ප්‍රය්‍රිත්‍යා විවාරාත්මක වැඩසටහන්
- ★ එතිහාසික සිද්ධි

නීපුණතාව

1.1.4 සවන් දී වින්තනයට යොමු වෙයි.

නීපුණතා මට්ටම

1.1.4.1 තෝරුවලට සවන් දී විසඳයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

තෝරුවල සෞයා ගෙන පන්තියට පැමිණෙන ලෙස කළින් උපදෙස් දෙන්න.

සිසුන් කණ්ඩායම දෙකකට බොඟ තෝරුවලි වටයක් (තරගයක්) පවත්වන්න.

සෞයා ගත් තෝරුවලි ඇතුළත් පොත් පිළික් සකස් කරන ලෙස උපදෙස් දෙන්න.

උදාහරණ :-

❖ මුණේ තිබෙන රට (සිරියාව)

මල්ලේ තිබෙන රට (බුරුමය)

❖ කැඳෙන් පලතුරක් - කැපුවෙන් මරණයක් (බෙලි)

❖ කැලේ රජා කවුද යාල - (කැලේ රජා සිංහයාලු)

ගොඩි ගොයා කවුද යාල - (ගොඩි ගොයා තලගොයාලු)

❖ බුදු කියන්නේ මුතිරුවයි
කුස්සිය නම් පැලකවයි
එක අතකට මුති පැලයි
අනෙක් අතට ..... (පැණිමුලයි)

තෝරුවලි කවිය

අත්ත බලාපන් අත්තක ඉද
පපුව කඩා අහනක් ඉද මද
කකා ගිය ලෙල්ල රසකර
ඇද බැරිනම් හෙට තෝරා එව

ලෝලු
කාලු
ලියාලු
යාලු
(ගොරකා)

පිළිතුරු කවිය

අතු ඉතිවල ගෙඩි ගණ හැර
ගෙඩිය වගේ ඇහිලි හුහක්
මාඟ උයන කොට එවා
මාමේ තුෂ්‍ර කිවේ ගොරකා

තියෙනවද
තියෙනවද
දමතවද
තොවද

තෝරුවලි කවිය

ගසට තමකි ගස මැරුණම වෙන නමකි
ගෙඩියට තමකි ගෙඩියේ සුඩුලට තමකි
මධ්‍යට තමකි මද කන කොට වෙන තමකි
මෙතුන් පදේ තෝරාලා එවන් සකි

පිළිතුරු කවිය

ගසට ගොයාම් වෙයි මල විට පිදුරු වෙති
සුඩුලට දහයියා ඇවෙයට වී කියනී
මධ්‍යට හාලු කියමින් එය බනට කනී
මෙතුන් පදේ තෝරුම මේ ලෙසට වෙති

තෝරුවලි කවිය

චි. ටි. ගාන්නා තෝරා
වි. ටි. ගාන්නා තෝරා
මග වැළි පිසින්නා තෝරා
දෙගම්බඩ රජා තෝරා

එවාපන්
එවාපන්
එවාපන්
එවාපන්

පිළිතුරු කවිය

චි. ටි. ගාන්නා ලේනා තොවෙදේ
වි. ටි. ගාන්නා ගෝනා තොවෙදේ
මග වැළි පිසින්නා කුණුලා තොවෙදේ
දෙගම්බඩ රජා කිඩුලා තොවෙදේ

නෝර්වේලි කවිය

පිළිතුරු කවිය

ප්‍රපටි කාලේ එක	නමකි	ප්‍රපටි කාලේ පොලොස්	කියයි
පැසුණු විටදී තව	නමකි	පැසුණු විටදී කොස් නම	වෙයි
ඉගුණු විටදී වෙන	නමකි	ඉගුණු විටදී වරකා	වෙයි
තෝරාලා බලන්	සකි	යාල්වේ තෝරුවේ	මමයි

ත්‍රිපූණතා මට්ටම

1.1.4.2 ගැටුවුවලට සවන් දී විසඳයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

විසඳීමට හැකි ගැටුවුවක් සියුන්ට සවන් දීමට සලස්වන්න. සියුන් සමඟ සාකච්ඡා කරන්න. වාචික හා ලිඛිත පිළිතුරු ලබා ගන්න. පිළිතුරු ලබා ගැනීමට නිශ්චිත කාලයක් ලබා දෙන්න.

රඳාහරණ:-

ගමයාට දැන් බඩින්න ඉවසුම් තැන. හේ වට්පිට බැලුවේ ය. කැමට යමක් සෙවවේ ය. කිසිවක් තැන. හාල් විකක් සෝදා ලිප තැබුවේ ය. වහ වහා ගිනි දැල් පු තමුන් ඔහුගේ ඉකමෙන තරමට එය ද ඇවිලුණේ තැන. හේ ලිපට පිළියි. දර කඩා දමයි. කොනෙක් පිම්බන් ගින්න ගමයාට කළ අනුකම්පාවක් තැන. ලිප තිවුණී. (කුමාරෝදය)

* ඔබ ගමයා නම් මෙබදු අවස්ථාවක කුමක් කරන්නේ ද?

රඳාහරණ :-

දහඩිය පෙරා ගෙන වෙහෙස මහන්සි වී ද්වස තිස්සේ කැපු ඉති වික දොල පාරේ පා කර හැරි බැවු දැන ගත් ගමරාලගේ කෝපය තිමිහිමි තැනි විය.

“මු වාගේ එකෙකුගෙන් මට වැඩක් තැහැ” යි සිතු ගමරාල කොලුවා අල්වා දර කොටයක බැඳ දාලේ පා කර හැරියේ ය.

* දොලේ පා කර හැරි දරුවා ඔබ නම් කුමක් කරන්නේ ද?

ත්‍රිපූණතා මට්ටම

1.1.4.3 කතන්දර හා සිදුවීම්වලට සවන් දී පෙර කියයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

කතන්දර හා සිදුවීම්වලට සවන් දීමට සියුන් යොමු කරන්න.

එම කතා පුරෝෂකටතය කිරීමට සියුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

වාචික ලිඛිත පිළිතුරු ලබා ගන්න.

- පහත සඳහන් සිදුවීම් ඉදිරිපත් කර ඒ පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කිරීම මහින් සිසුන් තුළ වින්තනය පූඩුවාලන්න.
- තායැකරණය හා කාර්මිකරණය නිසා ඇති වන කසල ගොඩ ගැසීම. මේ මාවත් උච්ච පරිදි සකස් තොවීම වැනි හෝතු නිසා ඇති වී තිබෙන ගැටලු ඉදිරිපත් කර, ඒ ගැන සිතා අනාගතයේ සිදු විය හැකි දේවල් පිළිබඳ ව පෙර කිම සඳහා සිසුන් යොමු කරවන්න.

උදාහරණ :- එක් ගමක ජනගහනය වැඩි වී ඇත. බොහෝ දෙනා ඇත රැකියාවලට යති. රථ වාහන ප්‍රමාණය ද අධික ය. මෙහි මහා මාර්ගය හරහා දුම්රිය මාර්ගය වැට් ඇත. එන් රේල් ගෙවෛවක් තැනු. මේ ගමේ මිනිසුන්ට අනාගතයේ ඇති විය හැකි ප්‍රයෝග මොනවා ද?

උදාහරණ :- පෘථු පාරක එක් තැනක වියාල කුණු ගොඩකි. වාහනවලින් යන අය ද මෙතනට ම කුණු විසි කර යති. ඒ අසලින්, ගහ කරා ගලා යන ඇලකි. කුමුරුවලට වතුර යන්නේ ද ඒ ඇලෙනි. අනාගතයේ මේ ගමේ මිනිසුන්ට සිදු විය හැකි කරදර මොනවා ද?

1.2 කතා කිරීම

නිපුණතාව

1.2.1 කතා කිරීම මගින් සුහදක්වය වර්ධනය කර ගතියේ.

නිපුණතා මට්ටම

1.2.1.1 සුහද ව කතා බහේ යෙදෙයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් තුමෝපාය
ක්‍රියාකාරකම

සුහද කතා බහේ යෙදීම සඳහා විනෝද්‍රතනක වැඩ හා ක්‍රියාකාරකම යොදා ගන්න.

උදාහරණ :-

1. සෙල්ලම් දුරකථනයෙන් කතා කිරීම.

- ★ සිසුන් දෙදෙනා බැංශින් කණ්ඩායම් කරන්න.
- ★ දෙදෙනකුට එක බැංශින් සෙල්ලම් දුරකථන සපයා ගන්න.
- ★ එම්මහනට කැඳවා ගෙන යන්න.
- ★ සිසුන්ට දුරකථනයෙන් සුහද කතා බහේ යෙදීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- ★ සියලු සිසුන් මෙම ක්‍රියාකාරකමට යොමු කරන්න.

උදාහරණ :-

2. සුගළ විතුයක් ඇදීම

- ★ සිසුන් දෙදෙනා බැංශින් කණ්ඩායම් කරන්න.
- ★ පැන් දෙකක් සහ විතුයක් ඇදීමට සුදුසු කඩ්දාසියක් සපයන්න.
- ★ දෙදෙනාට ම සුහද ව කතා බහේ යෙදෙමින් එක ම විතුයක් ඇදීමට යොමු කරන්න.
- ★ අදින ලද විතුය පිළිබඳ අදහස් ඉදිරිපත් කිරීමට දෙදෙනාට ම අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- ★ පන්තියේ සියලු ම සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- ★ එම විතුය පිළිබඳ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට සෙපු සිසුන්ට ද අවස්ථාව සලසා දෙන්න.

නිපුණතා මට්ටම

1.2.1.2 කතන්දර කියයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් තුමෝපාය
ක්‍රියාකාරකම

සිසුන් දන්නා කතන්දර ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. කතන්දරය ඉදිරිපත් කිරීමේදී හඩ පාලනය කරමින් අංග වලනයෙන් යුතු ව විවිධ අවස්ථා අනුකරණය කරමින් ඉදිරිපත් කිරීමට සිසුන් මෙහෙය වන්න. කතන්දර ඉදිරිපත් කිරීමේදී වෙස් මුහුණු හා රුකුබ (අභිලි/හිල්/දඩු/ලර/සෙවනැලි/ගොටු/අන් ආදි රුකුබ වර්ග හාවිතයට ගන්න.

දිනපතා මට්ටස විෂයය උගනවන වෙළාවේ දී එක් සිසුවකුට කතන්දරයක් බැංශින් ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

නිපුණතා මට්ටම

1.2.1.3 තෝරවීලි කියයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් තුමෝෂපාය

ක්‍රියාකාරකම

තමාට සම්පූර්ණ වෛඩිහිටියකුගෙන් තෝරවීලි අසා ගැනීමටත් තෝරවීලි එකතුවක් සකස් කිරීමටත් සියුන් යොමු කරන්න.

සියුන් කණ්ඩායම් කර තෝරවීලි වටයක් පවත්වන්න. තෝරවීලි සෞයා ගැනීම සඳහා සියුන්ට කළින් දැනුම් දෙන්න.

සියුන්ට ද තෝරවීලි නිර්මාණය කර ඉදිරිපත් කිරීමේ අවස්ථා සංවිධානය කරන්න.

නිපුණතා මට්ටම

1.2.1.4 කවි, ගී ගායනය කරයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් තුමෝෂපාය

ක්‍රියාකාරකම

සියුන් හතර දෙනා බැහින් කණ්ඩායම් කරන්න.

පද හතරක කවියක්/ගීතයක් නිර්මාණය කිරීමට උපදෙස් දෙන්න.

නිර්මාණය කළ කවි/ගී තාලානුකූල ව ගායනයට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

මේ ආකාරයට සියලු කණ්ඩායම්වල කවි/ගී ගායනයට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

නිර්මාණය කරන ලද කවි/ගී එකතුවක් තබා ගැනීමට සියුන්ට උපදෙස් දෙන්න.

පෙළ පොතේ සඳහන් කවි/ගී මේ සඳහා උපයෝගී කර ගන්න.

රඳාහරණ :-

පන්තියේ සියුන් කණ්ඩායම් දෙකකට බෙදන්න.

එළිමහනට කැදුවා ගෙන යන්න.

කුඩා වේදිකාවක් සකසා ගන්න.

සියුන්ට ගැලපෙන මාත්‍යකාවක් ලබා දෙන්න.

එක් කණ්ඩායමකට සාමූහික ව කවි නිර්මාණය කළ හැකි බව පෙන්වා දෙන්න.

කණ්ඩායම් විසින් නිර්මාණය කරන ලද කවි සාමූහික ව හෝ තනි තනි ව හෝ ඉදිරිපත් කළ හැකි බව පෙන්වා දෙන්න.

F M මසින් එකක් භාවිත කරන්න.

කවි පටිගත කර සියුන්ට තැවත අසන්නට සලස්වන්න.

ඉහත වේදිකා අවස්ථාව ම පහත සඳහන් ආකාරයට ගීතයෙන් ගීතය වැඩසටහන සඳහා ද යොදා ගන්න. ගීතයක කොටසක් ගායනා කිරීමට සියුවකුට අවස්ථාව දෙන්න. සංඛාවක් ලබා දී ගීතය නතර කෙරෙන අවසාන අකුරෙන් පටන් ගන්නා ගීතයක් ගායනා කිරීමට උපදෙස් දෙන්න.

මේ සඳහා සියු මට්ටමට ගැලපෙන සරල නීති රිති කීපයක් ද ඉදිරිපත් කරන්න.

මෙම ක්‍රියාකාරකමේ දී සියුන් ගුවනාය කර ඇති ගීත ජීලිබද ඔබට ඉහියක් ලැබෙනු ඇත. ඒ අනුව නොගැලපෙන ගීත රස විදිමෙන් මුද්‍රා ලමා ලොවට උවිත ගීත රස විදිමට සියුන්ට වැඩිපුර අවස්ථා උදා කරන්න.

නිපුණතා මට්ටම

1.2.1.5 අත්දැකීම් පවසයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

එදිනේදා ඒවායේ දී සියුන් පොදුගලික ව අත්විද ඇති හෝ වැඩිහිටියන්ගෙන් අසා දැන ගත් සිද්ධීන් පිළිබඳ ව හෝ අත්දැකීම් ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව සලසා දෙන්න.

- * ජන විශ්වාස හා ඇදහිලි සම්බන්ධ සිද්ධී
- * ස්වාභාවික විපත් හා ආපදා පිළිබඳ සිද්ධී
- * සෘස්කාන්තික හා ආගමික සිද්ධී
- * පරිසරයේ සතුන් ආග්‍රිත සිද්ධී
- * වගාවන් ආග්‍රිත සිද්ධී
- * යාන වාහන හා ගමන් බිමන් ආග්‍රිත සිද්ධී

නිපුණතාව

1.2.2 නිසි උච්චාරණය සහිත ව කතා කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

1.2.2.1 තාලානුකූල ව කවි, හි ගායනය කරයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම්

තාලානුකූල ව කවි හි ගායනා කිරීමේ දී පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි සැලකිලිමක් වන්න.

- * තාලානුකූල ව ගායනා කළ හැකි කවි සහ ගීත තෝරා ගැනීම
- * විත්ත රුප මැලිය හැකි විම
- * අපුර්ව භාෂා යෙදුම් තිබීම
- * රස වේදීමට හැකි විම

හතරවන ගෞණියේ සියුන්ට යෝගා තාලානුකූල ව ගායනා කළ හැකි කවි සහ ගීත තෝරා ගෙන කැණ්ඩායම් ලෙස හෝ තත්ත්ව හෝ ගායනා කිරීමට යොමු කරවීම අවශ්‍ය වේ.

කවි සහ ගීත සියුන්ට බුරු වූ පසු රූගනය සහිත ව ගායනයට අවස්ථා ඇති කරන්න.

උදාහරණ :-

1. ජනකවි

- * දරු තැලවිලි කවි
- * මේවර කවි
- * කරන්ත කවි
- * පාරු කවි
- * පතල් කවි
- * බඹර කවි
- * නෙල්ම කවි
- * ඔලිද කවි
- * ඔනවිලි වාරම්
- * නෙතගු කවි ආදී ජනකවි තාලානුකූල ව සියුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.

2. ගිත

- ❖ ආදරේ ඇයි පොඩි හඳ මාමේ
නුම්ට මෙතරම් දරුවෝ ....
(පදමාලාව - ආනන්ද සරත් විමලවිර)
- ❖ ඔළු පිහිලා විල ලෙල දෙනවා
සුදුට සුදේ තැංගේ .....
(පදමාලාව - සුතිල් ගාන්ත)
- ❖ දියා ගොඩ සැම තැන කිරී ඉතිරේ
ගස්වැල් කිරී මුහුදේ කිමිදේ .....
(පදමාලාව - සුතිල් ගාන්ත)
- ❖ තැන තැන රුමුව ඉද ගෙන
ඉදහිට එළිකම් කර කර ...
(පදමාලාව - අමරසේන කංකානම්ගේ)
- ❖ රන් විකිරී සිනා මුව මුව පාලා
ල. වී අන් අල්ලා ගෙන ඇස් දැල් වුවා
(පදමාලාව - ඔහස්සේ විනයාගරත්තම්)
- ❖ මිදුලේ වැලි මාලිගාවේ
සක්වීනි පදවිය ලබන්ත ....
(පදමාලාව - කුමාරදාස සපුතනත්තී)
- ❖ අම්බිලි මාමේ ඔබ මොකද කරන්නේ
පුළුන් වලා යටින් ඉදන් එළිල බලන්නේ .....
(පදමාලාව - අර්. එන්. එච්. පෙරේරා)
- ❖ මොනව ද මුත්තේ මොකද කරන්නේ
කුමට ද නුම් ඔය බිම හාරන්නේ ....
(ගායනය - අනුමා නානායක්කාර, රෝහරණ විරසිංහ)
- ❖ පාන තියා බුදු සාදුට හිමිදිරියේ
සැමදා දෙන්නා ගෙදරින් යනවා ....
(පදමාලාව - බන්දුල නානායක්කාරවසම්)

3. ඩේවර ගිතය

1. හොයියා හෝයියා
දැල් අදිමුකා හෝයියා //
මන්තවි රාලත් ඇවිල්ල
අණ දෙනවා හෝයියා //
හොයියා හෝයියා ... //
2. තෝරු මෝරු අංඩිලාවා
පොකිරිස්සො ද කුම්බලාවා //
මේ අස්සේ පොඩි මාත්ත
මාත් ගොඩි හෝයියා //
හොයියා හෝයියා //
3. දැල පිරිලා හෝයියා
ගජ වාසියි හෝයියා //
වැල්ල පුරා සතුව බෙදා
අපේ මධිය පිරිලා //
හොයියා හෝයියා ... //
4. විරිය දිරිය වඩාලා
එක් වී දැල ඇදිලා //
දෙවියේ අපේ මුණ බලා
ගමට සතුව ගෙනැල්ලා //
හොයියා හෝයියා //

නිපුණතා මට්ටම

1.2.2.2 වාචික අභිනය සහිත ව හඩ තගා කතා කරයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය ක්‍රියාකාරකම

වාචික අභිනය සහිත ව හඩ තගා කතා කිරීමේ අවස්ථා සඳහා සිසුන් යොමු කරන්න. එහි දී පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි අවධානය දක්වන්න.

- * හඩ පාලනය කරමින් කතා කිරීම.
  - * ආග වළනය සහිත ව කතා කිරීම.
  - * උච්ච ඉරියවු හාචිතය
  - * වේගය
  - * අවස්ථාවට ගැළපෙන බව
- රදාහරණ :-
- * වෙළෙද දැන්වීමක් ඉදිරිපත් කිරීම.
  - * ප්‍රවෘත්ති ප්‍රකාශයක් ඉදිරිපත් කිරීම.
  - * ක්‍රිඩා විවාරණමක වැඩසටහනක් ඉදිරිපත් කිරීම.
  - * තාචාමය අවස්ථාවක් ඉදිරිපත් කිරීම.

නිපුණතා මට්ටම

1.2.2.3 අවධාරණයෙන් කතා කරයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය ක්‍රියාකාරකම

දෙන ලද තේමාවක අදහස රැක ගනීමින් කතා කිරීමට සිසුන් යොමු කරවන්න. කතාව ඉදිරිපත් කිරීමේ දී පහත සඳහන් කරුණු කෙරුණු කෙරේ අවධානය දක්වන්න.

- මාතෘකාවට අදාළ කරුණු තිබීම.
- කතාවේ දී එම කරුණු ඉස්මතු කිරීම.
- අස්ථන්තාව කරුණු පැහැදිලි කිරීම.

රඳාහරණ :-

- * සැතුනට ආදරය කරමු
- * ජලය අපනේ තොහරීමු
- * සමගියෙන් සෙල්ලම් කරමු

කුඩා වේදිකාවක් සකසා වේදිකාව මත සිට කතා කිරීමේ අවස්ථා ලබා දීම. එහි දී සිට ගැනීම, අසන්නන් දෙස සංස්කුත බැලීම, උචිත අග වලනය, හඩ පාලනය පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කරමින් සිසුනට කැමති මාතකාවක් යටතේ මිනින්නු තුනක් පමණ කතා කිරීමට අවස්ථා සලසා දීම සුදුසු ය.

නිපුණතාව

1.2.3 සන්නිවේදන අවශ්‍යතා සඳහා කතා කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

1.2.3.1 පණිවිඛ පවසා පිළිතුරු රැගෙන එයි.

ඉගෙනුම්-ඉගෙන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

පණිවිඛක්, අයන්නකුට තිවැරදි ව යොමු කර අයන්තාගේ පිළිතුරු ආපසු රැගෙන විත් නියමිත පුද්ගලයාට පැවසීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

සන්නිවේදන කුසලතා වර්ධනය සඳහා පණිවිඛ යොදා ගැනීමේ දී පහත කරුණු කෙරෙහි සැලකිලිමත් වන්න.

- ★ පණිවිඛ පවසන්නෙක්, පණිවිඛ ගෙන යන්නෙක් හා පණිවිඛ ලබන්නෙක් සිටීම.
- ★ පණිවිඛක් තිබීම එය ලබා ගැනීම, තින් තබා ගෙන රැගෙන යාම, පණිවිඛ තිවැරදි ව ලබා දීම, පිළිතුරු ලබා ගැනීම, මතක තබා ගෙන රැගෙන එම, පිළිතුරු පණිවිඛ ලබා දුන් අයට පැවසීම. යන ක්‍රියාවලියක් පැවතීම්.
- ★ පාසලේ සිටින අනෙක් ගුරුවරුන් මේ පිළිබඳ දැනුවත් කර පණිවිඛ ලබා ගන්නන් ලෙස ඔවුන්ට ක්‍රියා කිරීමට අවස්ථාව ලබා දිය හැකි ය.
- ★ වෙනත් ගුරුවරුන් සමඟ කතා බහව යොමු වීමට සිසුන් වැඩි උනන්දුවක් දැක්විය හැකි ය.
- ★ තිවසට සුදුසු පණිවිඛ යවා අදාළ ප්‍රතිචාර ලබා ගත හැකි ය.

රඳාහරණ 1 :-

පන්නියේ සියලු ම සිසුනට තමන්ගේ උස සහ බර තිවසේ දී දෙමාලිය සහාය ඇති ව මැන ගෙන එමට රිපදෙස් දෙන්න.

පසු ව සිසුන්ගෙන් ප්‍රතිචාර ලබා ගන්න. ප්‍රතිචාර තිවැරදි දැයි තක්සේරු කිරීම සඳහා පන්නි කාමර තුළ දී තැවත සිසුන්ගේ උස, බර මැන බලන්න.

මෙම ක්‍රියාකාරකම මගින් අප්සේක්සා කරනුයේ සිසුන් පණිවිඛ පවසා පිළිතුරු සිත්ති තබා ගෙන රැගෙන එම පමණි.

රඳාහරණ 2 :-

කැද සැදීමට ගන්නා කොළ වර්ග මොනවා දැයි තම දෙමාලියන්ගෙන් අසා ගෙන පැමිණෙන ලෙස සිසුනට දන්වන්න. පසු ව පිළිතුරු රැගෙන පැමිණියේ දැයි යන්න සොයා බලන්න. ඒ අනුව තක්සේරු කරන්න.

නිපුණතා මට්ටම

1.2.3.2 අත්දැකීම් සෙසු අයට පවසයි.

ඉගෙනුම්-ඉගෙන්වීම් ක්‍රමෝපාය
ක්‍රියාකාරකම

විවිධ නිරික්ෂණවලට සියුන් යොමු කරමින් එවා ජීයවරෙන් ජීයවර තම කණ්ඩායමට ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව සලසා දෙන්න.

රඳාහරණ :- ★ බිජයක් සිටුවා ගසෙහි වැඩිම

- ★ ගොලුබේල්ලාගේ ගමන් රටාව
- ★ කුරුලු කුඩාවක් නිරික්ෂණය (පැවති සහිත)
- ★ පූසා ගොදුරකට කුරුමානම් ඇල්ලීම
- ★ සමන්ලයකුගේ උපත
- ★ වැස්සට පෙර පරිසරය
- ★ රී අහස

වඩා සින් ගත් අත්දැකීම් ප්‍රකාශය තෝරා ගැනීමට කණ්ඩායමේ සියුන් යොමු කරන්න. එම ප්‍රකාශ මුළු පන්තියට ම ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව සලසන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

ක්‍රේඛ්‍රා වාරිකාවක් මගින් ලබා ගත් අත්දැකීම් කණ්ඩායමේ අන් අයට ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථා ලබා දෙන්න.

රඳාහරණ :- තැපැල් හල, ප්‍රධාන බස් තැවතුම් පොල, වෙළෙඳ පොල, බැංකුව

ක්‍රියාකාරකම 3

සරුගලයක්, වෙසක් කුඩාවක්, ගව ලෙනක්, තත්ත්ව ගසක් හෝ වෙසක් නිර්මාණයක් කළ ආකාරය පිළිබඳ තම අත්දැකීම් ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4

ගොටුකොළ සලාදයක්, පලතුරු බ්‍රිමක්, තේ කොළඹයක් වැනි පහසුවෙන් සකස් කර ගත හැකි ආහාරයක් හෝ පානයක් හෝ නිවසේ දී සකස් කිරීමට සියුන්ට උපදෙස් දෙන්න. පසු ව එම අත්දැකීම් පන්ති කාමරය තුළ දී ඉදිරිපත් කිරීමට අවකාශ සලසා දෙන්න.

අත්දැකීම් ප්‍රකාශවල දී පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි සැලකිලිමත් වන්න.

- ★ සින් ගන්නා අපුරුණ් ඉදිරිපත් කිරීම.
- ★ සවිස්තර ව කරුණු ගෙන හැර පැම.
- ★ පැහැදිලි හා නිරවුල් බව.
- ★ අසන්නාට එය තමා ලද අත්දැකීමක් ලෙස හැඟී යුම.

නිපුණතා මට්ටම

1.2.3.3 උගත් අලුත් දැනුම අනායන් හා බෙදා ගතියි.

ඉගෙනුම-ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

මෙහි දී අලුත් දැනුම සෙවීම සඳහා සිපුන් යොමු කළ යුතු ය.

පුවත් පත්. සහරා, ලේඛි, ගුවන් විදුලිය, රුපවාහිනිය වැනි සන්නිවේදන මාධ්‍ය ආණ්ඩු ව විවිධ කොටස් කියවා/නරජා/අයා එළිඳිව ව පන්තිය ඉදිරියේ කතා කිරීමට අවස්ථා සලසන්න.

- * දැනුම මිනුම තරග සංවිධානය කරන්න.
- * සිපුන් සොයා ගන්නා අලුත් දැනුම පන්තියේ සියලු දෙනා අතර බෙදා ගන්නා අඛණ්ඩ වැඩ සටහනක් සංවිධානය කරන්න.
- * අලුත් දැනුම වාර්තා කරන්න. එම වාර්තා බිත්ති පුවත් පතට යොමු කරන්න.

මෙම වාර්තා ඇතුළත් සහරාවක් පිළියෙළ කරන්න.

1.3 කියවීම

නිපුණතාව

1.3.1 නිවැරදි උච්චා උච්චා සහිත ව විරාම ලක්ෂණවලට අනුකූල ව කියවයි.

නිපුණතා මට්ටම

1.3.1.1 සියලු මහාප්‍රාණ අක්ෂර සහිත මිගු සිංහල හෝඩියේ අක්ෂර නිසි ලෙස උසුරුවමින් කියවයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

සියලු මහාප්‍රාණ අක්ෂර සහිත මිගු සිංහල හෝඩියේ අක්ෂර නිසි ලෙස උසුරුවමින් කියවීම.

පෙළ පොතේ සුදුසු කොටස් තෝරා ගෙන ඉදිරිපත් කරන්න.

අව අමතර ව හතරවන ග්‍රේනීයේ ගිහුයාට උවිත අමතර පොතවලින් උප්‍රටා ගත් කොටස් ද යොදා ගන්න.

මෙහි දී යාන්ත්‍රික කියවීමක් සියු වුව ද ගිහුයාට අර්ථය වටහා ගෙන රස විදිය හැකි යමක් ඉදිරිපත් කරන්නේ නම් එය වඩා ප්‍රියජනක ඉගෙනුමක් බවට පත් කළ හැකි ය.

ඉදිරිපත් කරන ගදු කොටස්වල ගබ්ද රසය ගැන ම අර්ථ රසය ගැන ද සැලකිලිමත් වන්න.

මෙබදු ගදු කොටස් හැකි තරම් ප්‍රමාණයක් පත්‍රිකාවල ලියා සකස් කර තබා ගන්න.

- සකස් කර ගත් ගදු ජේදවල ඇති, උච්චා පුරුෂ ලබා දීමට බලාපොරොත්තු වන වචන කඩුලැල්ලේ ලියන්න.
- ඉන් පසු සවන් දී සිටීම සඳහා සියුන් යොමු කර, පන්තියට ම ඇසෙන සේ මුළුන් ම එක් වරක් එම පාඨය කියවන්න.
- අනතුරුව, ගිහුයන් එකිනෙකා ගෙනවා, කාඩ්පත් ඉදිරිපත් කර, ගබ්ද නහා කියවීමට යොමු කරන්න.
- සියුන්ගේ කියවීමට හොඳින් සවන් දී සිට, කඩුලැල්ලේ ලියා ඇති වචන නිවැරදි ව උච්චා සහිත කරනවා දැයී බලන්න.
- මේ ආකාරයට සකස් කර ගත් පත්‍රිකා සියලුල සියුන් ලබා හඩ තහා කියවීමට යොමු කරන්න.

දානාහරණ 1 :-

..... එසමයෙහි එක් වැදුදෙක් බෝධි සත්වයන් වසන්නා වූ ගස සම්පයෙහි වර මන්දෙන් ඉදි කරන ලද උගුලක් සලස්වා ලි ය. බෝධි සත්වයෝගුලුලෙහි පෙරයම බලුදුණාග. එමල වරපට කඩ ගත නොහි මරණ ප්‍රාප්ත රාග වශයෙන් ඇතුළු. එම අසා කිරුලා හා ඉදිඛුවා එතැනැට අවුත් යාච්චාට දුක්ක්‍රය පැමිණි කළ ගලවා ගන්නට උවමනා වේ දැයී සිනා ... (ජාතක පොත)

..... එක් බුහුමණයෙක් ගවයන් දෙන්නා වූ දායකයන්ගේ සම්පයට ගොස් ගවයෙක් ලැබ ගෙන නනදිවිභාග යයි ක්‍රියා නමක් කොට ප්‍රත් ස්ථානාන්තරයෙහි තබා ඕ හට බොහෝ ප්‍රිය වෙමින් කැද බත් අඩිය දී පෝතු කරන්නේ ය .....

..... ස්වාමිනි මනුෂ්‍ය සාතක වන්ඩ පරුෂ වූ නාලාගිරි හස්තියා මේ විටියට පැමිණීයේ ය. එතෙම බුද්ධාන්තීගේ ගුණයක් නොදැන්නේ ය. එසේ හෙයින් නාගාවත් වූ සර්වදෙශයන් වහනස්, ...

රදාහරණ 2 :- සැම දත මත දින
 සුජාත බරණී
 සෞඛ්‍ය නිධානය ලංකා
 වොරිදේ වොරිදේ වොරිදේවා
 සෞඛ්‍ය නිධානය ලංකා

රදාහරණ 3 :- ජගන් මෝහිතී
 මඩුර හාභිණී
 වාරු දේහිතී
 ගාස්තු බාරණී
 සරස්වතී දේවී
 වන්දේ සරස්වතී
 ශ්‍රී වන්දිරත්න මානවසිංහ

නිපුණතා මට්ටම

1.3.1.2 වෙශය වර්ධනය කර ගතිමින් කියවයි.

ඉගෙනුම ඉගැන්වීම් කුමෝපාය
 ක්‍රියාකාරකම
 ප්‍රිය ජනක ගදා කොටස් හැකි තරම් තෝරා ගෙන පත්‍රිකා සකස් කර ගන්න.
 ගදා කොටස් තෝරා ගන්නා විට මූලින් ම සරල බසින් ලියුවුණු දේ යොදා ගන්න.
 ඉන් පසු කුමයෙන් සංකීර්ණ ගදා කොටස් ඉදිරිපත් කරන්න.
 වෙශයෙන් කියවීමේ තරග සංවිධානය කරන්න.

රදාහරණ

... අනේ, මා මරන්නට එපා, මා හොරකමට ආවා නොවයි. හොරැන් මා ගෙට ඇතුළු කළා. බඩු ගෙන දෙන්නට කිවා. අර පෙවිය තනිය ම ගෙන යන්නට බැරි නිසයි මා ඔබට කතා කළේ. හොරකමට ආවා නම් කතා කරනවා යැ? මා හිතුවා. හොරැන් මේ ගෙදර අයන් සමඟ කළින්, දොඩා ගෙන බඩු ගෙන යනවා ය ක්‍රියා කිරී භාමි මෙසේ කියන් සියල්ලේ කොක් හඩ ලන්නට වුහ. ... (හත්පන)

... ගල් ග්‍රහාව සුද්ධ කොට අපි, අපේ බඩුන් කොටටා පැදුරුන් එහි තබා විකක් හති ඇරියෙමු. අනතුරු ව අපි ගල් ග්‍රහාව ලුහ සිට තොටුපොල තොක් කැලේ කපා අඩු පාරක් තැනුවෙමු. එදින දවල් ආහාරය වශයෙන් අප කැවේ කුරුමිලා ය. හවස කුඩා කඩා පලා මද කැවෙමු. රෝගී ජීන්නා බන් ඉවිවේ ය. මම පොල් ගා සම්බලයක් සැදුවෙමි. බන් කා, ගල් තලාවෙහි අනුල පැදුරු උඩ වැට් තිදින්නට වු අප අවදි වුයේ පසු දා උදේ කුරුලේන්ගේ තාදය ඇසීමෙන් ... (මබාල්දුව)

... ගමන ආරම්භ විය. පණුවන් කැදෙක් ද, කුරිපොත්තන් කැදෙක් ද පළමු කෙට ජීවන් විය. බෙර වයන, තලා පිළින, තටන එරිසේක් එළඟට නිකමුණාග. විණා වයන, සින්දු කියන කිහිප දෙනෙක් තුන්වැනි ව ගියන. ඉක්කිනී පැමිණියේ මනමාලයා ය. පෙළ ගැසුණු ඔහුගේ තැදි එරිස ඔහු පස්සෙන් වැටුණාග. ඉතා මහඳු වුවන් ද කඩා දරුවන් ද හරු ඉතිරි සිව්ලන්ගේ එදා හිවලාවල තැවතුණු එකෙකුත් තැති ... (මගුල් කෑම)

නිහඟ ව වෙශවත් ව කියවීමේ කුසලතා වර්ධනය කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම සංවිධානය කිරීම.

- i මේ සඳහා අඩිලිවෙලට ඉදිරිපත් කරන වැකි කිහිපයක් අශ්‍රයක් එන පරිදි තීලිවෙලට සැකයීම.
- ii වම්පස ඇති ප්‍රකාශ හෝ ජේදවලට ගැලපෙන ප්‍රකාශ හෝ ජේද දකුණු පසින් සෙයා ගැලීමේ අභ්‍යායන
- iii පෙළ පොතේ පාඨම නිහඟ ව කියවා, අසන ලද ප්‍රශ්නවලට ඉකමනීන් පිළිතුරු සැපයීමේ අවස්ථා සංවිධානය කිරීම.

උදාහරණ :-

ක්‍රියාකාරකම

පහත සයදහන් අංක 1 හි සයදහන් වාක්‍ය පත්‍රිකාවක ලියා ගන්න.

අංක 2 පත්‍රිකාව පහත දැක්වෙන ආකාරයට හිස් තැනක් සහිත ව සකස් කර ගන්න.

අංක 3, 4, 5 පත්‍රිකා අංක 2 පත්‍රිකාවේ හිස් තැනෙහි ප්‍රමාණයට සකස් කර ගන්න.

අංක 3, 4, 5 පත්‍රිකාවලින් ගැලපෙන පත්‍රිකාව තෝරා ගෙන අංක 2 පත්‍රිකාවේ සයදහන් වාක්‍යය සම්පූර්ණ කර කියවීමට සලස්වන්න.

ජේදය තිවැරදි දැයි බැලීමට තැවත වරක් කියවීමට උපදෙස් දෙන්න.

මෙය තරගකාරී ආකාරයට කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස කරවන්න.

අංක 1 පත්‍රිකාව

මෙම මුද්‍රාව සතුවේ බොහෝ සිටිනි සිංහ, ව්‍යාසු, කොට්ඨාස, වලස්, නයි, පොලොං ආදි සතුන් ඉතා අන්තරාදායක බව ප්‍රකටය.

අංක 2 පත්‍රිකාව

මෙම මුද්‍රාව සතුවේ බොහෝ සිටිනි.
සිංහ. <input type="text"/>
කොට්ඨාස
වලස් <input type="text"/> ආදි
සතුන් ඉතා අන්තරාදායක බව ප්‍රකට ය.

අංක 03 පත්‍රිකාව

සිංහ, ව්‍යාසු,
නයි, පොලොං

අංක 04 පත්‍රිකාව

සතුවේ, සතුන්,
සිංහ ව්‍යාසු

අංක 05 පත්‍රිකාව

මෙම මුද්‍රාව සතුවේ,
වලස්, සතුන්

උදාහරණ :-

අංක 1 පත්‍රිකාවක සකස් කර ගන්න.

අංක 2 පත්‍රිකාවට අදාළ කාඩ්පත් තුන වෙන වෙන ම එම හැඩයට ම සකස් කර ගන්න.

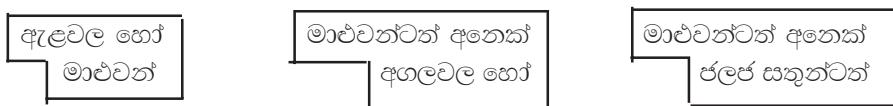
අංක 1 පත්‍රිකාවේ හිස්තැන පිරවීමට සුළුසු කාඩ්පත අංක 2 පත්‍රිකාවේ කාඩ්පත් තුනෙන් තෝරා ගෙන හිස් තැනෙහි තබා කියවීමට යොමු කරවන්න.

මෙටැනි ක්‍රියාකාරකම් නිශ්චිත කාලසීමාවක් තුළ අවසන් වන ආකාරයට තරගකාරී ව කරවන්න.

අංක 1 පත්‍රිකාව

මැඩියෝක් වරකට විශාල ගණනක් බිජුවට දමයි. තිරර
දිය පිරුණු අහලවල හෝ ඇලවල හෝ මැඩියන් දමන
ලින්තර එහි වෙසෙන [ ] ජලප් සතුන්ටන්
ආහාර වේයි. ඇලවල හෝ [ ] ඉස්ගෙබියන්
බහුල නොවන්නේ එහෙයිනි.

අංක 2 පත්‍රිකාව

මෙටැනි වෙනත් ක්‍රියාකාරකම් යොදා ගන්න.

නිපුණතා මට්ටම

1.3.1.3 තැවතිම, කොමාව, ප්‍රය්‍රතාර්ථය, විශ්මයාර්ථය යන විරාම ලක්ෂණවලට අවනත ව කියවයි.

ඉගෙනුම්-ඉගෙන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

- පහත යදහන් විරාම ලක්ෂණ අඩංගු ජේද ලියු පත්‍රිකා සකසා ගන්න.
- ජේද ප්‍රිය ජනක විස්තරවලින් යුක්ත වුවහොත් සිසුන් එවා ආසාවන් කියවනු ඇත.
- ලොකුවට ලියා පුදර්ගනය කළ හැකි සේ ජේද සකස් කර ගැනීම වඩා ප්‍රයෝග්‍රන්ට වනු ඇත.
- ජේදයක් තොරා ගෙන එය සිසුන්ට පෙනෙන සේ පුදර්ගනය කර ඔවුන්ට ඇසෙන සේ, විරාම ලක්ෂණවලට අවධානයෙන් යුතු ව එම ජේදය කියවන්න.
- සිසුන් එකිනෙකා ගෙනවා, විරාම ලක්ෂණවලට අවනත ව එම ජේද කියවීමට යොමු කරන්න.

තිත (.) හෙවත් තැවතිමේ ලකුණ

සම්පූර්ණ අදහසක් ප්‍රකාශ කරන වාක්‍යයක, අවසානයට යෙදීම්.

ලදාගරුණ :

.... දිනක් එහි වන යාමයේදී ගොවියාගේ කුඩාරට හරක් පැන්නොයි. කිරි හාම් දිග එක් ගෙන උන් එළවා තියේය. පහරක් දෙන්නට පළමු හරක් කඩුල්ලෙන් ම පැන තියේය. එවි පහරක් දෙන්නට බැරි වීම කිරි හාම්ගේ තිතට පහරෙකි. එහෙයින් හෝ කඩුල්ල උඩ තිද රේදෙන් අමුඩා ගසා ගන්නේය. එව ද ගෙන හරකුන් පස්සේ යන්නට නැගුණේය.....

තිත හෙවත් සමාජීය හහවන මෙම විරාම ලක්ෂණය.

- i වචනයක් කෙටි කළ බව හැඳවීමට ද
- ii විධාන වාක්‍යයක් අවසානයේදී ද යොදාන බව පහදා දෙන්න.

වත කේටි කිරීමට

උදාහරණ :

බුද්ධ වර්ෂය	- බු. ව.
නියෝජ්‍ය විද්‍යාල්පති	- නි. වි.
පෙරුවරු	- පෙ. ව.
ලතුරු මැද පළාත	- එ. මැ. ප.

විධානයක් අවසානයේ දී

උදාහරණ :

අමයා, මෙහේ එන්න.

ප්‍රය්‍යාර්ථය (?)

මේ ලකුණ ප්‍රය්‍යාර්ථයක් කෙළවර යෙදෙන බව උදාහරණ ඉදිරිපත් කරමින් පහදා දෙන්න.

උදාහරණ :

මිනේ නම මොකක් ද?
මබ එන්නේ කොහි සිට ද?
මබ පමා වුයේ ඇයි?
මිනේ පුතා කෝ?

විශ්මයාර්ථය (!)

පුදුමය, කේපය, ශ්‍රීතිය ප්‍රාර්ථනය ආදි සිනේ ඇති වන හැඟීම දක්වන්නට මේ ලක්ෂණ යොදන බව පහදා දෙන්න. මෙම වැකි උපුරුවන ආකාරය අනුව විශ්මයාර්ථ දැනෙන බව ආදර්ශනය කරන්න.

උදාහරණ :

කෝපය - අනේ! අනේ! ඔහොම වැරදි වැඩ කරන්න හොඳ තැ
පුදුමය - මේ තියෙන්නේ මගේ තැති වුණු පොත! හරිපුදුමය!
එ පොත මගේ මෙසේ උඩ ම තිබුන තේ!
ශ්‍රීතිය - හෝ එනවා කිසු ඔබ අද ම ඇවිත්!
ප්‍රාර්ථනය - ජය වේවා! සැප වේවා!

ඉහත විරාම ලක්ෂණ සියලුල ම යෙදි ඇති මෙබදු කොටස් ද තොරු ගෙන ඉදිරිපත් කරන්න.

උදාහරණ :-කිරී හාම්, ඔබට පිසුසු ද? තැගිවිනවා, තැගිවිනවා

මා මලා, තැගිවින්නේ කෙසේ ද?

මලා! මලා නම් දොඩන්නේ?

මල අය දොඩන්නේ තැදෑද?

- පෙළ පොනහි පාඩම් අදාළ විරාම ලක්ෂණවලට අවනත ව කියවීමට යොමු කිරීම.
- මිට අමතර ව, හින්සුරය, මහුල් කෑම, හත්පණ, අපේ ගම, මධ්‍යාල දුව වැනි අමතර පොත් හාවිතයට ගන්න.

න්‍යුණකා මට්ටම

1.3.1.4 විවිධ ගෙෂේන්ගෙන් යුතු ව කියවයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

- කෙටි වැකි සහිත ගදා කොටස්, දිර්ස වැකි සහිත ගදා කොටස්, අනුප්‍රාය සහිත ගදා කොටස් ආදිය මේ සඳහා යොදා ගන්න.
- තෝරා ගත් කොටස් පත්‍රිකාවල ලියා සකස් කර ගන්න.
- පත්‍රිකාවල ඇති කොටස් උචිත ගෙෂේන්ගෙන් යුතු ව සියුන්ට ඇසෙන සේ කියවන්න.
- සියුන්ට ද එම කොටස් කියවීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- පහත සඳහන් උදාහරණවල දැක්වෙන ප්‍රවෘත්ති, මරණ දැන්වීම්, වෙළඳ දැන්වීම්, ජාතක කතා යනාදියට උචිත ගෙෂේන් අනුව ම කියවීමට යොමු කරන්න.

උදාහරණ 1 :-

ප්‍රවෘත්ති ප්‍රකාශය

භාෂාඛලිවලන්

මේ, දියුන ලමා ගුවන් විදුලි සේවය යි.

ප්‍රවෘත්ති ප්‍රකාශය

ඉදිරිපත් කිරීම - සත්‍යාචාරණී ගිතදේවී

සයශේෂකරණය - විශ්වාසීන් ලියනාරච්චිවි

ප්‍රථමයෙන් සිරස්තල

- ★ හිමාලය කදු මූදුනේ ඇති අයිස් තව්වූ දියවීමේ තර්ජනයක්.
- ★ අපගේ සෞරගුහ මණ්ඩලයට අලුත් සාමාජිකයෙක්.
- ★ ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් සියුන් අතර පරිගණක භාවිතය ඉහළ යයි.
- ★ හිමාලය කදු මූදුනේ ඇති අයිස් තව්වූ දියවීමේ තර්ජනයකට ඉදිරි කාලයේ දී අපට මූදුනා දීමට සිදු විය හැකි බව ලොව පරිසර විද්‍යාභයේ පෙන්වා දෙනි. වායුගෝලය උණුසුම් වීමත් සමඟ ලොව උස් කදු මූදුන්වල පිහිටි අයිස් තව්වූ දිය වී සාගරයේ ජල මට්ටම ඉහළ යා හැකි බව පෙන්වා දෙන විද්‍යාභයේ හිමාලය කදු මූදුනේ ඇති අයිස් තව්වූ දියවීම ප්‍රමුඛ ව සිදු වනු ඇති බව ද පෙන්වා දෙනි.
- ★ අපගේ සෞරගුහ මණ්ඩලයට අලුත් සාමාජිකයෙක් එක් වී තිබේ. යු.නි.313 යනුවෙන් නම් කර ඇති මෙම අලුත් ගුහලෝකය තෙවැනුන් ගුහයා සෞයා ගැනීමෙන් පසු හමු වූ විශාලම ගුහලෝකය වේ. 2003 වසරේ ඔක්තෝබර් 21 දින පළමුවරට විද්‍යාභයන් විසින් මෙම ගුහලෝකය දැක ඇත.
- ★ ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල්වල ඉගෙන ගන්නා සියුන් අතර පරිගණක භාවිතය ඉහළ ගොස් ඇති බව අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය පවත්වන ලද සම්ක්ෂණයකින් හෙළි වී ඇත. පසු ගිය කාලය පුරා අමාත්‍යාංශය දියත් කරන ලද විශේෂ වැඩසටහන් තියා පාසල් සියුන් අතර පරිගණක භාවිතය ඉහළ ගොස් ඇති බව හෙළි වී තිබේ.

ප්‍රවෘත්ති සමාජීන් යි.

රඳාහරණ 2 :-

මරණ දැන්වීම

සයදිරි තැන්න, මුවන්ගම, සිසිල නිවසෙහි පදිංචි ව සිටි විශ්‍රාමික විදුහල්පත් සාම විනිශ්චරු කිරීති පණ්ඩිතරන්න මහතා.

විශ්‍රාමික පාධාලාවාරිනි පූනාත්‍යවත් මහත්මියගේ ආදරණීය ස්ථාම් පුරුෂයා වූ ද සකුන්තලා - සංවාරක අමාත්‍යාය, විපුල - මහාධිකරණය, සාගරගම හා මෙනකා යන අයගේ ආදරණීය ජියාණන් වූ ද සයදිරි තැන්න මුවන්ගම, සිසිල නිවසෙහි පදිංචි ව සිටි විශ්‍රාමික විදුහල්පත් සාම විනිශ්චරු කිරීති පණ්ඩිතරන්න මහතා අභාවප්පාප්‍රාප්ත විය. අවසාන කටයුතු පුත්‍රිය මස හත්වෙනි බදාදා පස්වරු 4.00ට පවුලේ සුසාන භුමියේ දී සිදු කෙරේ.

මෙයට ගෝකයට පත්

හාර්යාව ඇතුළු දරු පිරිය

සිසිල, සයදිරිතැන්න,
මුවන්ගම.

රඳාහරණ :-

වෙළෙඳ දැන්වීම

ආරෝහ්‍යා පරමා ලාභා !
 තිරෝගිකම පරම ලාභයේ !
 තිරෝගිමත් ඒවිතයක් සයදා
 ඔබගේ ආභාර වෛලට
අයඩින් මිගු ලක් ලුණු
 එකතු කර ගත්ත.
 අයඩින් උණකාවය නිසා
 ගලගණ්ඩය වැනි රෝග තත්ත්වයන්
 ඇති වේ. ගලගණ්ඩ රෝගයෙන් මැදීමට
අයඩින් මිගු ලක් ලුණු
 හාවිතයට භුරු වත්ත.

දිවයින පුරා පිහිටි
 ලක් සකොස වෙළෙඳසැල්වලින්
 දැන් මිලදී ගත හැකි ය.

උදාහරණ :-

ජාතක කතා

දූෂිද්ව මියුලු නුවර රජ කළ වේදේහ රජතුමාට අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් අනුගාසනා කිරීමට පත් වූ මහොෂධ පණ්ඩිතයන් වහන්සේ තගරයෙහි ආරක්ෂා සංවිධාන තර කළ ආකාරය උම්මග්ග ජාතකයෙහි මෙයේ විස්තර වෙයි.

එතැන් පටන් කොටු පණ්ඩිතයන් වහන්සේ මැ රජ්පුරුවනට අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් අනුගාසනා කරන සේක. උත් වහන්සේ රජ්පුරුවනට ධවලපතුය මැයැ. එතැන් පටන් පණ්ඩිතයන් වහන්සේ රාජ්‍යය විවාරන්නේ නම් මම මැයැ. එසේ හෙයින් මා විසින් තොපමා විය යුතු යැ සිසිතා, සන් යොදුන් මියුලු නුවර වටා, ක්මිර සාගරයෙන් තැහි තරංග මාලාවක් සේ ධවල වූ, අවලොස් රියන් පමණ උස මහා සීමා පවුරක් ලැබූ සේකැ. එ පවුර ගාව ඇතුළතින් තරය එනිස මහ පදනමක්ද, වට කොටු සිය ගණන් සාරි ගෙවල් හා වටා බද වෙටටම ද ලවා, වාසලක් පාසා පිටතේ ප්‍රාලිමුබම් ද, එ එ ස්ථානයෙහි බලකාවූ ද කැරවු සේක. සීමා පවුර වටා පිටතින් ගිගුමාර මකරාදී වන්ඩ මත්ස්‍යයන් විසින් ගහණ වූ පස්ක්ව්විධ පද්මයෙන් සඳහුත්තන් දිය පිරුණු අගලක් ද එ වටා කළල් අගලක් ද එ වටා වියලි අගලක් දැයි තුන් අගලක් බිඳ වූ සේකැ. ඇතුළු නුවර මාලු ගෙවල් මුළුල්ල කටුකෝල් පෙරාල වූ සේකැ. එ එ ස්ථානයෙහි මහ පොකුණු බිඳීදාවා එහි දිය පිරුවු සේක. නුවර සියලු ගෙවල් වී පිරුවු සේකැ. හිමාලය වන ප්‍රදේශයෙන් කුඩා තාපසවරුන් ලවා අරුණු වන් මධ්‍ය හා ඇමුළ බිජුවට ගෙනවා තැබුවු සේකැ. බොහෝ කළක් රෝන් බොර ගසා වැඩි බොර ගසා වැඩි ඇද්ධ ඇල හෝ අදිය සකස් කරවා වාර් මාර්ගවල් සුනුමැටි කවා ගුද්ධ කරවා පිටි නුවර ද සුන් බුන් තැන් පිරියම් කැරවු සේකැ. මේ හැම කුමක් නිසා ද යතහාන් මත්තෙහි සතුරන් විසින් වන හය වළකනු එනිස යැ.

(උම්මග්ග ජාතකය)

උදාහරණ :-

... සුසුම් ලා යකින්නී, නෙත් කුළුව ඉසින්නී, මෙලෙස සිට කියන්නී, සිහ පුරවර සොදා, රජ ඉසුරු විද විදා, කරන තොපණන් සදා, තැවි තා හල සදා, ලක් දිවට බැස එදා, නුග සෙවන වන මදා, තනි ව උත් සද එදා, බන් බුලන් දී සොදා, මවා විමනක් සොදා, ...
(කුවෙනි අස්තා)

මෙවැනි වෙනත් ගදා කොටස් ද කියවීමට සියුන් යොමු කරන්න.

නීපුණතා මට්ටම

1.3.1.5 ඉස්පිලි, පාපිලි, හල් කිරීම්, ඇලේපිලි, ඇදේපිලි (ඇදය) රකාරුණය, යෘය හා ගයනුකිත්ත යෝදුණු වන නීවරදී ව උසුරුවමින් කියවයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

ඉහත පිළුලම් යෝදුණ ජේද පෙළ පොතින් සොයා ගෙන සියුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.

මිට අමතර ව වෙනත් බාහිර පොත ද හාවිතයට ගන්න.

එක් එක් සියුවා ලවා ජේද කියවීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

එක් එක් සියුවා වෙත අවධානය යොමු කරන්න.

මේ සඳහා ගුරු ආදර්ශන සකස් කිරීමේ දී හැඳුන්වා දෙන පිළුලම් වර්ණ කර දක්වන්න.

පිළුම් යොදා වවත වගන්ති කියවීම සඳහා වෙනත් ක්‍රියාකාරකම් යොදා ගන්න.

රදාහරණ :-

- (1) සරත් පනතයට ආවේ ය
(සරත් පනතියට ආවේ ය)
- (2) අප පධන අභරය බනය.
(අපේ ප්‍රධාන ආභාරය බන්ස)
- (3) මට පටව අමම ලහට ගයය
(මුව පැටවා අම්මා ලහට ගියා ය)

මෙවැනි වෙනත් විනෝද්ධනක ක්‍රියාකාරකම් සියුන් වෙත ඉදිරිපත් කරන්න.

නිපුණතාව

1.3.2 කියවා අවබෝධ කර ගතියි.

නිපුණතා මට්ටම

1.3.2.1 සන්තිවේදන සලකුණු කියවා අවබෝධ කර ගතියි.

ඉගෙනුම්-ඉගෙන්වීම කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

විවිධ අදහස් දැක්වීමට යොදා ගන්නා සංඳා ලකුණු රස් කර ගන්න. එම සංඳාවලින් දක්වන අදහස් ලිඛිත ව හා වාචික ව ඉදිරිපත් කරන්න. එවා ගැන සාකච්ඡා කරමින් අවශ්‍ය දැනුම ලබා දෙන්න. අදින ලද සංඳා විශාල ප්‍රමාණයෙන් සකස් කර ඉදිරිපත් කරන්නේ නම් වඩාත් සුදුසු ය. ඉගෙන්වීම ක්‍රියාවලියෙන් පසු, සංඳාව ඉදිරිපත් කළ විට එහි අදහස කීමෙන්, අදහස ඉදිරිපත් කළ විට, අදාළ සංඳාව පෙන්වීමෙන් සියුන් යොමු කර, ඉගෙනුම ක්‍රියාවලිය තහවුරු කරන්න.

රදාහරණ :-

- * තොරතුරු දැක්වෙන මාර්ග සංඳා
- * විධාන දැක්වෙන මාර්ග සංඳා
- * ඇසුරුම්වල දැක්වෙන උපදේශන සංඳා

වස

පාවහන් පැලුදීම
තහනම්

දුම්වීම තහනම්

නොෂ්ඨාවරුන්ට
පමණි
(ස්ත්‍රී)

මහත්වරුන්ට
පමණි
(පුරුෂ)

නිපුණතා මට්ටම

1.3.2.2 සරල දැන්වීම් කියවා අවබෝධ කර ගතියි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

හතරවන ගේනියේ සිසුන්ට කියවීමට සුදුසු සරල දැන්වීම් එකතුවක් සකස් කර ගන්න.

රඳාහරණ :-

- වෙළඳ දැන්වීම්
- * ලමා විතු පුදර්ගන
- * පොන් පුදර්ගන
- * නිර්මාණ පුදර්ගන
- * ලමා තාට්‍ය උත්සුව
- * පොන් දොරට වැඩිමේ උත්සුව හා සම්බන්ධ දැන්වීම්

මෙම දැන්වීම් ඇසුරෙන් ප්‍රශ්න සකස් කර සිසුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න. නිශ්චිත කාලයක් තුළ දැන්වීම් කියවා වාචික හා ලිඛිත ප්‍රතිචාර ලබා ගන්න.

මෙම ක්‍රියාකාරකම නිරන්තර/ස්ථාවර වැඩක් ලෙස පවත්වා ගෙන යන්න.

නිපුණතා මට්ටම

1.3.2.3 ආරාධනා පත් කියවා අවබෝධ කර ගතියි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

විවිධ ආරාධනා පත් එකතුවක් සකස් කර ගන්න. එම ආරාධනා පත්වලට අදාළ ව ඉදිරිපත් කළ හැකි ප්‍රශ්න පත්‍රිකාවල ලියා සිසුන්ට ලබා දෙන්න.

එක් එක් පත්‍රිකාවට අදාළ පිළිතුරු සෞයා කියවීමට යොමු කරන්න. මේ සඳහා නිශ්චිත කාලයක් ලබා දෙන්න. මෙය කණ්ඩායම ක්‍රියාකාරකමක් වශයෙන් යොදා ගන්න.

ආරාධනයයි
 මුතුකැට ලමා සමාජයේ
 දරු දැරියන්
 කරලියට ගෙන එන
 පූංචි තාරකා
 විවිධ ප්‍රසාගය
 මැයි මය විසි හයවති බදාදා
 පස්වරු 06.00ට
 සම්ඟීගම
 යත්සුරපාය ගුවණාගාරයේ දී
 වේදිකා ගත වේ.
 උබවත්ත කළාප අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ
 ස්වර්ණපාල ලේලේලොල මහතා
 ප්‍රධාන ආරාධනයා වශයෙන් සහභාගි වන
 මෙම අවස්ථාව ඔබතුමාට/මුතුමියට
 ගෞරවයෙන් ආරාධනා කරමු.
 මෙයට
 මුතුකැට ලමා සමාජයේ සාමාජික පිරිස

ප්‍රශ්න

1. ආරාධනය කර ඇත්තේ කුමක් සඳහා ද?
2. ආරාධනය කර ඇත්තේ කවුරුන් විසින් ද?
3. ආරාධනා පත්‍රයේ සඳහන් දිනය කුමක් ද?
4. ප්‍රධාන ආරාධනයා කවුරුන් ද?

විවිධ ආරාධනා පත්‍ර එකක් සකස් කර ගැනීමට සියුන් යොමු කරවන්න.

නිපුණතා මට්ටම

1.3.2.4 සරල කවී කියවා අවබෝධ කර ගනියි.

ඉගෙනුම්-ඉගෙන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

යිහායන්ගේ මට්ටමට ගැළපෙන සරල කවී එකතුවක් සකස් කර තබා ගන්න.

සියුන්ට ඉදිරිපත් කිරීමට තෝරා ගත් කවී කළුලුල්ලේ ලියා හෝ පත්‍රිකාවල ලියා හෝ සියුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.

පත්‍රිකාවල ලියා ඉදිරිපත් කරන්නේ නම් සියු කණ්ඩායම් ගණනට සර් ලන සේ කවී සහ එම කවිවලට අදාළ ප්‍රශ්න සකසා ගන්න. (ලදාහරණ :- කණ්ඩායම් හතර නම් කවී හතරක් හා එට අදාළ ප්‍රශ්න)

සියු කණ්ඩායම් හතරට පත්‍රිකා හතර දෙන්න. පිළිතරු ලිවීමට මිනින්තු දහයක කාලයක් දෙන්න. මිනින්තු දහය අවසානයේ පත්‍රිකා මාරු කරන්න. මෙයේ හතරට වරක් මාරු කළ විට සියලු ම කණ්ඩායම්වලට කවී හතරක් කියවා ප්‍රශ්නවලට පිළිතරු ලිවිය හැකිය.

පළමු වර පත්‍රිකා මාරු කර දුන් අවස්ථාවේ සිට කණ්ඩායම්වලට යමින් සිඹුන් ලිපු පිළිතුරු ලකුණු කිරීම කළ හැකි ය.

රදාහරණ :-

සිලිසිලි ගා පුළග හමන
කන්ද පහල අදුරු මැවෙන
ලන්ද කුරුල් සින්දු මැකෙන
හැන්දි යාමේ .....
(එම්. ඩී. ජයතිලක)

ප්‍රශ්න

1. පුළගේ ග්‍රිදිය කුමක් ද?
2. කවියෙන් කියුවෙන්නේ දච්සේ කුමන වේලාවක් ගැන ද?
3. කවියේ සඳහන් කුරුල්ලන් සිටින්නේ කොහො ද?
4. කන්ද පහල අදුරු මැවෙන යන්නෙහි අදහස ඔබේ වචනයෙන් ලියන්න.

රදාහරණ :-

මොනර කැලේ මොර ගස් යට මොනරු තටනවා
මොනර පැටවි මොර අතු අග බලා සිටිනවා
මොනර කිකිලියෝ පැටවුන් ලග දැවවෙනවා
මොර සුරන මහ වැස්සක ලකුණු පෙනෙනවා
(ලමා පෙළට කවි - එම්. ඩී. ජයතිලක)

ප්‍රශ්න

1. මොනරු තටන්නේ කොහො ද?
2. පැටවි ලග සිටින්නේ කුවරුන් ද?
3. මෙහි සඳහන් ගස් වර්ගයක් නම් කරන්න
4. මෙහි සඳහන් ප්‍රාණවාවේ බහුවතත නාම පද 3ක් ලියන්න
5. තටනවා, සිටිනවා, දැවවෙනවා, පෙනෙනවා යන ක්‍රියා පද ලේඛන වහරට හරවා ලියන්න.

රදාහරණ :-

හිරු දෙවි කන්දන් එවි බලනවා
තැන තැන වන මල් පොකුරු පිපෙනවා
රන් හිරු රස් කෙදි ගස් අතරින් වින්
වනයේ ඇත්තන් අවදි කරනවා

ප්‍රශ්න

1. මෙහි ඇති වියේෂණ පද දෙකක් ලියන්න
2. කවියෙන් කියුවෙන්නේ කුමන වේලාවක් ගැන ද?
3. කන්දන් එවි බලන්නේ කුවරුන් ද?
4. වනයේ ඇත්තන් යනුවත් අදහස් කරන්නේ කුව ද?
5. හිරු පායයි යන අදහස දෙන කවි පදය උපුවා ලියන්න.

නිපුණතා මට්ටම

3.2.5 සරල ජේද කියවා අවබෝධ කර ගතියි.

ඉගෙනුම්-ඉගෙන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

තෝරා ගත් ජේද පත්‍රිකාවල ලියා ගත්ත. සිසුන් කියවා ලබා ගත් අවබෝධය මැත ගැනීම සඳහා සුදුසු පැවරුම් ද එම පත්‍රිකාවල ම යොදන්න. මේ පැවරුම් පිළිතුරු ලිවීමට දෙන එවා ද නිවැරදි පිළිතුරු තේරීමට දෙන එවා ද යන ආය දෙකට ම අයන් වීම සුදුසු ය. පත්‍රිකා කියවා තම පොන් පිළිතුරු ලිවීම සඳහා සිසුන් යොමු කරන්න. ලමා කතන්දර පොන්, ප්‍රවත්පත්වල සිසුන්ට කියවීමට සුදුසු ලිඛි අමතර කියවීම පොන් මව්බය පෙළ පොන් සියලු පාඩම්වලින් තෝරා ගත් කොටස් ඇදිය මේ සඳහා යොදා ගත්ත. මේවා තෝරා ගත්තා විට සිසුන්ගේ සින් ඇද ගත්තා ප්‍රියතනක එවා තෝරා ගැනීමට උත්තු වන්න. එවිට එ පොන් කියවීමේ ආසාවක් සිසුන් තුළ ජනිත වනු ඇත.

රඳාහරණ :-

සිහල අවුරුද්ද තීමිත්තෙන් කැවිලි සැදිමට ගැනීම පිණිස කිරීබඳ ගෙනා පැණි මුල් දෙක බිරිද දුම උඩ තැබුවා ය. රැයෙහි මියකු එක පැණි මුලක් කපා පැණි බිවිත් ඉතුරු පැණි දුම යට ගැලී ය. පසුදා උරදේ ලිප ලහට ගිය කිරීබඳ ගෙනා පැණි මුල දැක කිහි මියාගෙන් තිදහස් වන්නට සිතුවා ය. ඇය කිරීබඳ අමතා මියා අල්ලා ගෙන ගොස් ගෙන් දමන්නට යැයි කිවේ එයට අතතුරුව ය.

(අපේ ගම - මාවින විකුමසිංහ)

ප්‍රශ්න

1. කිරීබඳ පැණි මුල් දෙකක් ගෙනාවේ කුමක් සඳහා ද?
2. පැණි මුල කපා පැණි බිවිත් කවු ද?
3. මෙම සිදුවීමෙන් තරහ ගියේ කාට ද?

පහත ප්‍රශ්නවලට ගැළපෙන පිළිතුර තෝරන්න.

4. කිරීබඳ ගෙනා පැණි මුල් දෙක තැබුවේ
  - i. දුම උඩය
  - ii. මේසය යට ය
  - iii. ලිප ලහ ය
  - iv. දුම යට ය
5. මේ සිද්ධිය සිදු වන්නට ඇත්තේ
  - i. ජ්‍රන් මාසයේ දී ය
  - ii. දෙසැම්බර් මාසයේ දී ය
  - iii. අප්‍රේල් මාසයේ දී ය
  - iv. පෙබරවාර මාසයේ දී ය
6. මියාගෙන් තිදහස් වීමට කිරීබඳ ගෙනාගේ යෝජනාව වූයේ
  - i. ගෙන් දැමීම
  - ii. කැවිලි සැදිම ය
  - iii. පැණි මුල ලිප තැබීම ය
  - iv. දුම උඩ තැබීම ය

මෙම ප්‍රශ්නවලට ලිඛිත හා වාචික පිළිතුරු ලබා ගත්ත.

රඳාහරණ

දිව ජිනවන රුමුවන්

මැලෙසියාව තිර ඩීම කර ගත් රුමුවන් සිසුන් අතර ඉතාමත් ජනාලිය පළතුරකි. ශ්‍රී ලංකාවේ මල්වාන ප්‍රශ්නය රුමුවන් වගාව සඳහා ප්‍රසිද්ධිය ය. පැලය සිටුවා වසර හතරක් හෝ පහක් පමණ කාලයක් ගත වීමෙන් පසු ගෙඩි හටගන්නා රුමුවන් ඉදුණු පසු රතු සහ කහ පාටින් යුක්ත වේ. රුමුවන් ගෙඩි ඉදෙන විට එවා ලේනුන්ගෙන් හා කුරුලේන්ගෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීමට ඉමහත් වෙනෙසක් දැරීමට සිදුවේ.

ප්‍රශන

1. උපත් බිම යන්තට සමානාර්ථවත් පදයක් ජේදයෙන් සොයා ලියන්න.
2. ශ්‍රී ලංකාවේ රුහුවන් වගාවට වඩාත් ම ප්‍රසිද්ධ ප්‍රදේශය කුමක් ද?
3. රුහුවන් ගෙඩි හට ගන්නේ පැලය සිටුවා වසර කියකින් ද?
4. රුහුවන් ගෙඩි සැකුන්ගෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා යොදන උපක්‍රමයක් ලියන්න.

පහත සඳහන් ප්‍රශනවලට තිබැරදී එළිඳුර තෝරන්න.

5. ඉදුණු රුහුවන් ගෙඩි
  - i. කහ සහ නිල්පාට ය.
  - ii. කහ සහ රතුපාට ය.
  - iii. රතු සහ කොල පාට ය.
  - iv. නිල් සහ රතුපාට ය.
6. රුහුවන් ගෙස් තිරිම්
  - i. ශ්‍රී ලංකාව ය.
  - ii. ඉන්දියාව ය.
  - iii. මැලේසියාව ය.
  - iv. ජපානය ය.

උදාහරණ

වැදි නායකයකු ව සිටි තිසාහාම් තම වැදි පරපුර හා වැදි සංස්කෘතිය රැක ගැනීමට ඇප කැප වී කටයුතු කළ අයෙකි. මහවැලි සංවර්ධන ව්‍යාපාරය ක්‍රියාත්මක වූ තිසා තිසාහාම් ඇතුළු වැදි ජනයාට තමන් වාසය කළ ද්‍රානේ කොටබකියාව ගම්මානයෙන් ඉවත් වීමට සිදු විය. එහෙත් තිසාහාම් ඇතුළු වැදි පවුල් 79ක් පමණ තම ගම් ජියසේ ම රැඳී සිටියහ. සමහර වැදි පිරිස් හෙන්තියාල හා රතුගාල යන ප්‍රදේශවලට ගියහ. වැදි පිරිස් උරුමය රැක ගැනීම සඳහා ඇප කැප වූ තිසාහාම් මෙසේ පැවසීය.

මේ ඇත්තේ ප්‍රචිචනමකින් ප්‍රවීත කැවුවන් ගම්පාජ්‍රේන් ම් ගව්වනවා කොදායේ

(අපට වෙඩි තබා මරා දැමුවන් ගම්වලින් යන්නේ තැන)

ප්‍රශන

1. මෙහි සඳහන් වැදි නායකයාගේ තම කුමක් ද?
2. වැදිනායකයා වාසය කළ ගමේ තම කුමක් ද?
3. වර්තමානයේ වැදි ජනතාව ජීවත් වන ගම් තුනක තම් ලියන්න.
4. ගම් යන වචනයට වැදි භාජාවෙන් කියන තම කුමක් ද?

මෙවැනි වෙනත් සැපයීම් වර්ගයේ සහ තෝරීම් වර්ගයේ ප්‍රශන ඇතුළත් කරන්න.

නිපුණතාව

1.3.3 වාගමාලාව පෝෂණය සඳහා කියවයි.

නිපුණතා මට්ටම

1.3.3.1 විවිධ වෘත්තීන් හා බැඳුණු වචන කියවයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

එක් එක් වෘත්තීන් සඳහා හාවිත කරන උපකරණ හා ක්‍රියාකාරකම දැක්වන රුපසටහන් හා අදාළ වචන රස් කිරීමට සියුන් යොමු කරන්න. (මෙම ක්‍රියාකාරකම සඳහා පූර්ව සුදානමක් ඇවශ්‍ය වේ) සියුන් විසින් රස් කරන ලද වචන අදාළ වෘත්තීයට ගැලපෙන ලෙස ලැයිස්තු ගත කරන්න. එම වචන සියුන්ට කියවීමට හා ලිවීමට සලස්වන්න.

මෙම ක්‍රියාකාරකම නිරන්තර/ස්ථාවර වැඩක් ලෙස පවත්වා ගෙන යන්න.

උදාහරණ :

- * වී ගොවිතැන
- * හේත් ගොවිතැන
- * දිවර කර්මාන්තය
- * පතල් කර්මාන්තය
- * පෙදරේරු කර්මාන්තය
- * වඩු කර්මාන්තය
- * වෙළදා වෘත්තීය සහ
- * පරිගණක ආශ්‍රිත වචන

උදාහරණ :

වෘත්තීය	උපකරණයේ තම	ක්‍රියාකාරකමේ තම
වී ගොවිතැන	දැකැන්ත, යතුර උකුණු ගහ ගොයි පෝරුව, බෝල් අත්ත	මැඩුවන් බානවා රාහි කරනවා යාල්ලනවා
හේත් ගොවිතැන	යෙදැල්ල කරුව වාහන් පතුරු ලැබු කැටය ඉති වැට දඩු වැට පැල	යෙදැල්ල ගානවා කොළ ගානවා ගිනි මැල් ගහනවා

සියුන් විසින් යොයා ගන්නා ලද විවිධ වෘත්තීන් හා බැඳුණු වචන මේ ආකාරයට වගු ගත කරන්න.

නීපුණතා මට්ටම

1.3.3.2 සමානාර්ථකත් පද කියවයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1

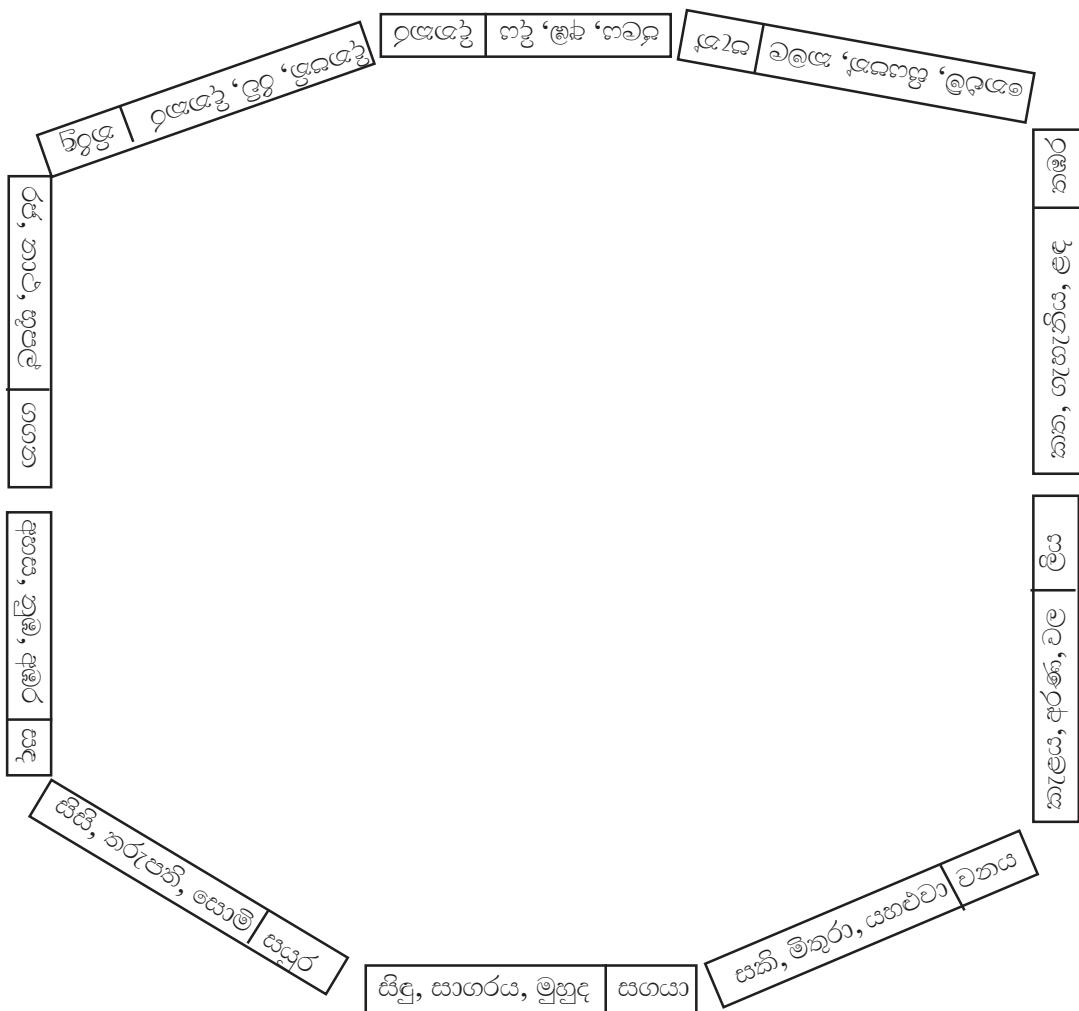
සමානාර්ථ පද ඇතුළත් බොමිනෝ කාබිපත් සකස් කර ගන්න. කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස ක්‍රියාකාරකම කරවන්න.

ක්‍රියාකාරකම එිලිබද ව සියුන් සමඟ යාකච්ඡා කරන්න.

එම සමානාර්ථ පද කළුදැල්ලේ ලියන්න.

මේ පද සඳහා ඇති වෙනත් සමානාර්ථ පද ඇත්තම් එවා ද හඳුන්වා දෙන්න.

රිඳාහරණ :-

ක්‍රියාකාරකම 2

පහත සඳහන් පේදය ලොකවට ලියා පන්තියේ පුදර්කනය කරන්න. ඉරි ඇදී පදවලට ගැළපෙන වෙනත් සමානාර්ථක පදය බැහිත් ලිපු පත්‍රිකා සකස් කර ගන්න. පදවලට ගැළපෙන සමානාර්ථක පද තෝරා එච්චා යොදා තැවත කියවීමට සියුන් යොමු කරන්න.

රඳාහරණ :-

මම සහ පියා සමහ ආලුයම අවදි වූ තරීශු සුදානම් වුයේ තම සාගයා වූ සුපුන් සමහ සිංහරාජ වනුන්තරය තැරුණීමට යාම සඳහා ය. තවින පන්තයේ රුපයට ගොඩ වූ ඔවුනු මහමග දිගේ වික වේලාවක් ඉදිරියට ගමන් කළහ. අවට සිරි තරඹීමින් යන ඕවුනට උසට වැඩි ඇති ව්‍යක්ෂ හා ග්‍රුවන කරා විහිදුණු හිරිමුදන් තෙනත මනරම් දසුනක් විය.

පාන්දර

වනය

යහැල්වා

ඇභාසි

රියට

අලුන්

අම්මා

ගස්

කළු

තාත්තා

ක්‍රියාකාරකම 3

පෙළ පොතේ කොටස් තෝරා සමානාර්ථක පද සේවීමට සියුන්ට උපදෙස් දෙන්න.

එච්චා ලැයිස්තුගත කරන්න.

බාහිර පොත පතින් මෙවැනි වෙනස් සමානාර්ථක පද සේවීමට සියුන් යොමු කරවන්න.

මෙම වචන පද පොතෙහි ඇතුළු කරවන්න. මෙය නිරන්තර වැඩක් ලෙස පවත්වා ගෙන යාමට උපදෙස් දෙන්න.

(පද පොත යනු , වාගමාලා පෝෂණය සඳහා විවිධ පද වර්ග එකරාකී කර ගෙන සියුන් විසින් සකස් කර ගන්නා පොත)

නිපුණතා මට්ටම

1.3.3.3 විරුද්ධාර්ථක පද කියවයි.

ඉගෙනුම්-ඉගෙන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

විරුද්ධාර්ථක පද හඳුන්වා දීමට සුදුසු වචන පත්‍රිකාවල ලියන්න. එයට ගැළපෙන විරුද්ධාර්ථක පද ද වෙන වෙන ම පත්‍රිකාවල ලියන්න.

මෙවා කුහර පුවරුව තුළ රඳවන්න. වචනය සහ එයට ගැළපෙන විරුද්ධාර්ථක පදය යුගල කරවා සියුන් ලබා කියවීමට සලස්වන්න.

රඳාහරණ :-

හිලාවර

වකු

ගැළපෙන

පරාර්ථකාමී

පැරුදුණු

ආනයන

හොඳ

නුගත්

ගත්තා

පැරණි

මල

අවම

තවින

නොමල්

ලගත්

නොගත්තා

අපනයන	තොහොසු
ආන්මාර්ටිකාම්	තොපැරදුණු
සයුරු	තොගැලපෙන
උපරිම	අඹිලාවාර

ක්‍රියාකාරකම 2

යම් වචනයකට විරැදුධාර්ථවන් පද යොදා අර්ථය වෙනස් කර වැකි කියවීමේ හා ලිවීමේ අභ්‍යාසවල යෙදුවීම්.

උදාහරණ :-

1. එය මූහුදු රථයකි.
2. මේ රුහුවන් පුලුවෙන් කාලය යි.
3. හෝමා නිතර ම පැරණි පොත් පරිහරණය කරයි.
4. ගුවන් යානය වලංකුලට ඉහළින් ගමන් කරයි.
5. අපේ පන්තියේ උස් ම ලමයා මතුක ය.
6. ඒ ආර්ථිය ලත් තරිදු සොම්බසට පත් විය.
7. දියවත් තිරු පායයි.

ක්‍රියාකාරකම 3

පෙළ පොතේ තෝරා ගත් කොටස්වලින් විරැදුධාර්ථවන් පද යොවීමට සියුන්ට උපදෙස් දෙන්න.

එම්වා ලැයිස්තුගත කරන්න.

බාහිර පොත පතින් ද මෙවති වෙනත් විරැදුධාර්ථවන් පද යොවීමට සියුන් යොමු කරන්න.

මෙම වචන පද පොතට ඇතුළු කරවන්න. මෙය තිරන්තර වැඩක් ලෙස පවත්වා ගෙන යාමට උපදෙස් දෙන්න.

තිපුණුණා මට්ටම

1.3.3.4 මධ්‍යස පෙළ පොතෙහි හමු වන භාජාමය යෝදුම් කියවයි.

ඉගෙනුම්-ඉගෙනුවීම් කුමෝර්පාය

ක්‍රියාකාරකම

මධ්‍යස පෙළ පොතෙහි ඇති භාජාමය යෝදුම් සොයා ලැයිස්තුගත කරන්න.

එම්වා සියුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.

එම්වායේ අදහස ඉස්මතු වන අපුරින් වගන්තිවල යොදා කියවීමට සියුන් යොමු කරන්න.

උදාහරණ :-

- ★ හිරිගඩු පිපෙන තරම සිතලක් දැනුණි
- ★ කෝලියාස් පදනුරු පෙනෙන්නේ පොලොවේ ඇතු රු මල් සැරසිල්ලක් වාගේ
- ★ රාලභාමියේ මහ හඩ නිසා මුළු වනය ම ඇස තොකීය සිටියේ ය.
- ★ අලිභාම් බමරයක් මෙන් කුරකුවෙන්නට විය.
- ★ වතුරෝගම දී නා ගන්නේ
- ★ කොරෝපන් දහදිය ලන්නේ
- ★ වෙල්යාය ගොයම් පැල නිසා තිල්ල ගැසී ඇත.
- ★ වෙල්යායේ ඇත කොතකින් එන බට තලා වාදනයක හඩක් සුළග සමග මුළු වේ.

නිපුණතාව

1.3.4 රසාස්වාදය සඳහා කියවයි.

නිපුණතා මට්ටම

1.3.4.1 කාවුන් කියවා රස විදි යි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

සිපුන්ට ගැලපෙන කාවුන් විතු සපයා ගත්ත. සිපුන්ට විනෝදයක් ලැබෙන අපුරීන් එවා ඉදිරිපත් කරන්න. සිපුන් ලවා ද කාවුන් ඉදිරිපත් කරවන්න.

කාවුන් රස් කිරීමට හා නිර්මාණය කරවීමට සිපුන් යොමු කරන්න.

නිපුණතා මට්ටම

1.3.4.2 ලමා කතන්දර කියවා රස විදියි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

විවේක වේලාවන්හි දී කතන්දර පොතක් හෝ කතාවක් හෝ කියවා අවසන් වූ විට කිය වූ එක් එක් කතන්දරය/කතාව සඳහා පත්‍රිකාවක් බැහින් සකස් කිරීමට උපදෙස් දෙන්න.

වැඩි ම පත්‍රිකා සංඛ්‍යාවක් සකස් කළ සිපුන් ඇගයීමට ලක් කොට එමගින් කියවීම සඳහා උත්ත්සුවක් ඇති කරන්න.

පහත සඳහන් කරුණු ඇතුළත් ආකෘතියකට අනුව, සකස් කළ කාඩ්පතක් ජිරවීමට යොමු කරන්න.

- * කියවු පොතේ හෝ කතාවේ නම
- * කර්තා
- * කිය වූ දිනය
- * කතාව හා සම්බන්ධව ලමයා විසින් අදින ලද විතුයක්
- * කතාව කෙටියෙන් ලියා ඉදිරිපත් කිරීම

කියවු පොතේ නම :	
කර්තා තාමය :	කියවු දිනය :
කතාව පිළිබඳ විතුය :	කතාව කෙටියෙන්

කියවන ලද පොත් විවේක වේලාවන්හි දී සිපුන් අතර පුවමාරු කර ගනිමින් කියවීමේ පුරුද්ද ඇති කිරීම. සත්‍යාචාර වතාවක් සියලු ම සිපුන්ට ඇසෙන සේ ලමා කතා පොතක් කියවීමේ පන්ති ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කර ගැනීම. එක් එක් සත්‍යාචාර දී කියවන පොත ලමුන්ට සපයා ගෙන පැමිණිය හැකි අතර හැකිනම් පුස්තකාලයකින් රැගෙන වින් කියවීමට හෝ යොමු කළ හැකි ය. මෙය කියවීය යුත්තේ පන්තිය ඉදිරියට පැමිණ එක් එක් ලමයා විසින් ම ය.

මේ සඳහා පන්ති පුස්තකාලය හා පොත් මළුල හාවිත කරන්න.

නිපුණතා මට්ටම

1.3.4.3 ලමා කවී කියවා රස විදියී.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

- ඔබ රස් කර ගන් ලමා කවී එකකුවෙන් එකින් එක කවී හෝ කවී පන්ති හෝ වරින් වර ඉදිරිපත් කරන්න.
- එවා හඩ නග ගායනා කර, සිසුන් තුළ ද එවා ගැයීමට පෙළඳීමක් ඇති කරන්න.
- පූවත්පත්වල හා ලමා කවී පොත්වල පළ වෙන කවී රස් කරන ලෙස සිසුන් යොමු කරන්න.
- සහි අත්ත පූවත්පත්වල ලමා පිවුව හෝ ලමා පූවත්පත්වලින් හෝ මේවා තෝරා ගත හැකි ය.
- එවා සහියේ එක් දිනක පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- එම කවී පිළිබඳ සිසුන් සමඟ සාකච්ඡා කරන්න.

ඉත් කියවෙන්නේ කුමක් ගැන ද?

එ ගැන ක්‍රියා ඇත්තේ මොනවා ද?

එ කවිවල රසවත් බවක් ඇති වී ඇත්තේ කෙසේ ද? (ලපමා, විශේෂ යෙදුම් ආදිය පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න)

නිපුණතා මට්ටම

1.3.4.4 ලමා නාවා කියවා රස විදියී.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

- ★ සිසුන්ට ගැලපෙන ලමා නාවා පොත් සපයා ගන්න.
- ★ දෙබස් ආකාරයෙන් කියවීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- ★ රැකඩ වෙස් මුහුණු ආදේශ වාදා හාන්ඩ යොදා ගනිමින් නිර්මාණාත්මක ව ඉදිරිපත් කරවන්න.
- ★ මෙම ක්‍රියාකාරකම ස්ථාවර වැඩක් ලෙස නිරන්තරයෙන් ප්‍රගුණ කරන්න.
- ★ පාසලේ දිජ්‍යු සම්ති/නාවා තරග සඳහා ද ඉදිරිපත් කරවන්න.
- ★ වාර අවසානයේ විවිධ ප්‍රසාගයක් සාව්දානය කරන්න.

නිපුණතාව

1.3.5 කියවීමේ පුරුදේ ඇති කර ගතියී.

නිපුණතා මට්ටම

1.3.5.1 පොත් එකතු කර පූවමාරු කර ගෙන කියවයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

- ★ පන්ති ප්‍රස්තකාලයට/පොත් මල්ලට/කියවීම් එකකයට හැකි තරම් සිසුන්ගේ මට්ටමට ගැලපෙන පොත් එකතු කර ගන්න.
- ★ විවේක කාලවල දී සිසුන්ට එවා කියවීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- ★ පොත් කියවු පසු තමා කියවු පොත් පිළිබඳ නාම ලේඛනයක් ලියා තබා ගැනීමට සිසුන් යොමු කරවන්න.
- ★ නිවසේ දී ද මෙවැනි ප්‍රස්තකාලයක්/පොත් මල්ලක් පවත්වා ගැනීමට දෙමාභියන් දැනුවත් කරන්න.
- ★ ප්‍රදේශයේ ඇති වෙනත් ප්‍රස්තකාලවලට සිසුන් සම්බන්ධ කරවීමට දෙමාභියන් දැනුවත් කරන්න.

නිපුණතා මට්ටම

1.3.5.2 ලමයිනට සැකසු සරල ගදු, පදා නිර්මාණ කියවයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

- ★ සියුනට සැකසු සරල ගදු පදා නිර්මාණ එකතු කරන්න.
- ★ මේ සඳහා ලමා සහරා, ලමා පුවත් පත් සහ ලමා ගදු, පදා පොත් යොදා ගන්න.
- ★ විවිධ කාලවල දී සියුන් මේවා කියවීමට යොමු කරවන්න.
- ★ එවැනි ගදු පදා නිර්මාණ එකතුවක් තබා ගැනීමට සියුන් පොලඩ්වන්න.
- ★ මේ සම්බන්ධ ව දෙමාලියන් දැනුවත් කරන්න.

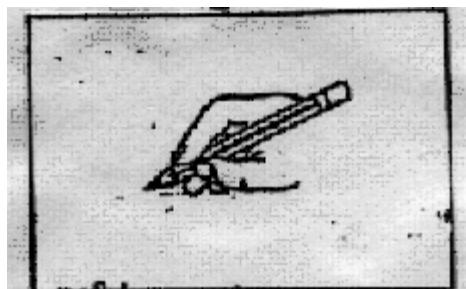
1.4 ලිවීම

සාර්ථක ලිවීමක් සඳහා

1. ලිවීමේ ඉරියටු අනුගමනය කරන්න.

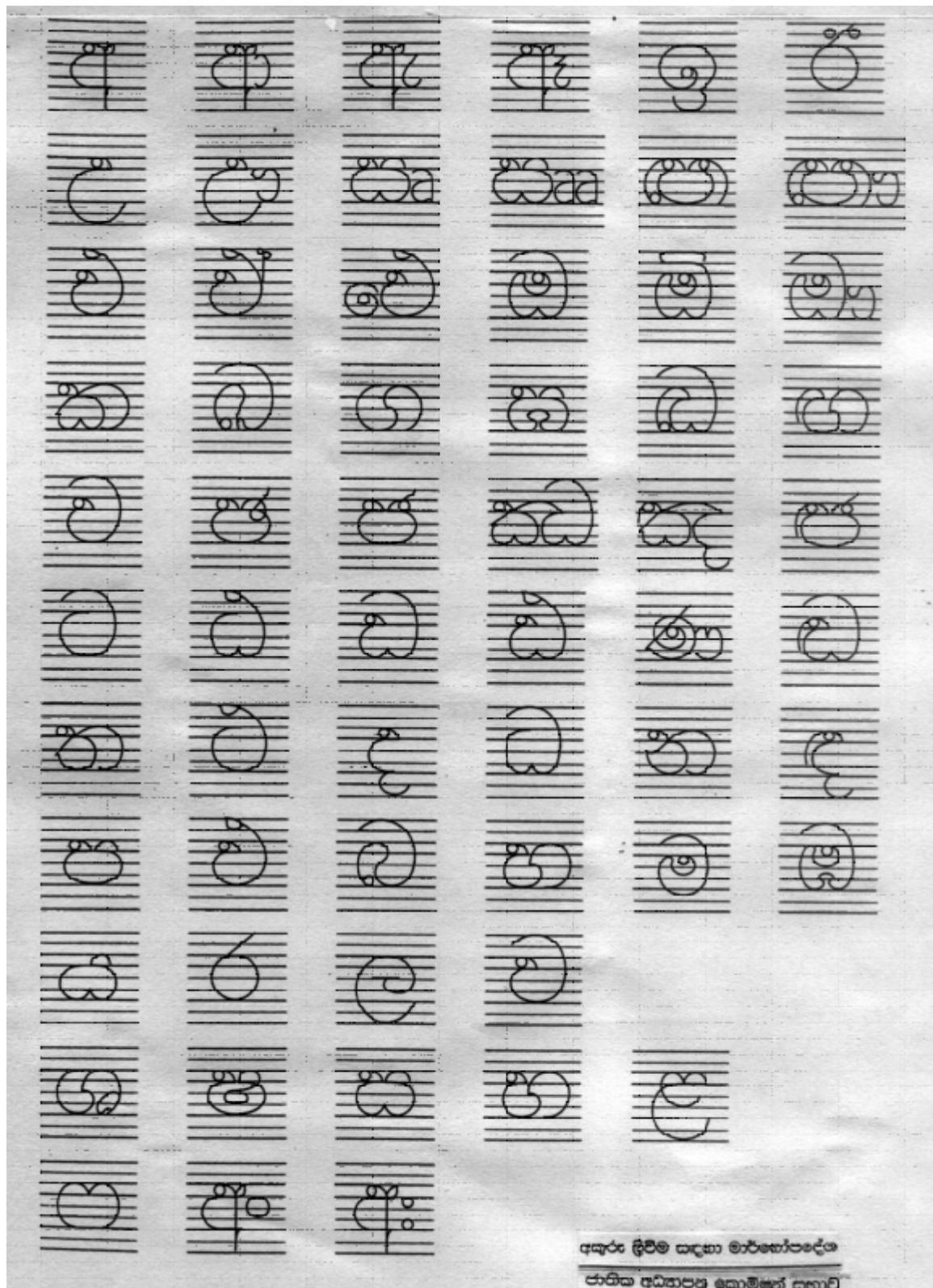
තිබැරදි ව අසුන්ගත විම

පැනස්ල තිබැරදි ව අල්ලා ගැනීම

2. පැනස්ලේ දිග ප්‍රමාණය හා තුබ පිළිබඳ සැලකීමෙන් වන්න.
3. අභ්‍යාස පොත තිබැරදි ව තබා ගැනීමට ඩුරු කරවන්න.
4. සාමාන්‍ය රුල් පොත හාවිත කරන්න.
5. අකුරක ප්‍රමාණය සාමාන්‍ය තතිරුල් පොතේ රුල් දෙක අතර ප්‍රමාණයෙන් $\frac{3}{4}$ වන සේ, ලිවීමට ඩුරු කරවන්න.
6. අකුරක ආරම්භය, ලියන තිබැරදි දියාව හා අවසානය පිළිබඳ සැලකීමෙන් වන්න.
7. අකුරු අතර පරතරය හා වවන අතර පරතරය ගැන වඩාත් අවධානය යොමු කරන්න.
8. තිබැරදි අත් අකුරු ආදර්ශනයක් සකස් කර පත්ති කාමරය ඉදිරියේ ප්‍රදර්ශනය කරන්න.
9. පත්ති කළුලුල්ලේ එක් කොටසක් රුල් ගසා අකුරු ආදර්ශන ඉදිරිපත් කරන්න.
10. තිබැරදි ව ලිවීම පුගුණ කිරීම සඳහා නිරන්තර අභ්‍යාසවල යොදවන්න.

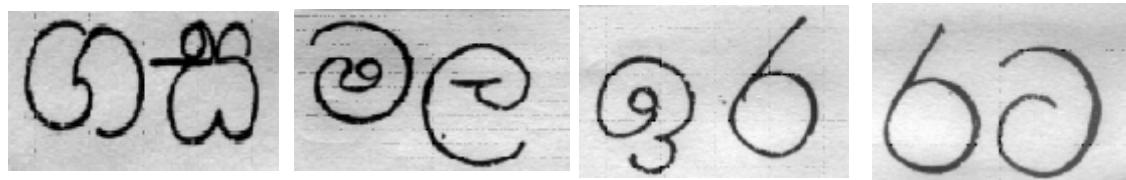
මධ්‍ය අක්ෂර, අවරෝහන අක්ෂර, ආරෝහන අක්ෂර පිළිබඳ ව නිදසුන් සඳහා මෙම අකුරු ලියා ඇති ආකාරය අධ්‍යාපනය කරන්න.

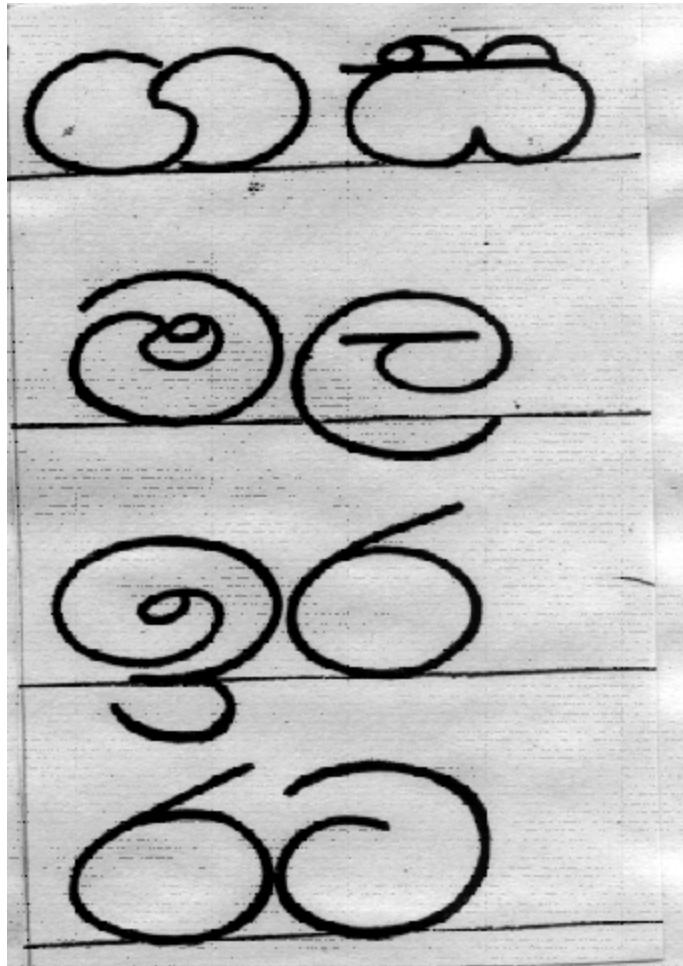
පළමුවන ගේණීයේ සිට පස්වන ගේණීය දක්වා අකුරැ ලිවීම විකාශය වන ආකාරය

පළමුවන ගේණීය

රුල් නොමැති කඩායිය මත ලිවීම.

රුලක් මත ලිවීම.

සැ. යු .

අකුරක ආරම්භය, ලියන නිවැරදි දිගාව හා අවසානය එලිබඳ ව අවධානය යොමු කිරීම
වැදගත් ය.

රුල් අතර ලිවීම

දෙවන ගෞණීය

කුප්පා ගස උඩ කුඩාව කදායි.
ගුබිභා ගෙන් පිහාටු
ඉල්ලුවා විගෝ.

තුන්වන ගෞණීය

අකුරක ප්‍රමාණය මෙම රුල් දෙක අතර ප්‍රමාණයෙන් $\frac{3}{4}$ කි.

කුප්පා ගස උඩ කුඩාව සාදායි.
ගුබිභා ගෙන් පිහාටු ඉල්ලුවා විගෝ.

හතරවන ගෞණීය

අකුරක ප්‍රමාණය මෙම රුල් දෙක අතර ප්‍රමාණයෙන් $\frac{2}{3}$ කි.

කුප්පා ගස උඩ කුඩාව සාදායි.
ගුබිභා ගෙන් පිහාටු ඉල්ලුවා විගෝ.

පස්වන ගෞණීය

අකුරක ප්‍රමාණය මෙම රුල් දෙක අතර ප්‍රමාණයෙන් $\frac{1}{2}$ කි.

කුප්පා ගස උඩ කුඩාව සාදායි.
ගුබිභා ගෙන් පිහාටු ඉල්ලුවා විගෝ.

නිපුණතාව

1.4.1 ලිවීමේ ශිල්පීය කුසලතා පුදර්ගතය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

1.4.1.1 සිංහල හෝඩියේ අක්ෂරවල අංග, ප්‍රමාණය, හැඩය අනුව තිබැරදි ව ලියයි.

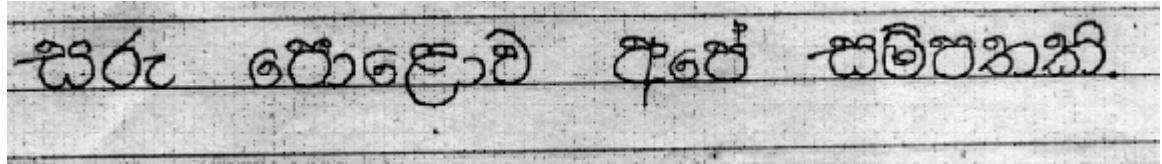
ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය
ක්‍රියාකාරකම

මුළු සිංහල හෝඩියේ අකුරු තිබැරදි ව ලියන ලද ආදර්ශන පන්තියේ පුදර්ගතය කරන්න.

බලා ලිවීමට විවිධ අවස්ථා ලබා දෙන්න.

සැම සිසුවකුට ම තමාගේ අත් අකුරෙන් ලිපු දේ සතියකට වරක් බින්ති පුවත් පතට යොමු කරවන්න. මේ සඳහා සිසුන්ගේ ම නිර්මාණ මෙන් ම උපුටා ගැනීම් ද යොදා ගන්න.

අකුරක ප්‍රමාණය මෙම රුල් දෙක අතර ප්‍රමාණයෙන් 2/3කි.

නිපුණතා මට්ටම

1.4.1.2 අකුරු හා වවන අතර පරතරය ගැන සැලකිලිමත් ව ලියයි.

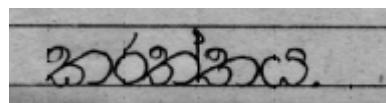
ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කුමෝපාය
ක්‍රියාකාරකම

තුනවන ග්‍රේනීය අවසානයේ සිසුන් ලිපු පරදි හැඩය, ප්‍රමාණය හා අංග රැකෙන සේ හතරවන ග්‍රේනීයද ලිවීමට බලාපොරාත්තු වේ. මේ සඳහා දී ඇති අකුරු ආදර්ශනය සැලකිලේ ගන්න.

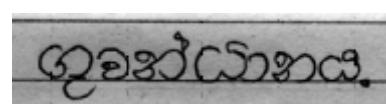
නිරන්තර වැඩක් ලෙස පෙළ පොන් කොටසක් බලා ලිවීමට සිසුන් යොමු කරවන්න.

සිසුන් විසින් ලිවීමේ දී කරනු ලබන පහත සඳහන් දේශ අවම කිරීමට කටයුතු කරන්න.

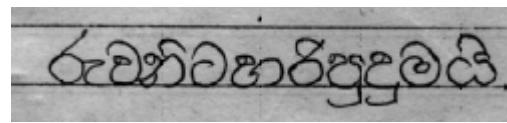
- * වවනයක අකුරු එකිනෙක ගැවෙන සේ ලිවීම.
- * අසමතුලිත බවන් යුතු අකුරු ලිවීම.
- * වවන අතර පරතරයක් නොමැති ව ලිවීම.
- * පද වැරදි ලෙස බෙදා ලිවීම.

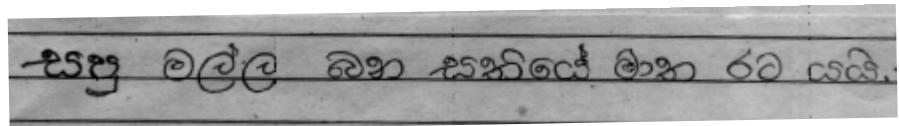
අකුරු එකිනෙක ගැවෙන සේ ලිවීම.

අසමතුලිත බවන් යුතු අකුරු ලිවීම.

පද නොබේදීම.

වැරදි ලෙස
පද බේදීම.

න්‍යුණකා මට්ටම

1.4.1.3 නැවතීමේ ලකුණ හා ප්‍රය්‍රතාර්ථය යොදා ලියයි.

ඉගෙනුම ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

කියවීමේ දී හදුනා ගත් නැවතීමේ ලකුණ හා ප්‍රය්‍රතාර්ථ ලකුණ ලිවීමේ දී තිබැරදී ව හාවත කිරීමට ඩුරුවක් ලබා දීම මෙහි දී අප්පේක්ෂණ කෙරේ.

එමෙන් ම ලබා ගත් දැනුම එදිනෙදා කරන ලිවීම්වල දී සියුන් හාවත කරනවා දැයි යොයා බැලීමන් ගුරුවරයා අතින් හැම විට ම සිදු විය යුතු දෙයකි.

නැවතීමේ ලකුණ (.)

නැවතීමේ ලකුණ යොදු වැකි බලා ලිවීම තුළින් නියමිත තැනට නැවතීමේ ලකුණ යේදීමට ඩුරු කරන්න. දෙනු ලබන වැකිවලට නැවතීමේ ලකුණ යේදීමේ ක්‍රියාකාරකම් හා ලිඛිත අභාසවල යොදවන්න. ජේදයක නියමිත ස්ථානවලට නැවතීමේ ලකුණ යේදීමේ ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කරන්න.

ප්‍රය්‍රතාර්ථ ලකුණ (?)

නැවතීමේ ලකුණ සඳහා දී ඇති පළමුවැනි ක්‍රමෝපාය මේ සඳහා ද යොදා ගත හැකි ය.

යහළුවකු යොයා ගන්න. ඔහුගෙන්/ඇයගෙන් ප්‍රය්‍රතයක් අසන්න. එය පොතේ ලියා ගන්න. ප්‍රය්‍රතාර්ථ ලකුණ යොදන්න. මෙම ක්‍රියාකාරකම් යෙදෙමින් වෙනත් යහළුවන්ගෙන් ප්‍රය්‍රත අසා ලියා ගෙන, ප්‍රය්‍රතාර්ථ ලකුණු යේදීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

නැවතීමේ හා ප්‍රය්‍රතාර්ථය ලකුණ බහුල ව යේදී ඇති හතරවන ග්‍රේනියේ පෙළ පොත්වල කොටසක් තොරා ගන්න. එය ගුරුවරයා කියවන විට එම විරාම ලකුණු දෙක තිබැරදී ව යේදීමට සලස්වා පසුව පොත් බලා තමාට ම තිබැරදී කර ගැනීමට යොමු කරවන්න.

අනික්ත් විෂයයන්වල ලිවීමේ අවස්ථාවල දී ද නැවතීමේ ලකුණ හා ප්‍රය්‍රතාර්ථ ලකුණ යේදීම කෙරෙහි සියුන්ගේ අවධානය යොමු කරවන්න.

ගුරුවරයාගේ අවධානය ද විශේෂයෙන් මේ කෙරේ යොමු විය යුතු ය.

න්‍යුණකා මට්ටම

1.4.1.4 අර්ථය සඳහා අවශ්‍ය අකුරු හා පිළි යොදා වාක්‍ය ලියයි.

ඉගෙනුම ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

අදාළ අක්ෂරය යොදා අර්ථවත් වචන ලිවීමේ හැකියාවත් එවැනි වචන යොදා අර්ථවත් වැකි ගොඩ තැගීමේ හැකියාවත් ලබා දීම මෙහි දී අප්පේක්ෂණ කෙරේ.

උදාහරණ :-

විවිධ පිළ්ලම් සහිත අකුරු යොදා වාක්‍ය නිර්මාණය කිරීම මේ සඳහා පෙළ පොතේ පාඩම් යොදා ගන්න.

1. ආමු අකුර පිරවීම
2. වචන යොදා හිස්තැන් පිරවීම
3. පිළ්ලම යොදා නැවත ලිවීම
4. ප්‍රහේලිකා සම්පූර්ණ කිරීම වැනි ක්‍රියාකාරකමවල යොදවන්න.

නිපුණතා මට්ටම

1.4.1.5 උප්පා ගෙන නිවැරදි ව ලියයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කුමෝර්පාය ක්‍රියාකාරකම

මෙහි දී අදහස් කරන්නේ යම් මුද්‍රිත කෘතියක අඩංගු කොටසක් එපරිද්දෙන් ම ලිවීම සි. කෘතියේ තම, කතුරටරයාගේ තම හා පිටු අංකය සඳහන් කිරීමට තුරු කිරීම වැදගත් ය. කොටසක් උප්පා ලියන විට එහි සිවිපද එක ම සීමාවකින් අවසන් වන ආකාරය කොරේහි ද සිසුන්ගේ අවධානය යොමු කරන්න. පොත්වලින් ගත් කොටස් උප්පා ලිවීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

කොටසක් උප්පා ගැනීමේ දී සහළ උඩු කොමා (“ ”) යෙදිය යුතු බවත් උප්පා ගත් පොත් තම සහ කර්තාගේ තම සඳහන් කළ යුතු බවත් සිසුන් දැනුවත් කරන්න.

උප්පා ගන්නා ලද කොටසේ මෙවැනි යෙදීම් ඇතුළත් කිරීමේ වැදගත්කම සිසුන්ට පැහැදිලි කර දෙන්න. රුදාහරණ :-

සහාව බලන්නට එන්තවුන්ගෙන් සහා භූමිය අවට දැන් පිරි ගෙන එයි. සතර දිගාවෙන් සහාවට පැමිණෙන්න වුනට මග තබා, හාත්පස සෙසු ඉඩ සහා බලන්තවුනට හැරිණ. තරුණ මහිජ හටය අට දෙනෙක් පිරිස් හසුරුවැති, ඔවුනෙකුවන් අතර කේලාහල ඇති තොවන පරිද්දෙන් එක් තැන් වන්නට සුදුස්සුවුන් ම එක් තැන් වන සේ පිරිස් විධාන කිරීම මහිජ හටයන් විසින් කරන ලද්දේ ය.

(හීන් සැරය - කුමාරතුංග මුතිදාස)

ගොඩ මධ දෙක ම සරුසාර ය පල	බරය
කමුරෝද ගම්මාන තරමක පිරි	සරය
ඒ ගම මැදින් ගලනා ගහ මත	හරය
කඩ මණ්ඩිය පිහිටියේ ගම කෙල වරය	
(පුද්‍ර පුද්‍ර - කේයස්)	

නිපුණතා මට්ටම

1.4.1.6 පවසන දේ අසා නිවැරදි ව ලියයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කුමෝර්පාය

ක්‍රියාකාරකම

මෙය පන්තියේ දී අසා ලිවීම සඳහා වවත, වාක්‍යාංශ, වැකි, ජේද හා සරල පදා ඉදිරිපත් කිරීම අපේක්ෂා කොරේ. වවත, වැකි, ජේද හා පදා ඉදිරිපත් කරන විට නිවැරදි ව උච්චාරණය කරමින් සිසුන්ට ලියා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් කාලයක් දෙමින් ඉදිරිපත් කරන්න. එසේ ම සරල බවෙත සිට සංකීර්ණ බව දක්වා පෙළ ගැයිවීමක් වර්ෂය පුරා ඉදිරිපත් කිරීමත් සිදු විය යුතු ය.

පවසන දේ අසා ලිවීමේ දී

අක්ෂරවල ප්‍රමාණය
විරාම ලකුණ
අක්ෂර හා වවත අතර පරතරය
නිවැරදි පිල්ලම් යෙදීම
නිවැරදි අකුරු යෙදීම
කොරේහි සිසුන්ගේ අවධානය යොමු කරවන්න.

නිපුණතාව

1.4.2 අභ්‍යන්තර සඳහා ලියයි.

නිපුණතා මට්ටම

1.4.2.1 පොදුගැලීක ලිපි ලියයි.

ඉගෙනුම ඉගැන්වීම් කුමෝපාය
ක්‍රියාකාරකම

ලිපියක ආකෘතිය පන්තියේ පදනම් ගෙවීමෙන් කරන්න.

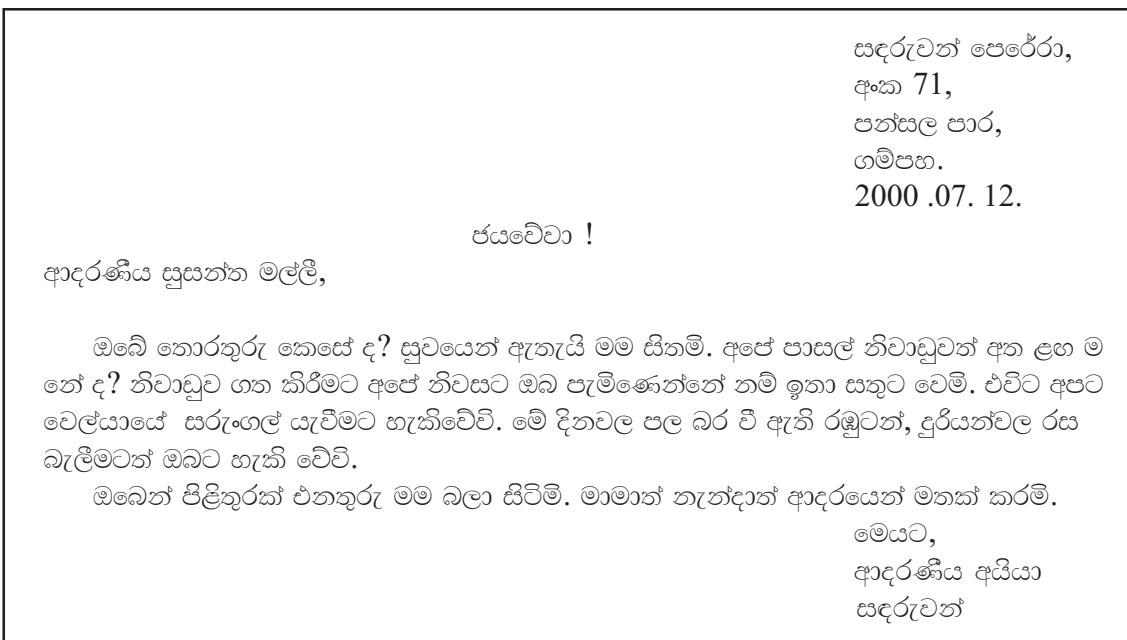
එ පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන්න. නිවැරදි ලෙස ලිපි ලිපි කියවීමට අවස්ථාව දෙන්න. මෙවැනි ලිපි ලිවීමට ද සියුන් යොමු කරන්න.

ඇදාතියකුට හෝ මිතුරුකුට හෝ ලිපියක් ලියා තැපැල් කරවීමට සියුන් යොමු කරන්න. (ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකමකි)

ලදාහරණ :-

පහත දැක්වන ලිපිය සියුනට පිටපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

නිපුණතා මට්ටම

1.4.2.2 ආකෘති පත්‍රයක් ඇසුරෙන් පොදේගලික තොරතුරු සහයයි.

ඉගෙනුම්-ඉගෙන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

සිපුන්ගේ පොදේගලික තොරතුරු ඇතුළු කර ආකෘති පත්‍රයක් සම්පූර්ණ කිරීමට අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දෙන්න.

ආකෘති පත්‍රයක ආදර්ශනයක් පත්‍රියා ප්‍රදර්ශනය කරන්න.

සිපුන් ලබා මෙම ආකෘති පත්‍රය සම්පූර්ණ කරවන්න.

විවිධ වර්ගයේ හා විවිධ ආයතනවල ආකෘති පත්‍ර ගොනුවක් තබා ගන්න.

උදාහරණ :-

ආකෘති පත්‍රය

1. ලමයාගේ සම්පූර්ණ නම :- .....
2. වයස :- .....
3. ඉගෙනුම ලබන පාසල :- .....
4. මට්ටම :- .....
5. පියාගේ නම :- .....
6. සහේදර සහේදියන්ගණන :- .....

උදාහරණ :-

ආකෘති පත්‍රය

වාසයම සහිත සම්පූර්ණ නම :

ලිපිනය :

උපන් දිනය :   වර්ෂය :   මාසය :   දිනය :

ස්ත්‍රී/පුරුෂ භාවය : ස්ත්‍රී : පුරුෂ : (අදාළ කොටුව තුළ X ලකුණ යොදන්න)

ආගම :   බොද්ධ කතොලික හින්දු ඉස්ලාම (අදාළ කොටුව

තුළ X ලකුණ යොදන්න)

ඉගෙන ගන්නා පාසල :

අවසන් වරට සමත්වු ග්‍රේනීය :

පියා/මො/හාරකරුගේ නම :

පදිංචි ස්ථානයේ සිට පසලට ඇති දුර : 03km දක්වා 03km-07km 07km ට වැඩි

(අදාළ කොටුව තුළ X ලකුණ යොදන්න)

ගිහායාගේ අත්සෙන ..... .

නිපුණතා මට්ටම

1.4.2.3 විදුලී පූවනක් මගින් පණිවිධියක් යවයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය
ක්‍රියාකාරකම
 විදුලී පණිවිධියක අවශ්‍යතාව පහදා දෙන්න.
 විදුලී පණිවිධි පෝරමය නොදින් කියවීමට සළයෝගන්න.
 ගුරු උපදෙස් ඇති ව පෝරමයක් තිරවීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
 පෝරමයක් පුරවා යහා යෙහෙළියන්ට විදුලී පණිවිධියක් යැවීමේ ක්‍රියාකාරකම කරවන්න.
 දුර සිටින ඇළුතියකුට හඳුනී පණිවිධියක් යැවීම සඳහා පෝරමයක් තිරවීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

නිපුණතාව

1.4.3 නිර්මාණන්මක ව ලියයි.

නිපුණතා මට්ටම

1.4.3.1 දෙබස් නිර්මාණය කර ලියයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය
ක්‍රියාකාරකම
 දෙබස් වාක්‍ය වශයෙන් ලිවීමට පෙර එවා වාචික ව ප්‍රකාශ කිරීමට සිසුන් පොළඹා ගැනීම වඩාත් සුදුසුය. එසේ කිරීමෙන් යම් වරිතයක් ප්‍රකාශ කරන දේවල් තම වින්තනය මෙහෙයවා නිර්මාණය කර ගැනීමට සිසුන්ට ඉඩකු ලැබෙනු ඇත. මේ සඳහා විවිධ ව්‍යුහයේ රුකුඩ්, පීන්තුර ආදිය උදුවු කර ගන්න. පීන්තුරයක ඇති වරිතවලට ආරුඩ් වී දෙබස් නිර්මාණය කරන එවා ලියා දක්වන්න.
 වරිත කිෂපයක් දැක්වෙන දර්ශනීය පීන්තුරයක් තෝරා ගන්න.
 සිසුන් දෙදෙනෙක් එහි යම් වරිත දෙකක් ලෙස තම් කරන්න.
 එම වරිත දෙක ලෙස සංවාදයේ යෙදීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
 පසුව එවා ලියා ගැනීමට යොමු කරන්න.
 කතන්දිරයක් ඇසා සිට එහි වරිත දෙකක් අතර ඇති වන දෙබසක් ගොඩ තාකා ලිවීමට යොමු කරවන්න.
 පෙළ පොතේ සඳහන් කතා ද මේ සඳහා යොදා ගන්න.
 දෙබස් නිර්මාණය කළ හැකි කවි/ගී ඇසුරෙන් ද දෙබස් නිර්මාණය කරවීමට සිසුන් යොමු කරවන්න.
උදාහරණ :-

- * සුරතල් නෘතිය අපේ අම්මා
- * අකුරට යනවයි කියලා විකිර අයියා බැඳීවලම සි
- * මොනවද අම්මේ අකුරු ජාතියක්
- * මොනවද මුන්තේ මොකද කරන්නේ
- * සුළුහක් වී මං එන්නම්

නිපුණතා මට්ටම

1.4.3.2 රචනා නිර්මාණය කර ලියයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය ක්‍රියාකාරකම

අත්‍යවශ්‍ය සිසුන් යොමු කර ඇත්තේ අදහස් වාක්‍ය වගයෙන් ලිවීමට සි. වාක්‍ය කීපයක් ඇතුළත් විස්තරයක්, ජේදයක් හෝ ජේද කීපයක් ලිවීමේ නිපුණතාව ලබා දීම මෙම වසරේ දී අපේක්ෂා කෙරේ.

මෙම සඳහා,

- ★ යම් මාත්‍සකාවකට අදාළ ව කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට සිසුන් යොමු කරවන්න.
- ★ එම කරුණු අනුපිළිවෙළට පෙළ ගස්වන්න.
- ★ තිවරේදී ලෙස වාක්‍ය ගළපා ලේඛන වහරින් ලිවීමට අවස්ථාවක් ලබා දෙන්න.
- ★ තිවරේදී අක්ෂර, අකුරා හා වචන අතර පරතරය, විරාම ලක්ෂණ හා තිවරේදී පිළි හාවිතය කෙරේ අවධානය යොමු කරන්න.
- ★ කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස හෝ තති තති ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස හෝ කරවන්න.
- ★ ගෝරා ගත් සිසු නිර්මාණ බිත්ති පූටන් පත් පුදර්ශනය කරන්න.
- ★ රචනා නිර්මාණ එකතු කර සහරාවක් එළි දක්වන්න.
- ★ මෙය නිරන්තර හා ස්ථාවර වැඩක් ලෙස පවත්වා ගෙන යන්න.

නිපුණතා මට්ටම

1.4.3.3 විතු හෝ සිදුවීම් ඇසුරෙන් සරල කතා නිර්මාණය කර ලියයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

විතු කීපයක් උදවු කර ගනීමින් කතාවක් නිර්මාණය කර ලිවීම සඳහා පහත සඳහන් විතු සිසුන් වෙත පිළිවෙළින් ඉදිරිපත් කරන්න.

උදාහරණ :- ▲ කුරුලු කුඩාවක් සැදීම.

- ▲ සර්පයෙක් කුඩාවට ලංචීම.
- ▲ කුරුලු අම්මාගේ කෑ ගැසීම.
- ▲ ලමයි පිරිසික් එතැනැට පැමිණීම.

මෙතැන් සිට කතාව ඉදිරියට ගොඩ තගා ලිවීම සඳහා සිසුන් ව යොමු කරන්න.

සිදුවීම් කීපයක් ඇතුළත් පදා පන්තියකට සවන් දී කතාවක් නිර්මාණය කර ලිවීම සඳහා පහත සඳහන් පදා පන්තිය ලියා සිසුන් වෙත ඉදිරිපත් කරන්න.

උදාහරණ :-

දහසක් කොට්ඨාසු	කැලේ	ලිද ඇතුළේ බොහෝ වෙලා	යහළුව යහළුව	කියා
ඇවිදින විට කල	බලේ	සිටිනා කල උඩ	බලා	කෑ ගැසුවා කට
වතුර සිදුණු පාඨ	ලිදක	ගමයකු එතැනින්	යනවා	ගමයා එ හහ අසම්න්
අද ගෙන	වැටුණා	කොට්ඨාසු	දැකළා	ලිද වෙත ආවා

(කේ. ඒ. පෙරේරා)

මෙතැන් සිට කතාවේ ඉතිරි කොටස නිර්මාණය කර ලිවීමට සිසුන්ව යොමු කරවන්න.

සිසුන්ගේ නිර්මාණවල වැරදී ඇත්තේ එවා තිවරේදී කරන්න.

මෙවැනි ක්‍රියාකාරකම නිරන්තර වැඩක් ලෙස පවත්වා ගෙන යන්න.

නිපුණතා මට්ටම

1.4.3.4 සරල කවී නිර්මාණය කර ලියයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

- ★ පින්තුරයක් හෝ සැබැං වස්තුවක් හෝ දෙස බලා සිසුන් සමඟ කවී නිර්මාණය කරන්න.
- ★ එය ලියා පන්තියේ පුදර්ශනය කරන්න.
- ★ සිසුන් කණ්ඩායම කර එක් එක් කණ්ඩායමට විතු, සිදුවීම්වලට අදාළ, මතංකා බෙදා දී ඒ අනුව කවී නිර්මාණය කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

එම නිර්මාණ ගුරුවරයා විසින් වැරදි තිවැරදි කිරීමෙන් අනතුරු ව බිත්ති පූවන් පත් සහරාවකට යොමු කරවන්න.

රුසස් මට්ටමේ නිර්මාණ, ලමා පූවන් පත්, රාතික මට්ටමේ පූවන් පත්වල ලමා පිටු, සහරා, විවිධ තරග සඳහා ඉදිරිපත් කරවන්න.

නිපුණතාව

1.4.4 තිවැරදි ලේඛන වහරට යොමු වෙයි.

නිපුණතා මට්ටම

1.4.4.1 තිවැරදි වාක්‍ය රටා (ලක්ත රුළී වාක්‍ය)

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

ලේඛන වහරින් ලිවීමට සිසුන්ට බුරුවක් ලබා දීම අරඹන ලද්දේ තුන්වන ගේන්තියේ දී ය. මෙහි දී කාලය පිළිබඳ සටහන් කොට තොත්තුන් ද ආධ්‍යාත්‍ය තිවැරදි ව ලිවීමට කාල හේදය ගැන යම් අදහසෙක් සිසුන් තුළ තිබිය යුතු ය. ඒ සඳහා වාක්‍ය රටා සියලුම වර්තමාන කාලයෙන් ඇරුණීම සුදුසු ය.

වර්තමාන කාලය පිළිබඳ සිසුන්ට තහවුරු වූ පසු එම වාක්‍ය රටා අනීත කාලයෙන් ලිවීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

ලදාහරණ :-

1. උක්තය මම යෙදෙන වාක්‍ය (වර්තමාන කාලය)

කවීත බස	ලිඛිත බස
මම ගමට යනවා.	මම ගමට යම්.
මම සෙල්ලම් කරනවා.	මම සෙල්ලම් කරමි.

2. උක්තය අපි යෙදෙන වාක්‍ය (වර්තමාන කාලය)

කවීත බස	ලිඛිත බස
අපි සරුගල් යවනවා	අපි සරුගල් යවමු
අපි ගි යනවා	අපි ගි යමු

1. උක්තය මම යෙදෙන වාක්‍ය (අනීත කාල)

කවීත බස	ලිඛිත බස
මම ගමට ගියා.	මම ගමට ගියෙමි.
මම සෙල්ලම් කළා.	මම සෙල්ලම් කළෙමි.

- 2. උක්තය අඩි යෙදෙන වාක්‍ය (අතීත කාල)**
කටිත බස	ලිඛිත බස
අඩි සරුගල් යැවුවා.	අඩි සරුගල් යැවුවෙමු.
අඩි හි ගැයුවා.	අඩි හි ගැයුවෙමු.
- 1. උක්තය ඔහු යෙදෙන වාක්‍ය (වර්තමාන කාල)**
කටිත බස	ලිඛිත බස
ඔහු ඔරු පදිනවා.	ඔහු ඔරු පදියි.
ඔහු වැඩ කරනවා.	ඔහු වැඩ කරයි.
- 2. උක්තය ඇ යෙදෙන වාක්‍ය (වර්තමාන කාල)**
කටිත බස	ලිඛිත බස
ඇ මල් නෙළනවා.	ඇ මල් නෙළයි.
ඇ ගුවම මසනවා.	ඇ ගුවම මසයි.
- 1. උක්තය ඔහු යෙදෙන වාක්‍ය (අතීත කාල)**
කටිත බස	ලිඛිත බස
ඔහු ඔරු පැදේදා.	ඔහු ඔරු පැදේදේ ය.
ඔහු වැඩ කළා.	ඔහු වැඩ කළේ ය.
- 2. උක්තය ඇ යෙදෙන වාක්‍ය (අතීත කාල)**
කටිත බස	ලිඛිත බස
ඇ මල් නෙළවා.	ඇ මල් නෙළවා ය.
ඇ ගුවම මැසුවා.	ඇ ගුවම මැසුවා ය.
- ප්‍රාණවාලී එක වවන පුරුෂ ලිංග තාම පද උක්තය සඳහා යෙදුණු වාක්‍ය (වර්තමාන කාල)**
කටිත බස	ලිඛිත බස
තාත්තා පොලට යනවා.	තාත්තා පොලට යයි.
බල්ලා සඳට බුරනවා.	බල්ලා සඳට බුරයි.
- ප්‍රාණවාලී එක වවන පුරුෂ ලිංග තාම පද උක්තය සඳහා යෙදුණු වාක්‍ය (අතීත කාල)**
කටිත බස	ලිඛිත බස
තාත්තා පොලට ගියා.	තාත්තා පොලට ගියේ ය.
බල්ලා සඳට බුරුවා.	බල්ලා සඳට බුරුවේ ය.
- 1. ප්‍රාණවාලී බහු වවන පුරුෂ ලිංග තාම පද උක්තය සඳහා යෙදෙන වාක්‍ය (වර්තමාන කාල)**
කටිත බස	ලිඛිත බස
ගොවියෝ කුඩාරු කොටනවා.	ගොවියෝ කුඩාරු කොටති.
අජ්වයෝ වේගයෙන් දුවනවා.	අග්වයෝ වේගයෙන් දුවති.
- 2. ප්‍රාණවාලී බහු වවන පුරුෂ ලිංග තාම පද උක්තය සඳහා යෙදෙන වාක්‍ය (අතීත කාල)**
කටිත බස	ලිඛිත බස
ගොවියෝ කුඩාරු කොටුවා.	ගොවියෝ කුඩාරු කොටුහ/කොටුවේ ය.
අග්වයෝ වේගයෙන් දිවුවා.	අග්වයෝ වේගයෙන් දිවුහ/දිවුවේ ය.

1. ප්‍රාණවාලී එක වවන ස්ත්‍රී ලිංග නාම පද උක්තය සඳහා යෙදෙන වාක්‍ය (වර්තමාන කාල)

කළීන බස	ලිඛිත බස
නංගි හි ගයනවා.	නංගි හි ගයයි.
කිරීල්ලී කැම සොයනවා.	කිරීල්ලී කැම සොයයි.
2. ප්‍රාණවාලී එක වවන ස්ත්‍රී ලිංග නාම පද උක්තය සඳහා යෙදෙන වාක්‍ය (අතින කාල)

කළීන බස	ලිඛිත බස
නංගි හි ගැපුවා.	නංගි හි ගැපුවා ය.
කිරීල්ලී කැම සොවුවා.	කිරීල්ලී කැම සොවුවා ය.
1. ප්‍රාණවාලී බහු වවන ස්ත්‍රී ලිංග නාම පද උක්තය සඳහා යෙදෙන වාක්‍ය (වර්තමාන කාල)

කළීන බස	ලිඛිත බස
කාන්තාවේ මල් නෙළනවා.	කාන්තාවේ මල් නෙළති.
එළදෙන්නු තණ කොළ කනවා.	එළදෙන්නු තණ කොළ කති.
2. ප්‍රාණවාලී බහු වවන ස්ත්‍රී ලිංග නාම පද උක්තය සඳහා යෙදෙන වාක්‍ය (අතින කාල)

කළීන බස	ලිඛිත බස
කාන්තාවේ මල් නෙළවා.	කාන්තාවේ මල් නෙළවෝ ය/නෙළුහ.
එළදෙන්නු තණ කොළ කැවා	එළදෙන්නු තණ කොළ කැවෝ ය. /කැහ.

  - ★ මෙවැනි වෙනත් වාක්‍ය මේ සඳහා යොදා ගන්න.
  - ★ පෙළ පොතේ පාඩම්වල වාක්‍ය ද යොදා ගන්න.
  - ★ මෙම වාක්‍ය රටා ආදර්ශන කීපයක් පන්තියේ පුදර්ශනය කරන්න.

නිපුණතා මට්ටම

1.4.4.2 අක්ෂර වින්‍යාසයේ රටා අනුව ලියයි.

ඉගෙනුම්-ඉගෙන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම

භාවිතයේ යෙදෙන මහාප්‍රාණ අක්ෂර සහිත වවන එකතුවක් තබා ගන්න.

සිසුන් මේ ඇසුරෙන් පහත දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකම්වල සිසුන් යොමු කරවන්න.

උදාහරණ

මහාප්‍රාණ අක්ෂර සහිත වාක්‍ය ලිවීමේ ක්‍රියාකාරකම්

* නිවැරදි මහාප්‍රාණ අක්ෂර තේරීමේ ක්‍රියාකාරකම්

* හිස්තැන් ජිරවීමේ ක්‍රියාකාරකම්

* පෙළ පොතේ මහාප්‍රාණ අක්ෂර සොයා ලිවීමේ ක්‍රියාකාරකම්

මෙම ක්‍රියාකාරකම් නිරන්තර වැඩක් ලෙස පද පොතෙහි ලිවීමට සිසුන් යොමු කරවන්න.

උදාහරණ

න, ණ, ල, ල, යෝගුණු වවන සහිත වාක්‍ය ලිවීමේ ක්‍රියාකාරකම්

* අඩු අකුරු ජිරවීමේ ක්‍රියාකාරකම්

* න, ණ, ල, ල යෝගුණු වවන යොදා හිස්තැන් ජිරවීමේ ක්‍රියාකාරකම්

උදාහරණ

ස, ග, ජ යේදුනු වක්‍යා ලිවීමේ ක්‍රියාකාරකම්

- * නිවැරදි ස, ග, ජ අකුර/අකුරැ යෙදීමේ ක්‍රියාකාරකම්
- * හිස්තැන් පිරවීමේ ක්‍රියාකාරකම්
- * ප්‍රහේලිකා සම්පූර්ණ කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම්
- * පෙළ පොතින් එවැනි වචන සෞයා ලිවීමේ ක්‍රියාකාරකම්

මෙම නිපුණතාව ලබා දීම සඳහා පෙළ පොත, වෙනත් පොත් ආශ්‍රිත ව වචන එකතුවක් තබා ගැනීමට සියුන් යොමු කරවන්න. එම වචන පද පොතට ඇතුළත් කරන්න.

මෙය නිරන්තර වැඩක් ලෙස කරවන්න.

පරිසරය ආග්‍රීත ක්‍රියාකාරකම් - විෂය තීර්දේශය

2.0 පරිසරය ආග්‍රීත ක්‍රියාකාරකම් තොමා

2.1 පැලුවේ හා ගස්වැල්

නිපුණතා

- ★ පැලුවේ වැඩිම සඳහා විවිධ සාධක බලපාන ආකාරය වාර්තා කරයි.
- ★ ගාකයක ප්‍රධාන කොටසක් ලෙස මල් හඳුනාගෙන ඒවායින් ලැබෙන ප්‍රයෝග්‍රන අයය කරයි.
- ★ ගාක හා සැතුන් අතර ඇති සම්බන්ධය හඳුනා ගනීමින් වාර්තා කරයි.
- ★ ඔෂ්ඨධිය වටිනාකමක් සහිත ගාක සර්ක්ෂණයට දායක වේයි.
- ★ ගාක කොටස් ඇසුරින් විවිධ තීර්මාණ කරයි.
- ★ ගාකවල වටිනාකම මතු වන පැණිවිඛ රැගන් ගායන හා රෘගනවල තීරත වේයි.
- ★ ගස්වැල් හා සම්බන්ධිත තීර්මාණාත්මක ක්‍රිබාවල වින්දුනාත්මක ව තීයුලෙයි.

අන්තර්ගතය

- ✓ ගාකයක වැඩිමට බලපාන සාධක
- ✓ ගාකයක ප්‍රධාන කොටස්
- ✓ ගාක හා සැතුන් අතර ඇති සම්බන්ධය
- ✓ ඔෂ්ඨධිය වටිනාකමක් සහිත ගාක සර්ක්ෂණය
- ✓ ගාක කොටස් ඇසුරින් කළ හැකි තීර්මාණ
- ✓ ගාකවල වටිනාකම මතු කෙරෙන ගායන හා රෘගන
- ✓ ගස්වැල් ආග්‍රීත තීර්මාණාත්මක ක්‍රිබා

2.2 අප අවට සතුන්

නිපුණතා

- ★ ආසන්න පරිසරයේ වෙශයන සතුන් පිළිබඳ තොරතුරු විමර්ශනය කර වාර්තා කරයි.
- ★ සතුන්ගේ ස්වභාවික ලක්ෂණ හා විශේෂ හැකියා පිළිබඳ තොරතුරු රස් කර වාර්තා කරයි.
- ★ සතුන්ගෙන් ඇති විය හැකි රෝග පිළිබඳ ව දැනුවත් වෙමින් ඒවායින් ආරක්ෂාවීමට ක්‍රියා කරයි.
- ★ විවිධ මාධ්‍ය හාවිත කරමින් සතුන් පිළිබඳ තීර්මාණ ඉදිරිපත් කරයි.
- ★ සත්ත්ව වරිත තීරුපත්‍යය කරමින් ගායනා රෘගනවල තීරත වේයි.
- ★ සතුන් ද පරිසරයේ කොටසක් ලෙස පිළිගනීමින් සතුන් ආරක්ෂා කර ගැනීමට දායක වේයි.
- ★ සත්ත්ව වර්යා තීරුපත්‍යය කෙරෙන ක්‍රිබාවල තීරත වේයි.

අන්තර්ගතය

- ✓ ආසන්න පරිසරයේ වෙශයන සතුන් පිළිබඳ තොරතුරු
- ✓ සතුන්ගේ සුවිශේෂී ලක්ෂණ හා හැකියා
- ✓ සතුන්ගෙන් ඇති විය හැකි රෝග හා ඒවායින් වැළකිය හැකි කුම
- ✓ විවිධ මාධ්‍ය හාවිතයෙන් සත්ත්ව තීර්මාණ
- ✓ සත්ත්ව වරිත තීරුපත්‍යය කෙරෙන ගායන හා රෘගන
- ✓ සත්ත්ව වරිත තීරුපත්‍යය කෙරෙන විනෝදාත්මක ක්‍රිබා

2.3 අප පරිහරණය කරන දේ

නිපුණතා

- ★ එදිනෙදා පරිහරණයේ දී හාන්ඩ් හා උපකරණවල පවිත්‍රතාවය හා නිසි තබන්තුව පිළිබඳ ව සැලකිලිමත් වෙමින් කටයුතු කරයි.
- ★ තම සම්පූර්ණ පරිසරයේ විවිධ රැකියාවල තියුණුවන්නන් හාවිත කරන උපකරණ පිළිබඳ තොරතුරු රෝස් කර වාර්තා කරයි.
- ★ එදිනෙදා හාවිත කරන උපකරණ කිහිපයක් තිබුරුදී ව පරිහරණය කරයි.
- ★ පරිසරයෙන් ලබා ගත හැකි ද්‍රව්‍ය ආගුයෙන් තිවසේ/පාසලේ පරිහරණයට සුදුසු හාන්ඩ් නිර්මාණය කරයි.
- ★ පරිසරයෙන් ලබා ගත හැකි ද්‍රව්‍ය ආගුයෙන් නිර්මාණය කරන ලද වාදා හාන්ඩ් හාවිත කරමින් සාමුහික වාදන ගායන සහ තර්තනවල තියැලෙයි.
- ★ එදිනෙදා හාවිතය සඳහා ගත හැකි සැම අවස්ථාවකම දේශීය වශයෙන් තිෂ්පාදිත හාන්ඩ් හා උපකරණ තොරා ගතියි.
- ★ දේශීය ද්‍රව්‍ය හාවිත කරමින් සකස් කෙරෙන උපකරණ ඇසුරින් ක්‍රිඩාවල තිරත වෙයි.

අන්තර්ගතය

- ✓ හාන්ඩ් හා උපකරණවල නිසි තබන්තුව හා පවිත්‍රතාව
- ✓ විවිධ රැකියා හා ඔවුන් හාවිත කරන උපකරණ පිළිබඳ තොරතුරු
- ✓ එදිනෙදා හාවිත කරන උපකරණ තිබුරුදී පරිහරණය
- ✓ පරිසරයෙන් ලබා ගත හැකි ද්‍රව්‍ය හාවිත කරමින් හාන්ඩ් නිර්මාණය
- ✓ තමා නිර්මාණය කර ගන්නා ලද හාන්ඩ් හාවිත කරමින් කරන ගායන, වාදන, රෝගන
- ✓ එදිනෙදා හාවිතය සඳහා ගන්නා දේශීය හාන්ඩ් හා උපකරණ

2.4 අපේ ආහාර

නිපුණතා

- ★ මිශ්‍ර ආහාර වෙළක ඇති වැදගත්කම හැඳුනාගෙන හැකි සැම විටම මිශ්‍ර ආහාර වෙළක් ගැනීමට පෙළුමෙයි.
- ★ ආහාර අපිරසිදු වන විවිධ කුම පිළිබඳ ව සොයා බලා ආහාර පවිත්‍රව තබා ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.
- ★ අනාරක්ෂිත ආහාරවලින් තමාට මෙන් ම අන් අයට ද වැළදිය හැකි රෝගාබාධ වැළැක්වීම සඳහා දායක වෙයි.
- ★ තම ආයන්න පරිසරයෙන් සපයා ගත හැකි දී ඇසුරින් ආහාරයක් පිළියෙළ කර පිළිගන්වයි.
- ★ අපේ වර්ධනය සඳහා ආහාර ගැනීමේ ඇති වැදගත්කම මතු වන විවිධ නිර්මාණ කරයි.
- ★ ආහාර වර්ග හා ජ්වායේ ගුණා ය මතු වන කවී, ගී, ගායන හා රෝගනවල තිරත වෙයි.
- ★ ආහාරවල නම් සඳහන් කරමින් නිර්මාණාත්මක ක්‍රිඩාවල තිරත වෙයි.

අන්තර්ගතය

- ✓ මිශ්‍ර ආහාර වෙළක ඇති වැදගත්කම
- ✓ ආහාර අපිරසිදුවන කුම හා පවිත්‍රව තබා ගැනීම
- ✓ අනාරක්ෂිත ආහාරවලින් වැළදිය හැකි රෝගාබාධ හා ජ්වායේ වැළකිය හැකි කුම
- ✓ ආයන්න පරිසරයෙන් සපයා ගත හැකි දී ඇසුරින් ආහාරයක් පිළියෙළ කිරීම
- ✓ වර්ධනය සඳහා ආහාර ගැනීමේ වැදගත්කම මතුවන නිර්මාණ
- ✓ ආහාරවල නම් සඳහන් නිර්මාණාත්මක ක්‍රිඩා
- ✓ ආහාර වර්ග හා ජ්වායේ ගුණා ය මතු වන කවී, ගී, ගායන හා රෝගන

2.5 අපි ලක්වැසියෝ

නිපුණතා

- ★ ශ්‍රී ලංකාව ස්වභාව සෞන්දර්යයෙන් පිරි රටක් ලෙස අය කරයි.
- ★ ලක් වැසියන්ගේ අනනුතාව පිළිබඳ වන ලක්ෂණ හඳුනාගෙන වාර්තා කරයි.
- ★ ශ්‍රී ලාංකික ජන කොටස් අතර මිනුයිලි ආකල්ප ගොඩ නැගෙන අපුරීන් ක්‍රියා කරයි.
- ★ ජාතික කොටස පිළිබඳ තොරතුරු විමසා බලා වාර්තා කරයි.
- ★ දේශාහිමානී කවි, ගී, කතන්දර හා රාගන ඉදිරිපත් කරයි.
- ★ ශ්‍රී ලාංකිකයෙන්ට අනනු වූ ක්‍රිඩාවල වින්දනාත්මකව නිරත වෙයි.
- ★ දේශීය ද්‍රව්‍ය උපයෝගී කර ගෙන කළ හැකි නිර්මාණ කරයි.

අන්තර්ගතය

- ✓ ශ්‍රී ලංකාව ස්වභාව සෞන්දර්යයෙන් පිරි රටක් බව
- ✓ ලක්වැසියන්ට අනනු වූ ලක්ෂණ
- ✓ ජන කොටස් අතර ගොඩනැවිය යුතු මිනුයිලි ආකල්ප
- ✓ ජාතික කොටස පිළිබඳ තොරතුරු
- ✓ දේශාහිමානී කවි, ගී, කතන්දර හා රාගන
- ✓ ශ්‍රී ලාංකිකයෙන්ට අනනු වූ ක්‍රිඩා
- ✓ දේශීය ද්‍රව්‍ය ආගුයෙන් කළ හැකි නිර්මාණ

1.6 ආරක්ෂාව හා පරිස්සම

නිපුණතා

- ★ අනාරක්ෂිත අවස්ථා සහ ස්ථාන හඳුනා ගෙන එච්ඡින් ආරක්ෂා වීමට පියවර ගතියි.
- ★ ආහාරපාන විෂ විය හැකි තත්ත්වයන් හා ඉන් සිදුවිය හැකි අභිත කර බව සෞයා බලා එච් වැළැක්වීමට පියවර ගතියි.
- ★ විවිධ වෘත්තීන්හි යෙදෙන පුද්ගලයන් තම ආරක්ෂාව සඳහා යොදා ගන්නා මෙවලම්/ශ්‍රීලංකා/ඇඹුම් පැළපුම් පිළිබඳ තොරතුරු රස් කර වාර්තා කරයි.
- ★ වාහනවල ගමන් කිරීමේ දී විය හැකි අනතුරු පිළිබඳ දැනුවත් වී එච්ඡින් වැළකී සිටීමට පියවර ගතියි.
- ★ ආරක්ෂිත පිළිවෙන් රකිමින් ක්‍රිඩාවල යෙදෙයි.
- ★ විවිධ වෘත්තීන්හි තියුලෙන්නන් ආරක්ෂාව හා පරිස්සම සඳහා යොදා ගන්නා උපකරණ හා මෙවලම්වල ආකෘති නිර්මාණය කරයි.
- ★ ආරක්ෂාව හා පරිස්සමට උපයෝගී කර ගත් විවිධ මෙවලම් නිර්මාණය කරයි.

අන්තර්ගතය

- ✓ අනාරක්ෂිත අවස්ථා සහ ස්ථාන
- ✓ ආහාරපාන විෂ විය හැකි අවස්ථා සහ එහි ඇති අභිතකර තත්ත්වයන්
- ✓ ආරක්ෂාව සඳහා යොදා ගන්නා මෙවලම්/ශ්‍රීලංකා/ඇඹුම් පැළපුම් පිළිබඳ තොරතුරු
- ✓ ගමන් බිමන් යාමේ දී විය හැකි අනතුරු හා එච්ඡින් වැළකී සිටිය හැකි කුම
- ✓ ක්‍රිඩාවල නිරත වීමේ දී ආරක්ෂිත බව
- ✓ ආරක්ෂාව හා පරිස්සම සඳහා යොදා ගන්නා උපකරණ සහ මෙවලම්වල ආකෘති නිර්මාණ

2.7 ජලය

නිපුණතා

- ★ ජලයේ හැඩය හා ස්වරූපය වෙනස් වන විවිධ අවස්ථා සොයා බලා වාර්තා කරයි.
- ★ විවිධ ද්‍රව්‍ය ජලය සමඟ ක්‍රියා කරන ආකාරය හඳුනාගෙන වාර්තා කරයි.
- ★ ජලය අපිරිසිදු වන ආකාර හඳුනාගෙන එවා වළකවා ගැනීමට දායක වේයි.
- ★ ජලය උපයෝගයෙන් ක්‍රියා කරවිය හැකි උපකරණයක ආකෘතියක් නිර්මාණය කරයි.
- ★ අපිරිසිදු ජලය හාවිතයෙන් රෝග බෝලීම වළකවා ගන හැකි කුම නිරූපණය වන පෝස්ටර් සාමුහිකව නිර්මාණය කරයි.
- ★ ජලය හා සම්බන්ධ නිර්මාණාත්මක ක්‍රිඩාවන්හි නියුලෙයි.
- ★ ජලයේ වැදගත්කම හා ආරක්ෂා කර ගැනීමේ ඇති වටිනාකම කියවෙන කළු, ශී, ගායන හා රෘගනවල තිරත වේයි.

අන්තර්ගතය

- ✓ ජලයේ හැඩය හා ස්වරූපය වෙනස්වන විවිධ අවස්ථා
- ✓ ද්‍රව්‍ය ජලය සමඟ ක්‍රියාකරන ආකාර
- ✓ ජලය අපිරිසිදුවන ආකාර
- ✓ ජලය අපිරිසිදු වීම වළකවා ගැනීමට ගන හැකි ක්‍රියාමාර්ග
- ✓ ජලය හාවිතයෙන් ක්‍රියා කරවිය හැකි උපකරණවල ආකෘති නිර්මාණ
- ✓ අපිරිසිදු ජලය හාවිතයෙන් රෝග බෝලීන බව දැක්වෙන පෝස්ටර් නිර්මාණ
- ✓ ජලය හා සම්බන්ධ නිර්මාණාත්මක ක්‍රිඩා
- ✓ ජලයේ වැදගත්කම හා ආරක්ෂාකර ගැනීමේ වැදගත්කම ඇතුළත් කළු, ශී, ගායන හා රෘගන

2.8 ගමනාගමනය

නිපුණතා

- ★ අන් අයට අවහිරයක් නොවන පරිදි මෘශ්‍ය මෘශ්‍ය පරීභරණය කරයි.
- ★ මෘශ්‍ය හාවිත කිරීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු පිළිබඳ අවබෝධයකින් යුතුව ක්‍රියා කරයි.
- ★ සම්පූර්ණ පරීභරයේ ඇති මෘශ්‍ය හඳුනාගෙන එළඳායී ලෙස හාවිත කරයි.
- ★ පොදු වාහනවලින් අපට ලැබෙන සේවය අයය කරමින් එවා සුරක්ෂිමට දායක වේයි.
- ★ පොදු ප්‍රවාහන සේවාවලින් ඉටු කෙරෙන සේවය විවිධ මාධ්‍ය හාවිතයෙන් නිර්මාණය කරයි.
- ★ වාහනවලින් ඉටුවන සේවය පිළිබඳ කියුවෙන කළු, ශී ගායනා කරයි. රෘගනයේ යෙදෙයි.
- ★ විවිධ ගමන් විලාභ ඉදිරිපත් කෙරෙන ක්‍රිඩාවල තිරත වේයි.

අන්තර්ගතය

- ✓ තිවැරදි මෘශ්‍ය පරීභරණය
- ✓ මෘශ්‍ය හාවිතයේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු
- ✓ සම්පූර්ණ පරීභරයේ මෘශ්‍ය එළඳායී ලෙස හාවිතය
- ✓ පොදු වාහනවලින් ලැබෙන සේවය
- ✓ පොදු වාහන සුරක්ෂිම
- ✓ පොදු වාහනවලින් ලැබෙන සේවය ඇසුරු කරගත් නිර්මාණ
- ✓ වාහනවලින් ඉටුවන සේවය පිළිබඳ කියුවෙන කළු, ශී හා රෘගන
- ✓ විවිධ ගමන් විලාභ ඉදිරිපත් කෙරෙන ක්‍රිඩා

2.9 ගෙවත්ත

නීපුණතා

- ★ ගෙවතු වගාවට දායක වීම තුළින් වින්දනයක් ලබයි.
- ★ බෝග වගා කිරීමේ විකල්ප කුම හාවිත කරයි.
- ★ විවිධ නිර්මණ මගින් ගෙවත්තක සුන්දරත්වය මතු කර දක්වයි.
- ★ ගෙවතු වගාවේ වැදගත්කම අයය කරයි.
- ★ ගෙවත්තක සුන්දරත්වය මතු වන කවි, ගී, දෙබස් හා රූගතවල නිර්ත වෙයි.

අන්තර්ගතය

- ✓ ගෙවතු වගාවට ලබා දිය හැකි දායකත්වය
- ✓ බෝග වගා කිරීමේ විකල්ප කුම
- ✓ ගෙවත්තක සුන්දරත්වය මතු කරන නිර්මාණ
- ✓ ගෙවතු වගාවේ වැදගත්කම
- ✓ ගෙවත්තක සුන්දරත්වය මතු වන කවි, ගී, දෙබස් හා රූගත

2.10 වැඩ පහසු කිරීමේ මාර්ග

නීපුණතා

- ★ වැඩක් සාමුහික ව කිරීම තුළින් එහි වැඩ සාර්ථකත්වයක් අන් විදියි.
- ★ සරල යන්තු හාවිතයෙන් වැඩ පහසු කර ගනියි.
- ★ වුම්බක හාවිතයෙන් වැඩ පහසු කර ගත හැකි ආකාර නිර්මාණය කරයි.
- ★ වුම්ලි හාවිතයෙන් වැඩ පහසු කර ගත්තා ආකාර අන්හදා බලයි.
- ★ වැඩ පහසු කර ගැනීමට යොදා ගත හැකි සරල උපකරණ ඇසුරින් විවිධ නිර්මාණ කරයි.
- ★ කණ්ඩායම් ක්‍රිඩාවලට දායක වෙමින් වින්දනයක් ලබයි.
- ★ කණ්ඩායම් වැඩ හා සාමුහික වැඩ කිරීමේ දී එකමුතුව කිරීමේ වැදගත්කම මතුවන කවි, ගී, ගායන හා රූගතවල නිර්ත වෙයි.
- ★ විවිධ වෘත්තීන්වල තිරත්වීමේ දී වෙනෙස තිවා ගැනීම සඳහා ගායනා කළ ජන ගී සාමුහික ව ගායනා කරයි.
- ★ සාමුහික ව එක් ව ක්‍රියා කළ හැකි නිර්මාණාත්මක ක්‍රිඩාවල තියුලෙම්න් වින්දනයක් ලබයි.

අන්තර්ගතය

- ✓ සාමුහික කාර්යයන්වල සාර්ථකත්වය පිළිබඳ අත්දැකීම්
- ✓ සරල යන්තු වුම්ලිය හා වුම්බක හාවිතයෙන් වැඩ පහසු කරගත හැකි ආකාර
- ✓ වැඩ පහසු කරගත හැකි විවිධ කුම හාවිත කරමින් කරන නිර්මාණ
- ✓ වුම්ලිය හාවිතයෙන් වැඩ පහසු කරගත්තා ආකාර
- ✓ වැඩ පහසු කර ගැනීමට යොයා ගත හැකි සරල උපකරණ ඇසුරින් විවිධ නිර්මාණ
- ✓ එකමුතුකමේ වැදගත්කම මතුවන කවි, ගී, ගායන හා රූගත
- ✓ විවිධ වෘත්තීන්වල දී ගායනා කළ ජන ගී
- ✓ සාමුහික ව එක් ව ක්‍රියා කළ හැකි නිර්මාණාත්මක ක්‍රිඩා

2.11 මෙනිස් හැසිරීම්

තිපුණුණ

- ★ අන් අයගේ ගරුත්වය ආරක්ෂා වන ලෙස ආචාරකීලී ව හැසිරේයි.
- ★ සිය අදහස් සහනයිලී ලෙස ප්‍රකාශ කරයි.
- ★ තමා පිළිබඳ ව ප්‍රතිඵනනාතම්ක ව අයය කරයි.
- ★ අන් අය අයය කරමින් සාමූහික කටයුතුවල නියුලෝයි.
- ★ මානව ගරුත්වය අවධාරණය කෙරෙන සිද්ධි කතන්දර ඉදිරිපත් කරයි.
- ★ මානව වට්නාකම් අවධාරණය කෙරෙන කවි, ශී ගායනා කරයි. රෘගනවල නිරත වෙයි.

අන්තර්ගතය

- ✓ අන් අයගේ ගරුත්වය රැකෙන ආචාරකීලී හැසිරීම්
- ✓ සහනයිලී අදහස් ප්‍රකාශනය
- ✓ තමා පිළිබඳ ප්‍රතිඵනනාතම්ක අයය කිරීම්
- ✓ අනුන් අයය කරමින් කරන සාමූහික කටයුතු
- ✓ මානව ගරුත්වය අවධාරණය කෙරෙන සිද්ධි, කතා, කවි, ශී, රෘගන

2.12 පොලොව හා අහස

තිපුණුණ

- ★ ඩුමියේ මතු පිට විවිධත්වය තුළින් මතු වන සුන්දරත්වය අයය කරයි.
- ★ ස්වභාව ධේමයේ අපට ලැබේ ඇති දේ එලදායී ව පරිහරණය කරයි.
- ★ අහසේ දක්නට ලැබෙන දැ පිළිබඳ තොරතුරු රස් කර විවිධ අයුරින් වාර්තා කරයි.
- ★ සුළං ලබා ගැනීම සඳහා විවිධ කුම හාවිත කරයි.
- ★ සුළඟින් ඇති ප්‍රයෝගන විමර්ශනය කර වාර්තා කරයි.
- ★ ස්වභාව ධේමයේ බලපෑමෙන් සිදු විය හැකි හානි පිළිබඳ ව විමසිලිමන් ව ක්‍රියා කරයි.
- ★ සුළඟින් ක්‍රියා කර විය හැකි සරල නිර්මාණ කරයි.
- ★ අහස පොලොව සුළං වැස්ස තොමා කරගත් කවි, ශී ගායන හා විවිධ රෘගනවල නිරත වෙයි.
- ★ ඩුමියේ විවිධත්වය මතුවත අන්දමේ නිර්මාණනම්ක ක්‍රිඩාවන්හි නියුලෝයි.
- ★ අවකාශ හාවිත කරමින් කළ හැකි ක්‍රිඩාවන්හි නියුලෝයි.
- ★ විවිධ ද්‍රව්‍ය හාවිත කරමින් අහස පොලොව සුළං වැස්ස පිළිබැඳු කෙරෙන විවිධ නිර්මාණවල නිරත වෙයි.
- ★ අවකාශ හාවිතයෙන් කළ හැකි ක්‍රිඩා

අන්තර්ගතය

- ✓ ඩුමියේ විවිධත්වය හා එහි සුන්දරත්වය
- ✓ ස්වභාව ධේමය හරවත්ව පරිහරණය
- ✓ අහසේ දක්නට ලැබෙන දැ පිළිබඳ තොරතුරු
- ✓ සුළං ලබා ගැනීමේ විවිධ කුම
- ✓ සුළඟින් ඇති ප්‍රයෝගන
- ✓ ස්වභාව ධේමයෙන් බලපෑමෙන් සිදුවිය හැකි හානි හා ආරක්ෂාකාරී පිළිවෙන්
- ✓ සුළඟින් ක්‍රියා කරවිය හැකි සරල නිර්මාණ
- ✓ අහස පොලොව සුළං වැස්ස තොමා කරගත් කවි, ශී ගායන හා රෘගන
- ✓ විවිධ ද්‍රව්‍ය හාවිත කරමින් අහස පොලොව සුළං වැස්ස පිළිබැඳු කෙරෙන විවිධ නිර්මාණ

2.13 අපට කළ හැකි වෙනස්කම්

නිපුණතා

- ★ පාසල් පරිසරයේ/නිවේස් පරිසරයේ සිදු කළ හැකි වෙනස්කම් අධ්‍යායනය කර වාර්තා කරයි.
- ★ යහපත් වෙනස්කම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වූ සැලසුම් සකස් කරයි.
- ★ සැලසුම්වල දී එකිනෙකාගේ හැකියාවන් මත වගකීම් බෙදා ගනියි.
- ★ වගකීම් ඉටු කිරීම හා සම්පත් හාවිතය මහින් අදාළ වෙනස්කම් කිරීමේ ලා නිරත වෙයි.
- ★ වෙනස්කම් පිළිබඳ කණ්ඩායම ලෙස වාර්තා සකස් කර ඉදිරිපත් කරයි.
- ★ වෙනස්කම් පිළිබඳ ව සැලසුම්ව පෙර තත්ත්වය, සැලසුම් හා පසු තත්ත්වය, සනසන්දනාත්මක ව තොරතුරු තක්සේරු කරයි.
- ★ යහපත් වෙනස්කම් ඇති කිරීමේ ලා එකිනෙකාගේ දායකත්වය හා වගකීම් ඉටු කිරීම පිළිබඳ ව ප්‍රතිඵලනාත්මක ව අය කරයි.
- ★ යහපත් වෙනස්කම් පිළිබඳ ව නිර්මාණාත්මක කතන්දර ඉදිරිපත් කිරීම, කවි, ගී, ගායන, රංගන හා විවිධ සම්පත් හාවිත කරමින් කළ හැකි නිර්මාණවල නිරත වෙයි.
- ★ යහපත් ස්ථානයක් ලෙස ක්‍රිඩා පිටිය හඳුනා ගනිමින්, නිර්මාණාත්මක ක්‍රිඩාවල නිරත වෙයි.

අත්තර්ගතය

- ✓ පාසල් පරිසරයේ/නිවේස් පරිසරයේ සිදුකළ හැකි වෙනස්කම්
- ✓ යහපත් වෙනස්කම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වූ සැලසුම්
- ✓ සැලසුම්වල දී එකිනෙකාගේ හැකියාවන් මත වගකීම් බෙදා ගැනීම හා යෙදිය හැකි සම්පත් ගැවෙෂණය
- ✓ වගකීම් ඉටු කිරීම හා සම්පත් හාවිතය මහින් කළ හැකි වෙනස්කම්
- ✓ වෙනස්කම් පිළිබඳ කණ්ඩායම ලෙස වාර්තා සකස් කර ඉදිරිපත් කිරීම
- ✓ වෙනස්කම් පිළිබඳ ව සැලසුම්ව පෙර තත්ත්වය, සැලසුම් හා පසු තත්ත්වය, සනසන්දනාත්මක ව තොරතුරු තක්සේරුව
- ✓ යහපත් වෙනස්කම් ඇති කිරීමේ ලා එකිනෙකාගේ දායකත්වය හා වගකීම් ඉටු කිරීම පිළිබඳ ව ප්‍රතිඵලනාත්මක ව අය කිරීම
- ✓ යහපත් වෙනස්කම් පිළිබඳ ව නිර්මාණාත්මක කතන්දර ඉදිරිපත් කිරීම, කවි, ගී, ගායන, රංගන හා විවිධ සම්පත් හාවිත කරමින් කළ හැකි නිර්මාණ
- ✓ යහපත් ස්ථානයක් ලෙස ක්‍රිඩා පිටිය හඳුනා ගනිමින්, කළ හැකි නිර්මාණාත්මක ක්‍රිඩා

2.14 මිනිසා හා තොරතුරු

නිපුණතා

- ★ විවිධ අවශ්‍යතා සඳහා එදිනෙදා තුවමාරු වන තොරතුරු පිළිබඳ විමසිලිමන් ව කටයුතු කරයි.
- ★ අනිතයේ දී තොරතුරු තුවමාරු කර ගන් ආකාරය පිළිබඳ ව සොයා බලා වාර්තා කරයි.
- ★ විද්‍යුත් මාධ්‍ය හා එවා හාවිතය පිළිබඳ තොරතුරු රැස් කර වාර්තා කරයි.
- ★ සනන්වේදන සේවා කටයුතු සිදු වන ආකාරය විමර්ශනය කර වාර්තා කරයි.
- ★ කාලීන ගැටුම්, සිදු වීම සඳහා යෝගා විසඳුම් ඉදිරිපත් කරයි.
- ★ සනන්වේදන කටයුතු සිදු වන ආකාර නිරුපණය කරයි.

අන්තර්ගතය

- ✓ විවිධ අවශ්‍යකා සඳහා එදිනෙදා පුවමාරු වන තොරතුරු
- ✓ අතිතයේ තොරතුරු පුවමාරු කරගත් ආකාර
- ✓ විද්‍යුත් මාධ්‍ය හා එවා හාවිතය ජීවිත තොරතුරු
- ✓ සන්නිවේදන සේවාවක් සිදුවන ආකාර
- ✓ කාලීන ගැටලු, සිදුවීම් හා යෝජනය විසඳුම්
- ✓ සන්නිවේදන සේවා කටයුතු තිරුපණය

2.15 අපේ අතිත වින්ති

නිපුණතා

- ★ තම පුද්ගලයේ හෝ පලාතේ එශේෂිතභාසික වටිනාකමකින් යුත් ස්ථාන/පුද්ගලයන්/කලා කෘති ජීවිත තොරතුරු රස් කර වාර්තා කරයි.
- ★ එශේෂිතභාසික තොරතුරු අනාවර්තනය කර ගැනීම සඳහා ස්ථාන නිරීක්ෂණය කිරීමේ හා පුද්ගලයන් සමග කතා බහ කිරීමේ අන්දකීම් වාර්තා කරයි.
- ★ පලාතේ එශේෂිතභාසික උරුමයන් අතිමානයෙන් යුතු ව අගය කරයි.
- ★ පලාතේ එශේෂිතභාසික උරුමයන් රැක ගැනීමට තුළු දෙන නිර්මාණ ඉදිරිපත් කරයි.
- ★ පලාතේ එශේෂිතභාසික වටිනාකමක් ඇති ජන කට්, ගී, ගායනය, රෝග හා කතන්දර ඉදිරිපත් කරයි.
- ★ තම පලාතේ අතිතයේ සිට පැවත එන ජන ක්ෂීඩාවල සාමූහික ව නිරත වෙයි.

අන්තර්ගතය

- ✓ තම පුද්ගලයේ හෝ පලාතේ එශේෂිතභාසික වටිනාකමකින් යුත් ස්ථාන/පුද්ගලයන්/කලා කෘති ජීවිත තොරතුරු
- ✓ එශේෂිතභාසික තොරතුරු අනාවර්තනය කර ගැනීම සඳහා ස්ථාන නිරීක්ෂණය කිරීමේ හා පුද්ගලයන් සමග කතා බහ කිරීම
- ✓ පලාතේ එශේෂිතභාසික උරුමයන්
- ✓ පලාතේ එශේෂිතභාසික උරුමයන් රැක ගැනීමට තුළු දෙන නිර්මාණ
- ✓ පලාතේ එශේෂිතභාසික වටිනාකමක් ඇති ජන කට්, ගී, ගායනය, රෝග හා කතන්දර
- ✓ තම පලාතේ අතිතයේ සිට පැවත එන ජන ක්ෂීඩා

2.16 අපේ යහපැවැත්ම

නිපුණතා

- ★ පැවුලේ යහපැවැත්ම කෙරෙහි ක්‍රියාක්ෂිලි ව දායක වෙයි.
- ★ අධ්‍යාත්මික යහපැවැත්ම සඳහා උච්ච ක්‍රමවේද හාවිත කරයි.
- ★ පොදු ස්ථාන හා පොදු කාර්යයන්හි දී නිවැරදි වර්යා පුදර්ශනය කරයි.
- ★ සහයෝගී ක්ෂීඩාවල නිරත වෙමින් ජය හෝ පරාජය සාමූහික ව විද දරා ගතියි.
- ★ සාමූහික ව විවිධ නිර්මාණවල යෙදෙයි.
- ★ සාමූහික ව කටයුතු කිරීමේ අගය දැක්වෙන කට්, ගී, ගායන, රෝග ඉදිරිපත් කරයි.

අන්තර්ගතය

- ✓ පූලෝ යහපැවැත්මට ක්‍රියාක්ෂීලි දායකත්වය
- ✓ අධ්‍යාත්මික යහපැවැත්ම සඳහා පුරුෂ පුහුණු කළ යුතු මානසික හා ගාර්ඩික ක්‍රියාකාරකම්
- ✓ පොදු ස්ථානවල දී හා පොදු කාර්යයන්හි පවත්වා ගත යුතු නිවැරදි වර්යා
- ✓ සහයෝගීව කළ හැකි ක්‍රිබා
- ✓ සාමුහික ව කළ හැකි විවිධ නිර්මාණ
- ✓ සාමුහික ව කටයුතු කිරීමේ අය දැක්වෙන කළු, ගී, ගායනය හා රෝගනය

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් යනු ඉගැන්වීමට වඩා ඉගෙනුමට මූල්‍ය තැනක් දෙන ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියක් සහිත විෂයයකි. කණ්ඩායම් හා තති තති ව ද වරෝක මූල්‍ය පනතිය ම ද ඉගෙනුම් කාර්යවල යෙදවිය හැකි ය.

ගුරුවරයා මේ සඳහා කල් ඇති ව සැලසුම් කර ගත යුතු ය. එක ම මොඨොතක විවිධ කණ්ඩායම් එකිනෙකට වෙනස් වැඩවලට යොමු කළ හැකි ය. එමගින් එක ම කාලසීමාවන් තුළ පුළුල් ක්ෂේෂුයක් ආවර්ණය කර ගැනීමට ද හැකි ය.

සියුන් සඳහා සැලසුම් කරන වැඩ අතර නිරික්ෂණ, ක්ෂේෂු වාරිකා, අන්තර්ඛා බැලීම්, කෙටි ව්‍යාපෘති, රස් කිරීම්, තුමිකා රෝගන වැනි විවිධ ඉගෙනුම් ක්‍රමෝපාය ද පුද්ගලයන්ගෙන්, පොත්පත් වැනි මුද්‍රිත මාධ්‍යවලින් ද ගුවන්විදුලිය, රුපවාහිනිය සහ අන්තර්ජාලය වැනි විද්‍යුත් මාධ්‍යවලින් ද තොරතුරු රස් කිරීම් අඩංගු විය හැකි ය. තොරතුරු වාර්තා කිරීම සඳහා විවිධ ක්‍රම මගින් වාර්තා කිරීමට සැලැස්වීම වැදගත් ය.

හැදින්වීම

පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් තමින් හැදින්වෙන මෙම ඉගෙනුම් ක්ෂේෂුය මිනිසා සහ මිනිස් ප්‍රජාව කෙරෙහි විවිධ අයුරින් බලපැමි කළා වූ හෝ කරන්නා වූ හෝ හොතික, සමාජයේ සහ පෙරව පද්ධතික් පිළිබඳ ව එවා පදනම් කර ගෙන සිදු විය යුතු ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලියකට යොමු කරන්නකි.

දෙරු වියේ සිට ම ස්වභාවයෙන් ම මිනිසා සිය වටාපිටාව කෙරෙහි කුතුහළයකින් පසු වන අතර කුමයෙන් එම වටාපිටාව සමඟ සාර්ථක ව අන්තර් ක්‍රියා කිරීමට අවශ්‍ය නිපුණතා ලාභ කර ගැනීමට උත්සාහ දරයි. මෙම ක්‍රියාවලියේදී සිය සංවේදී ඉන්දියයන් ප්‍රයෝගනයට ගන්නා අතර ම එවායේ සංවේදී බවත්, වර්ගිකරණය හා තර්කනය වැනි බුද්ධිමය හැකියාවනුන් වර්ධනය කර ගනියි. එසේ ම එ ඔස්සේ සිය වාර්තාව සහ සන්නිවේදන කුසලතා ද වර්ධනය කර ගනියි. තමා ජීවත් වන වටාපිටාව පිළිබඳ ව තොරතුරු යොයා බැලීම රස් කිරීම හා තැවත ප්‍රකාශ කිරීම දරුවාගේ ජීවන ක්‍රියාවලියේ ම අංයයකි. දරුවාගේ එම තැකැරුව පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් ගොඩනැගීමේ පදනම විය.

එදිනෙන්දා ජීවත්යේදී හමු වන අභියෝගවලට සාර්ථක ව මුහුණ දිය හැකි හා රට්ටී සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට දායක විය හැකි සමබර පොරුෂයකින් හෙබි පුද්ගලයකුගේ විවිධ නිපුණතා වර්ධනය විම අවශ්‍ය ය. පරිසර ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් මෙම කාර්යයට බෙහෙවින් දායක වේ. මේ පෙර ක්‍රියාත්මක වූ ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන විෂයමාලාවන්හි සොන්දර්ය අධ්‍යාපනය, තීර්ණාණාත්මක ක්‍රියාකාරකම්, ගාර්ඩික අධ්‍යාපනය හා ආරම්භක විද්‍යාව වැනි විෂයයන් එම කාර්යයට දායක විය. නව විෂයමාලාවේ පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් තම් වූ පුළුල් විෂය ක්ෂේෂුය යටතේ එම විවිධ ක්ෂේෂුවලට අයත් නිපුණතා අඩංගුවනුකළට මතු කර ගැනීමට ඉඩ සලසා ඇත. එම නිසා මෙය සම්බාධික විෂයයක් ලෙස හැදින්වීය හැකි ය.

තුනවත, හතරවත ග්‍රේනි සඳහා තොමා 16 බැගින් ද පස්වන ග්‍රේනීය සඳහා තොමා 16ක් ද මත විෂය ක්දේය ගොඩ තෙය ඇත. යොන්දර්ය අධ්‍යාපනය, තිර්මාණ ක්‍රියාකාරකම් හා ගාරීක අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රවලට අදාළ නිපුණතා මතු කර ගැනීම මෙන් ම ආගම, මධ්‍යස්ථාන ගණීතය යන ප්‍රධාන විෂයයන් පෝෂණය සඳහා ද පරිසරය ආග්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් යොදා ගත ගැනී ය. දරුවන්ගේ කනා බහට ගැලපෙන සරල ඉංග්‍රීසි වදන් මෙම ක්‍රියාකාරකම් මගින් මතු කර ගත යුතු ය. දරුවන් සඳහා ක්‍රියාකාරකම් තෝරා ගැනීමේ දී සිය පාරිසරය සම්පත්වලට සරිලන සේ එචා තෝරා ගැනීමේ තිදහස හා වගකීම ගරුවරයා සිතු ය.

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන අවධිය සඳහා නිපුණතා

පළමුවත ග්‍රේනීයේ සිට පස්වන ග්‍රේනීය තෙක් මෙම ඉගෙනුම ක්‍රියාකාරකම් සාර්ථක ව නිම කිරීම මගින් සියුන් තුළ පහත දැක්වෙන දැනුම, කුසලතා සහ ආකල්ප සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

- ✓ සිය වටාපිටාවේ වමන්කාරය හඳුනාගෙන ඒ තුළින් වින්දනයක් ලබයි
- ✓ ක්‍රිඛාව, විවිකය, විනෝදය සිය ජීවිතයට අවශ්‍ය අංග ලෙස සලකා ප්‍රමාණවත් පරිදි එචා සිය දින වර්යාවට මූෂු කර ගනියි
- ✓ යොන්දර්යය අයය කරමින් එචා සිය ප්‍රකාශන කාර්යන්හි දී හාවිත කරයි
- ✓ තිරෝගි දිවි පැවැත්මකට අවශ්‍ය මූලික තුරුකම් පුදර්ශනය කරයි
- ✓ මිනිසාගේ තිර්මාණ අයය කරයි
- ✓ සිය වටාපිටාවේ සිටින ජීවින පිළිබඳ ව සහ ඔවුන්ගේ අන්තර් ක්‍රියා පිළිබඳ අවබෝධයෙන් යුතු ව කටයුතු කරයි
- ✓ මිනිස් සමාජය පිළිබඳවත් විවිධ මිනිසුන්ගේ හැසිරීම හා මිනිසා කෙරෙහි එචායේ බලපෑම පිළිබඳ සරල අවබෝධයක් ලැබේ
- ✓ පාරිසරික සංරක්ෂණ ක්‍රියාවලියේ සිය වගකීම අවබෝධ කර ගැනීම සහ ඒ අනුව ක්‍රියාත්මක විම
- ✓ සිය වටාපිටාවේ සිදු කෙරෙන ගක්තිය පරිහරණය පිළිබඳ මූලික අවබෝධයක් ලැබීම හා එචා ප්‍රජාවේ අනාගතයට බලපාන ආකාරය පිළිබඳ ව විමසිලිමත් මතසක් ඇති කර ගැනීම
- ✓ ද්‍රව්‍ය සම්බන්ධ කරන වැඩ මගින් සිය අනාගත ඉගෙනුමට හා දිවි පැවැත්මට අවශ්‍ය හසුරු කුසලතා අන් කර ගැනීම

දෙවන ප්‍රධාන අවධිය සඳහා නිපුණතා

- ✓ අවට පරිසරයේ වැඩෙන ගාක පිළිබඳ ව විමර්ශනය කර වාර්තා කරයි.
- ✓ ගාකවල පැවැත්මෙහි ඇති වැදගත්කම අයය කරයි.
- ✓ තොරතුරු රිස් කිරීම සඳහා ගවෙශණය කරයි.
- ✓ සතුන්ගෙන් ලබන ප්‍රයෝගීන අයයන් සතුන් ද පරිසරයේ කොටසක් ලෙස පිළිගනියි.
- ✓ සතුන්ගෙන් සිදුවත හානි හා අනතුරු පිළිබඳ ව සැලකිලිමත් ව කටයුතු කරයි.
- ✓ එදිනෙදා හාවිත කරන හාන්ස් හා උපකරණ තිවැරදි ව ආරක්ෂාකාරී ව සහ නිසි තබන්තුවකින් යුතු ව පරිහරණය කරයි.
- ✓ තිරෝගීමන් දිවිපෙළවතක් සඳහා යහපත් පුරුෂ අනුගමනය කරයි.
- ✓ තිරෝගි දිවිපෙළවතක් සඳහා උවිත ආහාර පාන තෝරා ගනියි.
- ✓ එදිනෙදා කටයුතුවල දී තම තිවැරදි ඉරියට පවත්වා ගනියි.
- ✓ පොදු ස්ථානවල දී මෙන් ම පොදු කටයුතුවල දී තම වර්යා තිවැරදි ව හසුරුවයි.
- ✓ තම දෙනික කටයුතු කුමවත් ව පවත්වා ගනියි.

- ✓ ජාතික කොට්ඨාස කෙරෙහි ගෞරවයෙන් යුතු ව හැසීරයි.
- ✓ ජාතික ගීය අභිමානයෙන් යුතු ව ගායනා කරයි.
- ✓ තමාගේ හා අන් අයගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ව සැලකිමිමත් වෙමින් කටයුතු කරයි.
- ✓ විවිධ ජන කොටසවල සංස්කෘතින් අගයම්ත් කටයුතු කරයි.
- ✓ ජලය ස්වභාවික සම්පතක් ලෙස අගය කරමින් අරගිරිමැස්මෙන් යුතු ව පරිභරණය කරයි.
- ✓ පාරේ ගමන් කිරීමේදී අනුගමනය කළ යුතු නීති රිතිවලට අනුව කටයුතු කරයි.
- ✓ වාහනවලින් සිදුවන අභිත කර බලපෑම් අවම කර ගැනීමට කළ හැකි යෝජනා ඉදිරිපත් කරයි.
- ✓ ගෙවන්තක ඇති වැදගත්කම අගය කරමින් ගෙවන්තක් කුමවත් ව පවත්වා ගැනීමට දායක වෙයි.
- ✓ එදිනේදා වැඩ පහසු වෙන් කර ගැනීම සඳහා කරන වැඩ කුමවත් ව හා පිළිවෙළට අනුව සිදු කරයි.
- ✓ සරල උපකරණ තිබුරදී ව උවිත පරිදි යොදා ගනීමින් එදිනේදා වැඩ පහසු කර ගනියි.
- ✓ අන් අයට ක්‍රියාශීලි ව සටන් දෙමින් ප්‍රියතනක ලෙස අදහස් ඉදිරිපත් කරයි.
- ✓ තම හැකියා අගයන්නාක් මෙන් අන් අයගේ හැකියා ද අගයයි.
- ✓ භූමියේ මතු පිට විවිධවය පිළිබඳ විමර්ශනය කරමින් තොරතුරු රස් කර වාර්තා කරයි.
- ✓ වැස්ස, සුළඟ ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ ව විමසිලිමත් වීම හා විය හැකි අනතුරුවලින් ආරක්ෂා වීමට පියවර ගනියි.
- ✓ ගෙරය මතාව පවත්වා ගැනීමට අවශ්‍ය ව්‍යාපෘතිවල තිරත වෙයි.
- ✓ තම ආයන්න පරිසරයේ යහපත් වෙනසක් ඇති කිරීමෙහි ලා සාමුහික එකඟතාවයකින් යුතු ව උවිත කාර්යයන් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරයි.
- ✓ සැලසුම් සකස් කිරීමේදී මෙන් ම ක්‍රියාත්මක විමෙ දී තම දායකත්වය පිළිබඳ ව ස්වයං ඇගයීමක යෙදෙයි.
- ✓ තමාගේ මෙන් ම අන් අයගේ හැකියා අගය කරයි.
- ✓ තොරතුරු භුවමාරුවේදී විවිධ කුම හාවත කරයි.
- ✓ තොරතුරු භුවමාරුවේදී අන් අයට හිරිගැර තොවන පරිදි වර්යා පවත්වා ගනියි.
- ✓ පාසල් මැත අතිනයේ සිදු වූ සඳර්ධනාත්මක වෙනසක්ම අගයයි.
- ✓ අතිනයේ විවිධ අවස්ථාවන්හි දී යොදා ගත් ජන කජා රස්විදියි.
- ✓ ජන ගායනා, හා ජන ක්‍රිඩා සඳහා වින්දනාත්මක ව සහභාගී වෙයි.
- ✓ විවිධ ද්‍රව්‍ය යොදා ගනීමින් අතිනයේ විවිධ අවස්ථාවන්හි දී යොදා ගත් සැරසිලි තිර්මාණ කරයි.

පාසල් ප්‍රතිපත්ති හා වැඩ සටහන්

තිර්මාණාත්මක, සෞන්දර්යාත්මක හා ගාරීක නිපුණතා හා සම්බන්ධ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා පුළුල් පරාසයක ඉගෙනුම්-ඉගෙනුවීම් අන්දැකිම් සපුරාලීමේ අවශ්‍යතාවය නව විෂය තිර්දේශයෙහි දක්නට ලැබෙන පැහැදිලි වෙනසකි. එවැනි වෙනසක් සඳහා පන්ති කාමරය පමණක් තොව සම්පූර්ණ පාසල් පරිසරය ද, සිසුන් ඒ දෙස බලන දැංච් කෝණය ද වෙනස් විය යුතු ය.

එත් පාසල් ප්‍රතිපත්ති හා වැඩසටහන් සංවිධානය විය යුත්තේ දවස පුරා අසුන්ගත ව සිටීම වෙනුවට විවිධ තැනවල විවිධ ඉරියවිවත් හා සතුවත්තේ තොයෙකුන් ක්‍රියාකාරකම්වල තිරත වත දැරුවන් පිරිසක් දැකිය හැකි වත පරිදිය.

මෙම සඳහා සැලසුම් කරනු ලබන පන්තියක තිබිය යුතු ලක්ෂණ මෙසේ ය.

- ✓ පාසල් කාලය තුළ දී සිසුනට ප්‍රධාන වගයෙන් ක්‍රියාකාරකම්වල තිරත වීමට උවිත අපුරීත් ඉගෙනුම් පරිසරය සකස් කිරීම.
- ✓ එම්මහන් ඉගෙනුම් අවස්ථා සඳහා පහසුකම් සැපයීම.
- ✓ පාසල් ක්‍රිඩා, සෞන්දර්යාත්මක කටයුතු හා වෙනස් විෂය සම්ගාමී කටයුතු කෝරෙහි ද අවබානය යොමු කිරීම.

සියු ප්‍රගතිය තක්සේරු කිරීම

පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් විෂයය හා සම්බන්ධ තක්සේරු කිරීමේ දී එම ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලිය තුළින් සියුනට ලබා දීමට බලාපොරොත්තු වන දැනුම, කුසලතා ආකළේ හා පිළිබඳ සැලකීල්ලට ගත යුතු ය. එසේ ම සමාජීය දක්ෂතා කෙරෙහි ද විශේෂ අවධානයක් යොමු කළ යුතු ය.

එ එ සියු කණ්ඩායම හෝ තති තති සියුන් තුළ හෝ ඇති උගතා, ඉදිරි ඉගෙනුම් කටයුතුවල දී මග හරවා ගතිමින් ඉකමනින් ඉගෙනුම් හැකියා පෙන්තුම් කරන සියුන් සඳහා තව දුරටත් පෙළඳීමක් ඇති වන අරමුණෙන් මෙම තක්සේරු කිරීම් කළ යුතු ය.

මෙහි දී බොහෝ විට විධිමත් ඇගයීම් කුමවලට පරිභාජිර කුම අනුගමනය කිරීමට සිදු වේ. සියුන් වැඩෙහි යෙදි සිටින අවස්ථාවල ඔවුන් නිරික්ෂණයෙන්, සවන් දීමෙන් සහ ඔවුන් සමග සාකච්ඡා කිරීම වැනි ක්‍රියාවලින් මතින් මෙම අවස්ථා මතු කර ගත හැකි වනු ඇත. එවා කුමවත් ව වාර්තා කර ගැනීමට ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයෙහි ඇතුළත් තක්සේරු වාර්තා සටහන් හාවිත කළ හැකි ය.

ගෙදර වැඩ පැවරීම

- ★ පන්ති කාමරය තුළ දී ඉගෙන ගන්නා වූ විෂය කරුණු තව දුරටත් සවර්ධනය කිරීම සඳහා සියුවාට දැරිය හැකි ප්‍රමාණයට ගෙදර වැඩ පවරන්න.
  - ★ ගෙදර වැඩවල දී කළ යුතු දේ හා වැඩ කරන ආකාරය පිළිබඳ ව සියුනට වැටහෙන සේ පැහැදිලි උපදෙස් දෙන්න.
  - ★ පන්ති ක්‍රියාකාරකම් සඳහා නිවසින් ගෙන ආ යුතු දී පිළිබඳ ව කළේවිලා ඇති ව සියුන් හා දෙමාජියන් දැනුවත් කරන්න.
  - ★ දෙමාජියන් දැනුවත් කිරීමේ දී පහත සඳහන් කරුණු කෙරේ අවධානය යොමු කරන්න.
    - ◆ පවරන සීමිත ගෙදර වැඩ කොටස් සියුන් විසින් ම කළ යුතු බව
    - ◆ ගුවන් විදුලි හා රුපවාහිනී වැඩසටහන් තොරු ගැනීමට උදවු කළ යුතු බව
    - ◆ නිවසේ දී කළ යුතු වැඩ සඳහා උදවු දීම
- ලදාහරණ : රාත්‍රී අහස නිරික්ෂණ, ඔඟබ පැලැඹි හැඳුනා ගැනීම, එතිහාසික වටිනාකමක් ඇති සට්‍රාන පිළිබඳ තොරතුරු රස් කිරීම

2.1 පැලැටි හා ගස්වැල්

අත්තයේ අපේ මූත්‍රන් මින්තන් හා ඔවුන්ට සම්පූර්ණ පරිසරයේ පැලැටි හා ගස්වැල් අතර වූයේ විශිෂ්ට සබඳතාවකි. කෙමෙන් කෙමෙන් මෙම සබඳතාව ජීරිහියාම පිළිබඳ ව කම්පාවීම පමණක් ප්‍රමාණවන් නොවේ. අපේ බාල පුරපුර පෙර කි විශිෂ්ට සබඳතාව සඳහා යොමු කිරීම යුගයේ කාර්යය හාරයකි. මෙම තොමාවේ දී පැලැටි හා ගස්වැල් වැඩිමට අවශ්‍ය පරිසර සාධක විද්‍යාත්මක ව සෞයා බලන අතර ම අපේ පරිසරයේ ඇති වටිනා පැලැටි හා ගස්වැල් හඳුනා ගැනීමට, රක ගැනීමට හා වැවීමට යොමු කෙරේ. එපමණකින් නොනැවති විශේෂයෙන් ඕංශයිය වටිනාකමක් ඇති පැලැටි හා ගස්වැල්වලින් යුත් පරිසරයක් ඇති කිරීමට දායක විම ද සිදු වේ. තමන්ට ද අනුන්ට ද සුවදායී ජීවිතයක් ගත කිරීම සඳහා හදා වඩා රක බලා ගන්නා පරිසරයක් දායාද කිරීමට ද මෙහි දී තුරුවක් ඇති කිරීම අපේක්ෂිත ය.

නීපුණතා

- ★ පැලැටි වැඩිම සඳහා විවිධ සාධක බලපාන ආකාරය වාර්තා කරයි.
- ★ ගාකයක ප්‍රධාන කොටසක් ලෙස මල් හඳුනාගෙන එවායින් ලැබෙන ප්‍රයෝග්‍රන අගය කරයි.
- ★ ගාක හා සැතුන් අතර ඇති සම්බන්ධය හඳුනා ගනීමින් වාර්තා කරයි.
- ★ ඕංශයිය වටිනාකමක් සහිත ගාක සරක්ෂණයට දායක වෙයි.
- ★ ගාක කොටස ඇපුරින් විවිධ නිර්මාණ කරයි.
- ★ ගාකවල වටිනාකම මත වන පණිවිඛ රගත් ගායනා හා රුගනවල නිරත වෙයි.
- ★ ගස්වැල් හා සම්බන්ධිත නිර්මාණාත්මක ක්‍රිඩාවල විනිදිනාත්මක ව නියුලෙයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1

පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත වීමට අවස්ථාව සිසුන්ට ලබා දෙන්න.

- ☒ පාසල් වත්තට සිසුන් රැගෙන යන්න. මල් ඇති ගසක් හෝ වැලක් හෝ එම වර්ගයේ ම කුඩා පැලැයක් සමඟ සැයැදීමට අවස්ථා ලබා දෙන්න. සංසන්දනය කරන ලද එම තොරතුරු පන්තියට වාර්තා කිරීමට උපදෙස් දෙන්න.
- කුඩා පැල, ගසක් හෝ වැලක් වී කාලයෙන් කාලයට මල් පිළෙන බවත්, අප මෙවැනි කුඩා පැල වවා රක බලා ගැනීම අවට පරිසරය අලංකාර වීමට හේතු වන බවත් අවධාරණය කරන්න.
- කාලයකට පමණක් පිළෙන මල් වර්ග පිළිබඳ තොරතුරු රස් කිරීමට යොමු කරන්න.
- අඩු, රහුවන් ආදි ගස්වල ගෙඩි හට ගැනීමට හා මල් හට ගැනීමට විශේෂ කාල ඇත. තම ප්‍රදේශයේ බහුල ව වැවෙන පළකුරු වර්ගවල මල් පිළෙන කාල පිළිබඳ ව ද ප්‍රදේශය අනුව රබර්, තොක්ක, අඩු ආදි වෙනත් ගාක පිළිබඳ ව ද මෙහි දී සලකා බැලිය හැකි ය.

මල	කාලය
එරඹුදු	අවුරුදු කාලය
ඇසුල	ඇසුල මාසය

මෙම සටහන පන්තියේ පුදර්ණය කරමින් විවින් විට මල් පිපෙන කාලය පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් කරන්න. එය අඛණ්ඩ ව පවත්වා ගෙන යන්න.

- ✖ මල් පිපෙන කාලය ගැන කියවෙන කවී, හි පිළිබඳ සොයා බැලීමට යොමු කරන්න.

දායාභරණ :- ඇහැල මලින් ගස් පිරිලා

බලන්න හරි ලෝසනයි ... (නරභිතා නාට්‍ය)

ඒරබ්ඡ මල් මොටුව මොටුව

අවුරුදුද්දන් කිවුව කිවුව ...

හැකිනම් මෙම මල් සොයා සිසුනට තිරික්ෂණය කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

- කාල තියමයක් තැකි ව මල් පිපෙන පැලැටි හා ගස්වැල් ආදිය පිළිබඳ ව සොයා බැලීමට සිසුන් යොමු කරන්න. උදාහරණ :- පොල්, කෙසෙල්, තිරිතිල්ල සිසුන්යේ ද අදහස් ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. එම පිළිබඳ ව තොරතුරු කතා බහ කරන්න.
- පාසල හා තිවස අවට පරිසරයේ වැඩෙන පැලැටි හා ගස්වැල් පිළිබඳ ව ද විශේෂ අවධානයක් යොමු කරන්න. එම තොරතුරු වාර්තා කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථා ලබා දෙන්න.

- ✖ සිසුන්ට මල් කිපයක් සහ එම වර්ගයේ ම පත්‍ර ගෙනන ලෙස පවසන්න.

භාකයක ප්‍රධාන කොටසක් ලෙස මල්, අවධාරණය කරන්න.

- එම මල් වියලා පොතක ඇලෙවීමට යොමු කරන්න. (මල හා පත්‍රය තොකුබෙන සේ පරණ පූවන් පතක පිටු අතර තබා, එම පිටු මත බරක් තැබීමෙන් ඇලෙවීමට සුදුසු ලෙස සකස් කර ගත හැකි ය.) එක පිටුවක එක මලක් හා එම වර්ගයේ ම පත්‍රය බැහින් ඇලෙවීම සුදුසු ය.

මල, පොතක පිටුවල ඇලෙවීමෙන් පසු, පහත සඳහන් ආකාරයට එම තොරතුරු ඇතුළත් කරන්න.

මලේ තම :

වියලීමට පෙර පාට :

වියලීමෙන් පසු පාට :

- මේ ආකාරයට සකස් කර ගත් පොත අයෙ කරන්න.

- ✖ මල්වලින් පිරි ගෙවන්නක් තැරැඹීම සඳහා සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

- එම වාරිකාවේ දී මල් වැඩිපුර හට ගන්නේ පැලැටිවල/ගස්වැල්වල කුමන අතවල දැ යි තිරික්ෂණය කිරීමට යොමු කරන්න.
- මල් වැඩිපුර හට ගෙන ඇති හිරු එළිය කෙළින් ම ලැබෙන අතවල ද? තැකිනම් සොවන සහිත අතවල දැ යි සිසුන්ගෙන විමසන්න.
- අලංකාර මල් සහිත ගෙවන්නක් තිබීමෙන් අපට ඇති ප්‍රයෝගන මොනවා දැ යි සාකච්ඡා කරන්න.
- තම පාසල් වන්න අලංකාර කිරීම සඳහා මල් වවා ඇති ආකාරය පිළිබඳ ව විමසීමෙන් ව කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. තව දුරටත් පාසල් වන්න මල්වලින් අලංකාර කිරීමට අපට කළ හැකි දේ යෝජනා කර ක්‍රියාත්මක කිරීමට දිරි දෙන්න.

- ✖ දෙමාඩිය සහයෝගය ඇති ව ගාක හා සතුන් අතර ඇති සම්බන්ධතාව සොයා බැලීමට සිසුන් යොමු කරන්න. කල් තබා දෙමාඩියන් මේ පිළිබඳ දැනුවන් කර තොරතුරු රස් කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවන් කාලයක් ලබා දෙන්න.

- පහත සඳහන් පරිදි ගාක හා සතුන් අතර ඇති සම්බන්ධතා සොයා බැලීමට සිසුන් යොදාවන්න.

ආහාර ලබා ගැනීමට ගාක වෙත එන සතුන් :

මල්වල පැණි බිමට එන සමනුළුන්, මේ මැස්සන් හා බට්ටිවිවන්

ගෙඩි කැමට එන ලේනුන්, වුදුරන් හා ගිරවුන් ආදි කුරුලේලන්

කොළ කන දැඩිවත්, ගොජ්බේල්ලන්, ව්‍යුරන් සහ ගවයන් ආදී සතුන් ගාකවල මූල් හා කාදන් කා දමන වෙයන්

ගාක ආග්‍රිත ව නිවාස තනා ගන්නා සතුන් :

ගාක මත කුඩා තනන විවිධ කොක්කා, වඩු කුරුලේලන් ආදී පක්ෂීන්
ගාක මත කුඩා තනන ලේනුන් හා වෙනත් සතුන්
ගාකවල පත් ආග්‍රෝයෙන් කුඩා තනා ගන්නා දීමියන් වැනි සතුන්

අවු වැයි පීඩාවලින් බේරීම සඳහා ගාකවල සේවන සෞයන සතුන් :

ගාක පත්‍රවල ආරක්ෂාව සෞයන කුරුලේලන්
ගස් සේවන යටත දිව එන ගවයන් ආදී සතුන්

ගාක මත රාත්‍රිය ගත කරන සතුන් :

බකමුණන්, උගුඩුවන් වැනි සතුන්

මෙයට අමතර ව බොහෝ සතුන් රාත්‍රි කාලයේ ආරක්ෂාව පිශීස ගස් මත ගත කරන බව පෙන්වා දෙන්න. (ලදාහරණ : කොකුන්, මයිනත්, වැහිලිහිණියන් ආදී පක්ෂීන් හා රිලුවන්, ව්‍යුරන් ආදී ලොකු සතුන්)

- මෙම අත්දැකීම් ඇපුරු කර ගෙන සතුන්ගෙන් ගාකවලට සිදුවන යහපත හා අයහපත පිළිබඳ ව සියුන් සමඟ සාකච්ඡා කරන්න.

ලදාහරණ:

සතුන්ගෙන් ගාකවලට සිදුවන යහපත :

- මල් පැණි බීමට එන සමන්ලුන්, මී මැස්සන් ආදී සතුන් මහින් මල්වල පරාග පෝෂණය සිදුවීම
- පලතුරු හා වෙනත් ගෙවි වර්ග කැමට එන ව්‍යුවන්, ගිරුවන් ආදී සතුන් මහින් ගාකවල බිජ විවිධ ස්ථානවලට විසිරියාම
- ගවයන්, එත්වන් ආදී සතුන්ගේ මල මුතු ගාකවලට පොහොරවීම

සතුන්ගෙන් ගාකවලට සිදුවන අයහපත :

- සතුන් ගාකවල දළ, පත්, මල්, ගෙවි හා කරල් ආදිය කා දැමීම නිසා ගාකවලට හානි සිදුවීම
- දීමියන් ආදී සතුන් ගාක පත් එකතු කොට කුඩා (දීම් ගොටු) තැනීම නිසා ගාකවල වර්ධනය බාලවීම
- වල් අලි, වල් රාරන් සහ ඉන්තුවන් ආදී සතුන් ගස්වල අතු කඩා දැමීම හා ගස් පෙරලා දැමීම

- සතුන්ගෙන් සිදුවන යහපත හා අයහපත පිළිබඳ ව සියු අදහස් ද උදුවු කර ගන්න. ගාක හා සතුන් අතර ඇති සම්බන්ධය එලිබඳ සියුන් ලබා ගත් අත්දැකීම් ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව සලසන්න. එවා ඇපුරින් කෙටි හා ගිනි නිර්මාණය කිරීමට, එවා ගායනා කිරීමට, විතු ඇදීමට, සතුන්ගේ හැසිරීම් අනුකරණය කිරීමට, කෙටි නාවා නිර්මාණය කර රහ දැකවීමට අවස්ථා ලබා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

- ☒ පෙර දින කරනු ලබන දැනුම් දීමකින් සියුන් ලබා විවිධ මල් වර්ග ගෙන්වා ගන්න.
- සියුන් කණ්ඩායම් කර එක් එක් කණ්ඩායම සුදු, කහ, රතු, රෝස හා තැංකිලි ආදී වශයෙන් නම් කරන්න. එකතු කර ගත් මල් අතරින් තම කණ්ඩායම හඳුන් වන පාට සහිත මල් තමන්ගේ කණ්ඩායම වෙත ලබා ගැනීමට ඉඩ සලස්වන්න.
- ඉන් පසු තම කණ්ඩායමට ලැබුණු මල් වෙනත් ලක්ෂණයන් සහ ගුණයන් මත කාණ්ඩ කිරීමට සලස්වන්න.

ලදාහරණ : පෙනි ප්‍රමාණ

පෙනිවල හැඩය

රේණුවල ස්වභාවය
පැහැදේ අඩු වැඩි බව
නවුවේ ස්වභාවය ... වැනි ලක්ෂණ

- එක සිසුවකුට එක මලක් බැහින් තෝරා ගැනීමට කියන්න. එම මල ප්‍රවේශමෙන් කොටස්වලට වෙන් ක්‍රියිමට කියන්න. එක මලක කොටස් සියලුල වෙන වෙන ම සූදුපාට කඩාසියක් මත තැබේමට උපදෙස් දෙන්න.				
- ක්ණ්ඩායමේ එක් එක් සිසුවා නිරීක්ෂණය කළ මල පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වෙන වගුවට ඇතුළත් කාරන්න.	මලේ නම	පෙනී සංඛ්‍යාව	වර්ණය	වෙනත් උපාංග

- මල් වර්ගවල පාට හා නම් උදව් කර ගෙන ගීතයක් නිර්මාණය කර ගෙන අත්පොඩි ගස්මින් හා ආදේශ වාදන හාන්ඩ් වාදනය කරමින් ගායනයට අවස්ථා සලසන්න.

උදාහරණ :- අක්ෂර දෙකෙන් දෙක තාල තැබීම

X	X	X	X
සුදු	රතු	කහ	තිල්
X	X	X	X
අඩු	අග	පිළි	මල්
X	X	X	X
අර්	ගෙන	බැහි	යෙන්
X	X	X	X
අභි	යමු	පන්	සල්

(තාලයට තබන අක්ෂරය උඩ X යොදා ඇතේ)

උදාහරණ :- අක්ෂර තුනෙන් තුන තාල තැබීම

X	X	X	X
ඉද්ද	සමන්	පිවිව	කැකුල්
X	X	X	X
වගේයි	අභින්	පුංචි	කැකුල්

(තාලයට තබන අක්ෂරය උඩ X යොදා ඇතේ)

උදාහරණ :- අක්ෂර හතරෙන් හතර තාල තැබීම

X	X	X	X
වතුසුදු	අරලිය	වදමල්	රත්මල්
X	X	X	X

ගස්වල වැල්වල විල්වල හිපිමල්

(තාලයට තබන අක්ෂරය උඩ X යොදා ඇත. මෙම ගායනවල තාල සේප්පානය ලකුණු කර ඇත්තේ ගුරුවරයාගේ දැන ගැනීම සඳහා පමණි.)

- මල් වත්ත හා මල් සම්බන්ධව කෙරෙන රූගත්‍යක් ඉදිරිපත් කිරීමට සියුන් යොමු කරන්න. මේ සඳහා ගැලපෙන ගායනයක් යොදා ගත හැකි ය.
  - කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ගෙනෙන ලද මල් ගෙන මල් මාලා සකස් කිරීමට සියුන් යොමු කරන්න.
  - සකස් කර ගත් මල් මාලා දැනට ගෙන මල් තැවුමක් සඳහා සියුන් යොමු කරන්න. ගායන වාදන යොදා ගැනීමට උපදෙස් දෙන්න.
  - ගස් වැළැ සම්බන්ධව කතාන්තර ඉදිරිපත් කිරීමට සියුන්ට අවස්ථා සලස්වන්න.
- උදාහරණ :- ශ්‍රී පාදය යොයා ගත් හැරී

ක්‍රියාකාරකම 3

- පහත දැක්වෙන ක්‍රිබාවෙහි නිරත වීමට සියුන්ට අවස්ථා සලස්වන්න.
  - කණ්ඩායම් දෙකකට එක හා දෙක වශයෙන් සියුන් බෙදන්න.
  - සැම සියුවකුට ම නිරීක්ෂණය කරන ලද මලක නම ලියන ලද කාඩ්පතක් පැලද ගැනීමට සලස්වන්න.
  - කණ්ඩායම් දෙකෙහි ම විවිධ ලක්ෂණ ඇති මල් වර්ග එක සමානව පැතිරි තිබීම අවශ්‍ය වේ.
  - සියුන්ට එ මේ අත දුවන්නට සලස්වන්න.
- ගුරුතුමිය මලක සුවිශේෂ ලක්ෂණයක් පවසන්න.

උදාහරණ : කහපාට මල්

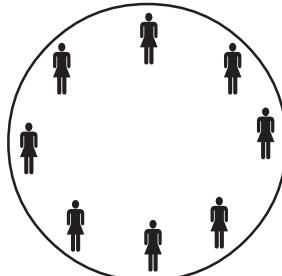
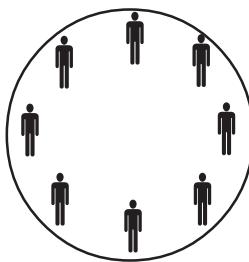
පෙන් පහක මල්

කැමට, බීමට ගන්නා මල්

පෙන් පහක යුදු මල්

රෝට පිපෙන මල්

දියේ පිපෙන මල්

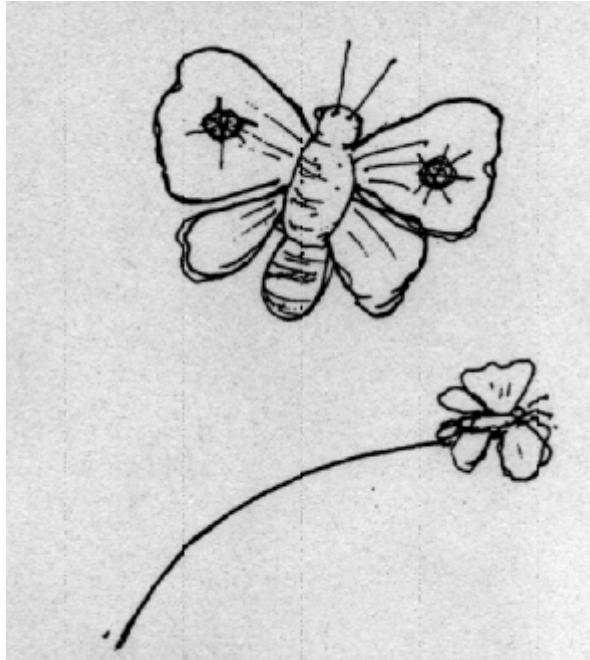

- කණ්ඩායම් දෙකෙහි ම සියුන් දෙදෙනකු ලබා එකිනෙක කණ්ඩායම්වල තිවරේද තාවය පරීක්ෂා කිරීමට සලස්වන්න. ඒ අනුව ලකුණක් /කොඩියක් ලබා ගැනීමට සලස්වන්න.
- අනතුරුව සියුන් ඒ මේ අතදුව වන්න. විධානයකින් පසුව ඉහත ක්‍රියාකාරකම නැවත තැවත කරවන්න.
- ගුරුවරයා සැම වාරයක් පාසාම කණ්ඩායම් වීමේ තිවරද තාවය පරීක්ෂා කර බලන්න.
- අවසානයේ දී සියුන් කණ්ඩායම් වූයේ මල්වල කවර ලක්ෂණ පදනම් කර ගෙන දැයි සාකච්ඡා කරන්න.
- නිදහස් අවස්ථාවල දී සියුන්ට මෙම ක්‍රියාකාරකම් කිරීමට අනුබල දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4

- ✖ වර්ණ කඩාසි, සිහින් කම්බි, ඉරුවු, තුල්, ගම්/පාප්ප සපයා ගැනීමට සියුන්ට උපදෙස් දෙන්න.
- සියුන් කැමති ආකාරයට මලක්/මල් පොකුරක් නිර්මාණය කිරීමට සලස්වන්න. අවශ්‍ය මග පෙන්වීම ද කරන්න.
- එසේ ම සමනලයෙක් නිර්මාණය කිරීමට ගැනුපෙන වර්ණ කඩාසි කැබලි කිහිපයක් සහ දිග

ඉරුවක් සපයා ගැනීමට උපදෙස් දෙන්න.

i. කිරීමට සියුන් යොමු කරන්න.

- i. මදක් සනකම ඇති සමනලයට ගැලපෙන ලොතරයි, වොපි ද්වෘත වැනි ඉවත ලන වර්ණවත්කඩාසියකින් සමනලයකුගේ හැඩය ගත් එකම ප්‍රමාණයේ හැඩතල දෙකක් කපා ගන්න.
- ii. ඉරුවට නැමෙන සුළු කොටස මැදිකොට මැලියම්/පාප්ප ගැ රුප හැඩතල දෙක එකට තබා හොඳින් අලවා ගන්න. අවශ්‍ය නම් තව ඉරුවන් සායමවලින් සමනලය අලංකාර කර ගත හැකි ය.
- iii. හොඳින් වෙළුණු පසු සමනලය සවි කළ ඉරුවට මුළ අතට ගෙන අත උස් පහත් කරමින් ඇහිලි දෙකකින් දෙපසට කරකවන්න.
- iv. කළින් නිර්මාණය කළ මල සම්පූර්ණ පිළියාභ්‍ය ආකාරයට සමනලය ඉහත පරිදි වලනය කරවන්න.

- මල් හා සතුන් සම්බන්ධ කළේ, ගී සියුන් සමඟ නිර්මාණය කරන්න.
- සාදා ගත් නිර්මාණ භාවිතයට ගනිමින් මල් සහ සමනුන් ආසුන කළේ, ගී සින්දු ගායනය කිරීමට කණ්ඩායම්වලට අවස්ථා ලබා දෙන්න.
- මෙහි දී ආදේශ වාදා සාණ්ඩවලින් තාල තබමින් නිර්මාණය කරන ලද කළේ, ගී ගායනය තුළින් වින්දායක් ලබා ගැනීමට සියුන් යොමු කරන්න.
- සියුන් විසින් නිර්මාණ කර ගන්නා ලද නාටක පන්තියේ ඉදිරිපත් කිරීමට ද අවස්ථාව සලස්වන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5

- * ආහාර සඳහා ගන්නා මල් කිහිපයක් පන්තියට ගෙන එන ලෙස සියුනට දැනුම් දෙන්න. එවායේ ආහාරයට ගනු ලබන කොටස් මොනවා දැයි සියුන් කණ්ඩායම් කර නිරික්ෂණය කිරීමට සලස්වන්න.
- ආහාර පාන සඳහා පමණක් නොව ඔෂාජ සඳහා ද පත්‍ර හා මල් ප්‍රයෝගනයට ගන්නා බව පෙන්වා දෙන්න. රණවරා හා බෙලි ආදි මල් වර්ග ද, හාතාවාරිය හා ගොටුකොළ ආදි පත්‍ර ද මේ උදාහරණ වේ.
- සියුන් ද සම්බන්ධ කර ගෙන ඔෂාජය මල්වලින් පානයක් සකස් කරන්න. එහි දී වැඩ බෙදා ගෙන ඒ ඒ වැඩ කොටස් කිරීමට සියු කණ්ඩායම් යොමු කරන්න. සැම සියුවකු ම වගකීමක් දැරීම සඳහා දිරිගනවන්න.
- පසුව මෙම පානය සියුන් සමඟ බෙදා හදා ගන්න. මෙබදු ආහාරවලින් ගරීරයට ඉටු වන යහපත පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න.
- පසු ප්‍රයෝගනය සඳහා කළේ තබා ගැනීමට පිළියෙළ කර ගත් මල්වලට උදාහරණ ඉදිරිපත් කරන්න. (බොහෝ නිවෙස්වල මෙබදු දවා තැන්පත් කර ගෙන ඇත. නැතිනම් බෙහෙන් බඩු කඩයකින්

- උදාහරණ ලබා ගත හැකි ය) වියලීම මල් කල් තබා ගත හැකි එක් කුමයක් බව මෙයින් පෙනවා දෙන්න.
- ප්‍රධේශයෙන් ලබා ගත හැකි ඔඡ්ජයිය වශයෙන් ප්‍රයෝග්‍රනවත් මල් එකතු කිරීමට සලස්වන්න. එවා වියලා ගත හැකි ආකාරය හඳුනා ගැනීමේ ක්‍රියාකාරකම්වලට යොමු කරන්න.

මෙය පැන් මෙන් ම කොළ කැද වර්ග සකසා ගැනීම සඳහා ද ඔඡ්ජයිය ගාකවල වැදගත්කම අවධාරණය කර එබදු එක් පැලයක් හෝ සිව්වා සාන්තු කර රැක බලා ගැනීමට යොමු කරන්න.

- ❖ අලංකාරය පිණිස තබන මල් බුදුනවල මල් හා පත්‍ර වැඩි දිනක් තබා ගන්නේ කෙසේ දැ යි සිඹු අත්දැකීම් ඇයුරෙන් සාකච්ඡා කරන්න.

උදාහරණ :- දින කිහිපයකට වරක් තවුවල මූල කොටසින් ස්වල්පයක් කපා දැමීම.
අයෝගීන් පෙන් $\frac{1}{4}$ පමණ ජලයට දැමීම.
දිනපතා පරණ වතුර ඉවත් කොට බුදුනට අලුත් වතුර දැමීම.

- තම කණ්ඩායම් මෙයය මත තැබීමට අලංකාර මල් බුදුනක් සකස් කිරීමට සිඹුන් යොමු කරන්න.
- මල් බුදුන සකස් කිරීමේ දී මල් තෝරා ගැනීම. වියලී ගිය හා හානි වූ කොටස් කපා ඉවත් කිරීම, බුදුනට ජලය ප්‍රමාණවත් තරම් දැමීම, තියමිත හැඩයට මල් තැන්පත් කිරීම ආදිය පිළිබඳ ව විශේෂ අවධාරණය යොමු කරවිය යුතු ය.
- මල් යොදා ගනීමින් පනති කාමරයේ බිත්ති අලංකාර කිරීම සඳහා බිත්ති සැරසිලි නිර්මාණය කිරීමට සිඹුන්ට කණ්ඩායම් වශයෙන් අවස්ථා සපයන්න.
- ආගමික, සාමාජිය හා සංස්කෘතික කටයුතුවල දී මල් හා පත්‍ර යොදා ගන්නා ආකාරය පිළිබඳ ව ද සිඹුන් තුළ විමසිලිමන් බවක් ඇති කරන්න.
- **ආගමික කටයුතු :** මල් පුරා කිරීම, ... , ...
- **සාමාජිය කටයුතු :** මංගල අවස්ථා, අවමංගල අවස්ථා, ...
- **මෙවා පිළිබඳ ව සිඹු අත්දැකීම් ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.**
- **මෙම තොමාලේ සඳහන් ක්‍රියාකාරකම්වල දී සුදුසු අවස්ථාවන් සඳහා කණ්ඩායම් වශයෙන් ව්‍යාපෘති පැවරිය හැකි ය.**

2.2 අප අවට සතුන්

පැලැටි හා ගස්වැල් සතුන් මෙන් ම අප ද මෙම පරීසරයේ ම කොටස් කරුවන් ය. වඩා බුද්ධිමත් ජීවිතකු ලෙස අප ක්‍රියා කළ යුතුන් අප හා සමානවම පරීසරයට උරුමයක් ඇති සතුන් ආරක්ෂා කිරීමේ ආකෘතියකින් යුතුව ය. එමත් ම සතුන්ගෙන් තොට්ත රෝග අවම වන පරීසරයක් නිර්මාණය කිරීමේ වගකීම් ද අප වෙත පැවත්තේ. මෙම තොමාවේ දී සතුන්ගේ විශේෂ ලක්ෂණ පිළිබඳ ගවෙහෙනුයිලි වීමට ද, සතුන් ආරක්ෂා කිරීමට යොමු වීමට ද සිදු වේ. එමත් ම සතුන්ගෙන් හට ගන්නා රෝග පිළිබඳ ව අවධියෙන් සිට ආරක්ෂා වීමට ද මෙම තොමාවෙන් යොමු වේ.

ත්‍රිපූණතා

- ★ ආයන්න පරීසරයේ වෙශයන සතුන් පිළිබඳ තොරතුරු වීමර්ගනය කර වාර්තා කරයි.
- ★ සතුන්ගේ ස්වභාවික ලක්ෂණ හා විශේෂ හැකියා පිළිබඳ තොරතුරු රස් කර වාර්තා කරයි.
- ★ සතුන්ගෙන් ඇති විය හැකි රෝග පිළිබඳ ව දැනුවත වෙමින් එච්සින් ආරක්ෂා වීමට ක්‍රියා කරයි.
- ★ විවිධ මාධ්‍ය හාවිත කරමින් සතුන් පිළිබඳ නිර්මාණ ඉදිරිපත් කරයි.
- ★ සත්ත්ව වරිත නිරුපණය කරමින් ගායන හා රෘගනවල නිරත වෙයි.
- ★ සතුන් ද පරීසරයේ කොටසක් ලෙස පිළිගනිමින් සතුන් ආරක්ෂා කර ගැනීමට දායක වෙයි.
- ★ සත්ත්ව වර්යා නිරුපණය කෙරෙන ක්‍රිඛාවල නිරත වෙයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1

- ☒ මෙම තොමාව ආරම්භයේදී හොඳින කිහිපයකට පෙර හෝ සතුන් නිශ්චිතයෙන් සිදුන් යොමු කරන්න. එයේ ම අනතුරු සිදු තොට්ත අයුරින් පහසුවෙන් නිරික්ෂණය කළ හැකි සතුන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් වේ. හඳුනා ගන්නා සතුන් පිළිබඳ වාර්තා තබා ගත හැකි කුම පෙනවා දෙන්න. (උදාහරණ: තොරතුරු ලියා ගැනීම, සතුන්ගේ හැසිරීම්, කුටු රුප සටහන් ඇදීම)

නිවස තුළ හා නිවස අවට පරීසරයේ දිවා කාලයේදී මෙන් ම රාත්‍රි කාලයේත් හැසිරෙන විවිධ සතුන් නිරික්ෂණය කිරීමට සිදුන් යොමු කරන්න. තොයෙකුන් කුරුලේලන්, කාමීන්, මකුල්වන්, සිවුපාවුන්, උරුයන්, පණුවන්, බෙල්ලන් දිවා කාලයේදී පහසුවෙන් දැකිය හැකි ය. පාසලට යන එන මග තොට දී ද සතුන් දැක ගත හැකි ය.

උදාහරණ:- විදුලි ක්‍රිඛාවල මත වසා සිටින සතුන්, කුමුරුවල සිටින් සතුන් වැනි පොකුණක හො ජ්‍රේඛායක නම් විවිධ මතසා වර්ග ඇතුළු ජලජ සතුන් දැක ගත හැකි වේ. (වුවලන්, බකමුණන්, කාමීන් වැනි නිඟාවර සතුන් ද සමහර සිවුපාවුන් හා සර්පයින් ද රාත්‍රි කාලයේ දැක ගත හැකි ය.)

මෙම සතුන්ගේ නම්, ඔවුන් බහුල ව දකින වේලාවන් ස්ථාන, ගමන් විධි, ගැඩි නගන ආකාරය ආදිය හඳුනා ගෙන පන්තියට වාර්තා කිරීමට සලසුවන්ත. වැසි අවස්ථාවල වැඩිපුර හැසිරෙන්තට කැමුත්තක් දක්වන සතුන් ද හඳුනා ගැනීමට සැලැස්විය හැකි නම වැදගත් වේ.

ගුරුවරයාගේ මග පෙන්වීම යටතේ තව දුරටත් සතුන් නිශ්චිතය කිරීමට සිදුන් යොමු කරන්න. ප්‍රමාණවත් පරිදි ඉහත ක්‍රියාකාරකම් දෙකෙහි යෙදීමට තොහැකි වූ සිදුන්ට මේ තීයා තව දුරටත් අන්දුකීමක් ලබා ගැනීමට හැකි වනු ඇත. පාසල් ගොඩනැගිලි තුළන්, ඉන් පිටත භූමියේන් හැසිරෙන සතුන් අධ්‍යානය කිරීමට සිදුන් යොමු කරන්න.

පන්තියේ සිදුන් එකතු කර ගත් තොරතුරු අනුව ඔවුන් නිශ්චිතය කළ සතුන් වර්ග කිරීමට සිදුන්ට උපදෙස් දෙන්න.

උදාහරණ 1 : පාද ජිහිටිම අනුව : පාද රාජියක් ඇති, පාද අටක් ඇති, පාද හයක් ඇති, සිවු පා, දෙපා සහ පාද තැති වගයෙන්

උදාහරණ 2 : ගරීර වර්ණය අනුව : සුදු පාට, කඩ පාට, දුමුරු පාට, කහ පාට හා විවිධ පාට ආදි වගයෙන්

උදාහරණ 3 : ආහාර වර්ගය අනුව : ගාක පත්‍ර, ගෙඩි හෝ කරල්, මල්, මල් පැණි, සිනි හෝ පැණි, කුබා සතුන්, මස්, මාල්, වෙනත් සතුන්ගේ ලේ හෝ සියලු දේ ආහාරයට ගන්නා සතුන් වගයෙන්

- මෙම සතුන් තවත් ආකාරයන්ට වර්ග කළ හැකි දී සි බැලීමට සිසුනට අවස්ථාව දෙන්න.
- මෙම වර්ග කිරීම් වගුවකට ඇතුළත් කර එය සිසුන්ගේ අභ්‍යාස පොත්වල සටහන් කර ගැනීමට ඉඩ සලස්න්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

- ✖ තමාගේ සින් ගත් සත්‍යාචාරෝ රුපයක් නෙලීමට සිසුන් යොමු කරන්න. මැරි කුවිටියක් හෝ රීජිණෝම් කැබැලේලක් හෝ ගෙන පිහි තලයකින් හෝ ලී පතුරක් හාවිත කරමින් හෝ මෙය කළ හැකි ය. පසුව සිසුන් සියලු දෙනාගේ තිර්මාණ එකතු කොට පන්ති මට්ටම්න් පුදර්ශනයක් පවත්වන්න. සිසු තිර්මාණ අයයන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3

- ✖ සතුන්ගේ විශේෂ හැකියා යන මාත්‍යකාව යටතේ බින්ති පුවත් පතක් ආරම්භ කිරීමට සලස්වන්න. එම මාත්‍යකාව යටතේ කොරතුරු රස්ස කර ලිපි ඉදිරිපත් කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න. පින්තුර හා ජායාරූප සමඟ ලිපි ඉදිරිපත් කිරීම වැදගත් ය.
- එදිනෙදා පුවත් පත්වල පළවන ජායාරූප හා තොරතුරු ආදිය මේ සඳහා යොදා ගත හැකි ය. එක් ලිඛියක වගන්ති කිහිපයක් පමණක් ඇතුළත් වීම ප්‍රමාණවත් වේ.

ක්‍රියාකාරකම 4

- ✖ මිනිසා සතු ව තොපවතින සමහර හැකියා සතුන්ට ඇති බව පෙන්වා දෙන්න.

සමහර සතුන්ට ඉව ඇති බව, තියුණු ලෙස කන් ඇසීම, ඇස් පෙනීම ඇති බව
උදාහරණ :- බල්ලා, පුසා

පරිසර තත්ත්වයන් වෙනස් වන විට සමහර සතුන් හැසිරෙන ආකාරය

උදාහරණ :

- වැහිලිහිණියන් පියාසීම
- මෙවැනි අවස්ථා දැක්වෙන කතන්දර සිසුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.
- • සුනාම් විපත් අවස්ථාවේ ඉව පිහිට කොට ගත් සත්තු රේට හසු තොවී ආරක්ෂා ස්ථාන යොයා යාම
- සතුන්ගේ මෙබඳ විශේෂ හැකියා මිනිසා විසින් ද ප්‍රයෝගනයට ගත් හා ගන්නා ආකාරය පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ සාකච්ඡා කරන්න.
- සමහර සතුන් අතිතයේ කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා සහ වෙනත් විවිධ ප්‍රයෝගන සඳහා යොදා ගත් ආකාරය පෙන්වා දෙන්න. ගමනාගමනය සඳහා යොදා ගැනීම, තවළම්වල බඩු ගෙන යාම, තම ආරක්ෂාව, සතුන් ද්‍රව්‍යම කිරීමේ ද සහාය විම, පණිවු ගෙන යාම කෘෂිකාර්මික කටයුතුවලට උදු කිරීම... වැනි උදාහරණ : ඇටි කුකුලා, වගාවට හානි කරන ගොලුබේල්ලා විනාඨ කිරීම ... වැනි
- සතුන් ප්‍රයෝගනයට ගනු ලබන වර්තමාන ක්‍රියාකාරකම පිළිබඳ ව ද කතා කරන්න. තම ආරක්ෂාව, අපරාධකරුවන් හැඳුනා ගැනීම, මත් ද්‍රව්‍ය හැඳුනා ගැනීම, බිම් බෝම් හැඳුනා ගැනීම, උදුව අවශ්‍ය අයට උදුව විම, ක්‍රිබා සඳහා යොදා ගැනීම

තමන් දන්නා සතකුගේ වියෝජ හැකියාවන් (රදාහරණ : වවන හසුරුවන හිරවෙක්, පීතන්නට දක්ෂ බල්ලක්) අලලා කවි/ගිත රචනා කිරීමට යොමු කරන්න. පන්තිය ඉදිරියේ මෙම කවි/ගිත ගායනා කිරීමට සලස්වන්න.

රදාහරණ :

ගුම් ගුම් හඩ දිලා
හොඳම තැනක් බලලා
මූං ඇට තරමේ මැටි ගුලි ගෙනල්ලා
එක පිට එක තබලා
රන් කුඩාලා උඩවස්සේ උඩ අපේ
පුංචි ගෙයක් හැඳුවා
පොඩි පොඩි කාමර වෙන් කෙරුවා
සත්තොස්සෙන් රුං හඩ දිලා
අද හෙට තව තව වැඩි වෙනවා
පැතුම් ගොඩක් ඇත හිත යට සැහැලිලා
ගුම් ගුම් .....

හදාපු ගෙය පුවිවා දැමුවා
කොපු මිටකින් ඇතලා කැඩුවා
ඉකි බිඳ බිඳ කුඩාලා හැඳුවා
කුඩාලෝ නුඩ් මෙන් මමන් එදා හැඳුවා

ගුම් ගුම් ...

එහා ගෙදර අපේ සුමනක්කා
එක්කල මම ගේකුත් හැඳුවා
එකන් අම්මා ඇවිත් කැඩුවා
මයයි මමයි හැඳු පුංචි ගෙවල් කැඩුවා

ගුම් ගුම් ...

(පද රචනය :ක්ලෝඩ් ද යොයියා)

ක්‍රියාකාරකම 5

- ☒ මැත දී අසනීප වූ පවුලේ කෙනකු හෝ අසලුවැසියකු හෝ පිළිබඳ තොරතුරු සිසුන් ගෙන් විමසන්න.
- මෙම අසනීප පිළිබඳ ව ඔවුන් දන්නා තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමට සලස්වන්න. මෙම අසනීප මැලේරියාව, බේංග, විකුත් ගුන්සා, පාචනය, ජල හිතිකාව වැනි රෝග විය හැකි ය.
- මෙම රෝග සියලුලකා ම ලැබුදෙන්නේ විවිධ විෂයා විෂය එක්ස්තර මෙම තියා බවත්, විෂයා අපේ ගැරිවලට ඇතුළුන්නේ සතුන් මගින් බවත් පෙන්වා දෙන්න.

රදාහරණ:		
රෝගය	රෝග බිජ ගෙන එන්නා	අප සිරුරට ඇතුළු වන ආකාරය
1 මැලේරියාව	මදුරුවෙක්	ලේ උරානීම සඳහා ගැරිය විද තුවාල කිරීමේ දී
2 බේංග	මදුරුවෙක්	ලේ උරානීම සඳහා ගැරිය විද තුවාල කිරීමේ දී
3 විකුත් ගුන්සා	මදුරුවෙක්	ලේ උරානීම සඳහා ගැරිය විද තුවාල කිරීමේ දී
4 පාචනය	ගෙමැස්සා	අපේ අභාර මත ඇවිදීමේ දී හා එවා ලෙව කැමෙමේ දී
5 ජල හිතිකාව (පිසුපු බලු රෝගය)	බල්ලා, බලලා නරියා, වැළුරා	හපා කා තුවාල කළ විට කෙළවල තිබෙන විෂයා ගැරිර ගත වීමෙන්

- මදුරුවා, ගෙමැස්සා, බල්ලා, මියා ආදි සතුන්ගේ තරමක විශාල එන්තුර සිසුන්ට ඉදිරිපත් කරමින් මෙම තත්ත්වයන් විස්තර කිරීම වඩා එලදායක වනු ඇත.
  - මෙම රෝග හයානක බවත්, බොහෝ විට මාරාන්තික බවත් පෙන්වා දෙන්න.
  - මෙම රෝග වැළඳීම වළක්වාලීමට අපට කළ හැකි දේ කුමක් දැ සි වීමයන්ත.
- මේ සඳහා
- මදුරුවන් බෝවීම වැළැක්වීමට කටයුතු කිරීම (මේ සඳහා මදුරුවන් බෝවන ස්ථානවන වතුර එකතු වන තැන් නැති කර දැමීම ගැන සාකච්ඡා කරන්න)
  - මදුරුවන් තමන් වෙත ලාභ වීම වළක්වන කුම හාවිතය (මදුරුවන් බොහෝ විට තිබෙස්වලට ඇතුළු වන්නේ සටස් කාලයේ බැවින්, ත්වර නිවසේ දොර ජනෙල්වසා දැමීම, දොර ජනෙල්වලට සවි කොට ඇති වාකවුල්වලට සියුම් දැලී සවි කිරීම, තිදන විට මදුරු දැලී හාවිතය)
  - මදුරුවන් පළවා හැඳීමේ උපක්‍රම හාවිත කිරීම (මදුරුනා ගාකය ප්‍රාථ්‍යාසා දීම් ගැසීම, පැහිර තෙල් ඇහේ තවරා ගැනීම)
  - ගෙමැස්සන් අපේ ආහාර මතට පැමිණීම වැළැක්වීමේ උපක්‍රම යේදීම (තිවස හා අවට පිරිසිදු ව තබා ගැනීම මධින් මැස්සන් බෝවීම වැළැක්වීම, අපේ ආහාර වසා තැබීම)
  - මියන් බෝවන්නේ අපිරිසිදු ස්ථානවලත්, අනවගා ලෙස බඩු ගොඩ ගැසුණු ස්ථානවලත් බැවින් තිවස හා එළඟන් අවට පිරිසිදුවත්, ක්‍රමානුකූලවත් තබා ගැනීම.
  - මියන් තිවසට ඇතුළු විය හැකි ස්ථාන වසා දැමීම.
  - තුපුරුදු හැසිරීම පෙන්වුම් කරන බල්ලන් හා බල්ලන් වෙතින් ඉවත් වීම, එවැනි සතුන් සුරතල් කිරීමට නොයාම, එවැනි සතුන් තමන් ඉදිරියට එන විට මග හැර ගොස් ආරක්ෂක ස්ථානයකට යාම.
  - අපිරිසිදු බල්ලන්ගෙන් හා බල්ලන්ගෙන් කුළේ ආදි නොයෙකුන් සමේ රෝග බෝවිය හැකි තිසා ඔවුන් සමඟ සුරතලයට නොයාම. (සතුන්ගේ ලොම් නාසයට යෑම)
  - රෝග බෝ කරන සතුන්ගෙන් ප්‍රවේශම වන ආකාරය පැහැදිලි කෙරෙන සේ දෙබස් සකස් කොට පන්තිය ඉදිරියේ එවා ඉදිරිපත් කිරීමට සිසුන්ට සැලස්වන්න.
  - රෝග බෝ කරන සතුන්ගෙන් ප්‍රවේශම වන ආකාරය පැහැදිලි කෙරෙන පෝස්ටර් නිර්මාණය කර සුපුරු ස්ථානවල ප්‍රදේශනය සඳහා අවශ්‍ය මග පෙන්වීම කරන්න. මෙහි දී සිසුන් කණ්ඩායම වශයෙන් යොමු කිරීම වඩාත් වැදගත් ය.

ක්‍රියාකාරකම 6

- ☒ ගස්වැල් හා පැළුට් තොමාවේ දී ගස්වැල් හා සතුන් අතර ඇති සම්බන්ධකම් කිහිපයක් ම සිසුන් විසින් භදුනා ගෙන ඇත. මේවාට අමතර ව සතුන්ගෙන් අවට පරිසරයට හා එහි ජ්‍යෙන් වන මිනිසා ඇතුළු වෙනත් සතුන්ට සේවාවන් සැපයෙන අනෙකුන් කුම කෙරෙහි ද සිසුන්ගේ අවධානය යොමු කරවන්න.

  - පොලොව මත එකතු වන විවිධ අප ද්‍රව්‍ය, කැබලි කොට එවා දිරාපත් කරවන්නට උදවු වීම (ලදාහරණ : වෛයා, ගැබවිල් පැණුවා)
  - කුණු කසල කා දැමීම (ලදාහරණ : කපුවා)
  - මිනිසා ඇතුළු අනෙක් සතුන්ට ආහාර ලබා දීම (ලදාහරණ : එළඳෙන්ගෙන් කිරී)
  - ඔෂ්ඨ ලබා දීම (ලදාහරණ : කස්තුරී මුවාගෙන් කස්තුරී)
  - බොහෝ සතුන්ගේ රුපය හෝ හඩ නිසා අපේ පරිසරය ප්‍රියමනාප එකක් වීම (ලදාහරණ : සමන්ලුන් හා පක්ෂීන්)
  - මිනිසුන් හා ඔවුන්ට අයන් බඩු බාහිරාදිය ප්‍රවාහනයේ දී උදවු වීම (ලදාහරණ : අලියා)
  - කෘෂිකාර්මික කටයුතුවලට සහාය වීම (ලදාහරණ : ගවයා)
  - පරිසරයක් තුළ යම් ගාක වර්ගයක හෝ සත්ත්ව වර්ගයක හෝ ගහණය වුවමනා ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි වුවහොත් එය පරිසරයේ සමබන්ධාවයට අහිතකර ය. වනයක එක් ගාක වර්ගයක්

(ලදාහරණ : ලෝකපාලු වැළේ) පමණක් හෝ එක් සන්තව වර්ගයක් (ලදාහරණ : මූලන්) පමණක් හෝ වැඩිවුවහොත් වනයට කුමක් සිදු විය හැකි ද? මේ තිසා වනයේ ගාක හා සතුන් බෝධීම පාලනය විය යුතු ය. ගාක ආහාරය ගන්නා සතුන් මහින් ගාකවල ගහනය වැඩිවීම ද මාං පරිසේරනය කරන සතුන් මහින් සන්තවයින්ගේ ගහනය වැඩිවීම ද පාලනය කෙරෙන බව සියුන්ට පහදා දෙන්න.

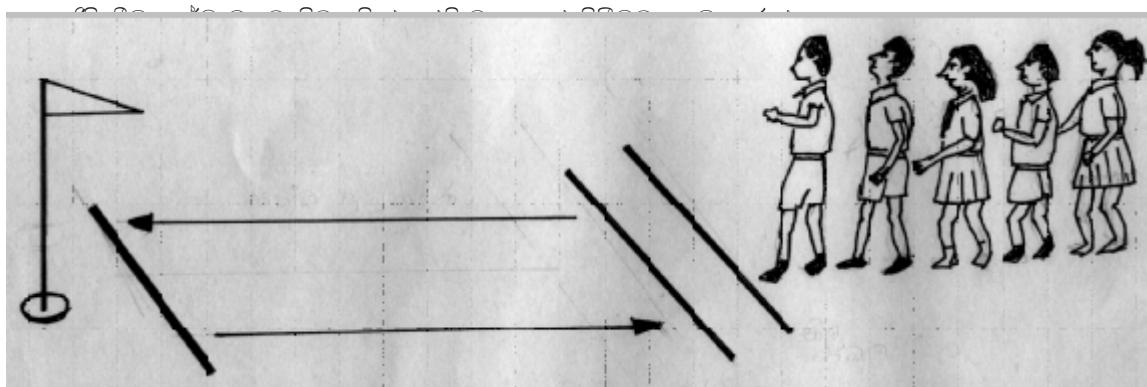
- මේ ආකාරයට සැම සන්තවයෙන් ම පාහෝ පරිසිරයට යම් සේවයක් ඉවු වන බව පෙන්වා දෙන්න.
- විනාශකාරී අත්දමීන් සතුන් මරා දැමීමෙන් පරිසිරයේ සමබරතාවට විශාල හානියක් සිදුවන බව ද පෙන්වා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 7

- ✖ සතුන් රැක ගැනීමේ වැදගත්කම සහ අපට හානි කරන සතුන්ගෙන් ආරක්ෂාවීම වැනි අදහස් මත කෙරෙන කෙටි නාට්‍යයක් සැලසුම් කරන්න. එය රහ දැක්වීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- සතුන්ගේ ස්වභාවික ලක්ෂණ, ගතිග්‍රණ, ප්‍රයෝග්‍රන් ගැන කියුවෙන කළු, ශ්‍රී ගායනයට හා රෝගනයට අවස්ථා සලස්වන්න.

ක්‍රියාකාරකම 8

- ✖ පන්තියේ සියුන් සුදුසු පරිදි කණ්ඩායම් කරන්න. එක් එක් කණ්ඩායමට රුප සටහනේ දැක්වෙන

ඉම් රේඛාව

ආරම්භක රේඛාව

සීමා රේඛාව

කණ්ඩායම් එක්ව සාකච්ඡා කර එක් එක් ක්‍රිඩා අවස්ථාවේ අනුකරණය කරන සන්තවයා තීරණය කිරීමට සියුන්ට මග පෙන්වන්න. ඒ සයඳහා මෙම තොමාවේ දී සියුන් විසින් නිරික්ෂණය කරන ලද සතුන් අතරින් වරින තොරා ගැනීමට යොමු කරන්න.

සීමා රේඛාවේ සිටින සියුන් දෙන ලද ස යෙදාවකට අනුව ආරම්භක රේඛාව වෙතට යොමු කරන්න. දෙවන සංඟාවේ දී ආරම්භක රේඛාවේ සිට නියමිත සන්තවයා අනුකරණය කරමින් ඉම් රේඛාව වෙත ගොස් තැවත ආරම්භක රේඛාවට පැමිණීමට අවශ්‍ය ය.

එසේ පැමිණෙන සියුන් ඒ වන විට ආරම්භක රේඛාවට පැමිණ සිටින සියුන්ට තවිටු කර තමා සිටි ජේලියේ පිටුපසින් සිට ගැනීමට යොමු කරන්න.

මේ අත්දමී කණ්ඩායමේ සියලු ම සියුන් නියමිත සන්තව අනුකරණය අවසන් කළ විට වාඩිවීමට සලස්වන්න.

නියමිත පරිදි සහ්ත්ව වර්යාව අනුකරණය කර අවසන් කරන කණ්ඩායම අනුව ජයග්‍රහණය පිරිනමන්ත.

2.3 අප පරිහරණය කරන දේ

භාණ්ඩ හා උපකරණ නිසි පරිදි හාවිත කිරීමක්, තබන්තු කිරීමක් අනාගත වැඩ ලෙස්කයට අනුවදා වන්නකි. ඒ සඳහා මූලික පදනම සඳහා භාණ්ඩ හා උපකරණ නිසි ඇයුරින් පරිහරණය කිරීමට මෙම තොමාවේ දී යොමු වේ. එමෙන් ම පරිසරයෙන් ලබා ගත හැකි ද්‍රව්‍ය උපයෝගී කර ගන්මන් භාණ්ඩ හා උපකරණ සකස් කිරීමට ද යොමු වේ.

නියුත්තා

- ★ එදිනෙදා පරිහරණයේ දී භාණ්ඩ හා උපකරණවල පවිත්‍රතාවය හා නිසි තබන්තුව පිළිබඳ ව සැලකීමෙන් වෙතින් කටයුතු කරයි.
- ★ තම සම්පූර්ණ පරිසරයේ විවිධ රැකියාවල නියුත්වන්නන් භාවිත කරන උපකරණ පිළිබඳ තොරතුරු රස් කර වාර්තා කරයි.
- ★ එදිනෙදා භාවිත කරන උපකරණ කිහිපයක් නිවැරදි ව පරිහරණය කරයි.
- ★ පරිසරයෙන් ලබා ගත හැකි ද්‍රව්‍ය ආගුයෙන් නිවසේ/පාසලේ පරිහරණයට සුදුසු භාණ්ඩයක් නිර්මාණය කරයි.
- ★ පරිසරයෙන් ලබා ගත හැකි ද්‍රව්‍ය ආගුයෙන් නිර්මාණය කරන ලද වාදා භාණ්ඩ හාවිත කරමින් සාමූහික වාදන ගායන සහ තර්තනවල නියැලයි.
- ★ එදිනෙදා භාවිතය සඳහා ගත හැකි සෑම අවස්ථාවකම දේශීය වශයෙන් නිෂ්පාදිත භාණ්ඩ හා උපකරණ තොරා ගනියි.
- ★ දේශීය ද්‍රව්‍ය භාවිත කරමින් සකස් කෙරෙන උපකරණ ඇයුරින් ක්‍රිඩාවල නිර්ත වෙයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෙර්පාය

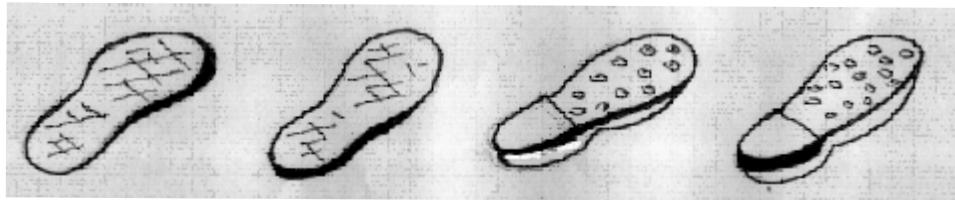
ක්‍රියාකාරකම 1

- ☒ නිවසේ භාවිත කරන විවිධ භාණ්ඩ හා උපකරණ මොනවා ද? එවායින් ලබා ගන්නා ප්‍රයෝගන පිළිබඳ ව සියු අදහස් විමසන්න.
- එම භාණ්ඩ හා උපකරණ වර්ගීකරණය කර දැක්වීමට සළස්වන්න.
- රඳාහරණ :- තමා පෙළුද්ගලික ව ම පරිහරණය කරන භාණ්ඩ හා උපකරණ නිවසේ අය පොදුවේ පරිහරණය කරන භාණ්ඩ හා උපකරණ
- පන්තියේ සියුන් කණ්ඩායම කිහිපයකට බෙදන්න. මෙහි දී රෝදී, දැව, විදුරු, ඒලාසට්ටික් වැනි විවිධ වර්ගවලින් නිෂ්පාදිත උපකරණ හෝ භාණ්ඩ හෝ තොරා ගන්න. මේ යටතේ, පනාවක්, කොර්ප්පයක්, ලේන්ස්වක් වැනි නිතර පරිහරණය කරන උපකරණ සහ භාණ්ඩ කිහිපයක් සියු කණ්ඩයම්වලට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා සපයා ගැනීම සුදුසු ය.
- කණ්ඩායම්වලට එක් උපකරණයක් හෝ භාණ්ඩයක් හෝ ඇයුරෙන් දෙනු ලබන පැවරුමේ දී පහත සයහන් ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදීමට සළස්වන්න.
  - ◆ විවිධ ද්‍රව්‍ය යොදා ගන්මන් සාදා ඇති භාණ්ඩ හා උපකරණ නිරීක්ෂණය කිරීම.
  - ◆ හැඩ ගැන විමසීමෙන් වීම.
  - ◆ දී ඇති භාණ්ඩයේ/෋ෂපකරණයේ අපිරිසිදු ස්ථාන හැඩනා ගැනීම.
  - ◆ අපිරිසිදු වීමට හෝ අනුමාන කිරීම.
  - ◆ මෙම අනුමාන කිරීම සඳහා භාණ්ඩ හා උපකරණ සාදා ඇති ද්‍රව්‍යයේ හා හැඩයේ බලපෑමක් වී තිබේ ද
  - ◆ එම ස්ථානය පිරිසිදු කිරීමට සුදුසු යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම.
  - ◆ පිරිසිදු කිරීම.
  - ◆ නිසි ඇයුරින් තැබීම.

- මෙම ආකාරයට තිවැසියන් පොදුවේ පරිහරණය කරන වෙනත් යමක් නිසි අපුරීන් පරිහරණය කිරීම හා නඩත්තු කිරීම පිළිබඳ ව අත්දැකීම් තිවසේදී ලබා ගැනීමට යොමු කර ඒ අත්දැකීම් පන්ති කාමරයේ දී කණ්ඩායම් වී සාකච්ඡා කිරීමට සියුන්ට අවස්ථාව සලසන්න. ඉදිරිපත් කිරීමට කණ්ඩායම්වලට අවස්ථාව දෙන්න.

- යහපුරුදු පිළිබඳ ව නිතර නිතර සිහිපත් කරමින් ප්‍රායෝගික ජීවිතයේ හැකි සෑම අවස්ථාවක දී ම එවා ගැන සැලකීමෙන් වේ දැ සි විමසන්න. ඒ පිළිබඳ ව යොයා බලන්න.

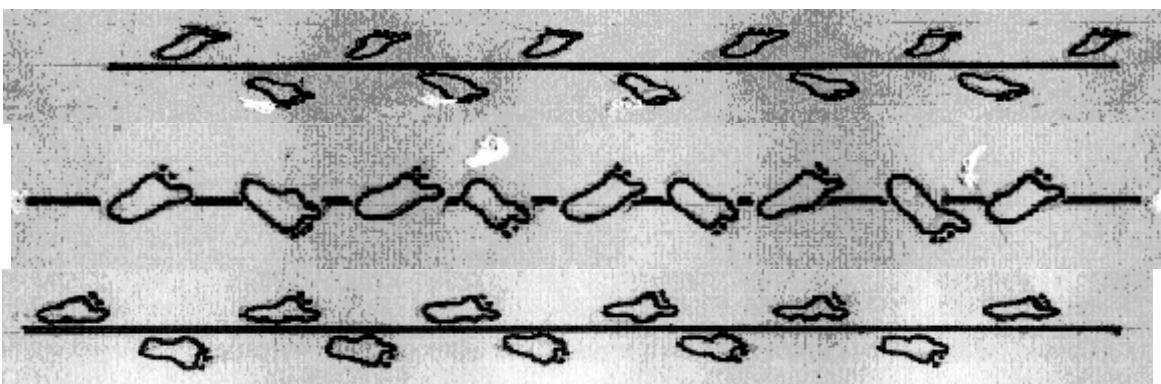
උදාහරණ :- පාවහන් පිරිසිදු ව තබා ගැනීම හා පාවහන් තිවැරදි ව හාවිත කළ යුතු ආකාරය පොත් විකා සහ පොත් බැංශය පිරිසිදු ව තබා ගැනීම ක්වීඩා භාණ්ඩ නිසි පරදි පරිහරණය කිරීම හා නඩත්තු කිරීම .... වැනි තමන් හාවිත කරන පාවහන් තිවසේ තබන ස්ථානය පිළිබඳ විමසන්න.
ගෙතුලට ජීවියෙන ආසන්න ස්ථානයක පාවහන් නිසි පරදි ගලවා තබා ගෙතුලට ඇතුළුවේ යොබූමය වැදගත්කම සාකච්ඡා කරන්න.
සිය පාවහන් නිසි අපුරීන් පරිහරණය කිරීමෙන් හා නඩත්තු කිරීමෙන් ඇවේදීමේ තිවැරදි ඉරියව පවත්වා ගැනීමෙන ඇති වැදගත්කම අවධාරණය කිරීමට පහත ක්‍රියාකාරකම් සඳහා යොමු කරන්න.

- සියුන් පැලද ඇති පාවහන් නිරික්ෂණය කිරීමට සලස්වන්න. පාවහන් සියල්ල යුගල වශයෙන් කුමවත් ව එක් ස්ථානයක තබා අඩිය ගෙවී ඇති අපුරු නිරික්ෂණය කිරීමට සියුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

උදාහරණ :- රුප සටහනේ දැක්වෙන ආකාරයට සපන්තු අඩි පැනකට ගෙවී තිබිය හැක. සපන්තු අඩියේ පිටුපස කොටස සම්බර ව ගෙවී යා යුතු ය.

- තිවැරදි ව ඇවේදීම පිළිබඳ ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදීමට අවස්ථා සලසන්න.

රේඛාවක් අදින්න. රේඛාව මත පා තබා ඇවේදීමට සලස්වන්න. එනි දුෂ්ඨකර බව මතු කරමින් එය තිවැරදි ඉරියවක් තොවන බව සාකච්ඡාවක් මගින් අවධාරණය කරන්න.

ඉර දෙපස පා (ඇහිලි පෙරට එන සේ) තබා ඇවේදීමට අවස්ථා සලසන්න.

විජ්‍යා සිට පා ඇහිලිවලට බර සමානව මාරු කරන්නේ දැයි පරික්ෂාකාරී වන්න.

හිර සපන්තු, ලොකු සපන්තු, සම්බර ව ඇවේදීමට අපහසු සපන්තු හාවිතයේ අවාසි පහැදිලි කරන්න.

උදාහරණ :- පායල් පොත් බැංශය පරිහරණය කිරීම.

පන්ති කාමරයේ දැනට පොත් බැංශ තබා ඇති ස්ථානය නිරික්ෂණයට ලක් කරන්න. බැංශය තැබීමට විභාග් ම සුදුසු ස්ථානය ගැන විමසන්න.

නිසි තැන තොකැබු විට ඇති වන බාධක හා අපහසුකා මොනවා දැයි විමසන්න.

එක් එක් ලමයාගේ බැංශ තුළ පොත් හා උපකරණ අසුරා ඇති ආකාරය ප්‍රමුණ ලබා නිරික්ෂණය කරවන්න.

පොත් හා උපකරණ ඇසීම් සඳහා වඩාත් සුදුසු ආකාරය විමසන්ත.

එක් එක් සිසුවා ලබා තිසි අපුරින් තම පොත් හා උපකරණ බැඟයේ තිසි අපුරින් ඇසීමට පවත්තා.

- මේ ආකාරයෙන් තමා පරිහරණය කරන හාණ්ඩයක් තිසි අපුරින් පරිහරණය කිරීම ජිලිබඳ අත්දැකීම් හා අදහස් භූවමාරු කර දැනුවත් කරන්න. පවත්වා ගෙන යාම සඳහා තිතර තිතර පොත් බැඟ ලමයින් ලබා තිරික්ෂණය කරවා වාර්තා කරවන්න.
- පරිහරණය කරන හාණ්ඩ තිසි අපුරින් පරිහරණය කිරීම, ආරක්ෂා කිරීම මාතකා කොට ගත් යහපුරුදු ගැන කියුවෙන කළු, ශ්‍රී තිර්මාණ කර ගායනය කිරීමට සලස්වන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

- ✖ සම්පූර්ණයේ වෙසෙන මිනිසුන් කරන විවිධ වෘත්තීන් ජිලිබඳ ව ඒ සඳහා ඔවුන් හාවිත කරන උපකරණවල තොරතුරු ද රස් කිරීමට යොමු කරන්න. මේ සඳහා වඩාත් වැදගත් වන්නේ තිරික්ෂණය සඳහා සිසුන්ට අවස්ථාව සැලසීම ය. පන්ති මට්ටම්න් මේ සඳහා වාරිකාවක් සැලසුම් කිරීම වඩාත් ප්‍රතිඵල දායකය.
- දාභරණ :- වඩු/පෙදරෝ ... වැනි වෘත්තීන් හා සම්බන්ධ උපකරණ
- ප්‍රදේශයේ බහුල වශයෙන් රකියාවල යෙදෙන්නන් (හාවිත කරන උපකරණ අතුරින්) සිසුන්ට වඩාත් එලදායී වන උපකරණ කිහිපයක තොරතුරු රස් කිරීමට පමණක් උපදෙස් දෙන්න. සුදුසු අවස්ථාවලදී එවායේ රුප ඇද නම් ලිවීමට යොමු කරන්න.
- උපකරණවල ස්වභාවය එම උපකරණ හාවිත කරන ආකාරය, තිරික්ෂණයට යොමු කරන්න.
- තොරතුරු දැන ගැනීම සඳහා ප්‍රශ්න විමසීමට යොමු කරන්න. රස් කරන තොරතුරු පන්ති කාමරයේ දී කණ්ඩායම් වශයෙන් ගොනු කර ඉදිරිපත් කිරීමට යොමු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3

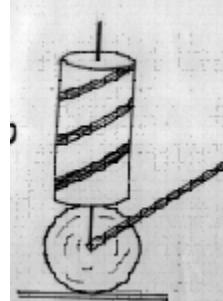
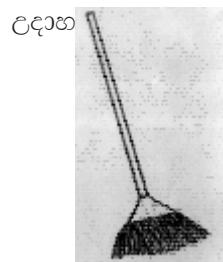
- ✖ එ එ පරිසරයේ ඇති විවිධ සම්පත් උපයෝගී කොට ගෙන තමාට හෝ තිවසට හෝ පාසලට හෝ එදිනෙදා හාවිතයට ප්‍රයෝගන්වන් පහත දැක්වෙන ක්ෂේත්‍ර යටතේ තිර්මාණයක් කිරීමට කණ්ඩායම් පැවරුම් හා අවශ්‍ය උපදෙස් දෙන්න.

දාභරණ :-

පවතු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ (යොදා ගත හැකි ද්‍රව්‍ය : ගෝනි නුල්, රේඛි කැබලි)
ආදේශ සංගීත හාණ්ඩ (යොදා ගත හැකි ද්‍රව්‍ය : පොල්කටු, වොනික් මුබි, උණ බට කැබලි,
එස්සෝර් කොලු)

සේල්ලම් හාණ්ඩ (යොදා ගත හැකි ද්‍රව්‍ය : රබර් ඇට, රබර් ගෙබි, කුරුමැලැවිටි)
විසිතුරු හාණ්ඩ (යොදා ගත හැකි ද්‍රව්‍ය : මැටි, උණ බට, පොල් හනසු)

- පරිසරයෙන් පහසුවෙන් සපයා ගත හැකි විවිධ ද්‍රව්‍ය හාවිතයෙන් මෙම හාණ්ඩ සැදීමට උනන්දු කරවන්න.

දාභ

දාභරණ

ලෑඟ

අවශ්‍ය වේ නම් මෙහි දී සම්පත් ප්‍රදේශයකුගේ සේවය ද ලබා ගත හැකි ය.

පන්ති කාමරය අපිලිවල නොවන ලෙස තිම් හාණ්ඩ ප්‍රදර්ශනය කිරීමට අවුරුද්ද මුලදීම සැලසුම්

කර ගන්න.

- එක් එක් සිපුවකු හෝ සිපුන් කිහිපයෙන් එකතු වී කළ නිර්මාණය අයය කර තව දුරටත් එම්පිලිබඳ ව උනත්දු කර විවෙක කාලවල දී එලදායී වැඩක යෙද්වීමට යොමු කිරීම සඳහා දෙම්වැසියන් දැනුවත් කරන්න.
- සිපුන් විසින් සකස් කරන ලද සහිත හාන්ඩ වාදනය කරමින් සමූහ වාදනවල නියැලීමට සිපුනට අවස්ථා ලබා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4

- ☒ පනති කාමරයේ දී හෝ නිවසේ දී හෝ පරිහරණය කරනු ලබන ඒ ඒ උපකරණ තිසි තැන තැබීම මිශ්‍රිත ව සිපුන් සමඟ කනා බහ කර වඩාත් සුදුසු ආකාරයෙන් තිසි අයුරින් තැබීමට භුරුවක් ලබා දීම සඳහා ප්‍රායෝගික අවස්ථාවකට ඉඩ සලසන්න.
- එවා තිසිතැන තැබීම නිසා වැඩ පහසු වීම හා උපකරණවල ආරක්ෂාව සහ උපකරණවලින් සිදු විය හැකි ආපදාවලින් ආරක්ෂා වීම සිපුවන ආකාරය මිශ්‍රිත සිපුන්ගේ අදහස් වීමසමින් සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.
- හාන්ඩ හා උපකරණ පරිහරණයෙන් පහසු සෑම අවස්ථාවක දී ම එවා මිශ්‍රිතවලට තිසි තැන තැබීම යහපුරුදේක් ලෙස පවත්වා ගැනීමට සිපුන් යොමු කරන්න.
- මේ ආකාරයට පනතියේ දෙනික වැඩ කොටස සිපු කණ්ඩායම්වලට පවරා ගෙන වැඩ කිරීමට යොමු කරන්න.
- වැඩපලක විවිධ කාර්ය සඳහා උපකරණ පරිහරණය කරමින් වැඩෙහි යෙදෙන ආකාරය දැක්වෙන නිර්මාණ කර ගත් නාටක රැගන හා අහිරුපන ඉදිරිපත් කිරීමට සිපු කණ්ඩායම යොමු කරන්න. අවශ්‍ය උපදෙස් දෙන්න. අවශ්‍ය තැන ගායනා ද ඉදිරිපත් කිරීමට උනත්දු කරන්න. සිපුන්ගේ ම කළී, ගී දෙබස් නිර්මාණය කර ගැනීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

දෙනාහරණ:- (අවස්ථාව - ව්‍යුම්ඩුවක්)

ව්‍යුම්ඩුවක වැඩ කරන විට ඇසෙන විවිධ ගබ්ද ආදේශ හාන්ඩ ඇසුරෙන් ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීම.

වැඩ කරන සේවකයන්ගේ දෙබස්

- සිපුන් ඉදිරිපත් කළ රැගන, කළී, ගී අයය කරන්න. එවා තව දුරටත් පෝෂණය කර ගැනීමට අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5

- ☒ උපකරණ ඇසුරෙන් ක්‍රිඩා කිහිපයක තිරත වීමට අවස්ථාව සලස්වන්න.

1. පොල්කුවු ගමන (ලොරු කකුල්)

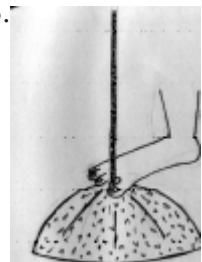
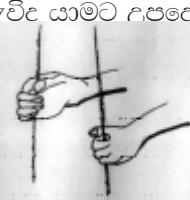
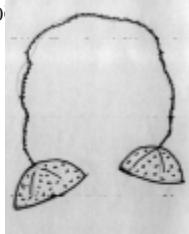
අවශ්‍ය උපකරණ

ඇසුරෙස සහිත ප්‍රමාණයෙන් සමාන පොල්කුවු දෙකක් හොඳින් ගුද්ධ කර එක් සිපුරක් විදින්න. සිපුවාගේ උස අනුව මිටර 2ක් පමණ දිග ගක්කීමෙන් කොහු ලණුවක් ගන්න.

කොහු ලණුව පොල්කුවු සිපුරුවලින් යවා තොගැලවෙන සේ ලොකු ගැටයකින් හිරකර ගන්න.

කැමති ලෙස පොල් කුවුව අලංකාර කර ගැනීමට යොමු කරන්න.

- එක් එක් සිපුවා

පළමු ජියවර : පොල්කුවු මතට නගින්න. මාපටහිල්ල හා දෙවැනි ඇහිල්ල අතරින් ලණුව යන සේ තබා දැනීන් ලණුව ඇද අල්ලා ගන්න.

දෙවන ජියවර : සෙමෙන් ඉදිරියට ඇවිදීමට උපදෙස් දෙන්න.

තෙවන ජියවර : කුමයෙන් වේගය වැඩි කරලීමට අවස්ථාව දෙන්න.

- පොල්කටු ගමන යොදා ගතිමින් ඇවිදීමේ තරග අවස්ථාවක් සංවිධානය කරන්න. මෙහි දී සිසුන්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ව සැලකිලිමත් වන්න.

2.4 අපේ ආහාර

වෙළඳ පොලෙන් ආහාර තෝරා ගත්තා විට පාරිසේශීකයන් මූලාවට පත් විම බොහෝ විට සිදු වේ. ආහාරවල අය පිළිබඳ තීරණ ගැනීමේ දී බොහෝ විට බලපාන්නේ ආහාර ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ වෙළඳ දැන්වීමෙහි පෙනවන කරුණු බව ද පෙනේ. අනාගත පාරිසේශීකයන් වඩාත් බුද්ධීමය හාවිතයකට යොමු කිරීම අපට පැවරෙන වගකීමකි.

මෙම තොමාවේ දී සිය වර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය වන ආහාර තෝරා ගැනීමට, ආහාර පිරිසිදු ව හා ආරක්ෂිත ව ලබා ගැනීමට යොමු වේ. එමෙන් ම අනාරක්ෂිත ආහාරවලින් වැළකී සෞඛ්‍යාගාමන් ජීවිතයක් ගත කිරීමට යොමු වන ආකල්ප හා කුසලතා ද සිංහලීනය වේ.

නිපුණතා

- ★ මිශ්‍ර ආහාර වෙළක ඇති වැදගත්කම හුඳුනාගෙන හැකි සැම විට ම මිශ්‍ර ආහාර වෙළක් ගැනීමට පෙළඳුමේයි.
- ★ ආහාර අවිරසිදු වන විවිධ කුම පිළිබඳ ව සෞයා බලා ආහාර පැවැතු ව තබා ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.
- ★ අනාරක්ෂිත ආහාරවලින් තමාට මෙන් ම අත් අයට ද වැළදිය හැකි රෝගාබාධ වැළැක්වීම සඳහා දායක වෙයි.
- ★ තම ආයන්න පරිසරයෙන් සපයා ගත හැකි දී ඇසුරින් ආහාරයක් පිළියෙළ කර පිළිගන්වයි.
- ★ අපේ වර්ධනය සඳහා ආහාර ගැනීමේ ඇති වැදගත්කම මතු වන විවිධ නිර්මාණ කරයි.
- ★ ආහාර වර්ග හා එවායේ ගුණාග මතු වන කිවි, ගී, ගායන හා රෘගවල නිරත වෙයි.
- ★ ආහාරවල නම් සඳහන් කරමින් නිර්මාණාත්මක ක්‍රිබාවල නිරත වෙයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැනීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1

- ✖ උදය/දවල්/රාත්‍රී සිසුන් ගත් ආහාර මොනවා දැ දී ලැයිස්තුවක් ලෙස කඩාසියක හෝ කාඩ්පතක ලිවීමට සලස්වන්න. (සිසුන්ගේ නම සඳහන් කිරීම අවශ්‍ය නොවේ) එවා එක ගොඩකට දමා මිශ්‍ර කරන්න. සිසුන්ට කැඳවීම් ලැයිස්තුවක් ගැනීමට ඉඩ හරින්න. එවායේ ඇති ආහාර වර්ග කියවීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. එම එක් එක් ආහාර වෙළ මිශ්‍ර ආහාර වෙළක් වීම සඳහා අවශ්‍ය කෙරෙන අඩු පාඩු සාකච්ඡා කරන්න. මිශ්‍ර ආහාර වෙළක අන්තර්ගත විය යුතු ආහාර මොනවා දැ දී සිසුන් සමග සාකච්ඡා කරන්න.
- දිනපකා මිශ්‍ර ආහාර වෙළක් ගැනීමේ වැදගත්කම පෙනවා දෙන්න.

ආහාර ගැනීමෙන් සිරුරෝ වර්ධනය ගේරු ගැක්තිය ලබා ගැනීමට ආරක්ෂාවට සේතු වන බව පැහැදිලි

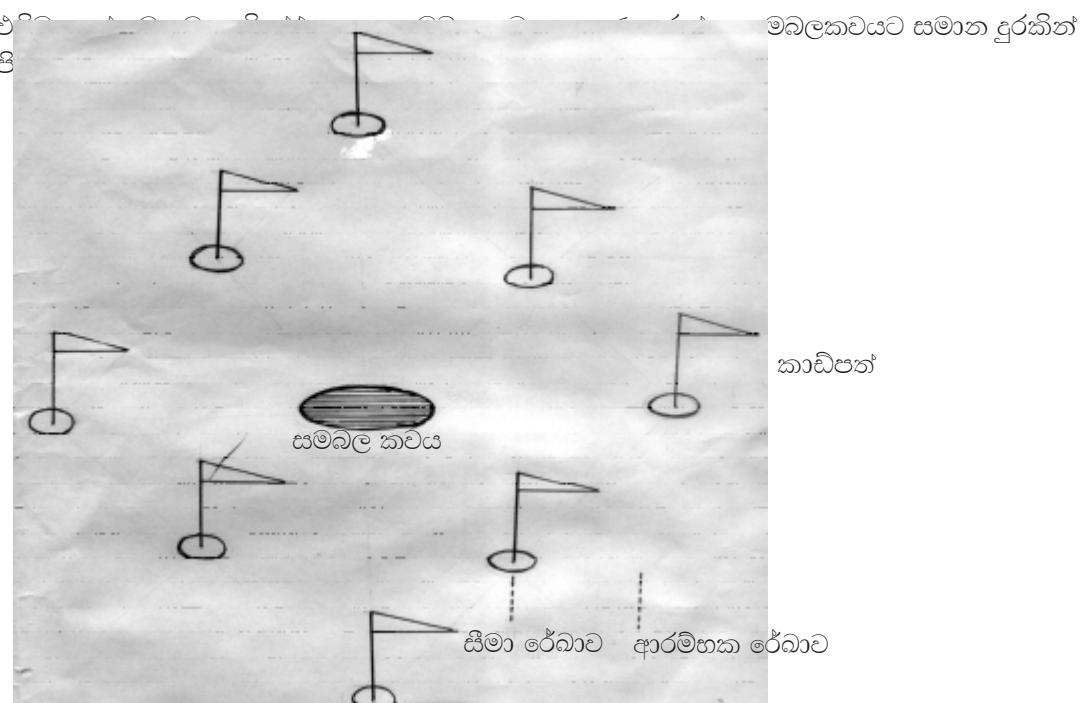
කර සිසුන් සමග සාකච්ඡා කරමින් පහත දැක්වන ආකාරයේ	වගුවක් ගොඩ නගන්න.	
ගක්තිය වඩන ආහාර බන්, කොස්, දෙල්, අල වර්ග ආප්ප, කුරක්කන් රෝටී, තෙල්, සීන්, හකුරු	ගේරය වර්ධනය කරන ආහාර කිරී, සෝයා කිරී, බිත්තර, මස්, මාඟ, කරවල, පරිප්පු, බොලී ඇම, මූලිම, යෝස්ස පොලී	රෝගවලින් ආරක්ෂා කරන ආහාර ගොවුකොළ, නිවිති, මුහුණුවැන්න, වම්බවු, බණධක්කා කැරවී, අඩු, අන්තර්ජාලී, කොසෝල්, දොඩම්

ගේරයේ පැවතුමටත්, වර්ධනයටත් ඉහත කාණ්ඩ තුනට ම අයත් ආහාර වෙළක් ගැනීම අවශ්‍ය වන බවත්, මෙවැනි ආහාර වෙළක් මිශ්‍ර ආහාර වෙළක් වශයෙන් හුඳුන් වනු ලබන බවත් පෙනවා දෙන්න. ආහාර මෙන් ම පිරිසිදු ජලය ප්‍රමාණවත් තරම් පානය කිරීමේ අවශ්‍යතාව ද පෙනවා දෙන්න.

- ආහාර වෙළ තීයමින වෙලාවට ගැනීමේ වැදගත්කම ඉස්මතු කරන්න.
  - විවිධත්වයෙන් යුතු ආහාර වෙළක් පිළියෙල කර ගැනීමට පරීසරයෙන් ගත හැකි දැ ගැන සාකච්ඡා කරන්න.
  - සියුන් ඉදිරිපත් කළ ආහාර වර්ග ඔවුන්ගේ සහභාගිත්වය සහිත ව වගු ගත කරන්න.
    - වටාපිටාවෙන් ලබා ගත්/ගෙවත්තෙන් ලබා ගත්
    - වගා කර ගත හැකි
    - පහසුවෙන් මිල දී ගත හැකි
    - ආදි වශයෙන් වෙන් කරන්න.
  - ආහාරයට ගන්නා ද්‍රව්‍ය ගෙවත්තේ වගා කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාව හා වැදගත්කම පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න.
    - (මෙහි දී තැවැනි බව, රසායනික ද්‍රව්‍යවලින් තොර වීම, ආර්ථික ලාභ වැනි කරුණු ඉස්මතු කරන්න.)
- ☒ ආහාර වෙළක විවිධත්වය වැඩි කිරීමෙන් සිරුරේ වර්ධනයට ආරක්ෂාවට ගක්තිය ලබා ගැනීමට අතාව ගෙවා ඇතුළත බව තහවුරු වන ආකාරයේ පෝස්ටර් විවිධ මාධ්‍ය තුළින් නිර්මාණය කිරීමට සියුන් කණ්ඩායම් වශයෙන් යොමු කරන්න. පෝස්ටරයක් නිර්මාණය කිරීමේ දී සැලකිය යුතු පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කරන්න.
- පෝස්ටරයෙන් දෙන පණිවිඩය
  - වර්ණ යොදීම
  - ත්‍රිමාව
- පෝස්ටර් පුද්ගලනය කරමින් ඇගයීමට ලක් කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

- ☒ ගක්ති ජනක ආහාර, වර්ධන ආහාර සහ ආරක්ෂක ආහාර පිළිබඳ වගුව කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන්න. එම වගුවේ සඳහන් ආහාර වර්ගවල නම් සඳහන් කාඩ්පත් එක් වර්ගයකට අව බැඟින් සකස් කර ගන්න.

- පන්තියේ සිසුන් කණ්ඩායම් අවකට බෙදා එක් එක් කොඩිය අසලට යොමු කරන්න. කොඩිය අසල එක් ආහාරයකින් එක් කාඩ්පත බැහින් කාඩ්පත් රසක් විසුරුවා හරින්න.
- තලා හඩට එක් එක් කණ්ඩායම් එක් එක් සිසුවා කාඩ්පත් තුන බැහින් ගෙන ආරම්භක රේඛාවේ සිට සම්බලකවයට දිවිමට යොමු කරන්න. කාඩ්පත් තුනෙන් එකක් ගන්න ජනක ආහාරයක් ද එකක් වර්ධක ආහාරයක් ද අනෙක ආරක්ෂක ආහාරයක් ද නම් එකක් පිරිනමන්න. එසේ නොවන කාඩ්පත් තුනකට ලකුණු තොලුබෙන බව දන්වන්න.
- එක් වරකට සම්බලකවයට පැමිණෙන සිසුන් අට දෙනාගේ ලකුණු සටහන් පන් සලකුණු කරන තුරු එම සිසුන් සම්බල කවය තුළ තබා ගන්න. ලකුණු දී අවසන් වූ පසු තලා හඩට සම්බලකවයේ සිසුන් තැවත කොඩිය අසලට දිවයාමට උපදෙස් දෙන්න. තමන් රැගෙන ආ කාඩ්පත් තුන තැවත කොඩිය අසල කාඩ්පත් ගෙන්නට දමා පසු පසට ගොස් වාචිවීමට උපදෙස් දෙන්න. කණ්ඩායම් සියලු ම සිසුන් අවසන් කළ පසු ලකුණු සටහන අනුව කණ්ඩායම්වලට ජයග්‍රහණ පිරිනමන්න.

ක්‍රියාකාරකම් 3

- ☒ ආහාර පිරිසිදු ව තබා ඇති හා ආහාර අපිරිසිදු ලෙසට තබා ඇති කුස්සි/මුළුතැන් ගෙවල් දෙකක විතු දෙකක් ඉදිරිපත් කරන්න. එම විතු තොදින් නිරීක්ෂණය කළ හැකි වන තරම් ප්‍රමාණවත් විය යුතු ය.

පිරිසිදු මුළුතැන්ගේ දැක්වෙන විතුයෙහි කුමවත් ව බඩු තබා ඇති ආකාරයක් ආහාර වසා තබා ඇති ආකාරය පෙන්වුම් විය යුතු ය. අපිරිසිදුව මුළුතැන්ගේ අකුමවත් ලෙස බඩු තබා ඇති ආකාරය හා කැම විවෘතව තබා ඇති ආකාරය පෙන්වුම් විය යුතු ය. ඒ අසල පුසන්, කැරපොත්තන්, තුනන් ගැවයෙන ආකාරය හෝ එම සතුන් කිහිප දෙනෙක් හාජනවලින් කැම කන ආකාරය දැකවිය යුතු ය.

- විතු දෙක නිරීක්ෂණය කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව දෙන්න. දැකිය හැකි වෙනස්කම් සාකච්ඡා කරන්න.
  - තම තිවසේ දී ද මේ අයුරින් ආහාර අපිරිසිදු විය හැකි ආකාර පිළිබඳ සිතීමට සිසුන්ට මද වෙළාවක් ලබා දෙන්න. එවා පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන්න.
  - මේ කොරතුරු අනුව ආහාර අපිරිසිදු වන ආකාර ලියා දක්වමින් වාර්තා කිරීමට සලස්වන්න.
  - සිසුන් හෝ ගුරුවරයා හෝ විසින් පත්ති කාමරයට ගෙනෙන ලද පැණි රස කැම වර්ග කිහිපයක් තැවැයක තබා නිරාවරණය කර එය සිදු වන දේ විමසීමට ව බැලීමට මද වෙළාකවත් දෙන්න. (කුඩා කණ්ඩායම් වගයෙන් නිරීක්ෂණ කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.)
  - නිරීක්ෂණයේ දී දුටු දේ පිළිබඳ සාකච්ඡාවක් මෙහෙය වන්න.
  - ආහාර අපිරිසිදු විම පිළිබඳ ව අනාවරණය වූ අත්දැකීම් ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න.
  - ඉන් පසු ආහාර අපිරිසිදු වන ආකාරය පහත දැක්වෙන කරුණු ඇසුරෙන් තව පුරටත් පැහැදිලි කරන්න.
    - සතුන් තිසා
    - පාරිසරක සේතු තිසා (දුව්ලි වැදීම)
    - මිනිසුන්ගේ තොසැලකීමිලත් ක්‍රියා තිසා
  - ආහාර පිරිසිදු ව තබා ගැනීමට අපට කළ හැකි දේ කොරහි අවධානය යොමු කරන්න.
  - කැම පිළියෙල කරන සේතානය/මුළුතැන්ගේ සහ හාවිත කරන හාංස් හා උපකරණ පිරිසිදු ව තබා ගැනීමට කළ හැකි යෝජන ඉදිරිපත් කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථා ලබා දෙන්න.
  - කැම පිළියෙල කරන අවස්ථාවල දී ඒ සඳහා විශේෂ වූ ඇශ්‍රුම් සහ ආවරණ පිළිබඳ ව සිසුන්ගේ අත්දැකීම් ඉදිරිපත් කිරීමට යොමු කරන්න. ඇශ්‍රුම් අපිරිසිදු වන වැරදි පුරුදු ගැන ද කතා බහ කිරීමට යොමු කරන්න.
- ආහාර පිළියෙල කරන විට එප්‍රනයක් ඇදීමේ ප්‍රයෝගන සාකච්ඡාවේ දී මත කරන්න.

- පාසලේ ගහ විද්‍යාගාරයක් තිබේ නම් එහි කැමක් සාදන අවස්ථාවක් තැරැණීමට සියුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. එසේ නොමැති නම් එප්‍රනයක් ඇදි අයෙක් වැඩ කරන පින්තුරයක් ඉදිරිපත් කරමින් සාකච්ඡා කරන්න.
  - මූල්‍යතැන්ගේ ද භාවිත වන උපකරණ ද පිරිසිදු ව තබා ගැනීමට කළ හැකි දේ කණ්ඩායම් වශයෙන් සාකච්ඡා කර ලිඛිත ව වාර්තා කිරීමට යොමු කරන්න. සකස් කරන ලද වාර්තා කියවීමට අවස්ථා ව සැලස්න්න. ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්තා ඉටු කළ දේවල් අගය කරමින් දිනපතා එවැනි දේ කිරීමට හුරු විමේ වැදගත්කම පහදා දෙන්න.
  - මූල්‍යතැන්ගේ විදුලී උපකරණ ඇතොත් එවා භාවිතයේ දී ද ආරක්ෂාකාරී විය යුතු බව අවධාරණය කරන්න.
- ☒ ආහාර පිළියෙළ කිරීමේ දී භාවිත කිරීම සඳහා එප්‍රනයක් මැයිමට පහත සඳහන් උපදෙස් සියුන්ට ලබා දෙන්න.
- (i) පරණ ගුවමක් හෝ කමිසයක්/රේදි කැබැලේලක් ගන්න. එය හතරයේ කොටුවක් ලෙස කපා ගන්න. එහි වාටි මසා ගන්න.
  - (ii) ඉන පුද්ගලයේ වට මැන පරි තිරුවක් කපා ගන්න.
  - (iii) එය කළින් කැපු රේදි කැබැලේලට තබා මසා ගන්න. නුල් දුවවීම ප්‍රමාණවත් ය.
  - (iv) ගරීරයේ උඩ කොටසට ප්‍රමාණවත් හතරයේ රේදි කැබැලේලක් ගන්න. වාටි මසා ගන්න. එහි ඉහළ කොටසේ ගැට ගැසීමට තරම් දිග පරි දෙකක් සම්බන්ධ කරන්න.
  - (v) දැන් කැබලී දෙක එකතු කරන්න.
- (වාටි නැවීම, නුල් දුවවීම, වාටිය මැයිම වැනි හැකියා සියුවා තුළ ගොඩ නැගී ඇත. එම හැකියා යොදා ගනීමින් එප්‍රනය මැයිමට සැලස්වන්න. විසිතුරු මැහුම් කුමයක් (ප්ලැන්කට් මැස්ම, තැටි මැස්ම, අම්වැල් මැස්ම) භාවිත කරමින් එප්‍රනය අලංකාර කර ගන්න.)

ක්‍රියාකාරකම 4

- ☒ කණ්ඩායම් වශයෙන් සපයා ගත හැකි ද්‍රව්‍ය එක් කර පිළියෙළ කළ හැකි ආහාර පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න. සියු අදහස් ද විමසමින් එක් එක් කණ්ඩායමට සරල ලෙස සකස් කර ගත හැකි ආහාරයක් පිළියෙළ කිරීමට මග පෙනවන්න. අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය ගෙන එම සඳහා වගකීම් බෙදා ගැනීමට යොමු කරන්න. සකස් කරන ලද එප්‍රනය ඇදි කණ්ඩායම් වශයෙන් තීරණය කළ ආහාරය පිළියෙළ කිරීමට මග පෙනවන්න. එක් එක් කණ්ඩායම සකස් කළ සරල ආහාර අනෙකුත් කණ්ඩායම්වලට ද පිළිගැනීමට අවස්ථාව දෙන්න.
- මූල්‍යතැන්ගේ හෝ ආහාර පිළියෙළ කරන ස්ථානය හා උපකරණවල පිරිසිදුකම මෙන් ම පොදුගලික පිරිසිදුකම ද වැදගත් හෝ එ පිළිබඳ ව ද සියුන් සමඟ සාකච්ඡා කරන්න. එසේ ම ගුරුවරයා විසින්
- සියුන් තියපොතු කපා තියපොතු පිරිසිදුව තබා ගෙන දැ යි පරික්ෂා කර බැලීම.
- සියුන් දිනපතා ආහාර ගන්නා අවස්ථාවේ දී සබන් ගා අත් සේදීම ගැන විමසිල්ලෙන් සිටීම.
- සියුන් කැම බිම සඳහා පාවතිත කරන උපකරණ පිරිසිදු ව තබා ගත් දැ යි යොයා බැලීම.
- වැසිකිලි පාවතිතයෙන් පසු සබන් දා දෙඅත් හොඳින් පිරිසිදු කර ගන්නේ දැ යි විමසිල්ලන් විම වැනි යහපුරුෂ පාසල් කාලය තුළ ද ක්‍රියාත්මක වේ දැ යි තීරණතරයෙන් යොයා බැලන්න.
- ආහාර ගැනීමේ දී භාවිත කරන හාර්ත පල්ප මාධ්‍යයෙන් තීරණය කිරීමට සියුන් යොමු කරන්න.
- රඳාහරණ :- ජ්ලාස්ටික් එහානක් ගන්න.
- එය මුතින් අතට තබන්න.
- කඩදාසි කැබලී ඉරා වතුර හාර්ත පාලනයක දමන්න.
- පාප්ප විකක් පිළියෙළ කර ගන්න.

මුළු වරට කඩාසි කැබලි වතුරහි ගිල්වා පිහාන මත තබන්න. (පාප්ප නොගැ තෙත කඩාසි වීම විශේෂයි.)

පිහාන මත තැබූ තෙත කඩාසි මත පාප්ප ගාන්න.

තැවත තෙත කඩාසි තවුවක් තබන්න.

මෙසේ සත තවුවක් සෑදෙන තෙක් තැවත තැවත අලවන්න.

අලවත විට රැලි නොවැවත සේ අතින් පිරිමැද අලවන්න.

අවසානට අලවත කොළය වැඩි වශයෙන් කැබලි තොකර අලවන්න. පාට කොළයක් තම් වඩාත් හොඳය.

වේලෙන්නට තබා (ද්‍රව්‍යකට පමණ පසු) ගලවා ගන්න.

තමා කැමති ආකාරයෙන් වර්ණ හා රටා හාවිත කරමින් පිහාන අලංකාර ලෙස සකස් කර ගන්න.

එළවුල හා පලා වර්ග වැඩි වේලාවක් තැම්බිමෙන් ද එළවුල හා පලා වර්ග කපා සේදීමෙන් ද පෝෂණ ගුණය අඩු වන බවන් එළවුල හා පලා වර්ග අමුවෙන් කැමත හෝ බාගේට තම්බා ගැනීමට ඩුරු වීම බැඳෙන් බවන් සියුන්ට පැහැදිලි කර දෙන්න.

- සාකච්ඡා කරන ලද එළවුල, පලුතුරු, පලා වර්ගවල තම් කියමින් අත්තාල තැබීමට යොමු කරන්න.
දඳාහරණ :- 1. වැටකොලු, වම්බුව වතනයේ මුළු අක්ෂරය මත තාල තබමින් කිමත යොමු කරන්න.

X	1	2	3	4	1	2	3	4
	වැ	ට	කො	ලු	ව	ම	බ	ඕ

පලා වර්ග - ගොටුකොල, කංකුව

X	1	2	3	4	1	2	3	4
	ගො	ට	කොල		ක	ං	කු	ං
	ග	ම	බ	ං	ල	ල	ව	ල
	ව	ට	මු	ං	වැ	ං	යේ	ං

- මෙම ක්‍රියාකාරකම් අක්ෂර 4ට හා 2ට යන ක්‍රම දෙකට ම ඉටු කර ගත හැකි ය. තාලය වැඩින අක්ෂරය අංක 1 වශයෙන් සැලකිය යුතු ය.

X	1	2	3	4	1	2	3	4
	වැ	ට	කො	ලු	ව	ම	බ	ඕ
	ගො	ට	කොල		ක	ං	කු	ං
	ග	ම	බ	ං	ල	ල	ව	ල
	ව	ට	මු	ං	වැ	ං	යේ	ං

මෙම අයුරින් ගැළපෙන එළවුල, පලා වර්ග යොදා ගෙන අක්ෂර 3ට අත්තාල තැබීමට ඩුරුව ලබා දෙන්න.

X	1	2	3	4	1	2	3
	කැ	කි	රි		දි	ඇ	උ

- අක්ෂර 3 යොදෙන එළවුල, පලා වර්ගවල දී අංක අනුව අත්තාල තැබීමට යොමු කරන්න.
- ආදේශ වාදන හාන්ච්චලින් ද තාල තැබීමට අවස්ථා සලසන්න.
- ආහාර වර්ග වැඩි වේලාවක් තැම්බිමෙන් පෝෂක කොටස්වලට හානි සියු වන බව මතු වන අයුරින් තීර්මාණී තාවකයක යොදීමට සියුන් ව යොමු කරන්න. (රුක්ඩ හා වෙස් මුහුණු හාවිතයට ද උපදෙස් දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5

- ✖ අනාරක්ෂිත ආහාර නිසා වැළදෙන රෝගී අවස්ථාවන් ගුමිකා රෝග ඇසුරින් තිරුපණයට සියුන් යොමු කරන්න.
  - එම රෝග උදවු කර ගෙන අනාරක්ෂිත ආහාර පාන ගැනීමෙන් වැළදිය හැකි රෝග පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න.
  - එම රෝග වළක්වා ගැනීමට කළ හැකි දේ ඇතුළත් උපදෙස් පත්‍රිකා පිළියෙල කරන්න.
- දිඛාහරණ :- ආහාර පිළියෙල කර වසා තබමු
පලනුරු යෝදා කමු.
- .....
- වැළදිය හැකි රෝග හා එවා වළක්වා ගත හැකි කුම දැක්වෙන වගුවක් සකස් කිරීමට සියුන් යොමු කරන්න.
  - පිරිසිදුකම රැකෙන පරිදි ජ්‍යෙන් විමෙ දී අප අනුගමනය කළ යුතු සිරින් විරින් සාකච්ඡා කරන්න.
- දිඛාහරණ :- ආහාර පිසිමේ දී හිස, නාය, අතැශ්‍යමෙන් වැළකීම.
- අන් ජීස්නාවක් පාවත්වී කිරීම.
- රෝග වළක්වා ගැනීමේ වැදගත්කම දැක්වෙන ආදර්ශ පාඨ සියුන් ලබා ලියවන්න. එවා ප්‍රවරුවල සව් කර පාසල් වත්තේ ස්ථානයක පුදර්ශනය කරවන්න. වැඩියෙන් අවධාරණය විය යුතු ආදර්ශ පාඨ කිහිපයක් පන්තියේ එල්ලා තබන්න.

ක්‍රියාකාරකම 6

- ✖ ආහාර කළේ තබා ගැනීම සඳහා වින් ලෙස, පැකට ලෙස ... ආදි වශයෙන් ඇසුරුම් කරන බව සාකච්ඡාවක් තුළින් මතු කරන්න.
  - වෙළඳ පොලකි මිල දී ගැනීමට ඇති එවැනි භාණ්ඩ කිහිපයක ලේඛල් ගෙනෙන ලෙස සියුන්ට ප්‍රවයන්න.
  - කළේ ඉකුත් වූ භාණ්ඩ හඳුනා ගන්නේ කෙසේ දැ යි සියුන්ට පැහැදිලි කර ගෙනෙන ලද ලේඛල් කියවා කළේ ඉකුත් විම පරික්ෂා කිරීමට යොමු කරන්න.
  - කෘතිම රසකාරක සහ වර්ණක යෙදු ක්ෂේත්‍රික ආහාර භාවිතය ගිරියට අහිතකර බව සියුන්ට සාකච්ඡාව තුළින් අවධාරණය කරන්න.
  - එවැනි ආහාර වර්ග මොනවා දැ යි සියුන් සමඟ සාකච්ඡාවක් තුළින් මතු කර පෙන්වන්න. (වෙළඳ නාම සඳහන් නොකරන්න)
  - ආහාර කළේ තබා ගැනීම සඳහා භාවිත කරන විවිධ කුම ඉදිරිපත් කරන්න.
- දිඛාහරණ :- වෙළිම, වැලි යට තැබීම, මේ පැණිවල බහා තැබීම, ... වැනි)
- මෙවැනි කුම පැරුණ්නන් විසින් ද භාවිත කළ බව උදාහරණ සහිත ව පැහැදිලි කරන්න.
  - බිං්, දෙහි, කරවිල වෙළිම සහ දෙහි වැළියට තැබීම වැනි අන්හදා බැලීම්වලට යොමු කරන්න.
- මෙවායින් තිවසේ දී ආහාර කළේ තබා ගන්නා කුමයක් අන්හදා බැලීමට උපදෙස් දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 7

- ✖ ආහාර වර්ගවල එවායේ ගුණාග මතු වන කළේ, ගි, ගායන, රෝගවල තිරුත වීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- මෙම සඳහා සියුන් කණ්ඩායම කර ඒ එක් එක් කණ්ඩායමකට තොමාවෙන් ඉගෙන ගත් ප්‍රධාන කරුණු කිහිපයක් මාතෘකා ලෙස නම් කර එවාට උවිත කළේ/ගි නිර්මාණය කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න. එම කළේ/ගි ගායනා කරමින් රෝගවල සියුන් අවස්ථාව උදවු ලබා දෙන්න.

2.5 අම් ලුක්වයිමයා

විවිධ ජන කොටස් සහයෝගයෙන් ඒවත් වන අප රටේ පුරවැසියකු ලෙස අප වෙත පැවරී ඇති යුතුකම් වගකීම් බොහෝ ය. සෞඛ්‍ය පිරි රටක් ලෙස අගය කරන සෑම ජන කොටසායයකට ආයත් පුරවැසියන් සමඟ සහයෝගයෙන් ඒවත් වන අපගේ ජාතික කොඩියට ගරු කරන පුරවැසියන් බිජි කිරීම අධ්‍යාපනයට පැවරන ප්‍රධාන වගකීමක් වෙයි. දේශයට හිතැති රටේ අනතුනාවට ගරු කරන මිතුළිලී ව හැසිරෙන දේශීය ද්‍රව්‍යවලින් විවිධ නිර්මාණ බිජි කරන පරිණත පුරවැසියකු තැනීම ඒ අතර ප්‍රධාන ය. එබදු දේශයට හිතැති පරිනත පුරවැසියකු බිජි කිරීමේහි ලා මූලික පදනම ඇති කිරීමේ අරමුණින් මෙම මෙමාව සැලසුම් කර ඇති.

නීපුණතා

- ★ ශ්‍රී ලංකාව ස්වභාව සිංහැර්යයෙන් ඒවා රටක් ලෙස අගය කරයි.
- ★ ලක් වැසියන්ගේ අනතුනාව පිළිබිඳු වන ලක්ෂණ හඳුනාගෙන වාර්තා කරයි.
- ★ ශ්‍රී ලාංකික ජන කොටස් අතර මිතුළිලී ආකළුප ගොඩ තැගෙන අයුරින් ක්‍රියා කරයි.
- ★ ජාතික කොඩිය පිළිබිඳ තොරතුරු විමසා බලා වාර්තා කරයි.
- ★ දේශාභිමානී කවී, ගී, කනත්දර හා රංගන ඉදිරිපත් කරයි.
- ★ ශ්‍රී ලාංකිකයෙන් අනතු වූ ක්‍රිඩාවල වින්දනාත්මකව නිරත වෙයි.
- ★ දේශීය ද්‍රව්‍ය උපයෝගී කරගෙන කළ හැකි නිර්මාණ කරයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ත්‍රියාකාරකම 1

- ☒ පහත දැක්වෙන ආකාරයෙන් ජාතික කොඩිය හඳුනා ගැනීමේ ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වීමට සියුනට අවස්ථාව සලසන්න.
- මේ සඳහා ජාතික කොඩියක් සපයා ගන්න.
- පත්තියේ සියුන් එම්බුන්ඩ් රැගෙන යන්න.
- ශ්‍රී ලංකාවේ හැඩය බිම අදින්න. අදින ලද ශ්‍රී ලංකා හැඩය වමේ සිට ගැනීමට උපදෙස් දෙන්න.
- ජාතික කොඩිය පිළිබිඳ ව සියුන් දැනුවත් කරන්න.
- ◆ සිංහල වර්ගයා නියෝජනය කිරීම සඳහා රතු පැහැති පසුබිමේ කහ පැහැයෙන්, කඩුව අතින් ගන් සිංහ රුපය ද
  - ◆ තැකිලි පාට තීරුවෙන් දෙමළ වර්ගයා නියෝජනය කිරීම ද
  - ◆ කොළ පාට තීරුවෙන් මුස්ලිම් වර්ගයා නියෝජනය කිරීම ද
  - ◆ මුළු කොඩියම වට කර යුදු කහ පාට තීරුවකින් කොඩියේ තීමාව මෙන් ම ජාතික එකමුතු ව ද
  - ◆ කොඩිය ඇතුළේ බෝ කොළ හතරක් දක්වා ඇත්තේ මෙත්තා, කරුණා, මුදිතා, උපේක්ෂා යන සතර බුහුම විහරණය සංකේතවත් වන බව ද එය බුදු දහම මෙන් ම හින්දු ආගමට ද පොදු වූ ධ්‍රේමනාවයන් බව ද පෙන්වා දෙන්න.
- ජාතික කොඩිය පෙනෙන දුරකින් ඔසවා තබන්න. කොඩිය දෙසට මුහුණාලා සීරුවෙන් සිට ගැනීමට උපදෙස් දෙන්න.
- ජාතික ගීය ගැසීම සඳහා සුදානම් විය යුත්තේ කෙසේ ද ජාතික ගීය ගයන විට සිටිය යුත්තේ කෙසේ ද යන්න තුනවින ග්‍රේනියේ දී අවධාරණය කරන ලද කරුණු යළි සිහිගතවා තිසි අයුරින් ජාතික ගීය ගැසීමට අවස්ථාව ලබා ගන්න.
- ජාතික ගීය ගායනයට පෙර ගුරුවරයා විසින් හෝ සියුවකු ලබා හෝ ජාතික කොඩිය එසට්මට අවස්ථාව ලබා ගන්න.

- ජාතික ගීය ජාතියට කරන ගෞරවයක් සේ සලකන බව පහදා දෙන්න.
- ජාතික ගීය පෙළ පොත්වල මුදණය කර ඇති අතර එය තිවරදී ව උච්චංචා කරමින් ගායනා කිරීමටත් අර්ථය වටහා ගෙන ගායනා කිරීමටත් ඩුරු වීමට අවශ්‍ය මග පෙන්වීම් කරන්න.

ත්‍රියාකාරකම 2

- ☒ සිසුන් කණ්ඩායම් කිහිපයක් බෙදන්න.
- කණ්ඩායම්වලට ආදර්ශ ලෝක ගෝලයක් සපයා දෙන්න. එය තිරික්ෂණයට අවස්ථාව දෙන්න. ශ්‍රී ලංකාව පිහිටි ස්ථානය හඳුනා ගැනීමට සලස්වන්න. ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටිම ප්‍රකාශ කළ හැක්කේ කෙසේ දැ යි සිසුන්ගෙන් වීමයන්න.

උදාහරණ :- ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියාවට දකුණීන් ඉන්දියාවට ආසන්නව පිහිටා ඇත.

ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියාන් සාගරයේ පිහිටා ඇත.

- ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ ව ආදර්ශ ලෝක ගෝලය ඇසුරින් තව දුරටත් ප්‍රකාශ කළ හැකි තොරතුරු වීමයන්න. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාව වටා ජලයෙන් වට වී ඇති බැවින් එය දුපතක් බව පෙන්වා දෙන්න.
  - ශ්‍රී ලංකාවට ආසන්නව පිහිටා ඇති රටවල් කිහිපයක් ආදර්ශ ලෝක ගෝලය ඇසුරින් තිරික්ෂණය කර හඳුනා ගැනීමට සලස්වන්න.
- උදාහරණ :- ඉන්දියාව, මාලදිවයින, බංගලිදේශය, පකිස්ථානය, නෝපාලය, භ්‍රතානය... වැනි කණ්ඩායම් වගයෙන් එකතු වී හඳුනා ගත් තොරතුරු ඇසුරින් ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ ව වාක්‍ය කිහිපයක් ගොඩ නගා සූම සිසුවකුගේ ම අභ්‍යාස පොත්වල ලියා ගැනීමට සලස්වන්න. සටහන් කර ගත් තොරතුරු කණ්ඩායමේ නායකයා මගින් පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීමට සලස්වන්න.

ත්‍රියාකාරකම 3

- ☒ තව දුරටත් ශ්‍රී ලංකාවේ හැඩය හඳුනා ගැනීම සඳහා පහත සඳහන් ත්‍රියාකාරකමෙහි යෙදීමට සලස්වන්න.
- කණ්ඩායමකට ශ්‍රී ලංකාවේ සිතියමක් බැඟින් දෙන්න.
- සව් කඩඩාසියක් ගෙන පිටපත් ඇද ගැනීමට යොමු කරන්න.
- සුදු කොළයක් මත ඒ පිටපත තබා පැන්සලකින් තදින් ඇදීමට උපදෙස් දෙන්න.
- ඉන් පසු සව් කඩඩාසිය ඉවත් කර රේඛා මත පැන්සලයෙන් ඇද ශ්‍රී ලංකා සිතියම මතු කර ගත්ත කියා දෙන්න. (හැකිනම් පාට කර ගැනීමට සලස්වන්න.) සිතියමේ බාහිර කොටස කපා ඉවත් කර එම සිතියම තද නිල් පැහැති වාර්තිකා කොළයක් මත ඇලවීමට උපදෙස් දෙන්න.
- නිල් පැහැති කොටස මුදුද ලෙසක් පාට කළ පෙදෙස ගොඩ බිම ලෙසක් හඳුන්වා දෙන්න. ප්‍රධාන තගර කිහිපයක් ලකුණු කිරීමට යොමු කරන්න.

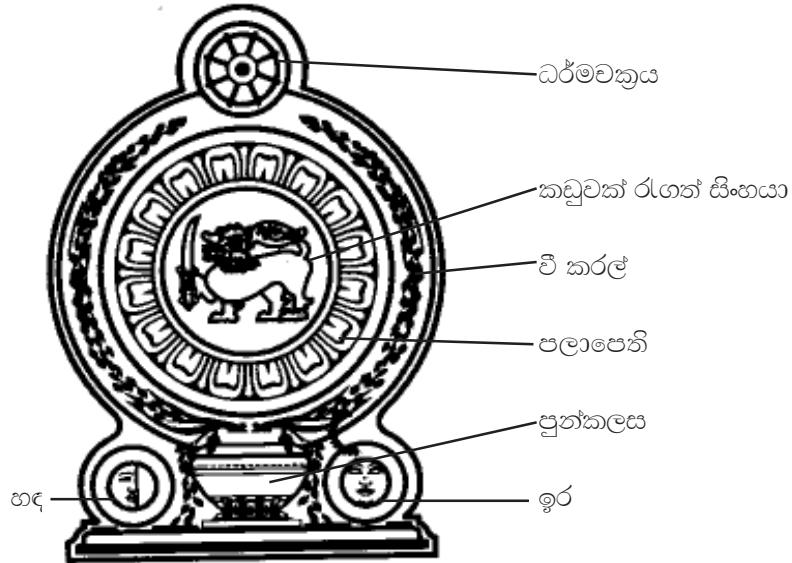
උදාහරණ :- ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර, කොළඹ, ගාල්ල, මහනුවර වැනි ප්‍රධාන තගර කිහිපයක් සහ තම ප්‍රාන්තී ප්‍රධාන තගරය ද ලකුණු කිරීමට යොමු කරන්න.

- මෙම නිල් ප්‍රාන්තී සහිත ශ්‍රී ලංකා සිතියම සිපු තිර්මාණ පුවරුවේ අලවත්තේ. ප්‍රදර්ශනය කරවන්න. අයය කරන්න.

ත්‍රියාකාරකම 4

- ☒ රාජ්‍ය ලාංඡනය පිළිබඳ ව සිසුන් දැනුවත් කිරීම වැදගත්ය. මේ සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇති තොරතුරු භාවිත කරන්න.
- රාජ්‍ය ලාංඡනය සඳහා යොදා ඇති සැක්ක මගින් සොජාගාමත් සටයා පෝෂිත රටක ඉර හද පවත්නා තාක් කළ ධර්මය ආරක්ෂා කරමින් මුළු මහත් ජනතාව වැජ්මේලා යි යන අදහස පිළිබිමු කරන බව පැහැදිලි කරන්න.
  - ◆ පුන්කළයින් සොජාගා ද
  - ◆ වි කරලින් සටයා පෝෂිත භාවය ද

- ◆ කඩුවක් රැගන් පලාපෙත් වටය මැද සිටින සිංහයාගෙන් රට හා විනය ගරුක ජාතිය ද
- ◆ ධර්ම වකුයෙන් ධර්මය ද
- ◆ ඉර හඳ දෙකෙන් සඳාකාලික පැවැත්ම ද මුර්තිමත් කෙරේසි.

රාජ්‍ය ලාංඡනය ගොඳින් පෙනෙන සේ විශාල කර පුද්ගනය කරන්න.

- තම පෙළ පොත්වල මෙම ලාංඡනය තිබේ දැ සි බැලීමට යොමු කරන්න.
- රාජ්‍ය ලාංඡනය ඇති සලකුණු හඳුනවා දෙන්න.
- ශ්‍රී ලංකා රජයේ සෑම ලියවිල්ලකා ම මෙම ලාංඡනය තිබිය යුතු බව මතක් කර දෙන්න.
- රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවල මෙම ලාංඡනය පුද්ගනය කර ඇති බව මතක් කරන්න.
- මෙම ලාංඡනය යොදා ඇති ස්ථාන ගොඩනැගිලි පිරික්සීමට හා වාර්තා ගත කිරීමට යොමු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5

- ✳ ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික සංකෝත හඳුනා ගැනීමට සළස්වන්න.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික පක්ෂීය - වලිකුකුලා

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික වෘක්ෂය - නා ගස

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික පුෂ්පය - තිල් මානෙල්

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ක්‍රිඩාව - අත්පන්දු (වොලිබෝල්)

- ඔබ පරිසරයේ ජාතික සංකෝත තිරික්ෂණයට අවස්ථා තිබේ නම් ඒ සඳහා සියුන්ට අවස්ථාව සලසන්න.
- සංකෝතවල වැදගත්කම කතා බහ කරන්න.

රිදාහරණ :- ජාතික වෘක්ෂය - නා ගස

මෙම ගාකයේ දක්නට ලැබෙන ලක්ෂණ මොනවා ද?

ක්‍රියාකාරකම 6

- අප රටේ ජාතික ක්‍රිඩාව අන්තර්ජා (වොලිබෝල්) බව පැහැදිලි කර දෙන්න. වොලිබෝල් ක්‍රිඩා කරන අවස්ථාවක් නිරීක්ෂණයට සලස්වන්න.

පන්තු ආග්‍රිත ව ක්‍රිඩා කිරීමට යොමු කරන්න. මෙහි දී පන්තු විසි කිරීම හා ඇල්ලීම පිළිබඳ ව මූලික ප්‍රුරුශම ලබා දීමට අවස්ථාව සලස්වන්න.

උදාහරණ :-

1 වන කණ්ඩායම

හිස්ට්‍රුම් සහිත තායකයා

හිස්ට්‍රුම් සහිත තායකයා

2 වන කණ්ඩායම

සීමා රේඛාව

- පන්තිය සමාන කණ්ඩායම කිහිපයකට බෙදන්න. හිස්ට්‍රුම් ලා ගත් තායකයා කණ්ඩායමට ඉදිරියෙන් ඇතින් සිටිමට සලස්වන්න. සීමා රේඛාවට සිට එකිනෙකා ප්‍රස්ථස සිටින කණ්ඩායමෙන් පළමුව වැන්නා වෙත තායකයා පන්තුව එවීමට යොමු කරන්න. පන්තුව ඉහළින් විසි කිරීම හෝ පෙරලීම හෝ කළ හැකි ය. ඔහු/අයි එය අල්ලා තැවත තායකයා වෙත යටා පසු පසට දිව යන අතර අතෙකා රේලහට සීමා රේඛාවට පැමිණ පෙර පරදී ම ක්‍රියාකාරකමේ යොම්මට සලස්වන්න. කණ්ඩායම සියල්ල ක්‍රිඩාව එක වර ආරම්භ කරන අතර මුළුන් ම අවසන් කරන කණ්ඩායමට ජය හිමි වේ.

ක්‍රියාකාරකම 7

- තව දුරටත් මෙවැනි ක්‍රිඩා නිර්මාණය කර ගනිමින් සිපුනට ක්‍රිඩාවල තිරිත වීමට අවස්ථා ලබා දෙන්න.

- ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වභාවික පරිසරය තුළ හඳුනා ගත හැකි දී පිළිබඳ ව සෞන්දර්යාත්මක ව අය කරමින් කතා බහ කරන්න. මෙහි දී සිපු අන්දැකීම් ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

උදාහරණ :- සිපුන් විසින් තරඹන ලද ගංගා දිය ඇල් වනාන්තර කළු ... වැනි

- අපේ රටේ පිහිටා ඇති මෙම ස්වභාවික ස්ථාන කිහිපයක් හඳුන්වා දෙන්න.

උදාහරණ :- කළු : හිඳුරුතෙලාගල, කිරිගලපොත්, ශ්‍රී පාදය .. වැනි මෙයින් ශ්‍රී ලංකාවේ උස ම කන්ද පිඳුරුතෙලාගල බව

දියඇලි : බඹරකන්ද, දියලුම, දුන්හිද .. මෙයින් ශ්‍රී ලංකාවේ උසම දිය ඇල්ල බඹරකන්ද දිය ඇල්ල බව

ගංගා : මහවැලි, කැලණී, කඩ, වලවේ, ගිංග, මල්වතු ඔය ... මෙයින් මහවැලි ගහ ශ්‍රී ලංකාවේ දිග ම ගංගාව බව

වනාන්තර : සිංහරාජ, බඩගමුව (කුරුණෑගල පිහිටා ඇතු)

- ශ්‍රී ලංකා සියියමක් ඇසුරින් මෙවා පිහිටි ස්ථාන හඳුනා ගැනීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. (සියියමක ලකුණු කිරීම අවශ්‍ය නැත) මෙවා පිළිබඳ අන්දැකීම් සහිත සිපුනට තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න. පින්තුර, රුප ඇසුරු කර ගනිමින් මෙවායේ ස්වභාවික අලංකාරය වැදගත්කම සරල ව, කතා බහ කරන්න. හැකිනම් මෙවායින් ස්ථානයක් හෝ දෙකක් හෝ නිරීක්ෂණය සඳහා අධ්‍යායන වාරිකාවක් සැලසුම් කරන්න.

- ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වභාවික සෞන්දර්ය අලභා පොත් පිටක් හා බිත්ති පුවත් පතක් සකස් කිරීමට යොමු කරන්න. මේ සඳහා විවිධ නිර්මාණ ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. (ලිජි, කොලාජ් නිර්මාණ, විතු ... වැනි)

- කැමති මාධ්‍යයක් හාවිත කරමින් සිත් ගත් ස්ථානයක ආකෘතියක් නිර්මාණය කිරීමට ද අවස්ථාව සලස්වන්න.

- තව ද ස්වභාව සෞන්දර්ය විදහා දැක්වෙන විතුයක් ඇදීමට ද අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 8

- ✖ ජාතික අභිමානී දනවන කවි හි ගායනය සඳහා අවස්ථාව ලබා දෙන්න. මේ සඳහා සුවිශේෂී සෞන්දර්යාන්මක වැඩසටහනක් සැලසුම් කරන්න. වැඩසටහනට පෙර දේශාභිමානී කවි හි රස් කිරීමට යොමු කරන්න.
- ගායනා රංගන සහ ආලේශක භාණ්ඩ වාදනය මගින් වර්ණවන් කළ හැකි වේ. අවශ්‍ය නම් සෞන්දර්ය ගුරුවරයා හෝ වැඩිහිටි සියුන්ගේ හෝ සහාය ලබා ගැනීමෙන් වැඩසටහන වඩාත් අලංකාරවන් කර ගන්න.
- විශේෂයෙන් සියුන් තුළ අභිමානයක් ඇති වන ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමෙන් ඔවුන්ගේ ආකල්ප සාම්බන්ධ ඇති කළ හැකි වේ.
- මෙම වැඩසටහන සඳහා යොදා ගත හැකි කවි, හි ගායනා කිහිපයකට උදාහරණ පහත දැක්වේ.

හෙළ ජාතික අභිමානේ
වැඩු විරුවන් සේ පොරනේ
දිනු මවිනිම සවි සරියෙන් සරසවි
පිබිදෙව් පිබිදෙව් සැරසෙව් //

විර විකුම් පෑ හෙළ දරුවෝ
දෙස රස මුර කෙරුවෝ
එ ලෙස ඇති සිරි සුර විරවෝ
නොමවව ණය කරුවෝ
දැය දියුණුව හද යන තැවියා
ගොවියා බිම දෙවියා
විපතෙහි සැපතෙහි
නොසැලෙයි නොතැලෙයි
අට ලෙස දම ඩුරු හෙළයා
මුහුදට ඇදෙන මහ ගඟා
කුඩාරට යලි හරවා
ඩානාව වග කොට සිරිලක මේ
පෙරදිග කෙත කරවටි
අර පිරිමැස්මට පුරුදුවෙලා
සිදුලට දුක සංකා
පැරකුම් යුගයක් තැවතන් අරබවි
තිරේ භූමි තලේ ලංකා

(පද රචනය - කරුණාරන්ත අබිසේකර)
(ගායනය - සී. රි. ප්‍රතාන්දු)

ක්‍රියාකාරකම 9

- ✖ ශ්‍රී ලංකාවේ වෛයින ප්‍රධාන ජන කොටස් පිළිබඳ තොරතුරු රස් කිරීමට සියුන් යොමු කරන්න.
සියුන් කණ්ඩායම් හතරකට බෙදා පහත සඳහන් තොරතුරු රස් කිරීමට යොමු කරන්න. මේ සඳහා පහත සඳහන් ආකාරයේ වගුවක් උපයෝගි කර ගත හැකි ය .

ජන වර්ගය	ආභාරපාන	අදුම් පැලදුම්	උත්සව හා සායෝගතික ලක්ෂණ	වෙනත්
1.				
2.				
3.				
4.				

- සේපුන් රස් කළ තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමට සලස්වන්න. කණ්ඩායම් ඉදිරිපත්කරන සටහන් මූල් කරගත් සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.
- එර්තමානයේ සැම ජන කොට්ඨාසයක් ම පාහේ විශේෂයක් නොමැතිව සමහර ආහාරපාන සහ ඇශ්‍රුම් පැලුණුම් මිශ්‍රව හාවිත කරන බව සාකච්ඡා මහින් මතු කර ගන්න. උදාහරණ : තෝසේ, වබේ, සල්වාරිය සැම ජන කොටසක් ම ත්‍රීය කරන බව

ක්‍රියාකාරකම 10

- ☒ මෙම එක් එක් සායෝකෘතික ලක්ෂණ රස් කළ තොරතුරු යොදා ගතිමේන් සායෝකෘතික පුදර්ගතයක් සැලසුම් කරන්න.
- මෙම පුදර්ගතය සඳහා
    - එක් එක් ජනවාර්ගිකයන්ට සුවිශේෂී වූ ආහාර පාන ඇශ්‍රුම් පැලුණුම් ආකෘති සකස් කිරීම උත්සව අවස්ථා පිළිබිඳු වන විනු නිර්මාණය කිරීම
    - එක් එක් උත්සවවල දී ලබා ගත් ජායාරූප, පින්තුර යොදා ගැනීම මේ සඳහා කණ්ඩායම්වලට අවශ්‍ය උවා රස් කිරීමට හා ආකෘති සකස් කිරීමට යොමු කරන්න.

2.6 ආරක්ෂාව හා පරීසේයම

වගකිව යුතු පුරවැසියන්ගෙන් යුත් සමාජයක ප්‍රවෙසම පිළිබඳ සංකල්පය (SAFETY CONCEPT) සහිත ව්‍යුහා කරති. දෙනික ක්‍රියාකාරකමහි දී ද සමාජ කාර්යයන්හි දී ද එවත් පුරවැසියන් හැසිරෙනුයේ තමා පිළිබඳ ව මෙන් ම අනුන් පිළිබඳ ව ද වගකිමකින් යුතුව ය. ප්‍රවෙසම පිළිබඳ සංකල්ප සහිත ව වගකිමෙන් යුතු ව ක්‍රියා කරන අනාගත පුරවැසියන්ගේ පදනම සකස් කරනු පිළිස්ස මෙම තොමාව සැකසී ඇත. මෙහි දී අනාරක්ෂිත අවස්ථා හා ස්ථාන හඳුනා ගෙන ඒවායින් ආරක්ෂා වීම, ආහාර පාන විෂ වීම හා ඉන් සිදු විය හැකි අභිතකර තත්ත්ව වළක්වා ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇත. විවිධ වැඩවල නිරත වීමේ දී තම ආරක්ෂාව සඳහා පියවර ගැනීම වාහනවල ගමන් කිරීමේ දී සිදු විය හැකි අනතුරු හා ඒවායින් වැළකී සිරීම හා සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකමවල යෙදී අන්දකීම් ලබනු ඇතැයි අපේක්ෂිත ය.

නිපුණතා

- ★ අනාරක්ෂිත අවස්ථා සහ ස්ථාන හඳුනා ගෙන ඒවායින් ආරක්ෂා වීමට පියවර ගතියි.
- ★ ආහාරපාන විෂ විය හැකි තත්ත්වයන් හා ඉන් සිදුවිය හැකි අභිතකර බව සෞයා බලා ඒවා වැළැක්වීමට පියවර ගතියි.
- ★ විවිධ වෘත්තීන්හි යෙදෙන පුද්ගලයන් තම ආරක්ෂාව සඳහා යොදා ගන්නා මෙවලම්/උපකරණ/ ඇඳුම් පැළපුම් පිළිබඳ තොරතුරු රස් කර වාර්තා කරයි.
- ★ වාහනවල ගමන් කිරීමේ දී විය හැකි අනතුරු පිළිබඳ දැනුවත් වී ඒවායින් වැළකී සිරීමට පියවර ගතියි.
- ★ ආරක්ෂිත පිළිවෙන් රකිමින් ක්‍රිබාවල යෙදෙයි.
- ★ විවිධ වෘත්තීන්හි තියුලෙන්නන් ආරක්ෂාව හා පරීසේම සඳහා යොදා ගන්නා උපකරණ හා මෙවලම්වල ආකෘති නිර්මාණය කරයි.
- ★ ආරක්ෂාව හා පරීසේමට උපයෝගී කර ගත් විවිධ මෙවලම් නිර්මාණය කරයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1

- ✖ පන්තියේ සිඟුන් කණ්ඩායම දෙකකට හෝ කිහිපයකට හෝ බෙදන්න. අනාරක්ෂිත ස්ථාන අනාරක්ෂිත අවස්ථා මානවා දැ යි හඳුනා ගැනීමට සිඟුන් යොමු කරන්න. අවශ්‍ය උදවු ලබා දෙන්න. සිඟුන් රස් කරන ලද තොරතුරු පන්ති කාමරයේ ඉදිරිපත් කිරීමට සලස්වන්න. ඒ පිළිබඳ ව කතා බහ කරන්න. එම තොරතුරු ආගුයෙන් කළුලුල්ලේ හෝ ඩිජිටල් සිජුන් කිරීමෙන් ස්ථාන හා අවස්ථා වෙන වෙන ම ගෙනු කරන්න.

උදාහරණ:- අනාරක්ෂිත අවස්ථා

- ගැවතුර අවස්ථාවක දී දිය නෑමට යාම/ඡරු පැදීමට යාම
- අකුණු අවස්ථාවක දී එම්මහනේ ගමන් බිමන් යෑම
- වාහන තද බදය ඇති අවස්ථාවක පාර හරහා මාරු වීම
- දුම්රිය දකිමින් දුම්රිය මාර්ගය හරහා ගමන් කිරීම
- දුම්රිය මාර්ගයේ ගමන් කිරීම
- පසින් ගමන් කරන විට පාරේ වම් පසින් ගමන් කිරීම
- රතිස්ඛ්‍යා පත්තු කිරීම
- විදුරු බලුන් අනැතිව දිවීම

අනාරක්ෂිත ස්ථාන

අනුරු මාර්ගයක් ගෙවුවක් තොමැතිව දුම්රිය මග හරහා වැටී ඇති ස්ථාන දිය සුලි, උල් කටු, විදුරු කටු ආදිය බහුල ජලය එරි ස්ථානයක් පඩි පෙළක/ලිස්සන සුළු ප්‍රදේශයක් නාය යන ස්ථානයක් අලි ඇතුන් ගමන් කරන මාර්ගයක්/මංකඩක් සර්පයින් සහිත තුෂිසක්/සර්පයින් සිටිත ස්ථානයක්

- එදිනේදා පුවත්පත්වල ඇතුළත් අනාරක්ෂිත අවස්ථා හා ස්ථාන ආශ්‍රිත ව සියු වූ අනතුරු පිළිබඳ කියවෙන තොරතුරු පින්තුර ආදිය පන්තියට රස්කර ගැනීමට සියුන් යොමු කරන්න. එම කොටසවල සඳහන් වන අනාරක්ෂිත ස්ථානය හෝ අනාරක්ෂිත අවස්ථාව තිසා සියු වූ අනතුර කුමක් ද යන්න හඳුනා ගැනීමට සියුන්ව උපදෙස් දෙන්න. එවා සටහනක් ආකාරයෙන් කළලැල්ලේ ගොඩ තැන්න.
  - පසුව සුදුසු කොටස ගෙන තරමක් විශාල කඩාසියක එවා ඇල්වීමට සියුන්ව යොමු කරන්න. එය බිත්ති පුවත්පතක් ලෙසින් ප්‍රදේශනය කරන්න.
  - ✖ තෝරා ගත් අනාරක්ෂිත ස්ථාන හා අනාරක්ෂිත අවස්ථා පිළිබඳ විධාන දැක්වෙන සුමිකා රංගන, අනිරුපණ ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා ද සියුන් යොමු කරන්න. තෝරා ගත් අනාරක්ෂිත ස්ථාන හා අවස්ථා පිළිබඳ ව විතු ආකෘති වැනි දී නිර්මාණය කිරීමට ද සියුන් යොමු කරන්න.
- ක්‍රියාකාරකම 2**
- ✖ ආහාරපාන විෂ වූ අවස්ථා පිළිබඳ ව සියුන් සමඟ කතා බහ කරන්න. සාකච්ඡාව තුළින් සියු අත්දැකීම් ද මතු කර ගන්න. එම තොරතුරු ආගුයෙන් පහත සඳහන් වගු සටහන සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා සියුන්ව යොමු කරන්න.

ලදාහරණ :

සියුවා	විෂ වූ ආහාරය	විෂ වීමෙන පසු ඇති වූ රෝග ලක්ෂණ
සරත්	කල් ඉකුත් වූ සැමන්	බබරිදීම්/වමනය
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

- ආහාරපාන විෂ වූ අවස්ථා පිළිබඳ වාර්තා වූ පුවත්පත් කොටස පන්තියට රස්කර ගන්න. එම තොරතුරු කිසියම් ආකාරයකට පෙළ ගැස්වීමක් කරන්න. (උදා :- ආහාරයට ගත් ද්‍රව්‍ය වශයෙන්) එ අනුව රස්කරන ලද වාර්තා අතර කුමන ආහාර විෂ වූ අවස්ථා තිබේ ද ආදි වශයෙන් සාකච්ඡා කරන්න.
  - ගෙනෙන ලද වාර්තා කොටස විශාල කඩාසියක බිමයි කොළයක/පුවත්පත් කොළයක අලවා බිත්ති පුවත් පතක් මෙන් ප්‍රදේශනය කිරීමට සියුන් යොමු කරන්න. ආහාර විෂ වූ අවස්ථා දැක්වෙන රංගන ආදිය සඳහා ද සියුන්ව තති තති ව හෝ කණ්ඩායම් වශයෙන් යොමු කරන්න.
  - විෂ විය හැකි අවස්ථා සහිත ආහාර හෝ වෙන යම් තොරතුරු සියුන් ලවා රස්කර පන්ති කාමරයට ගෙනවා ගන්න. හැකිනම් ආහාර කොටස ගෙනවා පාසලේ තබා එවා නරක් වන අපුරු/විෂ වන අපුරු පරීක්ෂා කරන්න.
- ලදාහරණ :-** කල් ඉකුත් වූ ආහාර අඛණ්ඩ හාර්තයක ද්‍රව්‍යතයක්

පුස් බැඳුණු පරණ වූ පාන් කැබැල්ලක්
පරණ වී දුගද හමන බන්, එළව් වැනි කොටස
සුළහට හසු වූ මස්දෙසාක්කා අල කැබැල්ලක්
බාල ඇලුමිනියම් හාජතවල ආහාර පිසීම.. වැනි

මෙවැනි කොටස් ගෙනවා ගෙන සිසුනට සියුම්ව පරීක්ෂා කිරීමට අවස්ථා සලසුන්න. ඒ අනුව ආහාර විෂ වන අයුරු පිළිබඳ ව අත්දැකීම් ලබා දෙන්න.

- පන්තියේ/පාසලේ ආහාර විෂ වූ අවස්ථාවලට මුහුණ පෑ සිසුන් කිහිප දෙනකු හමු වී ඔවුන්ට විෂ වූ ආහාරය, ඒ තිසා ඇති වූ රෝග ලක්ෂණ ආදි තොරතුරු විමසන්න. සාකච්ඡාවක් ඇසුරීන් තොරතුරු ලබා ගැනීමට යොමු කරන්න. පසුව පහත සඳහන් සටහන සම්පූර්ණ කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

විෂ වූ ආහාරය	සියු වූ හානි හා රෝග ලක්ෂණ
කල් ඉකුත් වූ සැමන් පෝමලින් දැමු මාඟ ආහාරයට ගැනීම අන්තාසී ගැට	බඩාධීම්/වමනය තොල් ඉදිමීම ගැරයේ පළු ඇති වීම, සම කැසීම

- සිසුන් සමහ සියු කරන සාකච්ඡාවේ දී ආහාර විෂ සහිත හා තරක් වන අවස්ථා පිළිබඳ හැකි තරමින් මතු කර ගන්න.
රඳාහරණ:- මැයිස් වැනි සතුන් වැසිමෙන්, හොඳින් තොතුමිනෙන්, වස විෂ මිශ්‍ර ආහාරයට ගැනීමෙන්, ඇලුමිනියම් හාජත වල පිශු ආහාර සඳහා ඇඹුල් දැමීමෙන් ආදි වශයෙන් මතු කර ගන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3

- ✖ අව පරීසරයේ සිටින උපකරණ/මෙවලම්/නිල ඇලුමි හාවිත කරන රකියාවල සහ ක්‍රිඩාවල තියුණ අය පිළිබඳ සිසුන් සමහ සරල සාකච්ඡාවක් කරන්න. පසුව සිසුන් තති තති ව හෝ කණ්ඩායම් වශයෙන් යොමු කර විවිධ රකියාවල තියුණ අය හාවිත කරන මෙවලම් උපකරණ ඇලුමි පැලුම් පිළිබඳ තොරතුරු රස් කිරීමට සලස්වන්න. (දෙම්වියියන් සමහ යන ගමන්වල දී තොරතුරු රස් කිරීම සඳහා අවස්ථා සලසා දෙන ලෙස අවුරුදු මුලදීම දෙම්වියියන්ට දන්වන්න) මෙම තොරතුරු සමහ මොවා පිළිබඳ තිබෙන පින්තුර ජායාරූප ආදිය ද පන්ති කාමරයට රස් කර ගැනීමට කටයුතු කරන්න. සිසුන් සමහ සාකච්ඡා කරමින් මෙම තොරතුරු ඇසුරීන් පහත සඳහන් සටහන ගොඩ නැගීමට ක්‍රියා කරන්න.

රකියාව/ක්‍රිඩාව	රකියාව/ක්‍රිඩාව සඳහා අදින පළදින දැ	හාවිත කරන උපකරණ/මෙවලම
ලියුම් බෙදන්නා	කාකිපාට කළිසම, කෝටි එක සපන්තු කුට්ටම්, තොප්පීය සුදු කමිස, දිග කළිසම, හෙලමෙය අත් හා පාද ආවරණ තිස් වැසුම	පින්තු/බැට්ටික
ක්‍රිකට් ක්‍රිඩාව	අත් හා පාද ආවරණ	ගල් කඩන මිටිය
කළුගල් කඩනන්	.....	.....

- පහත සඳහන් තොරතුරු ඇසුරීන් පොන් එළවක් සකස් කිරීම සඳහා ද සිසුන්ට යොමු කරන්න. මේවායේ පින්තුර, විතු ආදිය පුදර්ගෙනය සඳහා තබන්න.
  - ◆ රකියාව/ක්‍රිඩාව අදින පළදින දැ
  - ◆ හාවිත කරන මෙවලම් උපකරණ
  - ◆ රකියාවට අදාළ ව සියු කරන කටයුතු .. ආදි තොරතුරු

- මෙම ඇගුම් පැලදුම්, හාටිත කරන උපකරණ මෙවලම් තුළින් ඉටුවන යේවය ආරක්ෂාව ආදිය පිළිබඳ ව ද සියු අවධානය යොමු කරන්න.
  - මෙම උපකරණ මෙවලම් හා ඇගුම් පැලදුම් ආග්‍රීත හූමිකා රාගන ආදිය සියු කිරීම සඳහා ද සියුනට අවස්ථා සළයන්න. මෙම රැකියා හා ආග්‍රීත කළේ එකතුවක් කරන්න.
- උදාහරණ :-** පතල් කවී
ඉන්නේ දුම්බරයි	මහ කඩ ගලක්	යට
කන්නේ කරවලයි	රට හාලේ	බතට
බොන්නේ බොර දියයි	පුරුවේ	කල පවත
යන්නේ කවදා	ද මටියෝ	දකින්නට
- එම කවී ඇතුළත් පොත් ජි.වක් සකස් කිරීමට සියුනට උපදෙස් දෙන්න.
- උපකරණවල ආකෘති තීර්මාණය සඳහා ද අවස්ථා සපයන්න.
  - ක්‍රිඩාවට සුවිශේෂ වූ ඇගුම් පැලදුම්, උපකරණ හාටිත කරමින් යෙදෙන ක්‍රිඩාවල සියුනට තිරත වීමට අවස්ථා සළයන්න. මෙහි දී පාසලේ සම්පත්, දරුවන්ගේ සම්පත් යොයා ගැනීමට ඇති යක්තිය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් සුදුසු ක්‍රිඩා පමණක් තොරා ගැනීම සුදුසු ය.

2.7 ජලය

ජලයේ පිරිසිදු බව රක ගැනීම සහ ජලය විවිධ කාර්යයන්ට උපයෝගී කර ගැනීම ද, ජලය සම්පතක් ලෙස සලකා කටයුතු කිරීම ද ඇද යුගයට ඉතාමත් ම වැදගත් ය. අනාගතයට එය ඇවත් වඩා වැදගත් ය. අපේ අනාගත පරපුර ජලය පිළිබඳ ව ගවෙෂණයිලි ව කටයුතු කරමින්, ජලයේ පිරිසිදු බව ආරක්ෂා කිරීමට අවශ්‍ය පදනම කුඩා අවධියේ සිටම ආරම්භ විය යුතු ය.

මෙම තොමාවන් ජලය උපයෝගී කර ගෙන විවිධ අන්තරු බැලීම් කිරීමට ද, ජලයේ පිරිසිදු බව ආරක්ෂා කර ගැනීම පිළිබඳ ව ද අවධානය යොමු වේ. එමෙන් ම අපිරිසිදු ජලය නිසා සුවදායී ජ්වන පැවත්තමට සිදු වන බාධා පිළිබඳ ව අවබෝධයෙන් කටයුතු කිරීමට සියුන් මෙහෙය වේ.

නිපුණතා

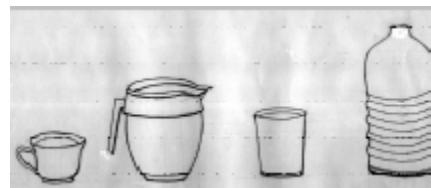
- ★ ජලයේ හැඩය හා ස්වරූපය වෙතස් වන විවිධ අවස්ථා සොයා බලා වාර්තා කරයි.
- ★ විවිධ ද්‍රව්‍ය ජලය සමඟ ක්‍රියා කරන ආකාරය හඳුනාගෙන වාර්තා කරයි.
- ★ ජලය අපිරිසිදු වන ආකාර හඳුනාගෙන ඒවා වළකවා ගැනීමට දායක වෙයි.
- ★ ජලය උපයෝගයෙන් ක්‍රියා කරවිය හැකි උපකරණයක ආකෘතියක් නිර්මාණය කරයි.
- ★ අපිරිසිදු ජලය හාවිතයෙන් රෝග බෝවීම වළකවා ගත හැකි ක්‍රම නිරූපණය වන පෝස්ටර් සාමූහිකව නිර්මාණය කරයි.
- ★ ජලය හා සම්බන්ධ නිර්මාණකමක ක්‍රිබාවන්හි තියුලෙයි.
- ★ ජලයේ වැදගත්කම හා ආරක්ෂා කර ගැනීමේ ඇති වටිනාකම කියවෙන කවි, ගි, ගායන හා රංගනවල නිරත වේයි.

ඉගෙනුම-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1

- ✖ විවිධ හැඩයේ හාජන කිහිපයක් සපයා ගන්න.

(දියාගරණ :- බෝතල්, කෝප්ප හෝ පාසල් විද්‍යාගාරයක් තිබේ නම් එහි පරීක්ෂණ සඳහා යොදා ගන්නා හාජන කිහිපයක්) එක් එක් හාජනයට ජලය සමාන ප්‍රමාණයක් වත් කර ඒවායේ අඩංගු ජලයේ හැඩය හාජනයේ හැඩය අනුව වෙතස් වන ආකාරය නිරීක්ෂණය කිරීමට සලස්වන්න.

- මේ අනුව ජලයට නිශ්චිත හැඩයක් නොමැති බවත්, එක් එක් අවස්ථාවල දී යොදා ගනු ලබන හාජනයට අනුව හැඩය වෙතස් වන බවත් අවබෝධ කර ගැනීමට සලස්වන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

- ✖ ප්‍රායෝගික ප්‍රේරණයට සම්පූර්ණ පහත දැක්වෙන අන්දමේ පරීක්ෂණ කිහිපයක් වෙත සියුන් යොමු කරන්න.
- නිල් කුඩා ජලයේ නොදින් දිය කිරීමට සුදුසු කුමයක් සොයා බලන්න.

දියාගරණ :-

- ◆ නිල් කුඩා ජලයට දමා කැලැතීමෙන් නිල් වතුර සකස් කර ගැනීම.
- ◆ නිල් කුඩා රේදී කැබැලේලක ඔතා ජලයේ දිය කිරීමෙන් නිල් වතුර සකස් කර ගැනීම.
- ◆ අන්ල මත නිල් කුඩා දමා වතුර ස්වල්පයක් එකතු කොට අනික් අන්ලන් අතුලා පසුව නිල් වතුර සකස් කිරීම.

- වර්ණ කිරීම සඳහා සුදුසු ප්‍රමිතියක් ලබා ගැනීමට කටර අනුපාතයකට ද්‍රව්‍ය හා ජල මිශ්‍රණය සකස් කළ යුතු ද යන්න සෞයා බැලීමට සලස්වන්න. මේ අනුව විතු මෝස්තරයක් නිර්මාණය කිරීමට යොමු කරන්න.

දඳාහරණ :- ඩින්තියකට සමර/හුණු වැනි දී ගැම
  - සකස් කර ගත් තිල් වතුර දින කිහිපයක් තිසසල ව තබන්න. දිය වි තිබූ තිල්වලට සිදු වන්නේ කුමක්ද යන්න නිරික්ෂණය කරන්න.
  - ප්‍රුණු පහසුවෙන් දියවන්නේ කුමන උෂ්ණත්වයක තිබෙන ජලයේ දැයි සෞයා බලන්න.

දඳාහරණ :- පැහැදිලි ව විනිවිද පෙනෙන උස බෝතල් තුනක් ගන්න. බෝතල් තුනම එකම ප්‍රමාණයේ වීම වැදගත් ය.
  - පළමුවෙන් බෝතලයට උණු වතුර ද, දෙවන් බෝතලයට සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වයේ ඇති ජලය ද, අනෙක් බෝතලයට ගිනි කළ ජලය ද දමන්න.
  - මහපත හා දරඟීලි අභ්‍යන්තර කුඩා ස්වල්පයක් ගන්න. පළමුවෙන් බෝතලයට දමන්න. ප්‍රුණු දියවියාමට ගත වන කාලය සඳහන් කර ගන්න.
  - මේ ආකාරයට ම දෙවන් හා තෙවන් බෝතල්වලට ප්‍රුණු කුඩා සමාන ප්‍රමාණවලින් හෙලන්න.
  - එණු ජලයේ, සාමාන්‍ය ජලයේ හා ගිනි කළ ජලයේ ප්‍රුණු කුඩා දියවිමට ගත වන කාලය සමාන හෝ වෙනස් දැයි නිරික්ෂණය කිරීමට සියුන්ට අවස්ථා ලබා දෙන්න.
- ☒ විනිවිද පෙනෙන බෝතල් හෝ විදුරු කිහිපයක්, ජලය, තේ හැන්දක්, තිල් කුඩා, කහ කුඩා, කොන්ඩිස් කුඩා, සීනි, ප්‍රුණු කුඩා, තේ කහට, සායම් දියර, පාප්ප හා මැටි සපයා ගන්න.

විනිවිද පෙනෙන හාජතවලට සමාන ප්‍රමාණවලින් ජලය දමන්න. දැන් එක් එක් කුඩා හෝ කැට වර්ගය වෙන වෙන ම එම හාජතවලට දමන්න. මුළුන් ම කැලුතීමකින් තොර ව නිරික්ෂණය කිරීමට සලස්වන්න. පසුව, හැන්දන් කැලුතු පසු සිදුවන දේ නිරික්ෂණය කිරීමට සලස්වන්න. එක් එක් අවස්ථාවල දී සිදුවන දේ පිළිබඳ කතා බහ කරන්න. වාර්තා තබා ගැනීමට සලස්වන්න.

ක්‍රියකාරකම 3

- ☒ ජලය වාෂ්ප වන බව නිරික්ෂණය කිරීම සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රියකාරකමහි තිරත කරවන්න.
  - ◆ තුනී තහඹුවකට/බෝතල් මූධියකට/මේස හැන්දකට ... වැනි දෙයකට ජලය ස්වල්පයක් දමා ඉටුපන්දම් දැල්ලකට අල්ලා රත් කිරීමෙන් ජලයට සිදුවන දේ නිරික්ෂණය කිරීමට සලස්වන්න. මේ පිළිබඳ කතා බහ කරන්න.
  - ◆ කොතලයක් වැනි හාජතයකට ජලය දමා එය හොඳින් රත් කිරීමේ දී සිදු වන දේ නිරික්ෂණය කිරීමට සලස්වන්න.
 කොන්ඩියෙන් ප්‍රමාලය පිටවන ආකාරය
 ප්‍රමාලයට පිහානක් ඇල්ලීමෙන් ජල බිඳු පිහිටන ආකාරය
- අනතුරු ව ප්‍රායෝගික ජීවිතයේ පැළැටි වියලි යැම, තෙත රේදී වේලීම වැනි ජලය වාෂ්ප වීමේ අවස්ථා ගෙන කතා බහ කරන්න.
- පතුල තෙන් කර සිමෙන්ති බිමක ඇවේදීමට සලස්වන්න. පාදයෙන් ඇති වූ තෙත සලකුණුවලට සිදුවන්නේ කුමක් දැයි නිරික්ෂණය කිරීමට සලස්වන්න.
- ජලය ගිනි කළ විට කුමක් සිදු වන්නේ ද යන්න පිළිබඳ ව සියුන් සමඟ කතා බහ කරන්න. සියුන්ට අයිස් කැට නිරික්ෂණය කිරීමට ලබා දෙන්න.
  - ◆ හාජතයකට අයිස් කැට දමා වික වෙලාවක් තැබු විට කුමක් සිදුවේ ද? (දිය වේ)
  - ◆ අයිස් කැටයක් ජලයට දැමු විට කුමක් සිදු වේ ද? (ජලය පාවේ, ජලය ගිනිල වේ)

ක්‍රියාකාරකම 4

- ✖ අවට පරිසරයේ අපිරිසිදු ජලය ඇති ස්ථාන කිහිපයක් තොරා ගන්න. එම ස්ථානවල ජලය අපිරිසිදු වන ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු සෞය බැලීමට යොමු කරන්න. තොරතුරු වාර්තා කිරීමට සලස්වන්න.
  - ජලය අපිරිසිදු වන කුම මොනවා ද?
- අපිරිසිදු යි සියුන් සිතන ජලය සාම්පල (තියෙදි) රස් කර නිරීක්ෂණය කිරීමත්, අපිරිසිදු විමෝ කුමය හෝ බලපෑ සාධක ගැන සාකච්ඡා කිරීමත් කළ හැකි ය.
- ජලය යොදා ගනු ලබන කාර්ය අනුව පිරිසිදුකමේ මට්ටම ගැන සැලකීමෙන් විම වැදගත් බව ද ඒ ඒ කාර්යය ප්‍රමාණවත් පරිදි ජලය පිරිසිදු කිරීම කළ යුතු බව ද සාකච්ඡාවකින් මතු කර ගන්න.
- එසේ සඳහා සුදුසු කුම තිර්මාණය කිරීමට සියුන් යොමු කරන්න.
- ජලය පිරිසිදු කර ගැනීම සඳහා අගුරු පෙරණය, වැළි මගින් පෙරීම, ජලයේ ගිලි පාවත දේවල් තැන්පත් විමට තැබීම. තවතා තිවා ගැනීම වැනි කුම උපයෝගී කර ගැනීම පිළිබඳ ව සියුන් දැනුවත් කිරීම මෙහි දී වඩා ප්‍රයෝගනවත් වනු ඇත.
- මෙම ක්‍රියාකාරකම යටතේ එක් එක් අවස්ථාවල දී සිදු වන දේ නිරීක්ෂණය කිරීමට යොමු කර ඒ පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5

- ✖ කොළඹට, පාවතය, සෝංගලාය, උණසන්නිපාතය අදි රෝග තිසා ඇති වන හායාතක තත්ත්වය පැහැදිලි කරන්න. මේ සඳහා යෝගා පෝස්ටර් සහ දෙනින් පුවත්පත් වාර්තා සපයා ගැනීමට සියුන් උන්දු කරවන්න.
- අපිරිසිදු ජලය පානය කිරීම තිසා ඇති වන රෝග පිළිබඳ ව සම්මත්ත්වාණයක් සංවිධානය කරන්න. සියුන්ගේ අත්දැකීම් සහ සපයා ගන්න ලද තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න. මෙම වැඩ සටහන සඳහා සොබා පරික්ෂක/පවුල් සොබා සේවකාව වැනි අයගේ සේවය ලබා ගන්න.
- ජලය නොදින් තවතා තිවා පානය කිරීමේ වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න. එය පුරුදේක් ලෙස පවත්වා ගැනීමත් පිරිසිදු ජලය අවශ්‍ය ප්‍රමාණයක් දිනපතා පානය කිරීමේ වැදගත්කම ද පෙනවා දෙන්න.
- විවිධ වර්ගයේ මුදුරුවන් තිසා මිනිසාට වැළදෙන රෝග පිළිබඳ ව සියුන්ගෙන් විමසන්න. මේ සතුන් බෝවන ස්ථාන පිළිබඳ ව තොරතුරු සාකච්ඡා කරන්න. සොබා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් මේ පිළිබඳ තිකුන් කර ඇති පත්‍රිකා පුවත්පත් තොරතුරු සියු කණ්ඩායම්වලට අධ්‍යාපනය කිරීමට සලස්වන්න. ඒ ඇසුරින් මුදුරුවන් හැඳුනා ගත හැකි ලක්ෂණ හා බෝවන රෝග පිළිබඳ ව කතා බහ කරන්න.
- මෙම රෝගවලින් ආරක්ෂාවීම සඳහා කළ හැකි දේ විමසා බලන්න. මුදුරුවන් බෝවන ස්ථාන තැනි කිරීම සඳහාවැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කරන්න.
- ✖ උච්ච පණිව්ව රිගන් පෝස්ටර්/විතු තිර්මාණය කිරීම හා දැන්වීම පත්‍රිකා සකස් කර පුදර්ගතය කරන්න.
- ✖ සියුන් කණ්ඩායම් කරන්න. එක් එක් කණ්ඩායම්වලට නාටක අනුසාරයෙන් ලෙඛ රෝග පැනිරීම වළක්වාමීම සඳහා ද කෙටි රංගනයක යෙදීමට අවස්ථාව සලසන්න.
- ඉදිරිපත් කළ නාටක වරිත තව දුරටත් පෝෂණය කර ගත හැකි අවස්ථා පිළිබඳ ව කතා බහ කරන්න. එවා අගය කරමින් සියුන් තව දුරටත් උන්දු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 6

- ✖ කුරුම් බැවැටියක් හෝ රෝගීම් කැබැලැලක් හෝ ගන්න.
- එහි මැදින් සහ කුරක් දමන්න.
- එක සමාන දිග ඇති ඉරුවුවල අග කුරුම්බැවැටියක් හෝ රෝගීම් කැබැලැලක් හෝ අමුණන්න.
- මෙම ඉරුවු විළුල සුදානම් කර ගත් කුරුම්බැවැටියේ හෝ රෝගීම් කැබැලැල්ලේ හෝ වැවේට සමාන දුරකින් ගසන්න.
- සහ කුර දෙපැන්තේන් අල්ලා ගෙන අමුනන ලද පෙනිවලට වනුර වත් කරන්න. මෙයේ දිය බැඩිරයක් සංදා ගන්න. බලයක්තිය නිපදවීමට මෙම කුමය යොදා ගන්න බව කියන්න. එවැනි ස්ථාන බැලීමට හැකි නම් අධ්‍යාපන වාරිකාවක තිරත විමට සලස්වන්න.

2.8 ගමනාගමනය

මංමාවත්වල දී ප්‍රවේශම සහිත (Road Safety) සංක්‍රෑපයෙන් යුතු ව හැසිරෙන පොදු වාහන ආරක්ෂා කරමින් සංයෝගයෙන් යුතු ව ඒවා පරිහරණය කරන ජනතාවගෙන් යුතු සමාජයක් එලදායී හා කාර්යක්ෂම සමාජයක් ගොඩ තැබූ තැබූ සඳහා දායක වේ.

අනාගතයේදී එවන් පරිණත බවක් ඇති මහින්, රියුදුරන්, ප්‍රවාහන ව්‍යවසායකයෙන් හා සේවකයෙන් ලෙස කටයුතු කිරීම සඳහා වන මූලික අත්දැකීම ලබා ගැනීමට යොමු වන ක්‍රියාකාරකම මෙම තොමාවේ දී ඉදිරිපත් කෙරේ.

නිපුණතා

- ★ අන් අයට අවහිරයක් නොවන පරිදි මංමාවත් පරිහරණය කරයි.
- ★ මංමාවත් හාවිත කිරීමේදී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු පිළිබඳ අවබෝධයකින් යුතුව ක්‍රියා කරයි.
- ★ සුම්පූර්ණ පරිසරයේ ඇති මංමාවත් භුදුනාගෙන එලදායී ලෙස හාවිත කරයි.
- ★ පොදු වාහනවලින් අපට ලැබෙන සේවය අයය කරමින් ඒවා සුරක්ෂිමට දායක වෙයි.
- ★ පොදු ප්‍රවාහන සේවාවලින් ඉටු කෙරෙන සේවය විවිධ මාධ්‍ය හාවිතයෙන් නිර්මාණය කරයි.
- ★ වාහනවලින් ඉටුවන සේවය පිළිබඳ කියුවෙන කළී, ගි ගායනා කරයි. රෙගතයේ යෙදෙයි.
- ★ විවිධ ගමන් විළාභ ඉදිරිපත් කෙරෙන ක්‍රිඩාවල තීරණ වෙයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1

- ✖ සියුන් සහභාගි කර ගෙන අන් අයට අවහිර වන පරිදි මංමාවත් හාවිත කරන අවස්ථා නිරුපණය වන භුමිකා රෙගන කිහිපයක් කළින් සැලසුම් කර ගන්න.
- පාසල් වත්තේ එළිමහන් ස්ථානයක මාවතක් කළින් සලකුණු කර ගන්න. එම පරිසරය උපයෝගී කර ගතිමින් කළින් සැලසුම් කළ භුමිකා රෙගන අවස්ථා තුනක් පමණ තැරුණීමට අවස්ථා සැලස්න්න. සැම රෙගන අවස්ථාවක් අවසානයේ ම ම මාවත් හාවිතයේදී අන් අයට අවහිර වීමෙන් සිදුවන හානි ද ඒවායින් වැළැකීමේ අයය ද මතු කරන්න.
- ✖ අන් අයට අවහිරයක් ඇති වන පරිදි ම මාවත් හාවිත කරන අවස්ථා පිළිබඳ ව සියු අවධානය යොමු කරන්න.
- සියුන් කුඩා කණ්ඩායම්වලට යොමු කර වැඩිදුරටත් තොරතුරු සොයා ගැනීම සඳහා යොමු කරන්න.
- මහි දී ප්‍රවත් පත්වලින් ලබා ගත් තොරතුරු, ජ්‍යාරුප, පෙස්ස්ටර්, පින්තුර ආදිය ද සොයා ගෙන ඉදිරිපත් කිරීමට සියුන් පොලඩුවන්න.

උදාහරණ :-මාර්ගයේ රංචු වශයෙන් ගමන් කිරීම

මාර්ගයට හානි කිරීම

යන එන්නනට උපුත් විසුත් කරමින් අවහිර කරමින් ක්‍රියා කිරීම
නීතියට අනුකූලව ක්‍රියා නොකිරීම

යන එන වාහනවලට ගළු ගැසීම

අනාරක්ෂිත ව වාහනවල එළැලි ගමන් කිරීම

මාර්ගයේ බයිසිකල් හෝ ලෙනන් දේවල් තැබීම

සතුන් බැඳීම

මග දෙපස ගස් කොළඹවලට හා වෙනත් තීවෙස්වල දේපලවලට හානි කිරීම

මාර්ගයට යම් යම් දැ විසි කිරීම

වාහනවල සිට යම් යම් දැ විසි කිරීම ආදිය

- ඉදිරිපත් වූ තොරතුරු ඇසුරෙන් තමනට රිසි සේ විතු සහ වෙනත් නිර්මාණ කිරීමට සියුන් මෙහෙයවන්න.

- විනුවලින් තිරැපණය වන අවස්ථාවල සිදුවන හානි ආදිය පිළිබඳ අවධානය යොමු කරමින් සියුන් සමග සාකච්ඡා කර පහත සඳහන් වගුව ගොඩ තැවත්තා.

අවහිරතාව	සිදුවිය හැකි හානිය
දෙශාහරණ : පාරේ ක්වීඩා කිරීම	යන එන අයට අනතුරු සිදුවීම ක්වීඩියෙන් මාර්ග අනතුරුවලට ලක් වීම වාහනවලට හානි වීම වාහන තද බැඳු

ක්‍රියාකාරකම 2

- ☒ මංමාවන් හානියේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු පිළිබඳ ව තොරතුරු රස් කිරීම සඳහා සියුන් තහි තනිව හෝ කණ්ඩායම් වගයෙන් හෝ යොමු කරන්න. අවශ්‍ය සමහර තොරතුරු සඳහා වැඩිහිටියන්ගේ උදවු ලබා ගැනීමට උපදෙස් දෙන්න.

දෙශාහරණ :-

- ◆ තමා සහ අන් අයගේ ආරක්ෂාව කෙරෙහි අවධානයෙන් ගමන් කිරීම.
- ◆ පාරේ අනතුරුදායාක අවස්ථා පිළිබඳ කළුපනාවන් ගමන් කිරීම.
- ◆ පාලු ස්ථානවලින් ගමන් කිරීමේ දී ප්‍රවේශම වීම.
- ◆ අලි ඇතුත්, බල්ලන්, හරකුන් වැනි සනුන් සිටින ස්ථාන අසලින් ගමන් කිරීමේ දී ප්‍රවේශම වීම.
- ◆ පසින් ගමන් කරන්නන් හැකි සැම අවස්ථාවක දී ම තම දකුණු පසින් ගමන් කිරීම.
- ◆ අනාරක්ෂිත දෙයක් දුටු විට හෝ අවස්ථාවකට මූහුණ පැවත්වීම වැඩිහිටියකු දැනුවත් කිරීම.
- ◆ පොත් පත්, පත්තර, කියවුම්න් හෝ රුවු වගයෙන් කතා කරමින් හෝ වෙනත් කාර්යයක යෙදෙමින් හෝ අනවධානයෙන් ගමන් කිරීම.
- ◆ මාර්ග නිනි රිතිවලට එකඟව ක්‍රියා කිරීම.
- ◆ මාර්ග පරික්ෂා තොකාට එකවර පාරට දිවයාමෙන් වැළැකීම.
- ◆ මංමාවන් පවිතු ව අලංකාර ව තබා ගැනීමට උදවු වීම.
- ◆ මහමග ගමන් කරන අසරණ අයට වැඩිහිටි අයට අවශ්‍ය වන උදවු කිරීම.
- ◆ තම නිවස පාසල අසල මහා මාර්ග ආරක්ෂා කිරීමට සහාය වීම.

සියුන් රස් කරන තොරතුරු කුඩා කණ්ඩායම්වල කතා බහ කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න. එක් එක් කණ්ඩායම විසින් වඩාත් ම වැදගත් ය යි සලකන කරුණු තුනක් බැඳීන් පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීමට යොමු කරන්න. කණ්ඩායමේ අදහස පන්තියට පැහැදිලි ව කියා ගත හැකි අයෙක් තෝරා ගැනීමට කුඩා කණ්ඩායම්වලට දීරි දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3

- ☒ පාසලට ආසන්න තෝරා ගත් ස්ථානයක්/පාසලට ආසන්න තගරයක්/මෘසන්ධියක් තෝරා ගෙන සියුන් සමහ වාරිකාවක යෙදෙන්න. එම වාරිකාවේ දී මග දෙපස පාලම්, බස් තැවතුම්පළ, මාර්ග හරහා යන කහ ඉර වැනි ස්ථාන, වෙළඳ පොලවල්, පොදු ස්ථාන, විශේෂ ස්ථාන, ආදි වැදගත් වන ස්ථාන හඳුනා ගන්න.
- මෙම තොරතුරු පිළිබඳ ව සටහන් තබා ගැනීමට ද සියුන් යොමු කරන්න. පසුව මෙම තොරතුරු ඇපුරින් දළ සටහනක් ලැඳුවේ ගොඩ තා ඒ පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න.
- ගුරුතුමිය නිවසේ සිට පාසලට එන මාර්ග කඩාසියකා/කඩාසියකා/මාර්ගයේ ගොඩ තැව්ම කරන්න. අනතුරු ව පන්තියේ සියුන් නිවසේ සිට පාසලට එන මාර්ගයේ දළ සටහන් ඇදීමට සියුන් යොමු කරන්න.
- මෙම සටහන් ඩිමයි කඩාසියකා/ව්‍යුස්ටල් බෝඩ් එකකා/හෝ වෙන යම් සුදු කඩාසියක අලවා පන්තියේ ප්‍රාදර්ශනය කරන්න. ඒ සඳහා මාත්‍රකාවක් යොදන්න.

- ✖ සිසුන් කණ්ඩායම කිහිපයකට බෙදා හෝ තනි තනිව හෝ පාසල අසල අවට මාර්ග විහිදී ඇති අපුරු පරීක්ෂා කිරීම සඳහා යොමු කරන්න. මෙහි දී ප්‍රධාන මාර්ග අතුරු මාර්ග ආදි තොරතුරු හැඳුනා ගැනීම වැදගත් වේ.
- මෙවා දළ සටහන් ලෙස ඇද ගැනීමට යොමු කරවන්න.
- මෙහි දී මහා මාර්ග, ජුමිරිය මාර්ග, රෝහල, පාසල, පන්සල උසාවිය ආදි වැදගත් ස්ථාන දැක්වීමට නිවැරදි සංකේත භාවිත කිරීම සුදුසුය. පසුව මෙම තොරතුරු ඇපුරින් නිවැරදි සටහනක් පිළියෙළ කරන්න.
- එය කඩායීයක ඇද පුදර්ගනය කරන්න.
- ✖ සිසුන් තනි තනිව හෝ කණ්ඩායම වශයෙන් තරමක් වාහන ගමන් කරන මාර්ගයකට යොමු කර නිරික්ෂණයට අවස්ථාව සලසන්න. මෙහි දී එම සිසුන්ට හෝ කණ්ඩායමට නිරික්ෂණය කළ යුතු තොරතුරු රස්ක කළ යුතු වැඩි තොටස පැවරිය හැකි ය. එම නිරික්ෂණයේ දී පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි අවධාරණය යොමු කරවීම සුදුසුය.
  - ◆ කිසියම් වෛලාවක දී පාරේ ගමන් කළ එම වාහන මොනවා ද?
  - ◆ එවා සංඛ්‍යාත්මක වශයෙන් කොපමණ ද?
  - ◆ අනාරක්ෂිත ව ගමන් කළ වාහන මොනවා ද?
  - ◆ මේ අතර අනාරක්ෂිත ව ගමන් කළ මහින් සිටියේ ද?
- ආදි විවිධ තොරතුරු යොයා බලන්නට යොමු කරන්න.
- එම තොරතුරු පන්තියට විවිධ අපුරින් වාර්තා කිරීමට අවස්ථා සලසන්න. පහත සඳහන් සටහන එම තොරතුරු ඇපුරින් සම්පූර්ණ කිරීමට ද යොමු කරන්න.

ගමන් කළ වාහන	රෝද සංඛ්‍යාව	ගමන් කළ වාහන සංඛ්‍යාව
බස්		
කාර්		
කන්ටෙනර්		
.....		

- මෙම සටහන ඇපුරින් හැකිනම් ප්‍රස්තාර සටහන් ද ලැංශලේ පුදර්ගනය කරමින් කතා බහ කරන්න.
- වාහනවල රෝද සංඛ්‍යාව පිළිබඳ අවධාරණය යොමු කරමින් එවායේ ආකෘති සකස් කිරීමට දීර්ඝ ගන්වන්න.
- පාසල අවට මාර්ග විහිදීමේ සටහන ඇපුරු කර ගනීමින් එහි ආකාතියක් ගොඩ තෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4

- ✖ පොදු වාහන යනු මොනවා දී ඒ සිසුන්ට පැහැදිලි කරන්න.
- දානාහරණ:-
- බස් රථය, ජුමිරිය, ඇතැම් ප්‍රෘශ්නවල බෝට්ටු, පාලම් පාරු ආදිය පොදු වාහන බවට පත්ව ඇති බව
- සිසුන් පොදු වාහනවල ගමන් කිරීමේ දී ලත් අත්දැකීම් මතකයට නැඹීමට සලසවා එම පිළිබඳ විතු ඇදීමට යොමු කරන්න. කුඩා කණ්ඩායම්වල දී තම විතු අනෙක් අයට විස්තර කිරීමට අවස්ථා සලසන්න.
- සිසුන්ට එම් මහනකට කැඳවාගෙන ගොස් කණ්ඩායම් කර විවිධ පොදු වාහන ලෙස හැසිරීමට යොමු කරන්න. කණ්ඩායම් මාරු කරමින් මෙම ක්‍රියාකාරකමේ යෙදීමට අවස්ථාව සලසන්න.

- ✖ යුතුකම් තොදන්නා මගින් කිහිපයදෙනකු විසින් එම බස් රථයේ ගමන් කරන අන් මගින්ට සිදු කෙරෙන ප්‍රජාත්‍යාන පිළිබඳ ව පෙන්වුම් කෙරෙන රෝගයක සියුන්ට යොදවන්න.
මෙහි දී
බසයට ගොඩිවිම හා බැසීම හා සම්බන්ධ අයහපත් හැසිරීම්
මහලු ඇය රෝගින් ආබාධිතයන් හා ගර්ජනී අයට අයහපත් ලෙස සැලකීම
ප්‍රත්‍යුම් පක්ෂයට ගරු තොකිරීම
ආදි විවිධ අවස්ථාවල දී යුතුකම් තොදන්නා මගින් හැසිරෙන අයහපත් ආකාරය මතු කරවන්න. එම සිද්ධි ඇසුරින් සියුන් සමග සාකච්ඡාවක් කරන්න. යුතුකම් ඉවු කිරීමේ වැදගැනීම සාකච්ඡාව තුළින් මතු කරන්න. යුතුකම් ඉවු කරන මගින් රෝගි බසයක දී එම මගින් හැසිරෙන යහපත් ආකාරය පිළිබඳ ව ද රෝගයක යොදවන්න. ඒ හැසිරීම පිළිබඳ ව ද සියුන් සමග සාකච්ඡා කරමින් යහපත් ආකල්ප සියුන් තුළ ගොඩ තැවන්න.
- ✖ පොදු වාහනයකට ගොඩ වන මගියකු විසින් කළ යුතු දේවල් හා තොකළ යුතු දේවල් මොනවා ද යන්න පිළිබඳ ව කුඩා කණ්ඩායම්වල දී කතා බහ කිරීමට සියුන් යොමු කරන්න. ඒ ඒ කණ්ඩායම විසින් තීරණය කළ පොදු වාහනයක මගියකු කළ යුතු හා තොකළ යුතු දේවල් අනෙක් අයට කිමට අවස්ථා ලබා දෙන්න.
  - පොදු වාහනවලින් අපට සිදුවන සේවය පිළිබඳ ව කතා කරන්න. පොදු වාහන තොමැති වුවහොත් සිදුවන ප්‍රජාත්‍යාන පිළිබඳ ව අනුමාන කිරීමට සියුන්ට අවස්ථාව දෙන්න.
  - පොදු වාහන අප විසින් සුරකිය යුතුය යන පණිවිය සියුන් තුළ ගොඩ තැවන්න. එවා විනාශ කිරීමෙන් අපට හා රට්ට වන පාඩුව අවධාරණය කරන්න. එහෙයින් මෙම සම්පත් සුරකිම අපේ යුතුකම් බව ද අවධාරණය කරන්න.
  - පොදු වාහනවල සම්බන්ධ පුද්ගලයන් අනුකරණයට යොමු කරන්න. විවිධ අතිරිපත් රෝගවල යෙදීමට සියුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
  - පොදු වාහන කාල සටහනකට ගමන් කරන බව ද, පොදුවේ මිනිසුන්ට ගමන් කළ හැකි බව ද, මගින්ට පහසුකම් තීවිම ආදිය ද අවධාරණය කරන්න.
  - පොදු වාහන හා බැඳුණු කට්, ගී තීර්මාණයට හා ගායනයටන් අවස්ථාවන් ඇති කරන්න.
  - පොදු වාහන සුරකිම පිළිබඳ ව පෝස්ටර් තීර්මාණය කිරීමට ද අවස්ථාව ලබා දෙන්න. පොදු වාහනවල පින්තුර සියුන් ලබා ඇදීමට සලස්වා එවා ඩීමයි/ලොකු කඩදායියක අලවා පන්තියේ පුදර්ශනය කරවන්න.
  - විවිධ ගමන් විලාස ඇතුළත් වන ක්‍රිඩාවල සියුන් යොමු කරන්න.
- ✖ පන්තිය කණ්ඩායම් කිහිපයකට බෙදන්න.
  - එක් වරකට එක් ගමන් විලාසය බැහින් යොදා ගෙන සීමා රේඛා අතර පුවමාරු වීමට හැකි ය .
දාඟලරණ :- විවිධ ගමන් විලාස දක්වමින් ඉදිරියටයාම වාහන ගමන් විවිධ ගමන් කිරීම.
වාහන පසුපසට යන්නාක් ගමන් විවිධ ගමන් කිරීම.
ගුවන් යානා පියාසර කරන්නාක් ගමන් විවිධ ගමන් කිරීම.
  - කණ්ඩායමක සීමා රේඛා දෙපස සමාන සියුන් සංඛ්‍යාවක් සිටින අතර එක් පසෙක සිටින සියලු ම සාමාජිකයන් නියමිත ගමන් විලාසය දැක් වූ පසු සම්පූර්ණයෙන් ම අනෙක් පසට ගිය විට එම කණ්ඩායමේ තරගය නිම වේ. ගමන් විලාසය ගුරුවරයාව/සියුවකුට නියම කිරීමට පුළුවන.
  - තෙමාවේ අවසානයේ දී තෙමාව ඇසුරෙන් අදින ලද විනු සාදන ලද ආකෘති හා තීර්මාණය කරන ලද පෝස්ටර ඇතුළත් පුදර්ශනයක් සංවිධානය කරන්න. එම පුදර්ශනය සැලසුම් කිරීමේ දී ද සියු අදහස්වල ඉඩ දෙන්න.

2.9 ගෙවත්ත

ගෙවත්ත අපේ පෝෂණය කෙරෙහි වටිනා සේවක් සැලසිය හැකි ආයයකි. ප්‍රචාලක ආර්ථිකයට විභාල පිටිවහලක් වන ආයයක් ලෙස ද ගෙවත්ත හැදින්විය හැක. වත්මන් කාලයේදී ගෙවත්තක් සඳහා ඉඩකඩ නොමැති විමෝ ගැටලුව මූහුණ දෙන බොහෝ දෙනෙක් සිටින්නේ සිම්ත ඉඩකඩක වාසය කිරීමට සිදුවීම තිසාය.

මෙම තොමාවෙන් ගෙවතු වගාවට දායක වී වින්දනයක් ලැබීමට ද ගෙවත්තක ඉඩකඩ නොමැති විටෙක විකල්ප වගා කිරීමේ කුම භාවිතය සඳහා ද අවධානය යොමු වේ. අනාගතයේ ගෙවතු වගාවට දායක විමෝ යහ ආකල්ප හා භුරුකම් ලැබීමට මෙම තොමාව ප්‍රයෝග්‍රන්වත් වේ. එමෙන් ම අනාගතයේදී ගෙවත්ත ප්‍රයෝග්‍රනයට ගත හැකි ලෙස විකල්ප වගා කිරීමේ කුමයක් උපයෝගී කර ගෙන ප්‍රයෝග්‍රනවත් යමක් වටා වින්දනයක් ලැබීමට භුරුවක් ද මෙම තොමාවෙන් අපේක්ෂිත ය.

තිපුණුණාය

- ★ ගෙවතු වගාවට දායක වීම කුළුන් වින්දනයක් ලබයි.
- ★ බෝග වගා කිරීමේ විකල්ප කුම භාවිත කරයි.
- ★ විවිධ තීර්මාණ මගින් ගෙවත්තක සුන්දරත්වය මතු කර දක්වයි.
- ★ ගෙවතු වගාවේ වැදගත්කම අයය කරයි.
- ★ ගෙවත්තක සුන්දරත්වය මතු වන කළී, ගී, දෙබස් හා රෘගනවල තිරත වෙයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1

- ✖ පාසලට ආසන්න ව සාර්ථක ව පවත්වාගෙන යන ගෙවත්තක් හෝ ගොවීපළක් හෝ නිරීක්ෂණයට සියුන් කැවුව යන්න.
- පලමුව කන්ඩායම්වලට බෙදී ගෙවත්ත තැරුණීමට සලස්වන්න. ගෙවත්තෙන් විවිධ ස්ථාන හෝ වගාවන් හෝ පිළිබඳ ව තොරතුරු දැන ගැනීම සඳහා ගෙවතු හිමියා/කෘෂිකර්ම ගුරුවරයු/කෘෂි උපදේශකවරයකු සමඟ කතා බහ කිරීමට සියුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- පාත්ති සකස් කරන ආකාරය බිජ පැළකරන ආකාරය, ජල සම්පාදනය, බෝග ආරක්ෂා කිරීම, පොහොර දැමීම ප්‍රශ්නවාද නායක භාවිතය ආදිය පිළිබඳ තොරතුරු සියුන්ට දැන ගැනීමට සිලස්වන්න.
- එම තොරතුරු වාර්තා කර ගැනීමට සියුන් යොමු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

- පහත දැක්වන පැවරුම් ඇසුරින් සරල පරීක්ෂණ සැලසුම් කර ඒවායේ යොදීමට සියුන්ට අවස්ථා සිලස්වන්න.

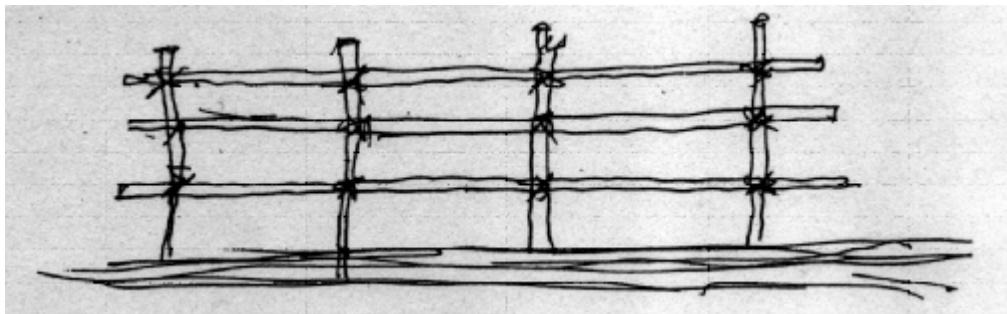
අත්හදා බැලීම් සඳහා පැවරුම් :

- ඉක්මනින් ම පැළයක් ඇති කරන බිජය කුමක් ද?
- ගෙවත්තක වැඩෙන වල් පැළැටි වර්ග මොනවා ද?
- වල් පැළැටි පැළවීම වැළැක්වීමට කළ හැකි දේ මොනවා ද?
- පැළැටිවලට ජලය යොදා හැකි විවිධ කුම මොනවා ද?
- ලැබෙන හිරු එළිය ප්‍රමාණය අඩු හෝ වැඩිවීම සහ පැළැටිය වැඩිම අතර සම්බන්ධය කුමක් ද?
- පැළැටිවල කොළ (පනු)වලට සිදු වන හානි මොනවා ද?
- ඉක්මනින් ජලය උරා ගත්තේ වත්තේ කුමන ස්ථානයෙන් ලබා ගත් පස්වල ද?

- පොවිවියක වවන ලද පැලැටියක මුළු විසිරෙන ආකාරය සහ පොලොවේ වවන ලද එම වර්ගයේ ම පැලැටියක මුළු විසිරී ඇති ආකාරය සමාන ද?
  - වැට ඉත්තකට සිවුවීමට සුදුසු දඩු මොනවා ද?
  - ඉකම්තින් කොළ දිරාපත් වන්නේ කවර පරිසර තත්ත්වයක දී ද?
- පාසල් වත්ත තීක්ෂණය කර වගා කිරීම සඳහා කුඩා පාන්තියක් සකස් කිරීමට සුදුසු ස්ථානයක් යොයා ගැනීමට සියුන්ට උපදෙස් දෙන්න.
  - පාසල් වත්තේ හොඳින් හිරු එළිය ලැබෙන විශාල ගස් කොළන් තොමැති, ගල් හා අප ද්‍රව්‍ය රහිත බිම් කොටසක් මේ සඳහා සුදුසු ය. මතාව ජලය බැස යන තැනිතලා බිම් කොටසක් තොරා ගැනීම කාර්යය සාර්ථක වීමට පහසුවකි.
  - තොරා ගත් ස්ථානයේ කුඩා පාන්තියක් සකස් කිරීමට යොමු කරන්න.
  - පාන්තිය සකස් කිරීමේ දී බිම සෙනටිමේටර 15 ක් පමණ ගැඹුරට කොටා පස් බුරුල් කර ගල්, මුළු ආදිය ඇත්තම් ඉවත් කරන්න.
  - වගා කරන දැ ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා පාන්තිය වටා දඩු වැටක් සකස් කිරීමට සියුන් යොමු කරන්න. (පාසල් වත්තේ ප්‍රමාණවත් ඉඩකඩ තොමැති නම් විකල්ප ක්‍රම යොදා ගන්න.)

දඩු වැටක් සැකසීය හැකි ආකාර දෙකක් පහත දැක්වේ.

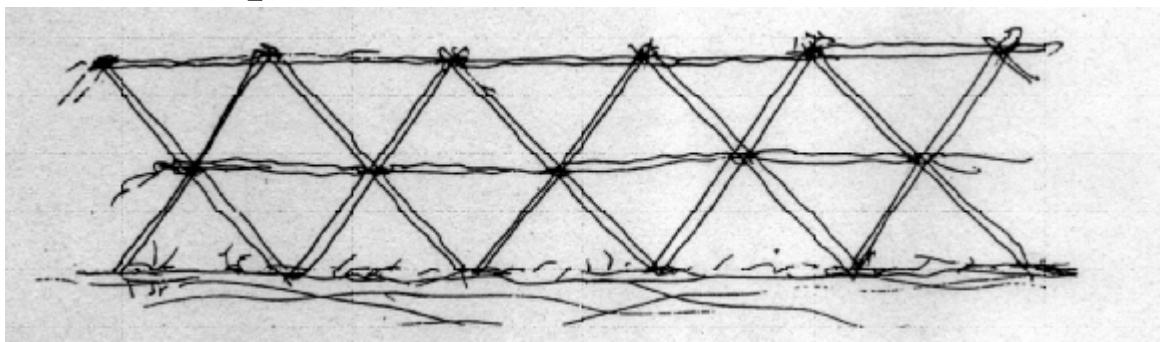
(i) සාමාන්‍ය පැල ඉති වැට

(ii) විකර්ණාකාරව පැල ඉති වැට

මේ සඳහා පැල ඉති යොදු වැට සෙනටිමේටර 30ක් පමණ දුරින් සකස් කිරීමට උපදෙස් දෙන්න.

එකක් හැර එකක් තොරා මුදුන් ගැට ගෙය උඩ හා යට ආධාරක පමි ගැට ගසන්න. සතුන්ට රිංගීමට අපහසු වන සේ හරස් ලී ද යොදන්න.

සාදාගත් පාන්තිවල පසට දිරාපත් ගොම පොහොර, දිරාපත් කොළ පොහොර, කොමපොස්ට් ආදිය මිශ්‍ර කිරීමට සලස්වන්න.

- මෙම පාන්තියෙහි එක් බෝග වර්ගයක් හෝ පාන්තිය වෙන් කර බෝග වර්ග කිහිපයක් හෝ සිවුවන්න.

සමහර පැල වර්ග තවාන්වලින් ලබා ගැනීමට සිදු වනු ඇත. උදාහරණ : මිරිස්, මාඟ මිරිස්, වම්බවු, තක්කාලී, ගෝවා, බිටිරුව්

සමහර බෝගවල බිජ කෙළින් ම පාත්තිවල සිටුවිය හැකි ය. උදාහරණ : බෝලි, මැං, වැටකොල්, රාඛු, අබ, කැරවී, බඩ ඉරේලු, වට්ටක්කා, බණ්ඩක්කා, තිවිති

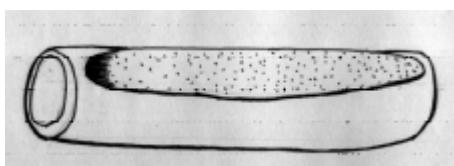
සමහර බෝගවල සිටුවන්නේ දඩු කැබලි හෙවත් අතු කැබලි ය. උදාහරණ : මස්සේක්කාක්කා, බතල, මුගුණුවන්න, කංකු

තවත් සමහර බෝගවල අල කැබලි සිටුවනු ලබයි. උදාහරණ : රාජ අල, අර්තාපල්

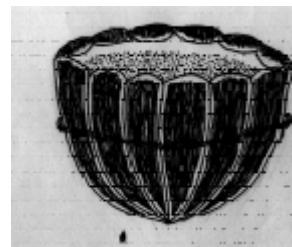
- සිසුන් කණ්ඩායම් වශයෙන් එකතු වී දිනපතා ම පාත්තිය පිළිබඳ ව අවබාතය යොමු කළ යුතු බවට උපදෙස් දෙන්න. මෙහි දී පැළයක පත්‍ර, රිකිලි, මල්, ගෙඩි/කරල් හට ගන්නා අවස්ථා, බෝග කරා එන සතුන් ඔවුන්ගෙන් සිදුවන හානි යනාදිය නිරික්ෂණය කිරීමට සලස්වන්න.
- ඉහත සෑම පියවරක් ම වාර්තා කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- පැල මතු වී වැඩෙන ආකාරය දිනපතා නිශ්චිත වෙලාවක දී නිරික්ෂණය කර වාර්තා කිරීමටත් එක කණ්ඩායමකට එක වාර්තා පොතක් බැහිත් පවත්වාගෙන යාමටත් සලස්වන්න.
- මෙම වාර්තා පන්තියේ යම් තැනක පුදර්ගතය කර තැබිය හැකි නම් වඩා සුදුසු ය.
- පැල සිටුවීමෙන් පසුව පැල මතු වී එන තොක් ජලය යෙදීම වැනි වැඩවල යෙදීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3

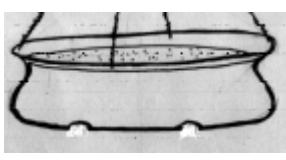
- ✖ ඉඩකඩ ඇති වතුවල මෙන් ම ඉඩකඩ සීමා වූ ස්ථානවල ද බෝග වගා කිරීමේ විකල්ප කුම පිළිබඳ ව සිසුන් සමහ සාකච්ඡා කරන්න. මේ පිළිබඳ අත්දැකීම් සිසුනට ලබා දීම ද වැදගත් ය. හොඳින් හිරි එලිය ලැබෙන ස්ථානවල පහත දැක්වෙන කුම හාවිත කරමින් බෝග කිහිපයක් වගා කරන්න.
- සිසුන් කණ්ඩායම් කර වැඩ පැවරීම, වගා පිළිබඳ වාර්තා තැබීම ආදිය පෙර පරිදි වේ.

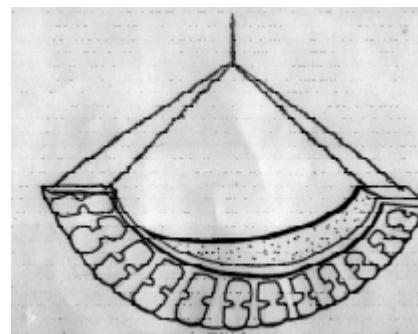
වැහිපිහිලි කැබල්ලක

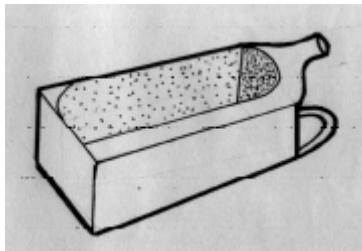
පොල්ලෙලි එකට තනාගත් බෙළුනක

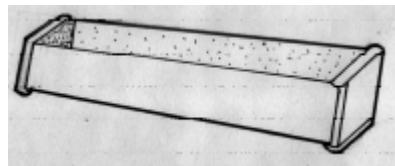
ඉවත ලත කිරී ඇතිවල

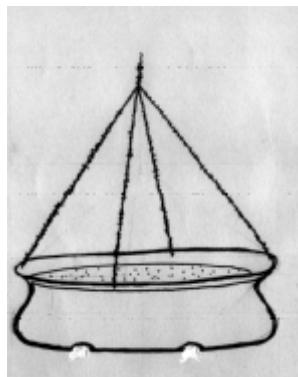
පරණ වයර් විදිමක් හැඩයකට කපා තනා ගත් බෙළුනවල

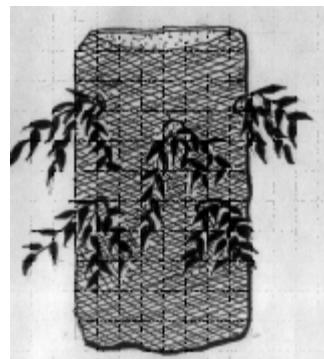
විනවල

ලී පෙට්ටිවල

පරණ හැලි වලං ආදියේ

දැල් බදුනවල

මෙම විකල්ප ක්‍රම භාවිතයේ ඇති විශේෂ වාසි පිළිබඳ ව සිඹුන් සමඟ යාකච්ඡා කරන්න.

රඳාහරණ :

- ◆ ඉඩකඩ නොමැති තැනවලට සුදුසු ක්‍රමයක් බව
- ◆ අව්‍යාපි ආදියෙන් හා සුතුන්ගෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීමේ පහසුව
- ◆ සාන්තු සිජ්‍යායම් කිරීමේ පහසුව
- ◆ අවශ්‍ය විට එහා මෙහා ගෙනයාමේ හැකියාව
- ◆ අලංකාර බව

ක්‍රියාකාරකම 4

- ☒ වෙළඳ පොලන් මිලට ගන්නා දෙයකට වඩා තමන් ව්‍යා ගත් බෝගයක අයවැන්න වැදගත් වනනේ ඇය දැ යි යන මාත්‍රකාව යටතේ කට්‍ර පන්තියක් නිර්මාණය කිරීමට සිඹුන් යොමු කරන්න. මෙහි දී පාසුල් ගොවි බිමේ දී තමන් ලත් අත්දැකීම් ඉස්මතු වන සේ තම නිර්මාණ සකස් කිරීමට සළයුවන්න.

ගෙවත්තෙන් සපයා ගත හැකි විවිධ ද්‍රව්‍ය භාවිත කරමින් විවිධ නිර්මාණ කිරීමට සිඹුන් යොමු කරන්න.

රඳාහරණ :

- ◆ බිත්ති සැරසිල්ලක් සඳහා උවිත නිර්මාණයක්
- ◆ ගුරු මෙසය මත තැබීමට මල් සැකසුමක්
- ◆ සුඛ පැනුම් පතක්

යොදා ගත හැකි ද්‍රව්‍ය : පූජ්‍ය, ගස්වල දිරා යන පොතු, වියලි මල්, කොල, ගස්වල පටිවා, ඇට වර්ග පිළුරු, තුන්තිරි වැනි කුඩා පැලුළුවි වර්ග

- ගෙවත්ත පිළිබඳ සිය අත්දැකීම් විනුයට තැගීමට සිඹුන් යොමු කරන්න. සිය විනුය පිළිබඳ ව කණ්ඩායමේ අනෙක් සිඹුන් සමඟ කතා කිරීමට අවස්ථා සළයන්න.

2.10 වැඩ පහසු කිරීමේ මාර්ගය

යහපත් ජීවිතයක් ගත කිරීම සඳහා මිනිසාට එදිනෙදා ජීවිතයේ බොහෝ කටයුතු ඉවු කර ගැනීමට සිදු වී තිබේ. එම කටයුතු කළට වෛලාවට තිවැරදි ව කාර්යක්ෂම ව සිදු කර ගැනීම ජීවිතයට පහසුවකි. තවද දීය ජීවත් වීම සුන්දර කිරීමට ද ඉවහල් වේ.

කුඩා කළ සිට ම වැඩ පහසු කර ගැනීම සඳහා හාවිත කරන සරල උපකරණ පිළිබඳ ව භුරුවක් ලබා දීම, තම ආරක්ෂාව පිළිබඳ ව සැලකිලිමත් වෙමින් උපකරණ හැසිරවීම, කණ්ඩායමක් සමඟ සහයෝගයෙන් වැඩ කිරීම වැනි දැනු මෙම තොමාව තුළින් අත් විදිමට අවස්ථා සලසා ඇත. ඒ සඳහා සිදුන් හැකි තරම් අදාළ ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රායෝගික ව යොදවමින් අත්දැකීම ලබා දීමට මෙම තොමාව තුළින් අපේක්ෂා කර ඇත.

නීපුණතා

- ★ වැඩක් සාමූහික ව කිරීම තුළින් එහි වැඩ සාර්ථකත්වයක් අත් විදියි.
- ★ සරල යන්ත්‍ර හාවිතයෙන් වැඩ පහසු කර ගත හැකි ආකාර නිර්මාණය කරයි.
- ★ වුම්ඩක හාවිතයෙන් වැඩ පහසු කර ගත්තා ආකාර අත්හදා බලයි.
- ★ වැඩ පහසු කර ගැනීමට යොදා ගත හැකි සරල උපකරණ ඇසුරින් විවිධ නිර්මාණ කරයි.
- ★ කණ්ඩායම ක්‍රිඩාවලට දායක වෙමින් වින්දනයක් බලයි.
- ★ කණ්ඩායම වැඩ හා සාමූහික වැඩ කිරීමේ දී එකමුතුව කිරීමේ වැදගත්කම මතුවන කවි, ගී, ගායනා හා රුගනවල තිරත වෙයි.
- ★ විවිධ වෘත්තීන්වල තිරතවීමේ දී වෙහෙස තිවා ගැනීම සඳහා ගායනා කළ ජන ශී සාමූහික ව ගායනා කරයි.
- ★ සාමූහික ව එක් ව ක්‍රියා කළ හැකි නිර්මාණනමක ක්‍රිඩාවල නියුතෙමින් වින්දනයක් බලයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1

- ☒ සිදුන් සැමට ම ගැළපෙන පන්ති කාමරයේ හෝ පාසලේ හෝ කළ හැකි කාර්යයක්/ක්‍රියාකාරකමක්/ ක්‍රිඩාක් තොරා ගත්තා.
- තොරා ගත් දෙය සිදුන්ට තති තතිව කළ හැකි වීම ද එසේ ම කණ්ඩායමක් වශයෙන් එකතු වී කළ හැකි එකක් වීම ද වැදගත් ය.
- පළමු වටයේ දී තොරා ගත් කාර්යය/ක්‍රියාකාරකම/ක්‍රිඩාව තති තති ව කිරීමට එක එක් සිදුවකුට පවත්තා. කාර්යය මිනින්තු 15කින් පමණ කළ හැකි දෙයක් වීම ද වැදගත් ය.
- දෙවන වටයේ දී එම කාර්යය තැවත කිරීම සඳහා පන්තියේ සිදුන් කණ්ඩායම කර ගත්තා. එක් කණ්ඩායමකට පසු දෙනකු පමණ ප්‍රමාණවත් වේ. කළින් තති තති ව කළ වැඩය දැන් කණ්ඩායමක් වශයෙන් කිරීමට අවස්ථාව සලසන්න.

දදාහරණය:-

- (i) කඩ්දාසී පරිවලින් දම්වැලක් සඳහා
  - කඩ්දාසී සැපයීම
  - කඩ්දාසී කැඳීම
  - එච්චා දම්වැලක් සේ සම්බන්ධ කිරීම
- අවස්ථා (i) තති තති ව කිරීම
  - (ii) කණ්ඩායමක් වශයෙන් කිරීම

උදාහරණ : (ii) ජින්තුරයක් කැබලිවලට කපා කැබලි ගොඩ දුන් වේ ජින්තුරය යළි ගොඩ තැහීම
අවස්ථා (i) තති තති ව කිරීම
(ii) කණ්ඩායමක් වගයෙන්

- මෙයේ දෙදාකාරයට ම වැඩෙහි තිරත වූ පසු තති තති ව කිරීම සහා කණ්ඩායම වී වැඩ කිරීම පිළිබඳ අදහස් සියුන්ගෙන් විමසන්න. මෙහි දී කණ්ඩායම වී වැඩ කිරීමෙන් සිදු වූ වාසිදායක බව පිළිබඳ කරුණු ඉස්මතු කරන්න. වැඩ පහසුවට වඩා එලදායී වන්නේ කණ්ඩායමක් වගයෙන් එකමුතු ව වැඩ කිරීම බව අවබෝධ වීමට සලස්වන්න.
  - එදිනේදා ඒවිතයේ දී එවැනි එකමුතු ව වැඩ කරන ආකාර පිළිබඳ ව අන්දැකීම් සියුන්ට පැවතීමට ඉඩ දෙන්න. මෙහි දී වැඩ පහසුව සඳහා කණ්ඩායම වී වැඩ කිරීමේ වැදගත්කම සාකච්ඡා කරන්න.
  - සැලසුම් ගත කාර්ය කිරීමේ දී වැඩ පහසු කිරීම සඳහා එෂ එෂ පුද්ගලයන්ගේ දක්ෂතා කුසලතා හඳුනා ගෙන වැඩ කොටස බෙදා ගැනීම හා පවරා ගැනීම උචිත බව ද එයින් වඩා එලදායී සේවයක් සිදු වන බව ද පහදා දෙන්න.
  - සන්ත්ව ලේකයේ එකමුතු ව වැඩ කරන ආකාර පිළිබඳ ව නිර්ක්ෂණය කිරීමට යොමු කරන්න.
- උදාහරණ :-** කුහුමුවන් බරක් ඔස්වා ගෙන යාම
- සන්ත්ව ලේකයේ එකමුතුකමින් කරන වැඩ ගැන ලියැවී ඇති කවි ශී අදාළ වලන මගින් නිරුපණය කිරීමට අවස්ථාව සලස්වන්න.
- උදාහරණ :-** ගමන බිමන හරි කඩිසර - ඔස්වාගෙන යයි බැඳී බර
අවිහිංසක කරුණා බර - කළ කුම්ඩියෝ
(පදමාලාව - ප්‍රෝමකිර්ති ද අල්විස්)

ක්‍රියාකාරකම 2

- ✖ වැඩ පහසු කර ගැනීමට එදිනේදා හාවිත කරන විවිධ උපකරණ පිළිබඳ ව කතා බහ කරන්න.
- පසුහිය වසරේදීන් වැඩ පහසු කිරීමේ මං නොමාව යටතේ කතුරු, අඩුමිටිය, අවුව වැනි උපකරණවලින් කෙරෙන කාර්යයන් පිළිබඳ ව සොයා බැලු බව ද මේ අවස්ථාවේ සිහිපත් කරන්න.
- එවැනි තවත් උපකරණ කිහිපයක් පිළිබඳ ව සොයා බැලීමට සියුන්ට යෝජනා කරන්න.
- බෝතල මූඩි විවෘත කරන උපකරණය : මූඩි අරිනය (Opener)
මෙම උපකරණය අද විවිධ ස්වරුපයෙන් දක්නට ඇත. සියුන් ලබා තිබෙස්වලින් මෙවැනි උපකරණ කිහිපයක් පත්තියට ගෙන්වා ගත්ත. එවායේ ස්වරුප නිර්ණ්‍ය නිම බෝතල මූඩි කිහිපයක් ද කණ්ඩායමකට එක් බෝතලය බැගින් හිස් පැණිවීම බෝතල කිහිපයක් ද සපයා ගත්ත. හිස් බෝතලයට මූඩියක් තද කොට හොඳින් සවි කර ගත්ත. හොඳින් තද වූ මූඩිය උපකරණය හාවිත කොට පහසුවෙන් ගැලීමට කණ්ඩායම සියුවකුට පවරන්න. තැවත මූඩියක් බැගින් සවි කොට අතික් සියුන්ට ද තිවරුදී ව උපකරණ යොදා ගනීමින් මූඩිය ඉවත් කිරීමට අවස්ථාව සලස්වන්න. මේ අයුරින් තිවරුදී ව උපකරණ හසුරුවමින් බෝතලයෙන් මූඩිය ඉවත් කිරීමේ තුරුකම් සියුන්ට ලබා දෙන්න. අනතුරු ව කාර්ය කිරීමට උපකරණය පහසු වූ ආකාරය පිළිබඳ ව කතා බහ කරන්න.

විළ්බැරෝවකින් බරක් ගෙන යාම

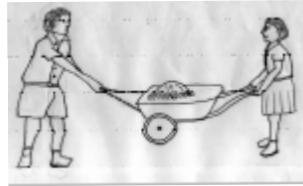
විළ්බැරෝවකින් කිසියම් බරක් උපුලා ගෙන යාමට සියුන්ට අවස්ථාවක් පළමුව සලසා දෙන්න.
තනියෙන් උපුලා ගෙන යා තොහැකි බරක් විළ්බැරෝවෙන් පහසුවෙන් ගෙන යා හැකි බව කතා බහ කුළුන් ඉස්මතු කරගත්ත.

විළ්බැරෝවක් නිර්ක්ෂණය කිරීමට අවස්ථාවක් සලස්වන්න. එය සැකසී ඇති අයුරු බර උපුලාගෙන යාමට පහසු වන ආකාරය කතා බහ කරන්න.

බරක් පහසුවෙන් ගෙන යාමට එම බර විළ්බැරෝව තැන්පත් කළ යුතු ආකාරයක් ඇති දැයි සොයා බැලීමට යොමු කරන්න.

ව�ඩි බරක් පහසුවෙන් උසුලා ගෙන යාම තව දුරටත් පහසු කර ගැනීමේ උපාය මාර්ග සොයා බැලීමට යොමු කරන්න.

දාහරණ :- ඉදිරියෙන් ලනුවකින් ඇද ගෙන යාම

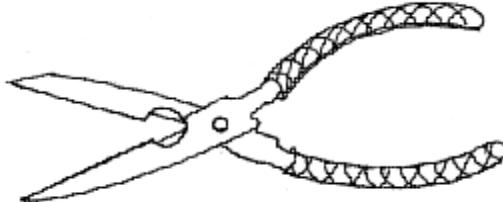

- විල්බැරෝ යන ආකාරය ක්විඩාවක් ලෙස සිසුන් යුගල බැහින් කර එක් අයකු විල්බැරෝවක් ලෙස ද අනෙකා විල්බැරෝව තල්ල කරන්නා ලෙස යේදීමට සලස්වන්න. විල්බැරෝ ක්විඩාව තරගයක් ලෙස සංවිධානය කිරීමෙන් ව�ඩි වින්දනයක් ලැබීමට සිසුන්ට ඉඩදිය හැකි ය. මේ සඳහා සිසුන්ට යුදුයා ඇශ්‍රුමක් ඇදීමට උපදෙස් දෙන්න.

ගිරය (Nut Cracker)

සිසුන්ගේ නිවෙස්වල ඇති ගිර කිහිපයක් පන්ති කාමරයට රැගෙන එමට කටයුතු කරන්න. සිසුන් කණ්ඩාම කර ගිරයෙන් කිසියම දෙයක් ගෙන කැබැලි කර ගැනීමට ගිරය හාවිත කරන ආකාරය පිළිබඳ ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට සලස්වන්න. කැබැලි කිරීමට ගිරය හාවිත කිරීම වඩාත් පහසු බව හඳුනා ගැනීමට සලස්වන්න. ගිරය නිර්ක්ෂණය කරමින් කැපීමේදී ව�ඩි පහසු වන ආකාරයන් පිළිබඳ තොරතුරු සොයා බැලීමටත් එවැනි කාර්යයවල යේදීමටත් එ පිළිබඳ ව අදහස් ඉදිරිපත් කිරීමටත් යොමු කර.

බැහි අඩුව (Pincer)

ඉහත දැක්වන ආකාරයට බැහි අඩුවක් හෝ වැඩි පහසු කර ගැනීමට යොදා ගන්නා වෙනත් උපකරණ හෝ පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට සිසුන්ට අවස්ථා සලස්වන්න.

- ඉහත යොදා ගත් විවිධ උපකරණවලින් ව�ඩි පහසු වීම පිළිබඳ අත්දැකීම් මතු කර එවැනි උපකරණ හාවිත කරමින් සිදු කරන වට්තාරෝගික රාගන සඳහා සිසුන් උනන්දු කරවන්න. ගායනා ද ගැලපෙන අයුරින් එකතු කර ගැනීමට ඉඩ සලසන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3

- ✖ පාසල් වන්නේ වූ ගලක්, කොටයක් වැනි දෙයක් වෙනත් ස්ථානයකට ගෙන යාම සඳහා වලනය කිරීමට (෋පකරණ කිසිවක් නොමැතිව) අවස්ථාව සලසන්න.
- අනතුරු ව දණධික්/ගල් ඉන්නක් වැනි දෙයක් ආබාරයෙන් එම ගල හෝ කොටය හෝ සඳහා වලනය කිරීමට උනසාහ කරවන්න.
- මෙම කුම දෙකෙන් කාර්ය පහසු වූයේ කුමන කුමයෙන් ද යන්න අදහස් සාකච්ඡා කරන්න.
- ගල/කොටය පෙරලීමේදී දණධික්/ගල් ඉන්න තබා ගත් ආකාරය නිර්ක්ෂණය කරවන්න.
- එළැනුව වැඩි පහසු කර ගන්නා වෙනත් අවස්ථා පිළිබඳ ව ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් සිසුන් ගෙන් වීමසන්න. මෙහි දී ලිවර කුම පිළිබඳ මූලධර්ම ඉගැන්වීම අපේක්ෂා තොකෙරේ.
- බර ලී කොටන් වැනි දි එක් තැනකට සිට තවත් තැනකට ගෙන යාමට රුම් වට ඇති වෙනත් කුඩා කොට යොදා ගන්නා ප්‍රායෝගික අවස්ථාවක අත්දැකීමක් ලබා දෙන්න. එදිනෙදා ජීවිතයේ එවැනි අත්දැකීම් අවස්ථා සිසුන්ට ඉදිරිපත් කිරීමට සලස්වන්න.

- ආදි කාලයේ මෙවැනි කුම බහුල වශයෙන් යොදා ගත් බවත් පසු කාලයේ ඒ ඇසුරෙන් රෝද නිර්මාණය වී එචා යොදා ගෙන වැඩ පහසු කර ගත් ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු පැහැදිලි කර දෙන්න.
- වැඩ පහසු කිරීම සඳහා යන්ත්‍ර සුත්‍වල දැනීරෝද යොදා ගැනීම පිළිබඳ ව ද සොයා බැලීමට යොමු කරන්න. දැනීරෝද සහිත උපකරණ මේ සඳහා යොදා ගත්ත.

උදාහරණ :- බයිසිකලය

ඔරලෝසුව

- රෝද ආශ්‍රිත සරල නිර්මාණ සඳහා සිසුන් උනන්දු කරවන්න. වෙනත් සෙල්ලම් ආකෘති මෙන් ම ප්‍රායෝගික වැඩකට උවිත වන අයුරින් කරන සරල නිර්මාණ සඳහා ද සිසුන් උනන්දු කරවන්න.

උදාහරණ :- රේසර් රෝද යොදා බර උසුලා ගෙන යා හැකි ලැබූ කරන්තයක් සැදීම

වට ලී කඩකින් රෝද කපා එචා සව් කොට සෙල්ලම් රෝද කරන්තයක් සැදීම

ක්‍රියාකාරකම 4

- ☒ පන්තියේ සිසුන් කණ්ඩායම් කරන්න. එක් එක් කණ්ඩායමකට එක් කාන්දම් දණධක් හා ලෝහ දව්‍ය හා වෙනත් ද්‍රව්‍ය සපයා දෙන්න. කාන්දම් කැබැලේලට ඇද ගන්නා දේවල් පිළිබඳ තොරතුරු සොයා බැලීමට යොමු කරන්න. එචාවාර්තා කිරීමට සලස්වන්න.
- කඩදාසියක් මත අල්පෙනෙන්ති/විනවැකිස් ඇතුන විසිරුවන්න. කාන්දම් දණධක් ඒ මත තබන්න. එය ඒ මේ අත එහා මෙහා කරවන්න. කාන්දම් දණධ ඔසවා අල්පෙනෙන්ති වැඩියෙන් ඇලවී ඇත්තේ කාන්දමේ කවර කොටසේ දැයි පෙන්වීමට රුප සටහනක් ඇදීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

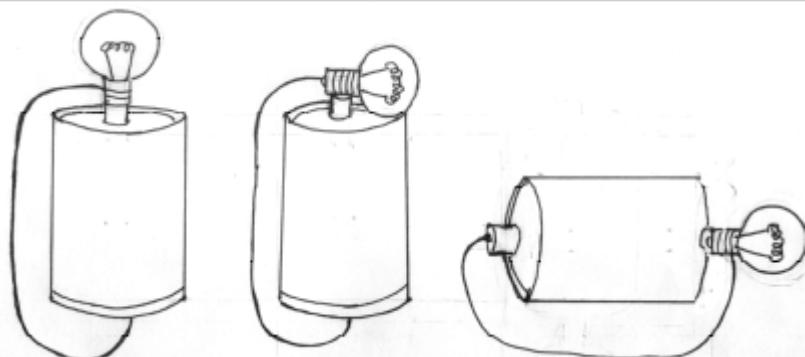
- එක් එක් කණ්ඩායමකට කාන්දම් දණධක් සපයා දෙන්න. දණධේ මැදින් නුලක් ගැට ගසා නිදහසේ එල්ලා රදවා එය නිශ්චල වූ විට පිහිටන ආකාරය තිරික්ෂණය කරවන්න. තැවත සොලවා අත හරින්න. එය පිහිටන ආකාරය තිරික්ෂණය කිරීමට සලස්වන්න. ඒ අනුව දිඟාව හැඳුනා ගැනීමට කාන්දම් දණධකින් හැකි දැයි සිසුන්ගෙන් විමසීන් කරුණු සාකච්ඡා කරන්න.
- කාන්දම් දණධක් මැදින් නුලක් ගැට ගසා කාන්දම් දණධ පොලොවට සමාන්තර ව නිදහසේ තිබෙන සේ එල්ලා ගත්ත.
- තවත් කාන්දම් දණධක කෙළවර එල්ලු කාන්දම් දණධේ එක් කෙළවරකට ලං කරන්න. සිදු වන දේ තිරික්ෂණය කිරීමට සලස්වන්න.
- එල්ලු කාන්දමේ අතින් කෙළවරට දෙවෙනි කාන්දම් දණධේ පළමු කෙළවර ලං කරන්න. සිදු වන දේ තිරික්ෂණයට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- කෙළවර මාරු කරමින් මෙය කිහිප වතාවක් කරන්න.
- එදිනෙදා ජ්‍යෙෂ්ඨ කාන්දම් හාවිත වන අවස්ථා සොයා බැලීමට සිසුන් යොමු කරන්න. තිවසේ අප පරිහරණය කරන ඇතුම් හාණ්ඩ හා උපකරණවල කාන්දම් යොදා ඇති අවස්ථා හා එචායින් සිදුවන කාර්යයන් වාර්තා කිරීමට සලස්වන්න.

- ඉහත හැඳුනා ගත් ලක්ෂණ භාවිත කරමින් කාන්දම් ඇසුරෙන් සෙල්ලම් භාණ්ඩ හා සරල ඇටවුම් නිර්මාණය කිරීමට සියුන් උනත්තු කරවන්න.
- ලදාහරණ :- කාන්දම් බෝට්ටුව
කාන්දම් තයා

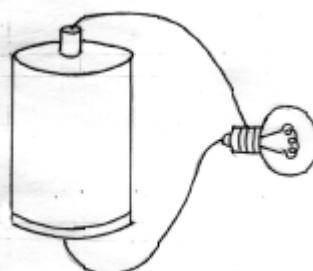
ක්‍රියාකාරකම 5

- ☒ එදිනේදා කාර්යයන් සඳහා විදුලිය භාවිතයට ගත්තා අවස්ථා පිළිබඳ ව සියුන්ගේ අන්දකීම් ප්‍රකාශ කිරීමට ඉඩ සළයන්න.
- විදුලිය නිසා වැඩ පහසුවීම පිළිබඳ ව කතා බහ කරන්න.
- විදුලිය ලබා ගත්තා කුම පිළිබඳ ව සියුන්ගෙන් විමසන්න. කෝෂ මගින්, ජේනරේටර් මගින් විදුලිය ලබා ගත්තා බව අන්දකීම් තුළින් ඉස්මෙනු කරන්න.
- මේ පිළිබඳ ව සංස්කීම් ලබා ගැනීමට පහසුකම් තිබේ නම් ආරක්ෂා සහිත ව එම පිළිබඳ ව සෞයා බැලීමට මැදහන් වෙන්න.
- විශේෂයේ විදුලි රහුන් මගින් සපයන විදුලිය පරිහරණය කිරීමේදී ආරක්ෂාව පිළිබඳ ව දැනුවත් කිරීමට අසා ඇති අනතුරු ඇසුරෙන් සියුන් දැනුවත් කරන්න. මේ සඳහා විදුලිය සම්බන්ධ දන්නා බාහිර පුද්ගලයෙක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාවක් කිරීමට ඉඩ සැලසිය හැකි ය.
- අනතුරු ව විදුලි පත්දම් සඳහා භාවිත කරන වියලි කෝෂයක්, වයර් කැබැල්ලක්, කුඩා බල්බයක් එක් එක් කණ්ඩායමකට සපයා තනි කම්බියක් භාවිතයෙන් බල්බය දැල්වීමට යොමු කරන්න.
මෙහි දී වියලි කෝෂයේ පෘෂ්ඨය මත බල්බය තබමින් බල්බය දැල්වීම ඇයි සෞයා බැලීමට යොමු කරන්න.

ලදාහරණ:-

- මෙම ක්‍රියාකාරකම ඇසුරෙන් + ධන හා - සානු අනුවලීන් සම්බන්ධ කිරීමෙන් විදුලිය ලබා ගත හැකි බව හැඳුනා ගැනීමට ඉඩ තරින්න.
- එසේ ම කම්බි දෙකක් භාවිතයෙන් තනි බල්බයක් දැල්වීම අන්දදා බැලීමට කණ්ඩායම යොමු කරන්න.

- වෙළෙද පොලේ ඇති සරල විදුලි මෝටරයක් සපයා ගෙන වියලි කෝෂ ඇසුරෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවස්ථාවක් සැලසුම් කරන්න. එය ඇසුරෙන් නිර්මාණකමක ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සියුන් යොමු කරන්න. රසේ මාලා සහ සැරසිලි ආදිය සඳහා විදුලි මෝටරය යොදා ගෙන තිර්මාණයක් කිරීමට යොමු කරන්න.

- කණ්ඩායම විසින් කළ සැරසිලි තිර්මාණ නිම කිරීමෙන් අනතුරු ව වින්දනය සඳහා ඒ මුල් කොට ගායන වැනි යොන්දර්යාත්මක ක්‍රියාකාරකම්වල ද යොදවන්න.

ක්‍රියාකාරකම 6

- ✖ අනිතයේ දී මිනිසුන් වෙහෙස වී වැඩ කරන ලද අවස්ථා හඳුනා ගැනීමට සිසුන් සමඟ සාකච්ඡාවක් කරන්න. එහි දී පහත සඳහන් අවස්ථා කෙරෙහි අවබානය යොමු කරන්න.

- රඳාහරණ :-
1. ගායම් කැඳීම
  2. පතල් වැඩ කිරීම
  3. පැල් රකිම
  4. පාරු පැදීම
  5. ගැල් පැදීම (කරන්න කවි කිම්)

- මෙවැනි අවස්ථාවල දී ගායනය කරන ලද කවි රස් කරවන්න.
- ඉන් කිහිපයක් තාලානුකූල ව හා රිද්මයානුකූල ව ගායනය කිරීමට යොමු කරන්න.

- රඳාහරණ :- ගායම් කවි

ඉරු දෙවියන් ගේ ඉර ගල	ගාවා	රන් දැකැති ගෙන නිනි	සැරසෙනවා
සද දෙවියන් ගේ සද ගල	ගාවා	රත්න් පටි ඉන වට	දිලිසෙනවා
ගන් දෙවියන් ගේ කෝවිල	ගාවා	රිවිදුටු පිණි බිඹු ලෙස	පහවෙනවා
අහින් කියමු කවි ගොවිපල	ගාවා	දුම්බර කෙනෙ අඩි ගායම්	කපනවා

පතල් කවි

ඉන්නේ දුම්බරයි මග කළු ගලක් යට
කන්නේ කරවලයි රට හාලේ බන ට
බාන්නේ බොරදියයි පුරුවෙ කළ පවත
යන්නේ කවදා ද මවිහියා දකින්නට

පැල් කවි

ලයේසන හිමවතේ මා වී පැසෙන්නේ
දුක් දෙන අලි ඇතුන් පන්නා භරින්නේ
රක්මෙන දෙවියන් වෙළ බන් බුදින්නේ
දුප්පත් කම නිසයි මා පැල් රකින්නේ

පාරු කවි

එන්න මලේ ඔය තාමල තෙලා
අන්ත බිජියි පය බුරුලෙන් තබා
කැලුණී ගණ් ඔරු යනවා බලා
සාදුකාර දී ඔරුවක තැගී

වරෙන්
වරෙන්
වරෙන්
වරෙන්

ගැල් කවි (කරන්න කවි)

තණ්ඩලේ දෙන්න දෙපොලේ දක්කනවා
කටු කුලේ ගාලේ නොලිහා වද දෙනවා
හපුතලේ කන්ද දැකාලා බට දත්වා
පවුකල ගොනේ ඇදුපත් හපුතල් යනවා

- ඉහත සඳහන් කවි කිහිප අවස්ථාවක් තාලානුකූල ව හා රිද්මයානුකූල ව ගායනය කිරීමට අවස්ථා සලස්වන්න.

රඳාහරණ :-තාලානුකූල ගායනයට - ගායම් කැඳීමේ කවි පමණි

රිද්මයානුකූල ගායනයට - පතල් කවි, පැල් කවි, පාරු කවි, ගැල් කවි (කරන්න කවි)

(මෙම ජනකවි ගායනයේ දී ඒ උග්‍රීත භැංකියාව ඇති ගුරුවරයකු හෝ සිසුවකු හෝ බාහිර ප්‍රූද්‍යලයකුගේ සහාය ලබා ගැනීමෙන් ක්‍රියාවලිය එලදායී කර ගත හැකි ය)

- වැඩ කරන අවස්ථා ගායනය සමඟ රෘගනයට යොමු කරන්න.

- මෙම අවස්ථා සඳහා යොදා ගත හැකි උපකරණ කිහිපයක් තිර්මාණය කිරීමට සලස්වන්න. (එමා හාවිත කරමින් ක්‍රියාකාරකම්හි යොදා යොමු කරන්න.)

රඳාහරණ :- දැකැති, කුබ, ඔරුවක්, හඩුලක් ... වැනි අවස්ථාවට උවිත තිර්මාණ

කරව බැදිය හැකි මාල (විවිධ ඇට වර්ග වැනි දෙයින්)

තාමල්පට හෝ සිලි සිලියක්

1. ගොයම් කැඳීම

ගායනය කරමින් සිසුන්ගේ අභිමතය පරිදි ගොයම් කැඳීමට හා නර්තනයට අවස්ථා ඉඩ දෙන්න.
(සාම්ප්‍රදායික ගොයම් කැඳීම තර්තනය මෙහි දී බලාපොරොත්තු වන්නේ නැත)

සිසුන්ට ම නිර්මාණය කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න.

නිර්මාණය කරන ලද දැකැති හාටිනයට ගැනීමට මතක් කර දෙන්න.

ගායනය කරන අවස්ථාවේ දී නිර්මාණය කරන ලද තාලම්පට හාටින කිරීමට යොමු කරන්න.

2. පතල් වැඩ කිරීමේ අවස්ථා ගායනය සමඟ නිරුපණයට යොමු කරන්න.

පතල කපන ආකාරය

මතු වන ජලය ඉවත් කරන ආකාරය

කුබයකින් ජලය බේරා වටිනා ගල් වර්ග මතු කර ගන්නා ආකාරය

මතු කර ගන් ගල් වර්ග අවශ්‍ය අල්ලා විපරමි කර බලන ආකාරය

වටිනා ගල් වර්ගයක් ලැබේ සිතුවු වන ආකාරය මෙහි දී වලන ක්‍රියාකාරකම් සමඟ ගායනා ද යොදා ගන්න.

3. පැල් රකිම

සිසුන් කණ්ඩායම් දෙකකට බෙදන්න. ගැකිනම්

කුඩා පැල් දෙකක් සැදීමට කණ්ඩායම් දෙක යොමු කරන්න.

එම පැල් දෙකේ සිසුන් කණ්ඩායම් දෙකට පැල් කවි මාරුවෙන් මාරුවට කීමට අවස්ථාව සැලසන්න.

4. පාරු පැදිම

කවි ගායනය කරමින් පාරු පැදිම වලනයෙන් නිරුපණයට යොමු කරන්න.

5. ගැල් පැදිම (කරන්න කවි)

කරන්න යන ආකාරය නිරුපණය කරමින් ගැල් කවි ගායනයට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

සාදා ගන්නා ලද ආදේශ තාලම්පට ගායනයේ දී හාටිනයට ගැනීමට උපදෙස් දෙන්න.

- තනි පුද්ගලයකු වැඩක නිරතවීමට වඩා කණ්ඩායමක් එක් වී වැඩක නිරතවීමේ වැදගත්කම මත කර දෙන්න.
- වෙහෙස නැති කර ගැනීමට කවි ගායනය කළ බව පැහැදිලි කර දෙන්න.

2.11 මතිස් හැසීරීම

තමා පිළිබඳ ව ගරුත්වයක් ඇති ව සිනිමට හා ක්‍රියා කිරීමටත් අනුත්ථ ද ගරුත්වයෙන් යුතු ව හැසීරීමටත් මෙම තොමාවෙන් සිපුන් යොමු කෙරේ. එමෙන් ම සිය අදහස් යටපත් කර ගෙන සිටීම හෝ ආවෙගකිලි ව ප්‍රකාශ කිරීම හෝ යන අන්තවලට තොගොස් සහනයිලි ව ප්‍රකාශ කිරීමට ඩුරුවීමට ද මෙහි දී අවස්ථා සැලසේ. තමා පිළිබඳ ව මෙන් ම අනුත් පිළිබඳ ව ද ගරුත්වයක් ඇති ව ක්‍රියාකරන, සිතට එකඟ ව සයාමයෙන් අදහස් ප්‍රකාශ කරන අනාගත පුරුවැසියන් සඳහා පදනමක් ඇති කිරීමට මෙහි දී අපේක්ෂා කෙරේ.

නිපුණතා

- ★ අන් අයගේ ගරුත්වය ආරක්ෂාවන ලෙස ආවාරයිලි ව හැසීරීමේ.
- ★ සිය අදහස් සහනයිලි ලෙස ප්‍රකාශ කරයි.
- ★ තමා පිළිබඳ ව ප්‍රතිඵනනාත්මක ව අගය කරයි.
- ★ අන් අය අගය කරමින් සාමූහික කටයුතුවල තියුලෙයි.
- ★ මානව ගරුත්වය අවධාරණය කෙරෙන සිද්ධි කතන්දර ඉදිරිපත් කරයි.
- ★ මානව වටිනාකම් අවධාරණය කෙරෙන කවි, හි ගායනා කරයි. රෝගවල නිරක වෙයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1

- ✖ මම කුවු ද? යනුවෙන් විතුයක් ඇදීමට සිපුන් යොමු කරන්න. ඒ සඳහා මග පෙන්වන්න.
  - මෙම විතුයට
    - තමා කැමතිම ක්‍රිඩා
    - තමාගේ දක්ෂතා, හැකියා සහ රුවිකත්ව
    - තමාගේ අනාගත අපේක්ෂා
    - තමා කැමතිම විනෝදාංග
    - තමා කිරීමට කැමති යහපත් දේවල්
    - තමාට ප්‍රියමනාප පුද්ගලයන්
  - ආදිය ඇතුළත් කළ හැකි බව පටසන්න. තමා පිළිබඳ ව අගයකින් යුතු විතුයක් ඇදීමට යොමු කරන්න.
  - සිපුන් තිරික්ෂණය කිරීමේ දී විතුය ඇදීමේ ගැටුපු සහගත බවක් දක්වන සිපුන් වේ නම්, සම්ප විතුය මෙන් තමා කුවැඳු යි තිරුප්‍රණය කිරීමට සහාය වන්න. සැම සිපුවක් ම විතුය ඇද අවසාන වූ විට ඊළඟ පියවර අරඹන්න.
- ✖ සිපුන් යුගලය බැහින් වෙන් වී වාචිවීමට සලස්වන්න. එම්මහන් ස්ථානයක ඉඩකඩක් සපයා ගත හැකි නම් වඩාත් සුදුසු ය.
- යුගලයේ සිපුන් එකිනෙකා තම විතුය අනෙක් සිපුවාට විස්තර කිරීමට මග පෙන්වන්න. සිය විතුය අනෙකාට විස්තර කිරීමේ දී මුළුන් තමාගේ සාමාන්‍ය විස්තර ද එය පසුව තමාගේ යහපත් සිනිවිලි, යහගුණ, අනාගත අපේක්ෂා ආදිය ද දැක්වීමේ අවශ්‍යතාවය අවධාරණය කරන්න.
- අසා සිටින සිපුන් විසින් මිතුයිලි ප්‍රශ්න තගමින් විතුය පිළිබඳ තව යුරුවත් කරුණු දැන ගැනීමේ වැදගත්කම අවධාරණය කරන්න.
- යුගලයේ දෙදෙනා එකිනෙකාගේ විතු පිළිබඳ ව කතා බහ කර අවසාන වනතුරු මෙම පියවර ක්‍රියාත්මක කරන්න.
- යුගලයක සිටින සිපුන් දෙදෙනාට සිය විතු මාරු කිරීමට උපදෙස් දෙන්න. තමා අයන් යුගලයේ අනෙක් සිපුවාගේ විතුය ගෙන එය තැවත එය අයන් සිපුවාට විස්තර කිරීමට හැකි දැ යි බැලීමට අවස්ථාව සලසන්න.

මෙම විස්තරය අසා සිටින විතුය අයන් සිසුවා මතකයෙන් ගිලිහි ගිය දැ මතක් කිරීමෙන් හා අඩු පාඩු සම්පූර්ණ කිරීමෙන් තම මිතුරාට තමා වෙනුවෙන් කතා කිරීමට උදවු කළ හැකි ය. යුගලයෙන් යුගලයට ගොස් විතුය අයන් සිසුවාට ගරුත්වයක් දැනෙන ලෙස විතුය විස්තර කිරීම අවධාරණය කරන්න.

- සෑම යුගලයක ම එක් සිසුවක බැහිත් තැන් මාරු කිරීමට යොමු කරන්න. තමන් අත ඇති විතුය විස්තර කරමින් විතුය අදින ලද සිසුවා පිළිබඳ ව ගරුත්වයක් ඇති වන සේ විස්තරයක් කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

මේ විතුය රසිකා නිස්සලාගේ

එසා කුමති එයාට නිස්සලා කියා කතා කරනවාට.

එසා අම්මට ගොඩාක් ආදරයි.

අම්මා බොහෝම වෙහෙස මහන්සී වෙළඳී එයාට පාසල් එවත්තේ.

කළීක තරගවලින් ඉදිරියට යන්නයි එයා තිතන්නේ.

එයාට ලයෝසනට අකුරු ලියන්න පුළුවන්.

ඉමා ප්‍රවත් පතවල නිස්සලා ලියු කවි පළුවලා තිබෙනවා.

නිස්සලාගේ ගේ මියුල භර ලයෝසනයි. එය විතුයේ මෙතන ඇද තිබෙනවා.

එ ලයෝසන මල් පාන්ති එයා ම හදපු එවා

එයා ලෙළු වෙන කොට ලේඛිකාවක් වෙන්නයි අදහස

මෙහි දී සාමානු විස්තරයක් තොව, විතුය අයන් සිසුවාගේ යහගුණ, දක්ෂතා, අප්පේක්ෂා, සිතුම් පැතුම් ආදිය ඇතුළත් විස්තරයක් කිරීමට දිරි දෙන්න. තමා සවන් දෙන විස්තරයට අදාළ සිසුවාගේ දක්ෂතා, යහගුණ, තිබුරදි වර්යා ආදිය මතක තබා ගැනීමට යොමු කරන්න. සෑම යුගලයක ම සිටින දෙදෙනා ම විස්තර කිරීම අවසන් වන තුරු මෙය ක්‍රියාත්මක කරන්න.

- පනතියේ සිසුන් සියලු දෙනා සමඟ මෙතෙක් යහනාගි වූ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ ව කතා බහක යෙදෙන්න. එම අදහස්වලට තිදහසේ මතු වීමට අවශ්‍ය පරිසරය සකස් කරන්න. සිසු අදහස්වලට එක් වෙමින් පහත දැක්වෙන අන්දමේ අදහස් මතු කර ගෙන ලැංශේ සවන් කරන්න. එවා එකිනෙක පනතියේ සතිපතා පුදර්ශනය කරන්න.

ලදාහරණ :

- හැම කෙනකුටම කළ හැකි යමක් ඇත.
- තමාගේ යහගුණ සිතිවිලි යහපත් ක්‍රියා පිළිබඳ සතුවු වෙමු.
- අනුත්ව ගරුත්වයක් ඇතිව කතා කරමු.
- අනුත්ව ගරුසරු ලෙස ආවාර්ධිලි ව හැසිරෝමු.

මෙවැනි අදහස් මතු කරන විට සිසුන්ගෙන් මතු වන නිර්මාණයිලි පාඨ ඇත්තැම බෙහෙවින් අයය කර එවා පුදර්ශනය කරන්න. සිය හැකියා මත නිමුවුණු පාඨ පුදර්ශනය විමේ සතුව විද ගැනීමට සිසුන්ට අවස්ථාව සලසන්න. යහගුණ, ගරුත්වය, යහපත් සිතුවිලි හා යහපත් ක්‍රියා වැනි මානව වටිනාකම් මතු කෙරෙන ගිවලට සවන් දීමට සලස්වන්න. එවැනි ගියානා කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

- ☒ සිසුන් එදිනෙදා මුහුණ දෙන ප්‍රායෝගික සිද්ධි පෙළක් මෙම ක්‍රියාකාරකමට පෙර එක් රස් කර ගන්න.

ලදාහරණ :-යාබද පනතිය අතුරා කුණු ඔබේ පනතිය අසැල තබයි.

බස්රථයට පෝලිමේ සිටින විට පසුව පැමිණෙන සිසුවෙක් ඉදිරියෙන් සිට ගනියි.

අද රගෙන එන බවට පොරුන්දු වී රැයේ ඉල්ලා ගෙන ගිය පොත අද ගෙන වින් තැත.

යාබද සිටින සිසුවා ඔබේ අවසරයක් තැනිව ඔබේ බැගය විවෘත කර පැන්සල ගෙන වැඩ කරයි. බවට ලියන්නට පැන්සලක් තැත.

- මෙවැනි සිද්ධි තුමිකා රෝගවලින් දැක්වීමට සිසුන් යොමු කරන්න. වඩා හොඳින් රෝගයෙන් අදහස් පළ කිරීමට හැකි සිසුන් යුගල තුන තෝරා ගන්න.

- පහත දැක්වෙන ආකාරයේ යටහත් වර්යා දක්වන හුමිකා රෝග තුනක් සඳහා එම යුගල තුනකට මග පෙන්වන්න.

භුමිකා රෝගය 1

යාබදු පන්තියේ පන්ති නායකයා පන්තිය අතුරා ඔබේ පන්තිය ලහ කුණු ගොඩක් තබා යයි. ඔබ එය බයාදු සිනාවකින් ඉවසා සිටියි. අනෙකා යටහත් ව එම වර්යාව පිළිගනියි.

භුමිකා රෝගය 2

බස් රිය එනතුරු සිසුන් පෝලීමේ සිටියි. එක් සිසුවෙක් පසුව පැමිණ පෝලීමේ මුළු කොටසට එගා ගනියි. එයට පසු පසින් සිටින සිසුවා බයාදු ලෙස හැසිරී එයට ඉඩ දෙයි.

භුමිකා රෝගය 3

එක් සිසුවෙක් අනෙක් සිසුවාගෙන් එයේ ඉල්ලා ගෙන ගිය පොත ඉල්ලයි. එය අද ගෙන එමට අමතක වූ බව අනෙක් සිසුවා කියයි. පොත අයන් සිසුවා බයාදු සිනාවකින් එය පිළිගනියි.

මෙම හුමිකා රෝග තුන අවසන් වූ පසුව පොදු සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න. යටහත් වර්යාවන් සියල්ල පිළිගැනීම යුදුදු දැයි විමසන්න. සිසු අදහස් විමසමින් ඒ අදහස් තුළින් පහත දැක්වෙන දී අවධාරණය කරන්න.

- යටහත් වර්යා වෙන් සියල්ල පිළිගැනීම තිසා තම ආතම ගොරවයට හානි සිදුවේ.
  - මේ තිසා තමනට දිගින් දිගට ම පාඩු සිදුවේ.
  - මේ තිසා තිවරදී විය යුතු දේවල් තිවරදී වන්නේ තැන.
  - දිගටම මෙවැනි හැසිරීමක් ඩුරුවීම තිසා අනාගතයේ දී ද සිය ගරුතවයට හානි සිදුවේ.
- ✳ පහත දැක්වෙන ආකාරයේ ආක්‍රමණයිලි හුමිකා රෝග තුනක් සඳහා සිසුන්ට මග පෙන්වන්න.

භුමිකා රෝගය 1

යාබදු පන්තියේ සිසුවා පන්තිය අතුරා කුණු ගොඩ අනෙක් පන්තිය ලහ තබයි. අනෙකා ආක්‍රමණයිලි ලෙස බැන වදිමින් එයට එරෙහි වෙයි.

භුමිකා රෝගය 2

බස් රිය එනතුරු සිසුන් පෝලීමේ සිටියි. පසුව පැමිණෙන සිසුවා පෝලීමට එගනවාත් සමඟ පිටපසින් සිටින සිසුවා බැන වදිමින් එයට එරෙහි වෙයි.

භුමිකා රෝගය 3

එයේ පොත දුන් සිසුවා අද එය විමසයි. ගෙනැලීත් තැනී බවට පිළිතුරු ඇඹුණු වහාම දැඩි යේ බැන වදියි.

- මෙම හුමිකා රෝග තුන අවසන් වූ පසුව සියලු ම සිසුන් සමඟ කතා බහ කරන්න. ආක්‍රමණයිලි ව හැසිරීම තිසා බොහෝ පාඩු සිදුවන බව පහත දැක්වෙන ලෙස සිසු අදහස් තුළින් අවධාරණය කරන්න.
  - ආක්‍රමණයිලි ව බැන වදීම තාවකාලික සහනයක් පමණයි.
  - ඒ මගින් ගැටුලු විසයදෙන්නේ තැන.
  - ආක්‍රමණයිලි වූ විට අපගේ ද අනුත්ගේ ද ගරුතවයට හානි සිදුවේ.
- එදිනෙදා ඇති වන ගැටුලු විසයිමට අප හාවිත කරන්නේ යටහත් විම හෝ ආක්‍රමණයිලි විම හෝ බව අවධාරණය කරන්න. ඒ දෙයාකාරය ම
  - එකිනෙකා ගරුතවයට හානිකරය.
  - විසදුමක් කරා එමට අයිරිය.
  - තාවකාලික සහනයක් ඇතෙන් මේ දෙයාකාරයට ම ගැටුලු ස්ථිරව විසයදෙන්නේ තැන.
  - එකිනෙකාගේ නිරෝගී බවට හානිකරය.

- මේ දෙයාකාරයට ම වෙනස් ව හැසිරීමට හැකි දැ යි සිසුන්ගේන් අසා වින්තනයට යොමු කරන්න.
  - සිනා බැලීමට කරුණු කිහිපයක් ඉදිරිපත් කරන්න.
  - යටහත්ව සිටින්නේන් නැතිව ආකුමණයිලි වනනේන් නැතිව කිව යුතු දේ කියන්නේ කෙසේ ද?
  - පුද්ගලයන්ට පහර නොදී කිව යුතු දේ කියන්නට හැකි ආකාරය කුමක් ද?
  - අපට ඇති වූ පාඩුව සින් වෛද්‍යාව අනෙක් අයට දැනෙන ලෙස කියන්නේ කොහොම ද?
- වින්තනයට යොමු කර රේඛ ක්‍රියාකාරකම පසු දිනකට කළේ තබන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3

- ☒ සහනයිලි වර්යා දැක්වීම සඳහා කළින් භූමිකා රෝගයේ යෝජන යුගල තුනට ම මග පෙන්වන්න.
- එහි දී ඉතා සංයෝගින් වචන හැසිරීමේ සහ ඉරියට හැසිරීම පිළිබඳ එම යුගල තුනට ම නිසි ලෙස මග පෙන්වන්න.

භූමිකා රෝගය 1

යාබද පන්තියේ සිසුවා කුණු අතුරා අනෙක් සිසුවාගේ පන්තිය ලග තබා යයි. එවිට අනෙක් සිසුවා “මියා ඔය කුණු ඔතන තැබීම ගැන මට හරි ක්‍රියාවුයි. එක නොදු මදී නොදු? මම කැමතියි ඔය කුණු වික කුණුවලට දමනවා නම්”

භූමිකා රෝගය 2

බස් රිය එනතුරු සිසුන් පෝලිමේ සිටියි. පසුව පැමිණෙන සිසුවා පෝලිමට රෝගවාන් සමගම පසු පසින් සිටින සිසුවා මෙයේ කියයි. “මියා පසුව ඇවිත් මෙතන සිට ගන්තාම අමි හැමෝරු ම හරි වෛද්‍යාවක් අමි කැමතියි ඔයා තැනෙට ගිහින් සිට ගන්තාවා නම්”

භූමිකා රෝගය 3

ඊයේ පොත් රැගෙන ගිය සිසුවා අද එය විමසු විට පොත ගෙන එම අමතක වූ බව කියයි. පොත දුන් සිසුවා මෙයේ කියයි. “මියා පොරොන්සු වූ විදියට පොත නොගෙන එම මට හරි පාඩුවක්. අද මට ලියන්න විදියක් තැහැ. මම කැමතියි, ඔයා පොරොන්සු වූ දේවල ඉටු කරනවා නම්”

- සහනයිලි වර්යා බුරු කර ගැනීම ගැන සිසුන් සමග කතා බහ කරන්න. යම් කිසි සිද්ධියක දී තමාට කියන්තට ඇති දේ සහනයිලි ව කියා පැමි වැදගත්කම අවධාරණය කරන්න. සිසුන් සමග කතා බහ කරමින් සිසු අදහස් තුළින් පහත කරුණු අවධාරණය කරන්න.

සහනයිලි වර්යා නිසා :

- ගැවුම් වැළකි යයි.
- නොදු හිත දිගට ම පවත්වා ගත හැකියි.
- වගකීමක් ඇති ව හැසිරීමට බුරුවේ.
- හැම දෙනාගේ ම ගරුන්වය ආරක්ෂා වේ.

එදිනෙදා කටයුතුවලදී ආකුමණයිලිව සහ යටපත් ව කටයුතු කරන අවස්ථා පිළිබඳ ව නිරන්තරයෙන් විමසිලිමන් ව සිටින්න. එවැනි අවස්ථාවල දී සහනයිලි ලෙස හැසිරීමට ඔවුනට මග පෙන්වන්න. එ සඳහා දිරි ගත්වන්න. සහනයිලි ව හැසිරීන සිසුන් අගය කරන්න. ඔවුනොවුන් සහනයිලි ව හැසිරීන පන්ති සංස්කෘතියක් ගොඩ තැන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4

- ✖ මානව ගරුත්වය අවධාරණය කෙරෙන කතන්දර හා සිද්ධී රස් කර ගැනීමට යොමු වන්න.

උදාහරණ :

ඉතාමත් දුෂ්කර කාලවල දී වුවත් මිනිසුන් එකිනෙකාට ගරු කරමින් කටයුතු කළ ආකාරය මත වූ ගැටු ආවේගකිලි නොවී හැමගේ ම ගරුත්වය ආරක්ෂා වන ලෙස බෙරුම් කර ගන් හැටි එකිනෙකාට ගරු සරු ඇතිව කතා බහ කිරීම තිසා ඇති වූ ගැහුරු මානව සබඳකම් ආදිය අවධාරණය වන කතන්දර/සිද්ධී පොතකින්, ප්‍රවත් පත්වලින්, විද්‍යුත් මාධ්‍යයෙන් රස් කර ගැනීමට සිසුන් යොමු කරන්න. දෙමාලිය කවයක දී ද සිසුන් සමග මානව ගරුත්වය අවධාරණය කෙරෙන කතන්දර සහ සිද්ධී ගැන කතා කිරීමේ වැදගත්කම අවධාරණය කරන්න.

සිසුන් ඉදිරියේ ඔබ ද එවැනි එක් කතන්දරයක්/සිද්ධීයක් ඉදිරිපත් කරන්න. එමගින් මානව ගරුත්වය අවධාරණය කරන්න.

- එම සිද්ධී අනුරිත් තමාගේ සින් ගත් අවස්ථාවක් විතුයට තැහැමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5

- ✖ පටිගත කරන ලද මානව වටිනාකම් අවධාරණය කෙරෙන කවි, ගී, අසා රස විද්‍යාමට ද ගායනා කිරීමට ද සිසුන් යොමු කරන්න.

උදාහරණ : මිනිසා සුවදයි මල සේ - නුවණීන් එළියයි හිරුසේ

පරවී වැටිලා ඒ හිරු මල මේ දෙරණේ //

පොලොවේ උරුමේ කියමින් බිලිදි විහිදුන ගුණදම්

දහසින් මියෙනා සටනින් අහලේ හිමිකම් යොයමින්

ලොව නහවා සේ කුණුමින් - සැනහේ ජයපැන් පුරමින්

රණු ලේ විෂ වී සිරුරේ - මිතුරාන් ගැටෙනා අතරේ

හිති මල් පිළිලා අහසේ ඇවේලේ හිති දැල් සපුරෝ

සා පවසින් ඉකි බිඳිනා - සුසුමත් යදිමින් හෙළනා

(පද මාලාව - කුමාරදාස සපුත්‍රන්ත්‍රී)

(ගායනය - සුතිල් එදිරිසිංහ)

අසන්නට සළස්වන ලද කවි ගී ගායනා කළ පසු ඒ කවි/ගිවලින් මත වූ මානව දායාව ගැන සිසුන් සමග කතා බහ කරන්න.

එවැනි තවත් කවි, ගී සොයා දැන ගෙන එමට සිසුන් පොලුම්වන්න. එවැනි කවි ගී සොයා ගෙන ආ සිසුන් අයය කරමින් එවා ගායනා කිරීමට පන්තියේ සිසුන් දීමින් කරන්න.

2.12 පොලොව හා අභය

මිනිසාගේ විවිධ ක්‍රියාකාරීත්ව තිසා ගෝලිය උප්පානවය ඉහළ යන විවිධ ස්වභාවික හා මිනිසා විසින් නිර්මාණය කරන ලද විපත් බහුල කාලයක අපි ඒවත් මෙමු. මෙවතින් කාලයක අභය සහ පොලොවේ ඇති වන වෙනස්කම් කෙරෙහි ඉතා සංවේදී ව ස්වභාව බර්මයෙන් අපට ලැබේ ඇති සම්පත් දානානානවින ලෙස භුක්ති විදිය යුතු ය. ඒ අතර ම ස්වභාව බර්මයෙන් සිදු වන හානි කෙරෙහි සංවේදී වී ආරක්ෂා වීමට ද හැකි විය යුතු ය. එබැවින් මෙම අවධියේ සිට ම සියුන් පොලොව සහ අභයේ විවිධ වෙනස්වීම් කෙරෙහි සංවේදී විය යුතු ය.

මෙම තොමාවේ දී අභයේ සහ පොලොවේ විවිධ වෙනස්කම් කෙරෙහි සංවේදී වීමට ද ස්වභාව බර්මයෙන් ලැබේ ඇති සම්පත් එලදායී ලෙස පරිහරණය කිරීමට ද යොමු වේ. එමෙන් ම මෙම තොමාවේ දී අදාළ තොරතුරු වාර්තා කිරීමට ද වින්ද්නාත්මක ව අධ්‍යායනය කිරීමට ද අවස්ථා සැලසීමට අපේක්ෂිත ය.

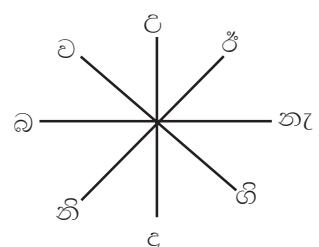
ත්‍රිපූණතා

- ★ භුමියේ මතු පිට විවිධත්වය තුළින් මතු වන සුන්දරත්වය අගය කරයි.
- ★ ස්වභාව බර්මයේ අපට ලැබේ ඇති දේ එලදායී ව පරිහරණය කරයි.
- ★ අභයේ දක්නට ලැබෙන දැ පිළිබඳ තොරතුරු රස් කර විවිධ අයුරින් වාර්තා කරයි.
- ★ සුළං ලබා ගැනීම සඳහා විවිධ කුම හාවිත කරයි.
- ★ සුළංහින් ඇති ප්‍රයෝගන විමර්ශනය කර වාර්තා කරයි.
- ★ ස්වභාව බර්මයේ බලපෑමෙන් සිදු විය හැකි හානි පිළිබඳ ව විමසිලිමත් ව ක්‍රියා කරයි.
- ★ සුළංහින් ක්‍රියා කර විය හැකි සරල නිර්මාණ කරයි.
- ★ අභය පොලොව සුළං වැස්ස තොමා කරගත් කළේ, ගී ගායන හා විවිධ රෘගනවල තිරත වෙයි.
- ★ භුමියේ විවිධත්වය මතුවත අන්දමේ නිර්මාණත්මක ක්‍රිඩාවන්හි නියුලෙයි.
- ★ අවකාශ හාවිත කරමින් කළ හැකි ක්‍රිඩාවන්හි නියුලෙයි.
- ★ විවිධ ද්‍රව්‍ය හාවිත කරමින් අභය පොලොව සුළං වැස්ස පිළිබඳ කෙරෙන විවිධ නිර්මාණවල තිරත වෙයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැනීවීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1

- ☒ පාසල් භුමියේ හෝ පාසලට ආසන්න පරිසරයක භුමියේ හෝ විවිධත්වය පෙනෙන ස්ථානයකට සියුන් රැගෙන යන්න. භුමියේ විවිධත්වය නිරික්ෂණය කිරීමට මග පෙන්වන්න.
  - එම ස්ථානයට ආසන්නයේ උස් තැන් පහත තැන් සම මට්ටමේ තැන් ඒ ඒ තැන්වල ඇති පාෂාණ සහ පසෙහි ස්වභාවය, වැවී ඇති පැලැටි හා ගස්වැල් ආදිය නිරික්ෂණය කිරීමට මග පෙන්වන්න.
  - ☒ සියුන් කණ්ඩායම් කර පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමෙහි යොදවන්න.
  - සෙනටිමිටර හතරක් පමණ විෂ්කම්ජයක් සහ සෙනටිමිටර 15 පමණ දිග සිලින්බරාකාර කඩාසි බට එක සියුවකුට එක බැහින් සාදා ගැනීමට සලස්වන්න.
  - සියුන් එම්බිමහනට කැවුව යන්න.
- මිටර දහයක් පමණ දිග ලණු කැලී හතරක් සපයා ගන්න.
- රුපයේ පරිදි දිගා අට ඔස්සේ ලණු බිම එලන්න.
- එම්බා අග සියු කණ්ඩායම්වලට සිට ගැනීමට සලස්වා කඩාසි බට ඇසට තබා අදාළ දිගාව ඔස්සේ ඇත බලා දකින දේ ලැයිස්තු ගන කිරීමට සලස්වන්න.
- පනතියට ගොස් සියුලු සියුන් දක්නා ලද දේවල් පොදු ලැයිස්තුවකට ගන්න. එම්බා ඉදිරිපත් කිරීමට සලස්වා ඒ පිළිබඳ ව කතා බහ කරන්න.

හුමියේ විවිධත්වය පෙන්වුම් කෙරෙන මෙටැනි පින්තුර කිහිපයක් සපයා ගන්න. කණබායම් වශයෙන් එම පින්තුර බලමින් ජ්වායේ පෙනෙන හුමියේ විවිධත්වය පිළිබඳ කතා බහ කිරීමට සියුනට අවස්ථා සලසන්න. ඒ පිළිබඳ ව තම අදහස් ප්‍රකාශනයට සියුනට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

- ☒ තරමක් විගාල ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් සිනියමක් ගෙන එය පිළිබඳ ව සියුන් සමඟ කතා කරන්න.
- වෛසිං කඩදාසියක් සිනියම මත තබා ඔබේ පළාතේ සීමාව සටහන් කර ගැනීමට සලස්වන්න. පසුව එය පාට කඩදාසියක් මත තබා ඇද ගැනීමට සලස්වන්න. පාට කඩදාසියේ තම පළාත් අඩා කොටස කපා ඉවත් කරන්න. දැන් එය කුවුවකි.

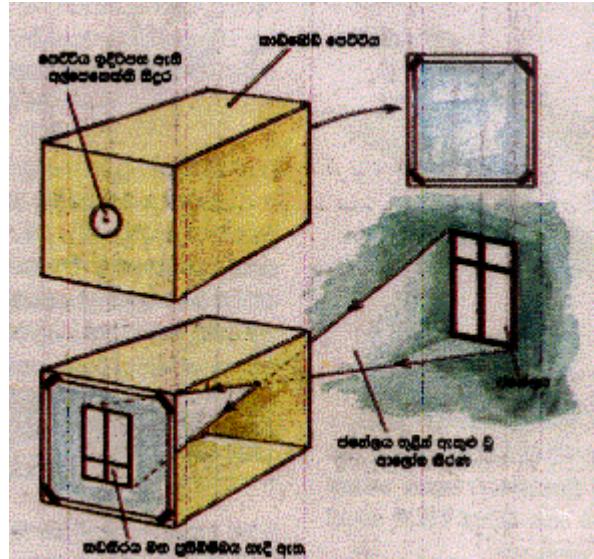

- මෙම කුවුව මුළු සිනියමේ ඔබේ පළාත එහිටා ඇති තැන මත තබන්න. තමා ජ්වත් වන පළාත ගැන සියුන් තුළ වැඩි අවධානයක් යොමු කරවීමට සලස්වන්න. එම කොටස තිරික්ෂණය කරමින් දකින කොරතුරු කිමෙත්, කජ්‍රූල්ලේ හෝ විමධි කඩදාසියක හෝ ලිවීමටත් සලස්වන්න.
- එසේ ම සිනියමේ ඇති සියුනට නොතෝරේ සංකේත සලකුණු ආදිය පිළිබඳ ව පැහැදිලි කරන්න.
- මෙම සාකච්ඡාව හා තිරික්ෂණය මහින් සිය පළාතේ ඇති කුදා, බැවුම්, තැනිතලා, වෙරළ, ස්වභාවික ජලාග, වැව්, ගංගා හා වෙනත් ජල මාර්ග සහ වතාන්තර ආදි හුගෝලිය වටිනාකමක් ඇති ස්ථාන කිහිපයක් හඳුනා ගැනීමට සලස්වන්න.
- හුමියේ විවිධත්වය හොඳින් දැක ගත හැකි ස්ථානයක් තැරූමේ වාරිකාවක් පිළියෙළ කරන්න.
- තෝරාගත් හුමියේ දක්නට ලැබෙන විවිධත්වය එනම්
  - තඳ බැවුම්, මඳ බැවුම් හා ඇත පෙනෙන තැනිතලා ආදි වශයෙන් හුමියේ වෙනස
    - කජ්‍රූල්, තිරුවානා ගල්, කබොක් ගල්, පුණු ගල්, වැලි ගල්, කුඩා ගල් ආදි විවිධ ප්‍රමාණයේ ගල් වර්ග
    - දුමුරු පාට පස්, රතු පාට පස්, කහ පාට පස්, පුණු පස් හා වැලි ආදි වශයෙන් පස් වර්ග විවිධ ආකාරයේ පස් වර්ග
    - ජලාග හෝ දිය පාරවල් හෝ ආදිය කොරේ සියු අවධානය යොමු කරවන්න.
    - හඳුනා ගත් ලක්ෂණ පිළිබඳ ව සියුන් සමඟ සාකච්ඡා කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3

- ☒ රුප සටහනේ දැක්වෙන ආකාරයට සිදුරු කැමරාවක් සාදා ගන්න. එය තැබීම සඳහා ඇටවුමක් ද පිළියෙළ කර ගන්න. සිදුරු කැමරාවේ තිරය වෙනුවට විදුරු තහවුවක් තබන්න. එමත විෂු කඩදාසියක් සිටි කරන්න. මෙහි ඉදිරිපත් කර ඇති සිදු කැමරාව ජ්‍යෙන්ලයකට එල්ල කර ඇත. එහි ජායාව තිරයේ දැක්වේ. මේ ආකාරයට කැමරාව ගසකට එල්ල කර විෂු කඩදාසිය මත පතිත වන ගසේ (යටිකුරු) ජායාව ඇද ගන්න.
- ඉන්පසු හැඩයෙන් වෙනස් වෙනත් ගසකට කැමරාව යොමු කොට එහි ජායාව වෙන කඩදාසියක ඇද ගන්න.

මෙයේ ගස් පහක පමණ ජායාවන් විතුයට තහන්න.

සිදුරු කැමරාව

- සියලු කණ්ඩායම් විසින් අදින ලද ජායා සටහන් එක පෙළට තබන්න. ඒ ඇසුරෙන් පහත දැක්වෙන ආකාරයේ කරුණු පිළිබඳ සාකච්ඡාවක් මෙහෙය වන්න.
  - එකම වර්ගයේ ගස්වල ඉහළ කොටසේ හැඩය සමාන ද? වෙනස් ද?
  - අප දුටු සියලු ගස්වල හැඩ, කාණ්ඩ කියකට වෙන් කළ හැකි ද?
  - ඉහත හැඩ අතුරින් ඔබ වඩාත් කැමති වන්නේ කුමත හැඩයට ද? ඊට ගෝනු මොනවා ද?

ක්‍රියාකාරකම 4

- පස් ගැන අවධානය යොමු කරමින් සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න. පස් තද් හෝ බුරුල් ව හෝ පිහිටා තිබේ ඇ යි බැලීම, පස් ස්වල්පයක් ඇහිලි අගට ගෙන පොඩි කර කැටවල ප්‍රමාණය ගැන අවබෝධයක් ලැබීම, පස්වල සිටින කුඩා සතුන් හඳුනා ගැනීම ආදිය
- ගස්වල හා පුරුෂවල මුළු නිසා ස්වභාවික ව ම පස සේදී නොයා ආරක්ෂා වී ඇති අන්දම පෙන්වා දෙන්න. මෙහි දී ගාක මුළු පොලොට තදින් බැඳුගෙන තිබෙන ආකාරය පෙන්විය හැකි ය. තන්කොළ ආදි කුඩා පැළැටි ද පස වසා ගෙන සිටින ආකාරය නිරික්ෂණ ඇසුරෙන් පෙන්වා දෙන්න.
- ගස්වල අතුවලින් වියනක් සැදී පොලොට ආරක්ෂා කරන අන්දම පෙන්වා දෙන්න. මෙම වියන නිසා වැහි වතුර බිඳු කෙළින් ම පොලොට නොවැටෙයි. එවායේ වේගය බාලවන නිසා පස් කැට බුරුල්වීම වැළකෙන බව පැහැදිලි කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5

- ✖ සියුන් කණ්ඩායම් කිහිපයකට බෙදන්න. අහස නිරික්ෂණයට මෙම කණ්ඩායම යොමු කරවන්න. (එක් එක් කණ්ඩායමක් හඳුනා ගන්නා ලක්ෂණ වාර්තා කර ගැනීමට සලස්වන්න.) රස් කර ගන්නා තොරතුරු සුදුසු ආකාරයට ගොනු කර ඉදිරිපත් කිරීමට සලස්වන්න.

දොහරණ :

වේලාව	වලාකුල වර්ණය	වලාකුලවල වෙනස්වීම	අහසේ දක්නට ලැබුණු වෙනත් දේවල්
පේ.ව.10.00	සුදු පාට	වලාකුල සේමින් ගමන් කිරීම (තමා සිටින ස්ථානය අනුව දිගාව දැක්වීය හැකි ය)	කුරුල්ලෝ ජියාකා යාම

එක් එක් කණ්ඩායම ඉදිරිපත් කරන තොරතුරු පිළිබඳ ව සිසුන් සමහ කතා බහ කරන්න.

- නිරීක්ෂණය කරන අවස්ථාවේ පැවැති වලාකුල්වල ස්වභාවය අනුව පසුවට ඇති විය හැකි වෙනස්කම් පිළිබඳ ව අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට යොමු කරන්න.
- සිසුන්ගේ පෙර අත්දැකීම් තුළින් වලාකුල් මහින් ප්‍රකාශ කළ හැකි අනාවැකි පිළිබඳ අදහස් ඉදිරිපත් කිරීමට යොමු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 6

✖ පන්තියේ සිසුන් කණ්ඩායම් දෙකකට දෙන්න. පහත දැක්වෙන පැවරුම් කණ්ඩායම් දෙකකට දෙන්න.මේ සඳහා පහත දැක්වෙන වගව භාවිත කරන්න.

- පැවරුම 1 එක දිගට ම දින කිහිපයක් අලුම සිට හිරු එළිය මිදුලට වැවෙන තෙක් හෝ පාසල් එමට පටන් ගන්නා තෙක් හෝ අභස් දක්නට ලැබෙන වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය කිරීමට සලස්වන්න.

පැවරුම 2 අනෙක් කණ්ඩායම පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමේ යොදවන්න.

- එක දිගට ම දින කිහිපයක් සටස පහට පමණ සිට අවට කළවර වැවෙන තෙක් සිදුවන වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය කර වාර්තා කිරීමට යොමු කරන්න.

දිනය	වෙළාව	අභස් දක්නට ලැබුණ දේ	සුර්යය	වලාකුල්වල ස්වභාවය

- දිනපතා ම කණ්ඩායමට එක් වී ඉහත කණ්ඩායම සකස් කළ පරිදි තොරතුරු සාකච්ඡා කර පොදු වාර්තාවක් සකස් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- වාර්තා දෙකක ම පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. එම අදහස් පිළිබඳ ව ගුරුවරයාගේ මැදිහත් වී තව දුරටත් පැහැදිලි කිරීමක් කරන්න.
- නිරීක්ෂණ පසුබිම් කර ගනීමින් විනුයක් ඇදීමට සලස්වන්න.

ක්‍රියාකාරකම 7

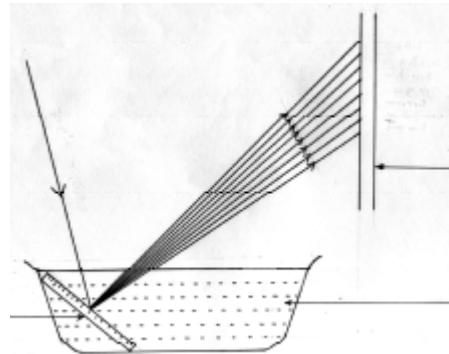
- ✖ දහවල දී හා රාත්‍රී කාලයේ දී අභස් සිදුවන වෙනත් විස්මින දැ භූතා ගැනීමට උනන්දු කරවන්න.
- එම අවස්ථාවේ වෙළාව, සිදුවන ස්ථානය, එම අවස්ථාවේ අවට තන්ත්වය වැනි ලක්ෂණ ද නිරීක්ෂණය කිරීමට සලස්වන්න. එම නිරීක්ෂණ තොරතුරු සහ ඊට අදාළ ලිඛිත තොරතුරු පන්තියට වාර්තා කිරීමට සලස්වන්න. එවා පිළිබඳ ව කතා බහක යොදෙන්න.

උදාහරණ :- දේශීන, වල්ගාතරු, තාරකා, කෘතිම වන්දිකා, වන්දුගුහන්

- පහත එවායින් එකක් දේශීනු වර්ණ නිර්මාණය කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

උදාහරණ වශයෙන් :

- සබන් ගා ජලය මිශ්‍ර කර ගනීමින් සකස් කර ගන්නා සබන් බෝල හිරු එළිය පතිත වන ස්ථාන වෙත යැවීමෙන් සබන් බෝල මත හිරු එළිය වැවෙන විට දේශීන්නේ වර්ණ දැකිය ය.
- හිරුට පිටුපා සිට ගෙන මූජයට ගන් වතුර පිශීම තුළින් විසිරෙන ජල බිංදු අතරින් දේශීනු වර්ණ දැකිය යාකි ය.
- විසිරී පොම්පයක් ආධාර කර ගනීමින් හිරුට පිටුපා ජලය විසිරීමට සලස්වන්න. ඒ අතර විසිරී යන ජල බිංදු තුළින් දේශීන්නේ වර්ණ නිරීක්ෂණයට සලස්වන්න.
- බොසමකට ජලය දමන්න. කැබුලතක් ගෙන එය පහත දිස්වන ආකාරයට තබන්න. හිරු එළිය කැබුලතට වැවෙන ආකාරයට තැබිය යුතු ය. හිරු එළියෙන් පරාවර්තනය වන ජලය හරහා එන ආලෝක බාරාව බිත්තියකට වැට්ටීමට සලස්වන්න. එය නිරීක්ෂණය කරන්න.

- මෙවතින් අන්දකීම් ලබා දීමෙන පාඨය සාම්පූර්ණ ප්‍රසාදය යොමු සාපයන්න.
  - අහස හා අහසේ දක්නට ලැබෙන දැනු එළිඳිලි ව කියුවෙන කළී, හි රසේ කිරීමට සළයුවන්න. එවා ගායනය කිරීමට සහ ගායනයට අනුව තාලානුකූල වලන කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

උදාහරණ :- ප්‍රුවි තාරකා // ඇත ඇත ආකාසේ

පුංචි තාරකා

පු.වි තාරකා

සද ඇති දා සද වටකර පුංචි තාරකා

සඳ වට සේ සිනා සෙන්ත පු.වි තාරකා

සඳ තැකි දා කුණුල් සලන ප්‍රධාන තාරකා

පුවි අපට එලිය ගෙනන පුවි තාරකා

නිල් අහසේ තණ පළයේ මල් පොහොටුවූ සේ හිතුහෙන ප්‍රංචි තාරකා //

(පාදමාලාව - සමරසේන කළුගම්පිටිය)

ක්‍රියාකාරකම 8

- පසලොස්වක පෝෂ දිනට සතියකට පමණ පෙර සිට පෝෂ දින දක්වා ම සඳ නීරික්ෂණය කිරීමට සියුන් යොමු කරන්න.
  - පසලොස්වක දිනට පසු සඳ දිස් තු ආකාරයේ වෙනස්වීම් එළිඳිව ව සියුන් සමඟ කතා බහ කරන්න. තම අත්දැකීම් විවිධාකාරයෙන් වාර්තා කිරීමට යොමු කරන්න. සඳේ මෙරිම හා සඳ ක්‍රමයෙන් අඩු වියාම සම්බන්ධ ව කතා බහ කරන්න. සඳ හා සම්බන්ධ විවිධ විශ්වාසයන් වැඩිහිටියන් අතර ඇතු. සඳේ ස්වභාවය අනුව පුර සඳ අව සඳ වශයෙන් ද හැඳින්වේ. මේ එළිඳිව ව වැඩිහිටියන්ගෙන් තොරතුරු රස් කර පන්තියට ගෙන එම සාලස්වන්න.
  - මේ එළිඳිව ව මාසයක පමණ කාලයක් දින කිහිපයක් රාත්‍රි කාලයේ දී සඳ නීරික්ෂණය කර වාර්තා තබා ගැනීමට උපදෙස් දෙන්න.
  - සඳ එළිඳිව ව තව දුරටත් තොරතුරු රස් කිරීමට පූවත්පත් සහරා තොරතුරු සහ වැඩිහිටි අත්දැකීම් ආදිය සහාය කර ගත හැකි ය. එම තොරතුරු ඇතුළත් පොත් එළිඳිවක් සකස් කිරීමට උපදෙස් දෙන්න.
  - සඳ හා සම්බන්ධ සරල නීර්මාණ කිරීමටත්, හාවිතයේ පවත්තා කළී ගි ගායනයටත්, තාලානුකූල ගායනය සමඟ රිද්මෝයානකුල වලන කිරීමටත් සාලස්වන්න.

ରିଦ୍ୟାହରଣ :- 1. ଦ୍ୟୁମ୍ୟ ପ୍ରକାଶକ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

මද මද සුලහින් ප්‍රජා තැබවෙන්නේ බැබලෙන හැඳපානේ

ବାଲପାନେ |||| ର୍ଯ୍ୟାମେ

මගේ පොඩි තංගී කිරී ගල්ලා

ଲେଖକ ନଗ୍ରା ମହ ହେଲ ବିଲା

අම්බිටිලියෝ ක්‍රියමීන් න

ଭାବିଲେନ ହଳପାନେ

ବ୍ୟାକ ପରିଚୟ

වටුලන් හා බකමුණන්ගේ
නාදය ඉද හිට මට ද ඇසේ
කිරී වෙනුවට ගොම සොයමින් යන්නේ
බැංශෙන හදපානේ
හදපානේ // / රී යාමේ
(ගායනය, පදරචනය : සුතිල් ගාන්ත)

ක්‍රියාකාරකම 9

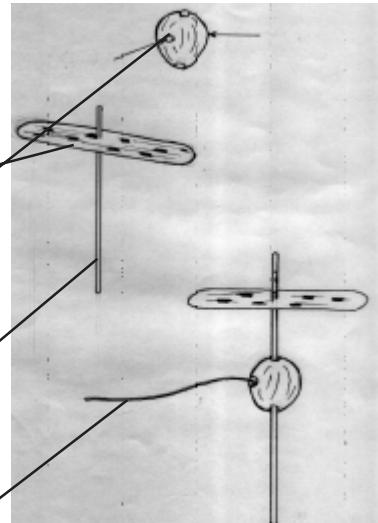
☒ සුළඟන් ක්‍රියා කරවිය හැකි සරල නිර්මාණ සඳහා සිසුන් යොමු කරන්න.

දායාරාන් :- සිහින් බටයක් උපයෝගී කර ගෙන සුළං පෙන්තක් කර කැඳීමේ සරල නිර්මාණයක් සිසුන් සමඟ පිළියෙළ කරන්න.

අවශ්‍ය ලද
පොල්පින් නාරටියක් හෝ කාඩ්බෝඩ් තිරුවක්
රබර් ඇටයක්
ඉරුවුවක්
නුල් කැඛැල්ලක්

පොල්පින් නාරටියක් හෝ
කාඩ්බෝඩ් කැඛැල්ලක්
සිදුරු විද්‍යාත් රබර් ඇටය
(මේ වෙනුවට වෙනත් ආදේශයක්
යොදා ගත හැකි ය.)

ඉරුවු
රබර් ඇටය අතින් අල්ලා ගෙන
නුල් ඉරුවු අභ්‍රවා වරින් වර අදින්න

- තවත් මෙවැනි නිර්මාණ සඳහා සිසුන් යොමු කරන්න. තොමාව අවසාන වන කාලයේදී සිසුන් විසින් නිර්මාණය කළ මෙවැනි දී ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව සලස්වන්න. සිය නිර්මාණය අන් අය ඉදිරියේ ක්‍රියා කරවීමෙන් සතුව ලබා ගැනීමට යොමු කරන්න. සිසුන් කළ නිර්මාණ අය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 10

☒ නිවාසවලට සුළං ලබා ගැනීම සඳහා යෙදෙන විවිධ කුම පිළිබඳ ව සොයා බැඳීමට සිසුන් යොමු කරන්න. තොමාව ආරම්භ කරන දිනවලදී ම නිවෙස්වලට සුළං ලබා ගැනීමට යොදා ඇති විවිධ කුම නිරික්ෂණය කිරීමට යොමු කරන්න. එවැනි විතු, ජායාරූප හා සුළං සපයන විදුලිපාකා ආදිය පිළිබඳ පුවත් පත් දැනුවේම ආදය එකතු කිරීමට යොමු කරන්න.

සිසුන් සමඟ සාකච්ඡාවකින් සිසුන්ගේ අන්දකීම් මත කරන්න.

දායාරාන් :

- නිවෙස්වල ජනෙල යොදා නිබීම
- බිත්තියේ ඉහළ වාක්වුල් තැබීම
- ජනෙල්වල උෂ්වස්සේ ඉහළ සිදුරු සහිත කැටයම්/ලියවැල්/විරුඩ යොදා නිබීම
- විදුලිපාකා හාවිතය
- වායුසම්කරණ යන්ත් හාවිතය

- මෙයේ සුළභින් ඇති ප්‍රයෝගන විමර්ශනය කිරීමට පෙළඳවීමත් ඇති කරන්න. සුළභින් ඇති ප්‍රයෝගන පිළිබඳ වාර්තා කිරීමට අවස්ථා සැලස්වන්න.
- වැදි සහ සුළභිත රූගත තීර්ණාණය කරන්න. විවිධ ගබඳ හා රිද්ම උපයෝගී කර ගෙන සිඹුත්ව එම තීර්ණාණ වින්දනාතමක ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 11

- ✖ ස්වභාව බර්මයේ බලපෑමෙන් සිෂු වූ හානි පිළිබඳ පුවන් පත්වල පල වූ ජායාරූප එකතු කර ගෙන සිඹු කණ්ඩායම්වලට ඉදිරිපත් කරන්න. එවැනි අවස්ථාවල සිඹුවන හානි පිළිබඳ ව කතා බහව කුඩා කණ්ඩායම්වල දී අවස්ථා සැලස්වන්න.
- එම අවස්ථාවල දී ආරක්ෂාකාරී ව කටයුතු කළ යුත්තේ කෙසේ දී සිංහ බලා කතා බහ කිරීමට තැවතන් අවස්ථාවක් දෙන්න.
එක් එක් කණ්ඩායමේ අදහස් දැක්වීමට අවස්ථා සැලස්මින්, ඔබේ අදහස් ද එකතු කරමින්, එ හානිවල දී ගත හැකි ආරක්ෂාකාරී පියවර පිළිබඳ ලැයිස්තුවක් සකස් කරන්න. තොමාව අවසානයේදී සපයා ගත හැකි ස්වභාවික හානිවලින් ආරක්ෂාවීම පිළිබඳ පෝස්ටර් ආදිය පන්තියේ ප්‍රදර්ශනය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 12

- ✖ කණ්ඩායම් වශයෙන් වළඳ තුළින් රිංගායාමේ ක්‍රිඩා සඳහා සිඹුත් යොමු කරන්න.
මේ සඳහා සුදුසු ස්ථානයකට සිඹුත් රිගෙන යන්න. කණ්ඩායම් වශයෙන් දිවීම සඳහා ආරම්භක ස්ථානයක් අවසාන ස්ථානයක් සැලකුණු කර ගන්න. සිඹුත් කණ්ඩායම් හතරකට බෙදා පේළි හතරකට සිටීමට සිඹුත්ව උපදෙස් දෙන්න. අවසාන ස්ථානයේ වළඳ හතරක් තබන්න. සංඛ්‍යාවක් දුන් විට අවසාන රේඛාවට දිව ගොස් එතන තීබෙන වළඳුල සිය හිස සිට දෙපතුවට දමා වළඳුල එතන ම තබා ආපසු දුව වින් තම කණ්ඩායම් පිටපසු සිට ගැනීමට යොමු කරන්න.

2.13 අපට කළ හැකි වෙනස්කම්

අප ඒවත් වන පරිසරය වඩාත් තොද ස්ථානයක් බවට පත් කර ගැනීම සඳහා අපට කළ හැකි දැබාහෝ ය. මේ සඳහා පුද්ගලයකු තුළ තිබිය යුතු ආකල්ප සංවර්ධනය කිරීමත් අවශ්‍ය තුරු පුරුදු ලබා දීමත් පාසල් කාලය තුළ සිට ම කළ යුතු ය. තමා අවට පරිසරය සංවර්ධනාත්මක දෘශ්‍රී කෝණයකින් යුතු ව වෙනස් කිරීමට අවශ්‍ය තිපුණුතාවන් සියුන් තුළ ඇති කිරීමේ අරමුණෙන් මෙම තොමාව සංවර්ධනය කර ඇතේ.

තිපුණුතා

- ★ පාසල් පරිසරයේ/තිවෙස් පරිසරයේ සියුන්කළ හැකි වෙනස්කම් අධ්‍යායනය කර වාර්තා කරයි.
- ★ යහපත් වෙනස්කම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වූ සැලසුම් සකස් කරයි.
- ★ සැලසුම්වල දී එකිනෙකාගේ හැකියාවන් මත වගකීම් බෙදා හදා ගතියි.
- ★ වගකීම් ඉටු කිරීම හා සම්පත් භාවිතය මතින් අදාළ වෙනස්කම් කිරීමේ ලා තිරත වෙයි.
- ★ වෙනස්කම් පිළිබඳ ව සැලසුම්ව පෙර තත්ත්වය, සැලසුම් හා පසු තත්ත්වය, සන්සන්දනාත්මක ව තොරතුරු තක්සේරු කරයි.
- ★ යහපත් වෙනස්කම් ඇති කිරීමේ ලා එකිනෙකාගේ දායකත්වය හා වගකීම් ඉටු කිරීම පිළිබඳ ව ප්‍රතිඵලනාත්මක ව අය කරයි.
- ★ යහපත් වෙනස්කම් පිළිබඳ ව තිර්මාණාත්මක කතන්දර ඉදිරිපත් කිරීම, කව්, ගි, ගායනා, රෝග හා විවිධ සම්පත් භාවිත කරමින් කළ හැකි තිර්මාණවල තිරත වෙයි.
- ★ යහපත් ස්ථානයක් ලෙස ක්‍රිඩා පිටිය හඳුනා ගතිමින්, තිර්මාණාත්මක ක්‍රිඩාවල තිරත වෙයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1

- ☒ පන්ති කාමරය සංවර්ධනය කිරීම වෙනුවන් අපට කළ හැකි දැ හඳුනා ගැනීමට සිලස්වන්න.
- දදාහරණ : -පන්තියේ දැනට නැති, එහෙත් පන්තියේ කටයුතුවලට බෙහෙවින් ප්‍රයෝගනවන් දෙයක් තිර්මාණය කිරීම.
- මුළුන් ම සියුන්ට මෙම ක්‍රියාකාරකමේ අරමුණ පහදා දෙන්න. පන්තියට වැදගත් වන එමෙන් ම දැනට පන්තියේ නැති අපහසුවකින් තොර ව තනා ගත හැකි සරල හාන්ඩ හෝ උපකරණ හෝ විය යුතු බව පවසන්න.
- නොඑසේ තම දැනට පවතින යමක්, වඩාත් ප්‍රයෝගනවන් වීම සඳහා කරන වෙනස්කමක් විය හැකි බව ද දක්වන්න.
- සියුන් කණ්ඩායම් කිහිපයකට බෙදන්න. කණ්ඩායමට තායකයකු බැඟින් පත් කරන්න. ඒ එක් එක් කණ්ඩායම තුළ තම කණ්ඩායම විසින් කරනු ලබන වෙනස්කම් තිරණය කිරීම සඳහා සාකච්ඡා මෙහෙයුවීමට අවස්ථාව දෙන්න. කණ්ඩායමේ සියුන් ඉදිරිපත් කරන යෝජනා අනුරෙන් ඔවුන් වැඩි දෙනකු එකඟ වන වෙනස්කම තොරා ගැනීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. මෙහි දී ඔබගේ මග පෙන්වීම ඉතා වදගත් වේ.
- මෙම තොරතා ගැනීමට ප්‍රයෝගනවන් වීම සඳහා කරන වෙනස්කමක් විය හැකි බව ද දක්වන්න.

මෙම තොරතා ගැනීමට ප්‍රයෝගනවන් වීම සඳහා කරන තිරණය කරන ලද වෙනස්කම අනුව ක්‍රියාකාර විමට යොමු කරන්න. කණ්ඩායමක් තුළ පහන දැක්වෙන ආකාරයේ ක්‍රියාකාරකම තිබිය හැකි ය.

තීරණය කරන ලද වෙනස්කම අනුව යම් භාණ්ඩයක් හෝ උපකරණයක් හෝ තැනීමට/පන්තියේ පවත්නා යමක් නව ආකාරයට වෙනස් කිරීමට

අවශ්‍ය වන ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම

ද්‍රව්‍ය භා ස්ථානපිරිසිදු කිරීම හා තිසි ආකාරයට පිළියෙල කිරීම

තියෙන් කොටස් එක්ලස් කිරීම

සකස් කළ දැනුවීමට තීරණය කරන ස්ථානය සකස් කර ගැනීම

තිමාවක් සහිත ව තැන්පත් කිරීම

මෙම කටයුතු සැලසුමකට අනුව ක්‍රියාත්මක කිරීමට සියු කණ්ඩායම යොමු කරන්න.

රඳාහරණ :-

කණ්ඩායම් අකය :-	නායකයා :-	
කටයුත්ත	වගකීම	ඉලක්ක දිනය
1. අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම		
2. ද්‍රව්‍ය භා ස්ථාන පිරිසිදු කිරීම හා තිසි ආකාරයට පිළියෙල කිරීම		
3. තියෙන් කොටස් එක්ලස් කිරීම		
4. සකස් කළ දැනුවීමට තීරණය කරන ස්ථානය සකස් කර ගැනීම		
5. තිමාවක් සහිත ව තැන්පත් කිරීම		

ඉන්පසු කාර්යය ඇරඹීමට යොමු කරවන්න.

- මෙම ක්‍රියාකාරකමෙහි යෙදෙන අතර තුවේ දී සාමූහික කාර්යයන් සියලු දෙනා එක් වී සාකච්ඡා කොට තීරණ ගැනීමෙන් ඒ අනුව ක්‍රියා කිරීමෙන් වැදගත්කම හා එයින් සැලසෙන වාසි පිළිබඳ ව ද සියු අවධානය යොමු කරවීම වැදගත් වේ.

ක්‍රියාකාරකම 2

- ✖ කරන ලද වෙනස්කමට පෙර (එය අඩුවක් ව පැවති කාලයේ) සිදු වූ යුත්කරනා තැවත මෙනෙහි කරවන්න. දැන් එම තත්ත්වය වෙනස් වී ඇති ආකාරය සාකච්ඡා කරන්න.

රඳාහරණ : - කරන ලද වෙනස්කම මකුඩ් දැලී කඩන උපකරණයක් තැනීම නම්, එයට පෙර

- (1) වෙනත් අමාරු කුම මහින් එම කාර්යය කිරීමට සිදුවීම
- (2) අනෙකුත් පන්තිවලින් ඉල්ලා ගෙන එමට සිදුවීම
- (3) එම කාර්යය සඳහා වැඩිපුර කාලයක් ගත වීම

තැනීමෙන් පසු (1) තිසි උපකරණයක් භාවිත කරන තිසා ඉක්මනීන් හා අලංකාර ව කාර්යය තීම කිරීමට භැඳී වීම

- (2) කාලය ඉතිරිවීම
- (3) වෙනත් පන්තිවලින් ඉල්ලන්නට සිදු නොවීම

ක්‍රියාකාරකම 3

- ✖ තීරණය කරන ලද වෙනස්කම අනුව ක්‍රියාත්මක වීමේ දී තමන් ලද අන්දකීම් විවිධ ආකාරයට ඉදිරිපත් කිරීමට සලස්වන්න. මේ යදහා ව්‍යුහය, ගී, කට්, විතු, රෝග අඩිය භාවිත කිරීමට දීරි ගනවන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4

- ✖ තීරණය කරන ලද වෙනස්කම නිමා කිරීමෙන් පසු එක් එක් ශිෂ්‍යයාගේ ඇගයීම සඳහා පොදු සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න. කණ්ඩායම් තායකයන් ලබා සිය සාමාජිකයන්ගේ දායකත්වය මෙයේ ඇගයීමට ලක් කරන්න.

දායාගරණ :-

1. කණ්ඩායමේ තායකයා

තිබේය පොත් පහක් ම ගෙනාවා
අතුල එවාට පිටකවර දැමීමා
යානිකා ලස්සීනට පොත් නම ලිවාව
සමන්මලී අංක යෙදුවා

ආදී වශයෙන් කරන ලද කාර්යය/ දැක් වූ සහයෝගය/ සහභාගි වූ අන්දම ගෙන හැර දැක්විය හැක.
කණ්ඩායමේ තායකයින්ගේ දායකත්වය ගුරුවරයා විසින් ම ඇගයීමට ලක් කිරීමට පූජුවන.

ක්‍රියාකාරකම 5

- ✖ අපට කළ හැකි වෙනස්කම් ආගුයෙන් කළ හැකි ආකෘති ආදර්ශ පුවරු ආදිය තීර්මාණය කරන්න.
දායාගරණ :- ආදර්ශ පාද සකස් කර ප්‍රදර්ශනය කිරීම.

ක්‍රියාකාරකම 6

- ✖ සියුන් සමඟ එකතුව එළිමහන් සේවානයක සිට කළ හැකි ක්‍රිබාවක් තීර්මාණය කරන්න. මෙම ක්‍රිබාව පන්තියේ සියලු සියුනට සහභාගිවිය හැකි එකත් විය යුතු ය. මේ සඳහා බෙස්ල, සුමත ලී කැබලි, දැල් ආදී අනතුරුදායක නොවන ඕනෑම හාන්ඩයක් හෝ කිහිපයක් හෝ උපයෝගී කර ගත හැකි ය.
ක්‍රිබාවේ තියුලී විනෝද වීමට ඉඩ සලස්වන්න.
තෙමාව අවසානයේ කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් සිහි ගනවීමින් සමාලෝචන සාකච්ඡාවක් පවත්වන්න.
අපට යහපත් වෙනස්කම් කළ හැකි බව අවධාරණය කරන්න. ඒ සඳහා තනි තනි ව මෙන් ම සාමූහික ව ද උත්සාහ කිරීම හා කැපවීමේ වැදගත්කම අයය කරන්න.

2.14 මිනිසා හා තොරතුරු

තොරතුරු භූවමාරු වීම අධික වෙශයෙන් සිදුවන යුගයක අවශ්‍ය ම තොරතුරු ලබා ගැනීමටත් තිබෙන තොරතුරුවලින් වඩාත් වැදගත් තොරතුරු ලබා දීමත් විමසිලිමත් ව කළ යුත්තකි. අදවත් වඩා වෙශවත්ව, බහුල ලෙස තොරතුරු භූවමාරු වන අනාගත ලෝකයේ දී මෙය වඩාත් අභියෝගාතමක වෙයි. එවැනි අනාගතයකට පිවිසෙන සියුන්ට සුදුසු පදනමක් ඇති වන සේ මෙම තොරතුරුවේ දී විවිධ අවශ්‍යතා සඳහා විවිධ මාධ්‍යවලින් භූවමාරු වන තොරතුරු පිළිබඳ ව ක්‍රියා කිරීම පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා දීමට අප්‍රේක්ෂිත ය.

නිපුණතා

- ★ විවිධ අවශ්‍යතා සඳහා එදිනේදා භූවමාරු වන තොරතුරු පිළිබඳ විමසිලිමත් ව කටයුතු කරයි.
- ★ අතිතයේ දී තොරතුරු භූවමාරු කර ගත් ආකාරය පිළිබඳ ව සෞයා බලා වාර්තා කරයි.
- ★ විද්‍යුත් මාධ්‍ය හා ජ්‍යා හාවිතය පිළිබඳ තොරතුරු රස් කර වාර්තා කරයි.
- ★ සන්නිවේදන සේවා කටයුතු සිදුවන ආකාරය විමර්ශනය කර වාර්තා කරයි.
- ★ කාලීන ගැටලු, සිදුවීම් සඳහා යෝගා විසඳුම් ඉදිරිපත් කරයි.
- ★ සන්නිවේදන කටයුතු සිදුවන ආකාර නිරුපණය කරයි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1

- ☒ සහි දෙකක පමණ කාලයක් තුළ ජාතික ප්‍රවත් පත්, ගවන් විදුලිය, රුපවාහිනිය වැනි මාධ්‍ය ඔස්සේ ආගමික, ක්‍රිඩා, සෞඛ්‍ය, පාසල හා සම්බන්ධ ලෝකයේ සිදු වූ තොරතුරු කිහිපයක් රස් කිරීමට සියුන්ට යොමු කරන්න.
- සියුන් කණ්ඩායම් කරන්න. රස් කර ගත් තොරතුරු සිය කණ්ඩායම ඉදිරිපත් කිරීමට සියුන් යොමු කරන්න.
- ඉදිරිපත් වූ තොරතුරු පිළිබඳ සාකච්ඡා කරමින් එවා විවිධ අයුරින් වර්ග කිරීමට කණ්ඩායම් මෙහෙය වන්න.

උදාහරණ :- තොරතුරු ලැබුණු පුදේශ අනුව

තොරතුරු ලැබුණු මාධ්‍ය අනුව

තොරතුරුවල අන්තර්ගත කරණ ස්වභාවය අනුව

එස් වර්ග කරන ලද තොරතුරු මුළු පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීමට දිරි දෙන්න.

- එ අනුව ග්‍රී ලංකාවේ හා ලෝකයේ විවිධ පුදේශවලින් හා විවිධ මාධ්‍යවලින් තොරතුරු ලැබෙන බව පහදා දෙන්න.
- එම ප්‍රවත් මගින් තමන්ට ඉගෙන ගත හැකි දේවල් හඳුනා ගැනීමට සලස්වන්න.

උදාහරණ :- සෞඛ්‍ය පණිවුඩ

ක්‍රිඩා ඇසුරින් සාමූහික උත්සාහය

සාර ධර්ම

ක්‍රියාකාරකම 2

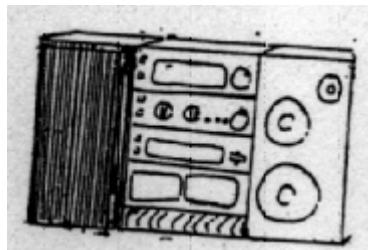
- ☒ රස් කර ගත් තොරතුරුවලින් මාතමකා කිහිපයක් යොදා ගෙන කරුණු ගොනු කර පන්තියේ/ජිමු සම්තියේ කතා පැවැත්වීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- ඉහතින් ලබා ගත් තොරතුරු අප වෙත ලබා දුන් මාධ්‍ය ගැන දැනුවත් වීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- තමාට කිසියම් තොරතුරුක් ඇස මගින් හෝ ඇස හා කණ මෙහින් හෝ ඇස හා කණ දෙකම මෙහින් ලබා ගත හැකි යයි පවසා ඉහතින් ගොනු කළ තොරතුරු ලබා ගත් මාධ්‍ය ගැන අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට යොමු කරන්න.

- කණ මුල් කර තොරතුරු ලබා දෙන මාධ්‍ය නම් කිරීම.

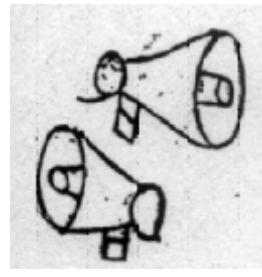
ලදාහරණ :-

දුරකථනය

ගුවන් විදුලි යන්ත්‍රය

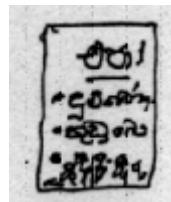
ගැඩු වාහිනිය

- ඇය මුල් කර තොරතුරු ලබා දෙන මාධ්‍ය නම් කිරීම.

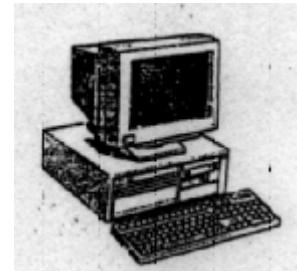
ලදාහරණ :-

ප්‍රවත්තනය

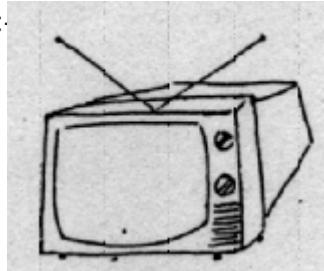
පෝස්ටර්

පරිගණකය

- ඇය හා කණ මගින් තොරතුරු ලබා දෙන මාධ්‍ය නම් කිරීම.

ලදාහරණ :-

රුපවාහිනිය

වේදිකාව

ක්‍රියාකාරකම 3

- ✖ රුපවාහිනිය හා ගුවන් විදුලි යන්ත්‍රය ඔස්සේ සෑල්වී හෝ තැවිගත/පටිගත කරන ලද ප්‍රවත්ත් ප්‍රකාශයක් හෝ පන්ති කාමරය තුළ දී තැරැකීමට හා ගුවනිය කිරීමට ඉඩ ලබා දෙන්න.
- එමගින් ඉදිරිපත් වූ සිද්ධීන්ට අදාළ තොරතුරු හා ලබා දෙන ලද පණිවුඩ පිළිබඳ සියුන් සමග සාකච්ඡා කරන්න.
- තැපැල් කන්තේරුවක් තැරැකීමට හෝ වෙනත් රට්ට තොරතුරු සපයන/සේවා සපයන ස්ථානයක් හෝ තැරැකීමට සියුනට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- එහි දී සිදුවන කාර්යයන් පහත දී ඇති කරුණු ඔස්සේ නිරීක්ෂණය කිරීමට යොමු කරන්න.
- නිරීක්ෂණයෙන් හඳුනා ගත් තැපැල් හලක ක්‍රියාවලිය පනතියේ නිරුපණය කිරීමට යොමු කරන්න.
- තැපැල් හලක් පනතියේ පැවත්වීමට යෝජනා කර වැඩ බෙදා දෙන්න.
  - තැපැල් ස්ථානාධිපති පන් කර ගැනීම.
  - දුරකථන ඇමතුම ලබා ගැනීම හා දීම.
  - මුද්දර ක්වර හා පෝස්කාඩ් සකස් කර තැබීම.
  - මුද්දර සකසා තැබීම. (මේ සඳහා පරණ මුද්දර යොදා ගත හැකි ය)
  - ලිපි තැපැල් කිරීම.
  - තැපැල් පෙවියක් තැබීම.
  - ලිපුම මළු සැකසීම.
  - ලිපුම බෙදීම.

- ආදි ක්‍රියා සිපු කිරීම මගින් අත්දැකීම් ලැබීමට සලස්වන්න.
- මාධ්‍ය සම්බන්ධ වෙනත් ස්ථානයකට යාමට හැකි වේ නම් එහි වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හා වැඩ කොටස් බෙදා ඇති ආකාරය ජිලිබඳ ව සිපුන්ගේ අවබානය යොමු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4

✖ කැසට් පටයකට පටිගත කිරීම ඉලක්ක කර ගෙන වැඩසටහනක් සකස් කර ගන්න. මෙම පටියට පහත සඳහන් දේ ඇතුළත් කළ හැකි ය.

- ප්‍රවෘත්තී
- ගායන හා වාදන
- සෞඛ්‍ය පණිවිඛ
- විශේෂ දැන්වීම්
- නාට්‍යමය දෙබස්

FM මයික් එකක් යොදා ගෙන එම වැඩ සටහන් පටිගත කර ගැනීම වඩාත් යෝගා ය. පටිගත කර ගත් එවැනි වැඩ සටහන් ගුවනුයට අවස්ථාව දෙන්න. මෙහි දී කැසට් රෙකෝබිරය ක්‍රියාත්මක කිරීම ජිලිබඳ අත්දැකීම් ලැබීමට සිපුනට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

2.15 අපේ අතිත විත්ති

තුනවන ගේණියේදී අපේ අතිත විත්ති මානසකාව යටතේ සිසුන් තමාගේ පාසලේ අතිතය පිළිබඳ තොරතුරු හඳුරන ලදී. එහි දී විවිධ කුමවේද භාවිත කරමින් පාසලේ අතිතය ගැන හදාරා ඉන් ලබා ගත හැකි ආදර්ශ හඳුනා ගැනීමට සිසුන් යොමු කරන ලදී. හතරවන ගේණියේදී පාසලන් බැහැරට ගොස් තම පුද්ගලයේ එළිභාසික ස්ථාන, රටේ අතිතයේ සිටි වැදගත් රජවරුන්, වැදගත් එළිභාසික ස්ථාන කිහිපයක් හඳුනා ගැනීමට සිසුන් යොමු කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ. අනෙක් තොමාවන්හි දී මෙන් ම මෙම තොමාවේ දින් තොරතුරු එකතු කිරීමට පමණක් සීමා නොවී පහත ඉදිරිපත් කර ඇති හැකියා වැඩි දියුණු කිරීම මූල්‍ය කර ගෙන ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලිය සංවිධානය කිරීම අවශ්‍ය ය.

නීපුණතා

- ★ තම පුද්ගලයේ හෝ පළාතේ එළිභාසික වටිනාකමකින් යුත් ස්ථාන/පුද්ගලයන්/කලා කෘති පිළිබඳ තොරතුරු රස් කර වාර්තා කරයි.
- ★ එළිභාසික තොරතුරු අනාවරණය කර ගැනීම සඳහා ස්ථාන නිරීක්ෂණය කිරීමෙන් හා පුද්ගලයන් සමග කතා බහ කිරීමේ අන්දැකීම් වාර්තා කරයි.
- ★ පළාතේ ඇති එළිභාසික උරුමයන් අනිමානයෙන් යුතු ව අය කරයි.
- ★ පළාතේ ඇති එළිභාසික උරුමයන් රැක ගැනීමට තුළු දෙන නිර්මාණ ඉදිරිපත් කරයි.
- ★ පළාතේ ඇති එළිභාසික වටිනාකමක් ඇති ජන කවි, ජන ගී, ගායන, රෝග හා කතන්දර ඉදිරිපත් කරයි.
- ★ තම පළාතේ අතිතයේ සිටි පැවත එන ජන ක්‍රිඩාවල සාමූහික ව නිරත වෙයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කුමෙර්පාය

ක්‍රියාකාරකම 1

- ☒ තමාගේ පුද්ගලයේ ඇති වැදගත් එළිභාසික ස්ථාන හඳුනා ගෙන අධ්‍යයනය කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- ගුරුවරයාගේ පුර්ව සුදානමක් ඇති කර ගැනීම අවශ්‍ය ය. එහි දී අධ්‍යයනයට ලක් කළ යුතු එළිභාසික ස්ථාන හඳුනා ගෙන එහි ඇති එළිභාසික වටිනාකම පිළිබඳ තොරතුරු එකතු කර ගැනීම අවශ්‍යය.
- සිසුන් සමග එම ස්ථානය නැරඹීමට යාම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සැලැසුම් කර ගන්න. මෙම වාර්කාවේ දී
  - එළිභාසික ස්ථානය පසුබීම කර ගෙන ඇති කතා පුවත් හඳුනා ගැනීම
  - එළිභාසික කතා පුවත සනාථ කරන සාධක හඳුනා ගැනීම.
  - සාධක මත තීරණ ගැනීම යන අදහස් සිසුන්ට අවබෝධ වන ආකාරයට කතා පුවත හා බැහුණු සාධක කිහිපයක් හඳුනා ගැනීම ප්‍රමාණවත් වේ.
- තොරතුරු වාර්තා කිරීම, පින්තුර ඇදීම, කෙටි සටහන් කිහිපයක් ලිවීම සහ ජායාරූප එකතු කිරීම වැනි කුම උපයෝගී කර ගෙන සොයා ගත් තොරතුරු වාර්තා කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. තොරතුරු රස් කිරීමේදී අවශ්‍ය වේ තම පළාතේ වැඩිහිටියන්ගේ සහාය ද ලබා ගන්න.
- ඉහත ක්‍රියාකාරකම සඳහා පහත දක්වා ඇති උරුහරණය අධ්‍යයනය තොට ඔබේ ම සැලැස්මක් මේ සඳහා හාවත කරන්න.

උදාහරණ :- ගාලු කොටුවහි ඇති එෂ්ටිභාසික වැදගත්කම හඳුනා ගැනීම

ගුරුවරයාගේ පුර්ව සුදානම	:	ස්ථානයක් තැරූළීමට යන්නේ නම් ගමන් කරන ආකාරය, සිපුන්ගේ ආරක්ෂාව සලසන ආකාරය, ආහාර පාන ආදිය එන්තුර ජායාරූප ආගුයෙන් පාඩම කරන්නේ නම් අවශ්‍ය ද්විතීයික මුලාගු සපයා ගැනීම එෂ්ටිභාසික ස්ථානය තැරූළීමෙන් සිපුන් දැනුවන් කිරීමට අපේක්ෂා කරන දැ තිරණය කර ගැනීම
එෂ්ටිභාසික ස්ථානය තැරූළීමට යාම/පාඩම ගොඩ තැබීම	:	ඉහත පියවරට අනුව පාඩම ගොඩ තැබීම එෂ්ටිභාසික කතා පුවත පැහැයීසි ජාතිකයන් ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණී පසු බලකොටුවක් වශයෙන් ගොඩ තැබීම ලන්දේසි හා ඉංග්‍රීසි ජාතිකයන් ද එය බලකොටුවක් වශයෙන් ගොඩ තැබු බව හා යොදා ගත් බව හමුව් ඇති කාසි මුර කපොලු ආදිය කතා පුවත සනාථ කරන සාධක වශයෙන් පෙනවා දීම ගාලු කොටුව පිළිබඳ එන්තුර ඇදීම විනු ඇදීම, ආකෘති සැකසීම ජායාරූප රස් කිරීම හා රස් කර ගත් තොරතුරු ඇසුරින් කුඩා පොත් පිළිවක් බැඟින් සකස් කිරීම එවා ඇගයීමට ලක් කිරීම
තොරතුරු වාර්තා කිරීම	:	

ක්‍රියාකාරකම 2

☒ සිපුන් කණ්ඩායම් කරන්න.

අපේ රටේ සිටි පැරණි රජේක්/රජීනක් පිළිබඳ තොරතුරු අධ්‍යායනයට සලස්වන්න.

අධ්‍යායනය කිරීම සඳහා යෝගා එක් රජ කෙනකු/රජීනක ඔවාට ඇති පහසුකම් ආගුයෙන් තොරා ගන්න.

මෙහි දී තොරතුරු පහසුවෙන් ලබා ගත හැකි වරිතයක් තොරා ගැනීම වඩාත් උච්චය. අවශ්‍ය එන්තුර හා වෙනත් සාධක ද මේ සඳහා එකතු කර ගත හැකි ය.

කතන්දරයක් ලෙස රුෂ්/රජීන පිළිබඳ තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමට යොමු කරන්න. එන්තුර හා එකතු කර ගත් සාධක මුළු කර කතාව ගොඩ තැබීම සඳහා පහත සඳහන් කරුණු පිළිබඳ අවධානය යොමු කරවන්න.

මිහු/ඇය ජ්වල් වූ කාලය

මිහු/ඇය සම්බන්ධ ජනකතා

මිහු/ඇය කළ සේවාවන් පිළිබඳ තොරතුරු හා සේවා ඇගයීම

එම රුෂ්/රජීනගේ සේවාවන් තුළින් ලබා ගත හැකි ආදර්ය

රස් කළ තොරතුරු ඇසුරින් කණ්ඩායම් වශයෙන් කුඩා පොත් පිළිවක් බැඟින් සකස් කිරීමට අවශ්‍ය මග පෙන්වීම් කරන්න. එවා ඇගයීමට ලක් කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3

☒ ශ්‍රී ලංකාවේ අතිතයේ සිට ගායනා කරන ලද ජන කළී සහ ගින කිහිපයක් හඳුනා ගැනීමට සලස්වන්න.

හඳුනා ගත් ජන කළී සහ ගින සාමුහික ව ගැයීමට අවස්ථාව දෙන්න.

අවශ්‍ය වේ නම් සංගීත ගුරුවරයකුගේ හෝ පාසල්ලේ වැඩිහිටි ගිහුයකුගේ සහාය ලබා ගන්න.

උදාහරණ :-සන් සියක් කපු මල රගෙන මම

සන් සියක් සුදු කෙදි රගෙන මම

සන් සියක් කපු පිළි වියන මම

සන් සියක් දෙන පළ දින් //

සන් සියක් රත් මල් රගෙන	මම
සන් සියක් රත් ගුය රගෙන	මම
සන් සියක් මල් දම් ගොනන	මම
සන් සියක් ගෙල පල දිනේ //	
සන් සියක් මායා බෙලෙන්	මම
සන් සියක් බන් ධන බෙලෙන්	මම
සන් සියක් සක්වල යොයා	මම
ගෙන් වූ කුමරුන් අද එන් //	(කුවේණි නාට්‍යයන්)
	(පද මාලාව - හෙන්රී ජයසේන)

- එකතු කර ගන්නා ජන කවි ඇසුරින් පොත් පිංචක් සකස් කර ගැනීමට අවශ්‍ය මග පෙන්වීම් කරන්න.
- තාලාත්මක ව ගායනා කළ හැකි කවි, ආදේශ භාණ්ඩ යොදා ගනීමින් වාදනයන් ද සහිත ව ගායනා කිරීමට යොමු කරන්න.

උදාහරණ :-

රඛන් පද

ජ්‍යෙන් පැපුරෙන් භාවා සිටින්නා
රත්තන් පැපුරෙන් භාවා සිටින්නා
රඛන් තාදේ දස දෙස පැතිරෙන්නා
පැපුරෙන් භාවා තොසිට දුවන්නා

තින්ත කැකිරි ගෙඩි මාමට	දීපන්
තෙලං කැකිරි ගෙඩි තැන්දට	දීපන්
පුවි රඳානට ගින්දර	දාපන්
ගහන රඛන් පද ගරියට	ගහපන්

ලි කෙළි කවි

එක පැපුරින් ලි සයක් කපාගෙන
එක උස ඇති සදෙනෙක් තෝරාගෙන
ගුරුන් අතට දි ලි බෙදවා ගෙන
අඩින් කෙළිමු ලි දෙපිල බෙදී ගෙන

පැරණි රෝකුගේ හෝ රැලීනකගේ හෝ කනා පුවතක් ඇසුරින් තිමුවන නාට්‍යක් රහ දැක්වීමට සියුන්ට අවශ්‍ය මග පෙන්වීම් කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4

- ✖ අතිනයේ පැවති කළා ගිල්ප කිහිපයක් හඳුනා ගැනීමට සලස්වන්න.

උදාහරණ :-

සදකබ පහන - (ඡායාරූප තැරැකීම මගින් විශේෂ ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීම) හැකිනම් සදකබ පහනක් තැරැකීමට සියුන් රැගෙන යන්න.

විතු - සිගිරි බිතු සිතුවම්

මෙහි පුදේශයේ තිබෙන මෙටැනි කළා ගිල්ප කෙරෙහි අවබානය යොමු කරන්න.

අතිනයේ සිට පැවතෙන මෙම කළා කෘති ඇගයීමට ලක් කරන්න.

- තම වැඩිහිටියන්ගෙන් කනන්දර අසා ගෙන එමට කියන්න. එවා පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

ස්ථියාකාරකම 5

- ✖ අතීතයේ සිට ඔබ පළාතේ යොදා ගන්නා ජන ක්ෂීඩා මොනවා දැයි විමසන්න. වියෙෂයෙන් ම භාවිතයෙන් ඇත් ව තිබෙන ජන ක්ෂීඩා මතු කර ගන්න. එම ක්ෂීඩාවලට ප්‍රමුඛත්වය දෙමින් කණ්ඩායම වශයෙන් හෝ සාමූහික ව හෝ ක්ෂීඩා කිහිපයක නිරත විමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- ජන ක්ෂීඩාවල දක්නට ලැබෙන ලක්ෂණ එවායේ වැදගත්කම සියුන් සමඟ සාකච්ඡා කරන්න.

2.16 අපේ යහපැවැත්ම

ඇයරික හා මානසික යහපැවැත්මෙන් හෙබේ, අධ්‍යාත්මික පහත් බවින් යුත් පුද්ගලයන් බහුතරයක් සිටින ශ්‍රී ලංකාවක සාමූහික එලය අති උත්සාහාත්මක වන බවට සැකයක් තැත. අද අප අත් විදින පීඩාකාරී සමාජය වෙනස් කිරීමට පන්තරයක් ඇති, පෙර කි පුරවැසියන්ගේ ගාරික, මානසික හා අධ්‍යාත්මික පදනම යක්තිමක් කිරීම අරමුණින් මෙම තොමාව සැලසුම් කර ඇත. මෙම තොමාවේ දී සිසුන් ගාරික ව ද, අධ්‍යාත්මික ව ද වින්දනාතමක අත්දැකීම් ලබනු ඇතැයි අපේක්ෂිත ය. එමෙන් ම සාමාජිය ලෙස සාමූහිකත්වයේ අයය පීලිබඳ මුළුක සංකළේප ඇති කිරීම ද අපේක්ෂා කෙරේ.

න්‍යුත්තා

- ★ පවුලේ යහපැවැත්ම කෙරෙහි ක්‍රියාක්ෂිලි ව දායක වෙයි.
- ★ අධ්‍යාත්මික යහපැවැත්ම සඳහා උචිත කුමවේද භාවිත කරයි.
- ★ පොදු ස්ථාන හා පොදු කාර්යයන්හි දී තිබුරුදී වර්යා පුද්ගලනය කරයි.
- ★ සහයෝගී ක්‍රිඩාවල නිර්ත වෙමින් රෘය හෝ පරාජය හෝ සාමූහික ව විද දරා ගනියි.
- ★ සාමූහික ව විවිධ නිර්මාණවල යෙදෙයි.
- ★ සාමූහික ව කටයුතු කිරීමේ අයය දැක්වෙන කළු, ගී, ගායන, රෝගන ඉදිරිපත් කරයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කුමෝර්පාය

ක්‍රියාකාරකම 1

☒ සිසුන් පාසලට පැමිණෙන නිවස සහ එහි කටයුතු ද නිවැසියන් එකිනෙකාගේ වගකීම් ද පීලිබඳ සිනා බැලීමට යොමු කරන්න. නිවැසියන් එක් ව නිවසක එවත් වන විව යහපත් පරිසරයක් සඳහා එකිනෙකා ඉටු කරන වගකීම් පීලිබඳ ව අවධානය යොමු කරවන්න.

(මෙහි දී ඔබේ පවුලේ මට, ජියා ආදි වගයෙන් කතා නොකර තමා පාසලට පැමිණෙන නිවසේ සිටින අය හා ඒ ඒ අයගේ වගකීම් හා කටයුතු ලෙස කිසිවකුත් වෛද්‍යකාරී නොවන අපුරීන් සාකච්ඡාව මෙහෙය වන්න)

නිවසේ සිටින අය නිවසේ කටයුතු වෙනුවෙන් කරන දැ මෙන් ම, සිසුන් සිය නිවසේ වඩා යහපත් පරිසරයක් සඳහා කරනු ලබන කටයුතු ද සිනා බැලීමට යොමු කරන්න.

වඩාත් යහපත් පරිසරයක් සඳහා නිවසේ වෙසෙන එකිනෙකා කරන කටයුතු ඇතුළත් වන ලෙස විනුයක් නිර්මාණය කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

තුන්දෙනා/සිවුදෙනා බැඟින් වූ කණ්ඩායම්වලට එක් වී සිය විනුය විස්තර කිරීමට ඉඩ සාලසන්න.

නිවසේ කටයුතු කෙරෙහි විනුය අදින ලද සිසුවාගේ දායකත්වය පීලිබඳ වැඩිදුර අසා දැන ගැනීමට කණ්ඩායම් අනෙක් අය යොමු කරන්න.

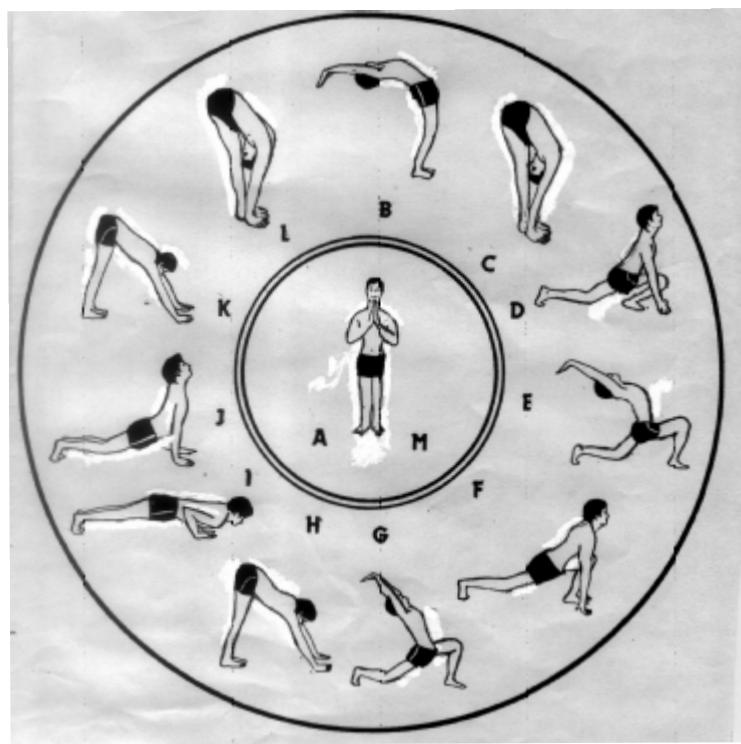
කණ්ඩායම්වල කතා බහ අවසානයේ පන්තියේ සියලු ම සිසුන් සමඟ කතා බහක යෙදෙන්න. තමා එවත් වන නිවසේ වෙසෙන අයගේ යහපත වෙනුවෙන් සිසුන් දැනට කරන දායකත්වය විමසා සිටින්න.

කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකමේ දී දැන ගත් කරුණු අනුව සිසුන්ගේ ක්‍රියාක්ෂිලි දායකත්වය පීලිබඳ ව අදහස් දැක්වීමට ඉඩ දෙන්න. තමන් ජීවත් වන නිවසේ නිවැසි සියලු දෙනා වෙනුවෙන් දැනට නොදැක්වන තව දුරටත් දැක්වීය හැකි දායකත්වය ගැන සිනා බැලීමට යොමු කරමින් පොදු සාකච්ඡාව අවසාන කරන්න.

අදින ලද විනුයේ සිසුන්ගේ දායකත්වය දැක්වෙන වැකියක් ලියා අලවා පුද්ගලනය කිරීමට යොමු වන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

- ❖ අධ්‍යාත්මික යහපැවැත්ම සඳහා පුරුදු පුහුණු කළ යුතු සුර්ය තමස්කාරය ක්‍රියාකාරකම පුරුදු පුහුණු වීමට අවස්ථාව සලස්වන්න. (සෞඛ්‍යමත් ඒවිතයක් සඳහා අවශ්‍ය වන ගාරීරික යෝගාතාව ද මානසික යෝගාතාව ද සපුරා ලන සරල යෝගා අභ්‍යාස මාලාවක් සුර්ය තමස්කාර ක්‍රියාකාරකම්වලට ඇතුළත් ය. සුර්ය තමස්කාර ක්‍රියාකාරකම්වලට භුරු වී එය දෙනික අභ්‍යාසයක් ලෙස භුරු පුරුදු වීමෙන් ඇති වන ගාරීරික හා මානසික යෝගාතාව අධ්‍යාත්මික යහපැවැත්මට හේතු වේ.) ක්‍රියාකාරකම අවසානයේදී මෙම අභ්‍යාස ගෙදර දී ද පුරුදු පුහුණු වීමට යොමු කරන්න. කායික හා මානසික යෝගාතාව සඳහා තෙමාව ක්‍රියාත්මක වන කාලයේ සැම දිනක ම සුර්ය තමස්කාරයේ අභ්‍යාසය පුරුදු පුහුණු වීමට ඉඩ දෙන්න. තෙමාව අවසන්වූ පසුව ද සැම සතියක ම විෂය සමගම් ක්‍රියාකාරකම මිනින්තු 30ක කාලය ආරම්භ කිරීමේදී සුර්ය තමස්කාරය අරඹන්න. නිවාඩු කාලයේදී ද ඉදිරි ඒවිතයේදී ද ගාරීරික හා අධ්‍යාත්මික යෝගාතාව සඳහා දිනපතා කළ යුතු සරල ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස සුර්ය තමස්කාරය සිසුන්ට දායාද කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3

- ❖ සින් පහන් කිරීමේ පහත දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකම සිසුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.
- තෙමාව ක්‍රියාත්මක කරන සැම දිනක දී ම සින් පහන් කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම්වලින් අරඹන්න. මෙය තිබයේදී පුරුදු පුහුණු වීමට යොමු කරන්න.
- අධ්‍යාත්මික යෝගාතාවය සඳහා දිනපතා ඒවිතයට භුරු කර ගත යුතු ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස සින් පහන් කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම සිසුන්ට දායාද කරන්න.

ඡියවර 1

භාරික ලිහිල් බව

පහසු ආකාරයකට ඉද ගන්න. ඇස් වසා ගන්න. හෙමින් අත් පා තද තොකර සැහැල්ල කර ගන්න. පාදවල ඇහිලි, වලුලුකර, දණහිස, රිකුල, බබ, පූජ උරහිස, අත්, අත් ඇහිලි, සැහැල්ල කර ගන්න, බෙල්ල, හිස ප්‍රදේශය සැහැල්ල කර ගන්න. ඩුස්ම ඉහළට ගන්න, පහළට ගන්න.

ඡියවර 2

මානසික ලිහිල් බව

සියුන් අමතා මෙසේ කියන්න.

මිලි ඇහ දැන් ලිහිල් බවට පත් වෙලා. දැන් සිත ද ලිහිල් බවට පත් කරමු. වටහිටාවේ ඇසෙන ගබිධවලට සවන් දෙමු. ඇතින් ඇසෙන ගබිධවලට සවන් දෙමු. සම්ප ව ඇසෙන ගබිධවලට සවන් දෙමු. අපේ ම හද ගැස්මට සවන් දෙමු. අපේ ඩුස්ම ගැනීමට සවන් දෙමු. අපේ ම සිතට සවන් දෙමු. සිතුවිලි ලිහිල් කරමු. සිත වෙහෙස කරන සිතිවිලිවලින් ඇත් මෙමු. සිතිවිලි සුහද වෛවා! සිත සන්සුන් වෛවා! සිත සැනසේවා!

ඡියවර 3

අධිෂ්ථානය

සියුන් අමතා මෙසේ කියන්න. මෙසේ සිතන්නට යෝජනා කරන්න.

මගේ සිත සන්සුන් කරන්නට මට හැකි වෙනවාමයි. මගේ සිතේ සැනසීම අනෙක් අයට දැනෙන විදියට මම හැසිරෙනවාමයි. මගේ පන්තියට, පාසල, නිවසට මම ආලෝකයක් වෙනවාමයි. මම ගරුණුමාගේ උපදෙස්වලට අනුව හැසිරී ඉගෙනීමේ කටයුතුවලින් ජයක් ලබනවාමයි. මම අපේ පවුලේ අයට, නිවසට ගුණ ගැක හොඳ දරුවෙක් වෙනවාමයි. මම රටට දැයට වැඩායි කෙනකු වෙනවාමයි.

ඡියවර 4

ප්‍රාර්ථනාව

මගේ සිතේ නිවීමේ ලැබෙන සැනසිල්ල මගේ යහළුවන්ට දැනෙනවා!

මගේ පවුලේ හැමට ම දැනෙනවා. පාසලේ හැමට ම දැනෙනවා. කුඩා පන්තිවල තංගිලා මල්ලිලාට දැනෙනවා. සතුනට, ගස්වැල්වලට, හැම දෙනකුට ම දැනෙනවා. සැමගේ ම සිත් නිවෙවා. සැනසේවා.

ඡියවර 5

රදානය

පන්තියේ යහළ යෙහෙලියන්ට මගේ සිතට දැනෙන සැනසීම බෙදා දෙන්නට දැන් මට පූජාවන. මගේ ආදරය යහළුවන්ට, යෙහෙලියන්ට බෙදා දෙන්නට මට පූජාවන. මගේ පන්තියට පාසලට මම පහනක් වන්නෙමි. මම මගේ පවුලේ අයට මිනිපහනක් වන්නෙමි. මම පහනක් වගේ ලෝකයට එළිය දෙන්නමි.

දැන් ක්‍රියාකාරකම මෙසේ අවසාන කරන්න.

දැන් පහන් වූ සිතින් යුතුව වැඩ කරන්නට ඔබ කිහිප විටක් ඩුස්ම ඉහළට/පහළට ගන්න. සිත තැන්පන් කර ගෙන මිනින්ත දෙකක පමණ කාලයක් ගත කරන්නට සියුන්ට ඉඩ දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4

සහයෝගී ක්‍රිඩාවල තීරණ වීමට සිපුනට අවස්ථා සලස්වන්න.

රිදාහරණ 1 :

හය දෙනා බැහින් සිපුන් කාණ්ඩ කරන්න. කණ්ඩායමේ තීරණය පරිදි සැලොම කැමති යන්තුයක ක්‍රියාකාරක්වය තීරුපණය කළ යුතු ය. යන්තුය සැලපුම් කිරීම සඳහා මිනින්තු 10ක කාලයක් දෙන්න. අනතුරු ව කාණ්ඩයම් ලබා ක්‍රියාකාරකම ඉදිරිපත් කරන්න.

කණ්ඩායම් ඉදිරිපත් කරන යන්තු ක්‍රියාකාරක්වය අනුව :

සැම සාමාජිකයෙක් ම ක්‍රියාකාරක්වීම්

යන්තු කොටස් ලෙස ක්‍රියාකරන අය අතර මතා සම්බන්ධය

ක්‍රියාත්මක වීමේ ආකර්ෂණීය බව

වැනි කරුණු මත්වන සේ ක්‍රියාකාරකම අවසානයේ සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න. ඒ ඇසුරෙන් වඩාත් සාර්ථක ලෙස ඉදිරිපත් වූ මිනිස් යන්තුය කුමක් දැ සේ සිපුන්ගෙන් වීමසන්න. එවැනි කණ්ඩායමක සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීමේ වැදගත්ම අයය කරන්න. අනෙකුත් කණ්ඩායම්වලට ද තම යන්තුය වඩාත් සාර්ථක කර ගැනීමට කළ යුතු වෙනස්කම් ජීවිතය සාකච්ඡා කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න. වඩාත් සාර්ථක ලෙස තම යන්තුය තීරුපණය කිරීමට තැවතන් එම කණ්ඩායම්වලට අවස්ථා ලබා දෙන්න.

රිදාහරණ 2:

පත්තිය - අට දෙනකුගෙන් පමණ සැදුම්ලත් කණ්ඩායම් අනුව බෝල රිලේ ක්‍රිඩාවේ යෙද්වීම ආරම්භක රේඛාවේ සිට අවසාන රේඛාව දක්වා බෝලය බිම දිගේ යවා ආපසු ආරම්භක රේඛාවට ඒ අසුරින් ම බෝලය ගෙන ආ යුතු ය. එවිට රළුහ සාමාජිකයා ආරම්භ කරයි. ඉක්මනින් බෝලය බිම දිගේ යනා ප්‍රථමයෙන් අවසාන කරන කණ්ඩායම රුය ගනියි.

සහයෝගී ක්‍රිඩා අවසානයේ කනා බහ තුළින් පහත දැක්වෙන කරුණු අවධාරණය කරන්න.

ඡේගුහණය සඳහා කණ්ඩායමක සැම අයකුගේ ම කැපවීම අවශ්‍ය ය.

කණ්ඩායමක සාර්ථක නායකත්වය සැම දෙනකුගේ ම සහයෝගය දිනා ගනියි.

කණ්ඩායමක් ලෙස ලබන ජය සැම සාමාජිකයකුට ම සමාන ලෙස අයන් වේ.

කණ්ඩායමක් ලෙස පරාජය වූ විට එකිනෙකාට වෝදානා කිරීම තොකළ යුතු ය. පරාජය වීමේ වගකීම සැලොම සමාන ව බෙදා ගත යුතු ය.

ක්‍රියාකාරකම 5

- ✖ සිව දෙනා බැහින් යුතු කණ්ඩායම් එක් ව එක ම විනුයක්/ආකමනියක් හෝ කැමති ඕනෑම යමක් තීර්මාණය කිරීම ගැන කනා බහක යෙදෙන්නට අවස්ථාව දෙන්න. තමන්ගේ කණ්ඩායමේ තීරණය පරිදි අවශ්‍ය දැ ගෙන එමේ වගකීම් බෙදා ගැනීමට යොමු කරන්න. එවා සපයා ගෙන පසුදින සාමූහික තීර්මාණයට යොමු කරන්න.
- එකිනෙකාගේ අදහස්වලට ගරු කරමින් සාමූහික තීර්මාණයේ තීමාව දක්වා යෙදීම අයය කරන්න. අවසානයේ සාමූහික තීර්මාණ ප්‍රදර්ශනයක් පවත්වන්න.

ස්වියාකාරකම 6

☒ සාමූහික ව කටයුතු කිරීමේ අගය දැක්වෙන කවි, ගී, රෝගවල යෙදීමට සියුන් දිරිමත් කරන්න.

රිදාහරණ :

අපි ඔක්කොම රජවරු - ඔක්කොම වැසියෝ

තුන් සිංහලයම තැදෑයෝ

අපි ඔක්කොම පියවරු - ඔක්කොම මවවරු

තුන් සිංහලයම පු දරුවෝ //

ඡය දද බත්දා - හිරි දුව කැන්දා //

රුපු යෙන් ඔද තෙද බිත්දා

හද අරචිත්දා - කර සිරිනත්දා

පර ගැනී සිත ගත බිත්දා //

සිත මල් පිපුණා - හස රල් තැගුණා

හද යෝ ගිනි දැල් තිවුණා

නො කැන් දිලුණා - හද මල් පිපුණා

ජය මංගල ගී ගැයුණා (පද මාලාව - සුතිල් ආරියරත්න)

(ගායනය - වික්ටර් රත්නායක)

ලොවේ සැමා - එකම දැයේ

පු දරුවන් වෛවා

වාද නැති හේද නැති

ලස්සන ලොව හෙට අපට උදා වෛවා

මනුෂ කම් අහක දමා

ජාති වාදයෙන් උදම් අනා

සතුරු කමින් පිල් බෙදිලා

මිනිසා මුලා වෛවා

මනු දැයේ - මිනිසුනේ

වාද විලා එල නැතේ

එක රැනේ එක් වූදා

ලොව ලස්නන වන්නේ

වැටුණු කෙනෙකු හට තැගී සිටින්නට

අත දෙන්නට පැකි ලෙන්න එපා

මහුගේ රට ජාතිය ආගම කුල ගොත ගැන සෞයන්නෙපා

සාමයේ ගිතිකා පතුරාලා මුළු ලෝ තමෝල්

එක යායේ වාස වෙමු

සැමදා එකට බැඳී

වාදම් ඉල්ලයි - බෙදම් ඉල්ලයි

අලගිය උලනම් - නාලයි මලර්හිරදු

ශේ යුතිරි ඇත්ති ගිස් ඇත්ති භාමාති වේ වි ලිවි

වුමෝරෝ වූ ගෙදර් ඇස් වන්

(ගායනය - ජීර්සිස් සමුහ ගිතයක්)

(පදමාලාව - ආනන්ද පත්මසිර, හොමසිර හල්පිට)

ශ්‍රී යාකාරකම 7

☒ පන්තියේ සැම සිසුවකු/සිසුවියක සඳහා ම ඇගයුම් පතක් තිර්මාණය කිරීමට මග පෙන්වන්න. ඇගයුම් පත සඳහා A₄ ප්‍රමාණයේ කාඩ්පතක් දෙකට තමා පොතක් මෙන් සකස් කර ත හැකි ය. සැම ඇගයුම් පතකම මුල් පිටුවේ තමා කැමති ම නම් කොටස සහ සුදුසු විනුයක් සැරසිල්ලක් යොදා ගත හැකි ය.

පන්තියේ සිසුන් එළිමහන් ස්ථානයක කවාකාර ව ඉද ගැනීමට සලස්වා ඇගයුම් පත රුවමේ යැවීමට ඉඩ හරින්න. තමන් වෙත ලැබෙන අන් අයගේ ඇගයුම් පත්වල අතිවාර්යයෙන් ම අයය කිරීමේ අදහසක් ලිවිය යුතු වේ.

උදාහරණ :

ඔබ ගි ගයන විට අහන්තට ආසයි

ඔබේ විතු හරි ලස්සනයි

ඔබ හැම විට ම අනුත්ව උදවු වෙත කොනෙක්

ඔබේ ඇදුම් හරි ම පිරිසිදුයි

මෙසේ සැම අයෙක් අතට ම පන් වි කවයේ වටයක් යන අයය කිරීමේ කාඩ්පතන් අවසානයේ එය හිමි සිසුවා අතට පත් වේයි. එය කියවා බලා තමන්ගේ යහගුණ/යහපැවතුම් හා දක්ෂතා ගැන තම මිතුරු මිතුරියන් දක්වා ඇති අදහස් ගැන සතුව සින් ඇති ව සිහිවෙනයක් සේ තබා ගැනීමට සිසුන් යොමු කරන්න. එසේ ම අන් අය තම ගැන ලිපු අයය කිරීමේ වැකිවලින් තමා වඩාත්ම කැමති වැකිය කොටු කර දැක්වීමට යොමු කරන්න. ලැංශලේ කඩායියක් සවි කර එසේ කොටු කරන ලද එක් එක් අයය කිරීමේ වැකි එහි ලියන්න. සියලු දෙනාගේ ම අයය වැකි එක් වූ පසු මේ අපේ පන්තියේ ගක්තියයි. යනුවේ මාතෘකා පාඨ්‍යක් ලියා පන්තියේ පුදර්ශනය කරන්න. එ ගුණ හැකියා දක්ෂතා එක්කර කටයුතු කිරීමට අවධානය කරවන්න.

උග්‍රෝගයේ ස්කෑස්	උග්‍රෝගයේ ස්කෑස්
1. විවිධ පරිසරවල වැඩින මල පිළෙන ගසවැලු නම් කරයි.	පැළඳී හා ගසවැලු
2. මලක ප්‍රධාන කොටස නම් කරයි.	
3. මලවින් හා ප්‍රාචින ලබා ගත්තා ප්‍රායෝගික කිහිපයක ප්‍රකාශ කරයි.	
4. මල හා ප්‍රායෝගික ත්‍රිජායා ත්‍රිජායා බලයි.	
5. ආසන්න පරිසරයේ වෙශන සුනු මිළිබඳ ව තොරතුරු රුස් කර වාර්තා කරයි.	අප අවට සිතුන්
6. සතුනට ඇති විශේෂ ගැකිය කිහිපයක ප්‍රකාශ කරයි.	
7. සුනුන්ගේ ඇති විය හැකි රෝග මොනවා දැයි ප්‍රකාශ කර රෝගවලින් ආරක්ෂා විම්ව ගත හැකි පියවර විස්තර කරයි.	
8. පොත පත් ඇදුම් පිරිසිදු ව හා ආරක්ෂා සහිත ව පරිනරණය කරයි.	අප පරිනරණය කරන ඇළු
9. තිරික්ෂණය කරන ලද රුක්කිය ස්ථානවල තිපුණුවන්න විසින් හාටින ගැටුව උපකරණ කිහිපයක් නම් කරයි.	
10. පත්ති කාමරය එදිනේදා පරිනරණය කරන උපකරණ තිබුණු ව පරිනරණය කරයි.	
11. ආකාර වෙළක අඩු පෝෂක කොටස නම් කර මිශ්‍ර ආකාර වෙළක ගැනීම් වැදුගත්කම විස්තර කරයි.	
12. අපිරිසිදු ආකාර ගැනීම තියා ඇති වන රෝග භූතා යෙන නම් කරයි.	අපේ ආකාර
13. අපිරිසිදු ආකාර ගැනීම්න වැළකී දීම් සිංම කළ යුතු ඇළු ප්‍රාකාශ කරයි.	
14. ශ්‍රී ලංකාව ස්වභාවික සොත්දර්ශන්ගේ පිරි රටක් රෙස අභා කිරීමට බලපෑ සැළු කිහිපයක් ඉදිරිපත් කරයි.	අප් ලක්වැසියේ
15. ශ්‍රී ලාක්කයන්ගේ අනාත්‍යාචාර පිළිබඳ වන ආරක්ෂණ භූතා යෙන නම් කරයි.	
16. ශ්‍රී ලාක්කයන්ගේ අනාත්‍යාචාර පිළිබඳ වන ආරක්ෂණ භූතා යෙන නම් කරයි.	
17. ජාකික තීය තිබුණු ඉරියවිටන සිට් ගාලානුගුණ ව ගායනා කරයි.	ආරක්ෂාව හා පරිසිදුම්
18. එදිනේදා එවිනයේ දී අනුතුරු ඇති විය හැකි අවස්ථා ප්‍රාකාශ කරයි.	
19. අනුතුරුවලින් ආරක්ෂාවේ දහා කළ යුතු දේවල් විස්තර කරයි.	
20. විවිධ ද්‍රව්‍ය රුය සමඟ ක්‍රියාකාරන ආකාරය තිරික්ෂණය කර තොරතුරු කිහිපයක් ප්‍රාකාශ කරයි.	ජලය
21. අපිරිසිදු රුය පිරිසිදු කර ගත්තා තුම් ප්‍රාකාශ කරයි.	
22. අපිරිසිදු රුය පාවත්විය තියා බෝවන රෝග නම් කරයි.	
23. පායල අවට මෘවන් මිළිබඳ තොරතුරු දැක්වෙන දළ සැහිනක ගොඩ නහයි.	ගමනාගමනය
24. මෘවන් හාවින කිරීම් දී සැලැකිලිමන් විය යුතු කරුණු මොනවා දැයි ප්‍රාකාශ කරයි.	
25. පොදු වාහනවල ගමන කිරීම් දී මැගින වශයෙන් කළ යුතු යුතුම් කිහිපයක් ප්‍රාකාශ කරයි.	
26. බෝස්යක සිවුවුමට ගෙවන්න සැකස් කළ යුතු ආකාරය පැහැදිලි කරයි.	ගෙවත්ත
27. බෝස්යක වර්ධන අවස්ථා තිරික්ෂණය කර වර්තා කරයි.	
28. වැඩ පහසු කිරීම් සුම කිහිපයක් ප්‍රාකාශ කරයි.	වැඩ පහසු කිරීම් ම්
29. වැඩ පහසු කර ගත ගැකි උපකරණයක් තිරිමානය කරයි.	
30. සාමූහික ව වැඩ කිරීම් වැදුගත්කම මිළිබඳ ව අදහස් ප්‍රාකාශ කරයි.	මිනිස්
31. අන් අයෙහි ගැනීම්වය ආරක්ෂා වන ලැයින් ආවාර්ගිලි හැසිරීම් පුදර්ගතය කරයි.	හැසිරීම්
32. ස්වභාවික පරිසරයේ ඇති දී කිහිපයක් නම් කරයි.	පොලොව හා අභසි
33. අභස තිරික්ෂණය කර භූතා ගත්ත ලක්ෂණ ප්‍රාකාශ කරයි.	
34. සුළුන් ඇති ප්‍රයෝගන කිහිපයක් ප්‍රාකාශ කරයි.	අපට කළ හැකි වෙනස්කම්
35. පරිසරයට හානි තොවන අසුරීන් පවතින තත්ත්වයට වඩා සංවර්ධනයමක වෙනසක කිරීමට දායක වෙයි.	මෙන්සා හා නොරතුරු
36. සමාජයේ එදිනේදා පත්වීව ලුවන යා යවන සුම නම් කරයි.	
37. අනිනයේ දී තොරතුරු ප්‍රවාහන කර ගත්ත ආකාරය මිළිබඳ අදහස් ඉදිරිපත් කරයි.	
38. සේවා ස්ථානයක තොරතුරු ප්‍රවාහන වන ආකාරය තිරික්ෂණය කර ප්‍රාකාශ කරයි.	අපේ අවිත විත්ති
39. තම පුද්ගලයේ/ප්‍රායෝගික ප්‍රායෝගික ස්ථානයක් මිළිබඳ ව තොරතුරු රුස් කර වාර්තා කරයි.	
40. පායල පොදු කාර්යයන්හි දී උවිත වර්යා පුදර්ගතය කරමින් ක්‍රියාත්මිල් ව දායක වෙයි.	අප යහපැවැතම්

3.0 ක්‍රියාකාරකම් පාදක වාචික ඉංග්‍රීසි

හැඳින්වීම

පළමුවන ප්‍රධාන අවධියේදී ක්‍රියාකාරකම් පාදක වාචික ඉංග්‍රීසි හාවිත කිරීම පිළිබඳ ව සරල අත්දැකීම් ලබා ඇති සිසුන් තව දුරටත් එම සියලුම කරමින් සන්තිවේදනය සඳහා ඉංග්‍රීසි හාඡාව යොදා ගන්නා ආකාරය පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා දීම දෙවන ප්‍රධාන අවධියෙහි දී ද අපේක්ෂා කෙරේ. පළමුවන හා දෙවන ග්‍රේණිවල දී තනි වතන, වතන යුගල, විධාන, ආයිර්වාද, වාක්‍යාංශ හා ඉතා කෙටි වාක්‍ය හාවිතයට පූරුෂ වූ ඔවුනු තුන්වන සහ හතරවන ග්‍රේණිවල දී ඉංග්‍රීසි වාක්‍ය හාවිත කරන හා තෝරුම් ගන්නා ආකාරය පිළිබඳ ව වැඩිදුරටත් පූරුෂවක් ලබනි.

මෙම කාර්යය පළමුවන හා දෙවන ග්‍රේණිවල දී කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්වලට වඩා තරමක් සංකීර්ණ ක්‍රියාවලියක් බව පෙනී යයි. මේ අවධිය වන විට තුන්වන ග්‍රේණියේදී ඉංග්‍රීසි විෂයය උගන්වන ගුරුවරයක පැමිණ කුමවත් ව ඉංග්‍රීසි හාඡාව ඉගැන්වීමට පටන් ගෙන ඇති.

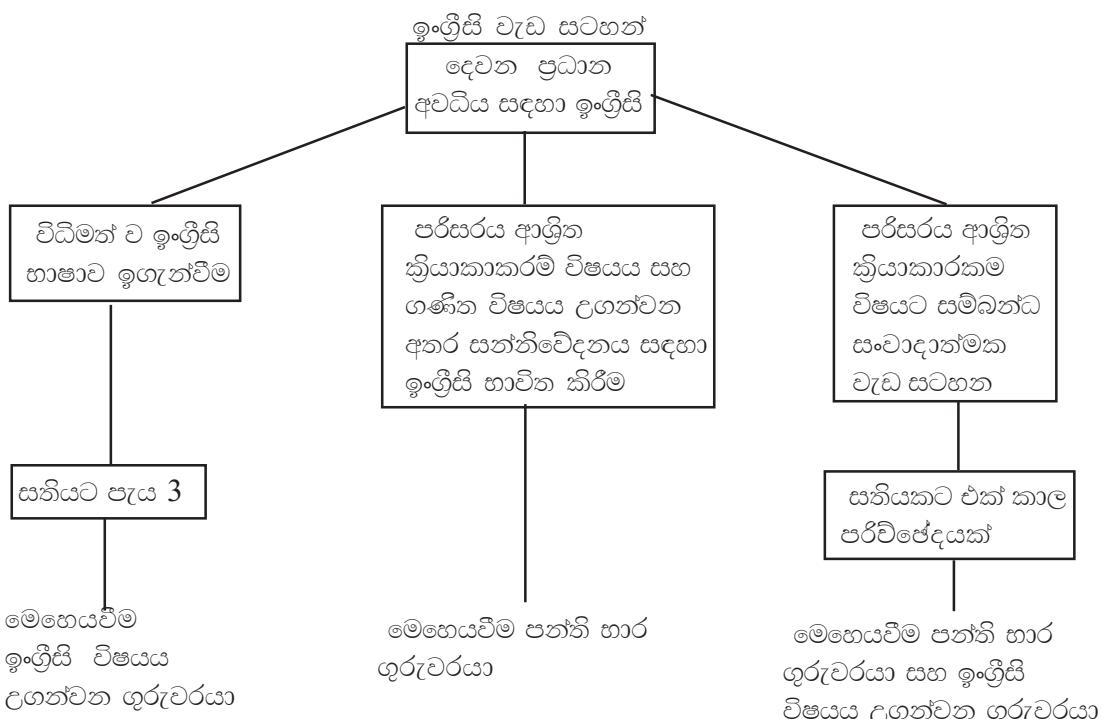
තුන්වන ග්‍රේණියේ පටන්, ක්‍රියාකාරකම් පාදක වාචික ඉංග්‍රීසි වැඩ සටහන ක්‍රියාත්මක වන්නේ, ඉංග්‍රීසි හාඡාව විෂය තිර්දේශයකට අනුව ඉගැන්වීමට සම්මාමිව ය. මේ තිසා ක්‍රියාකාරකම් පාදක වාචික ඉංග්‍රීසි වැඩ සටහන සඳහා ඉංග්‍රීසි විෂයය උගන්වන ගුරුවරයාගේ සහාය වඩාත් පුළුල් ව ලබා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවක් පත්තිය හාර ගුරුවරයාට ඇති වනු ඇති. එතිසා ගුරුවරුන් දෙදෙනා අතර ඇති වන අනෙකානා අවබෝධය සහ සහයෝගය මත මෙම වැඩසටහනේ සාර්ථකත්වය රදා පවතී.

තනි සරල වාක්‍ය වශයෙන් අසන්නට ලැබෙන ඉංග්‍රීසි තෝරුම් ගැනීමටත්, ඒ ආකාරයට ම තම අදහස් සරල ඉංග්‍රීසි වාක්‍යවලින් ප්‍රකාශ කිරීමටත් හැකියාව සිසුන්ට ලබා දීම මෙම අවධියේදී අපේක්ෂා කෙරේ.

මේ සඳහා අවස්ථා තුනක දී සිදු කරනු ලබන ක්‍රියාකාරකම් යොදා ගත යුතු වේ.

1. පන්තියට පැමිණෙන ඉංග්‍රීසි විෂයය උගන්වන ගුරුවරයා විසින් ඉංග්‍රීසි හාඡාව සඳහා වෙන් කොට ඇති කාල පරිව්‍යේවල දී විෂය තිර්දේශයට අනුව ඉංග්‍රීසි හාඡාව උගන්වනු ඇබේ.
  2. පළමුවන ප්‍රධාන අවධියේදී මෙන් ම පරීසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් හා ගණිත විෂයට අදාළ කාලය හා විවේකකාලය ප්‍රයෝගනයට ගනිමින් පන්තිය හාර ගුරුවරයා විසින් සිසුන්ට ඉංග්‍රීසි කනා කරන්නටත්, අසන්නටත් අවස්ථාව ලබා දෙයි.
  3. මේ සියලුළුවට ම අමතර ව සිසුන්, පන්තිය හාර ගුරුවරයා සහ ඉංග්‍රීසි විෂයය උගන්වන ගුරුවරයා සහභාගී වෙමින් සතියකට වරක් පවත්වනු ලබන සංවාද වැඩසටහන තුන්වන ග්‍රේණියේදී භාෂුන්වා දෙනු ලබන අලුත් අංගයකි.
- පරීසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් පාඨම ආග්‍රයෙන් ගොඩ තහා ගනු ලබන ක්‍රියාකාරකමක් මත සංවාදය පැවැත්වේ. සම්පූර්ණයෙන් ඉංග්‍රීසි හාඡාව හාවිත කරමින් ද, ක්‍රියාකාරකම් හා විනෝද්පතක ක්‍රිඩා යොදා ගනිමින් ද මෙම අංගය ගොඩ තැබිය යුතු වේ. මේ සඳහා සතියකට වරක් පරීසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් විෂයට අයන් කාල පරිව්‍යේවලින් එකක් වෙන් කර ගත යුතු වේ.
- ඉහත සඳහන් සංවාද වැඩසටහන සඳහා තෝරා ගන්නා කාල පරිව්‍යේය පන්තිය හාර ගුරුවරයාටත් ඉංග්‍රීසි විෂයය උගන්වන ගුරුවරයාටත් එක විට සහභාගී විය හැකි එකක් විය යුතු ය. කාල සටහන් පිළියෙළ කිරීමේ දී විදුහල්පතිවරයාගේ විශේෂ අවධානය මේ සඳහා යොමු විය යුතු ය.

- මෙම වැඩ සටහනේදී ලිවීම කියවීම පාඨම කරවීම ආදිය තොකළ යුතු ය. ඒ වෙනුවට කිසියම් ක්‍රියාකාරකමක් ආගුයෙන් ගිහුයන් හා ගුරුවරුන් දෙදෙනා අතර සරල සංඛාද ගොඩ තැගිය යුතු ය. එක වාක්‍යයක් කිහිපවරක් පුනරුවිවාරණය කරවීම මගින් සියුන්ගේ හැකියා තහවුරු කරවන පරිදි සංඛාද සැලසුම් කිරීම ඉතා වැදගත් ය. මෙහි අන්තර්ගත වන වචන සහ වාක්‍ය බණ්ඩ සියල්ලක් ම හාවිත කිරීම අවශ්‍ය තොවේ. සුදුසු අවස්ථාවන්හි දී අදාළ වචන හා වාක්‍ය බණ්ඩ යොදා ගැනීමට තිදහස ඇත.
- මෙහි දී යොදා ගන්නා වාය්මාලාව, හතරවන ග්‍රේනියේ සියුන්ට තෝරුම් ගත හැකි පරිදි හා කතා බහ කළ හැකි පරිදි සරල වචන තෝරා ගෙන සකස් කර ගත යුතු වේ. පලමුවන හා දෙවන ග්‍රේනි ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල අඩංගු ඉංග්‍රීසි වාක්‍යාංශ, වාක්‍ය, විධාන, ඉල්ලීම් හා සුබ පැනුම් ආදිය මෙහි දී යොදා ගත හැකි ය. හඳුනාගත් ඉංග්‍රීසි වාක්‍ය රටාවක් පන්තියේදී හා පන්තියෙන් ජිවත දී තැවත තැවත හාවිත කිරීම සඳහා දිරි ගැනීම් ගුරුවරුන් විසින් කළ යුතු ය.
- මෙබදු ක්‍රියාකාරකමකට සහභාගී වීමට පෙර ඒ සඳහා හොඳින් සුදානම් වී සිටීම අවශ්‍ය වේ. විෂ්ඩහ්‍ලේපතිවරායාගෙන් ලැබෙන උපදෙස් අනුව, හතරවන ග්‍රේනියේ පන්තිය හාර ගුරුවරායාන්, ඉංග්‍රීසි විෂයය උගනවන ගුරුවරායාන් එක් ව පෙර සුදානමෙහි තිරත විය යුතු බවට තිර්දේ කෙරේ.

තිපුණුණා

දෙවන ප්‍රධාන අවධියට පැමිණෙන ගිහුයකු සඳහා ක්‍රියාකාරකම පාදක වාවික ඉංග්‍රීසි වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී පහත දැක්වෙන තිපුණුණා සාක්ෂාත් කර ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

- සරල වචන ඉංග්‍රීසි වගන්ති හාවිත කරමින් එදිනෙදා ඒවායේ සංනිවේදන කටයුතුවල තියැලයි.
- එදිනෙදා සංනිවේදන කටයුතුවලදී සරල ඉංග්‍රීසි වචන හා වගන්ති හාවිත කිරීමට කැමැත්තක් දක්වයි.

ක්‍රියාකාරකම් පාදක වාචික ඉංග්‍රීසි
ආදර්ශ වාගමාලාව

ACTIVITY BASED ORAL ENGLISH
AN EXAMPLE OF A VOCABULARY

Objects in the classroom

chair, cupboard, desk, blackboard, chalk, bags, books, bottles, register, record book, table, table cloth duster, posters, eraser, pen, pencil, gum, glue, clay, pictures, calendar, ruler, lunch box

Persons in the school

principal, teacher, monitor, captain, security guard, peon, vice principal, group leader, watcher

Common places inside the school

art-room, classroom, canteen, dental clinic, corridor, garden, well, gate, fence, tap, dancing-room, shrine room, library, office, toilet, playground, room, music-room, sickroom, staffroom

Common places outside the school

home, house, market, dispensary, hospital, airport, post office, bus stop, shop, fair, bakery, mosque, pharmacy, police station, railway station, temple

Persons outside the school

brother, sister, father, aunt, doctor, driver, policeman, postman, priest, mother, grandfather, nurse, uncle, grandmother

Names of toys

ball, bat, doll, building block, balloon, kite, whistle

Common food items and drinks

bread, buns, cakes, beans, butter, cheese, ice cream, chocolate, dhal, hoppers, rice and curry, beetroot, brinjal, potatoes, toffees, biscuits, cabbage, carrot, milk, tea, curd and treacle, string hoppers, fish

Parts of body

eyes, ears, face, nose, arms, hands, legs, finger, feet, toes, thumb, mouth

Fruits

mango, pineapple, plantain, papaw, wood apple, lemon, orange, grapes, apple

Vehicles

bus, bicycle, car, lorry, train, tractor, aeroplane, helicopter, ship, boat, motor cycle, van, cart, jet plane

Common animals and birds

dog, cat, cow, hen, elephant, horse, parrot, peacock, ant, spider, bee, goat, crow, pigeon, butterfly, mosquito, rabbit

Common flowers

rose, sunflower, shoe-flower, carnation

Colours

red, blue, white, green, yellow, pink, black, brown, orange, maroon, violet, purple, gold, silver

Numbers

one, two, three, four, five, six, seven, eight, nine, ten

Natural environment

sky, sun, moon, stars, clouds, rainbow, wind, rain, thunder, lightening, mist, river, waterfalls, sea, beach, lake, tanks, trees, flowers, animals

Activity Based Oral English

Theme	No	Theme	Suggested Vocabulary
	01	Plants Trees and Creepers	herbs, honey, coconut-oil, spices, decorate, caterpillar, shade, nest, drink, ants, red ants
	02	Animals around us	animals, legs, spiders, smell, message, malaria, fly, blood, rat, sick
	03	What we use	wood, glass, plastic, cloth, handkerchief(hanky), clean, dirty, shoes, bag, carpenter, broom, duster, flute
	04	Our Food	balanced diet, fresh, clean, apron, kitchen, sweets, wash, hands, daily, plate, cook, eggs, hungry, thirsty
	05	We are Sri Lankan	shape(of Sri Lanka), globe, place, North, South, East, West, Island, India, Maldives, Pakistan, Bhutan, Nepal
	06	Safety and Protection	safe, dangerous, floods, thorns, earth slip, serpent(reptile), poison,stale food, vomit, swell, rash
	07	Water	ice, hot water, warm water, cool water, temperature, salt, sugar, spoon, tea,
	08	Transport	bridge, busstand, yellow line, crossing by road(s), railway line, hospital, school, temple, police, pavement
	09	Home Garden	agriculture, vegetable bed(flower bed), insects, soil, sunny, grow, compost, fence, rain, sun, protect
	10	Ways of making work easy	work, heavy, lift, bottle opener, stick, move, wheel, wheelbarrow, machine, magnet, pin, torch, batteries
	11	Human Behavior	borrow, sweep, promise, queue, forget, problem, friend, friendly, draw, smile, help
	12	Earth and Sky	map, beach, rivers, weeds, nature, cloud, birds, fly, cover, district, village, tracing paper

13	Changes we can make	plan, cobweb, clean, tidy, decide, leader, save, time, song, discussion
14	Man and Information	world, computer, post office, stamp, post box, envelop, post master, post master, stage, post card, news, message
15	Our Past	history, fort, coins, king, queen, game, temple, church, proud, important place
16	Our Good Behavior	wish, worship, beautiful, like, mind, relax, unity, group, leader, win, loose, listen

CLOSSROOM LANGUAGE

Greetings and wishes

Good morning
Good afternoon
Good evening
Good bye
Good luck
All the best
Happy birthday
Happy New year
Merry Christmas

Simple commands

Do me a favor please
Hands up/down,
Run, jump, start, stop,
clap your hands
look at me
form a line/circle
don't go out
Get ready
Come here
Go there (out)
Bring (your book)
show

Requests

May I come in/go out/go home?
May I go to the toilet/office/canteen?
Silence please
Listen to me please
Hurry up please
Be quiet
Be careful
Please do your home work
Please come to school every day
Tell your parents...
Go home straight
Don't shout please
Please try to be clean/be good
Please think about others

Please give me a pencil/book/ruler
Please clean the blackboard
Please sit down
Please open your book
Please look at the picture
Please wipe your feet/nose

Polite forms

Thank you
Please excuse me
I am sorry
Can I help you
Could you please/bring me the duster/ Some chalk
Please take this to the office/ to your parents
Be good to bring me the register
How are you?
Take care
Look after your self
Be careful
Can I see...?
Do you like..?
Please bring me...

Praising

good
very good
well done
That's right
I like it
Good work
Excellent
Keep it up
Very well
You have done well
That's good work
Wonderful

Simple answer forms

This is my.....
I have got a .../ I've got a ...
It's....
I am going to the....
Here it is.

I am hungry.
I am thirsty.
I am reading a book.
I am drinking water.
I am coming to the class.
I am going out.
I am watering the plants.
I am closing my bag.

I want to watch a match.
I want to pluck flowers.
I want to sing.
I want to dance.
I want to play.
I will come tomorrow.
I will bring flowers.
I will sweep the classroom.
I will clean the blackboard.
I will walk slowly.
I can hear you.
I can come now.

Simple question forms

Who is shouting?
What's this?
What's that?
What's it?
Are you ready?
Is this yours?
Is it a .....?
What do you like?
Where are you going?
Where is the...?
What can you see in the...?

Simple suggestions

Let's go home.
Let's go out.
Let's sing a song.
Let's go to the playground

Shall we get ready?
Shall we go to the playground?
Shall we start the game?
Shall we wash our hands?
Shall we sing a song?
Shall we pluck flowers?
Shall we stop now?

ගණීත විෂය සඳහා භාෂුන්ටා දෙන වචන මාලාව

---

number	Hundred
order	Thousand
ordering	Whole
number pattern	Half
add	Fraction
digit	Bill
two digits numbers	Angle
subtract	Direction
multiply	Solid
divide	Plane
balance	Spatial Patterns
time	Money
hour	Data
minutes	Front view
clock	Side view
date	Plan
day	Problem solving
month	Square
year	Triangle
ruler	Rectangle
length	Straight line
meter	Cube
weight	Cuboids
kilogram	Sphere
gram	Area
volume	Measurements
liter	Graph
milliliter	Picture graph
	Table
	Transaction
	Symmetry
	Axis

ඉංග්‍රීසි සංචාර වැඩසටහන

හැදින්වීම

තුනවින හා හතරවන ගේණිවල සිපුන් සඳහා අවස්ථා තුනක දී ඉංග්‍රීසි හාජාව ඉදිරිපත් කෙරේ.

1. පළමුවන හා දෙවන ගේණිවල දී මෙන් පන්ති හාර ගුරුවරයා විසින් පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් පාඨම සමඟ වාචික ඉංග්‍රීසි හාවිත කිරීම.
2. මෙම ප්‍රධාන අවධියේ සිට ඉංග්‍රීසි විෂයය උගන්වන ගුරුවරයකු විසින් ඉංග්‍රීසි විධිමත් ව ඉගන්වීම.
3. පන්තිය හාර ගුරුවරයා, ඉංග්‍රීසි විෂයය උගන්වන ගුරුවරයා සහ සිපුන්ගේ සහභාගිතවයෙන් කෙරෙන සංචාරාත්මක ඉංග්‍රීසි වැඩසටහන යනුවෙති.

සතියකට වරක් පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් විෂය සඳහා වෙන් වූ වේලාවෙන් තෙරු ගත් කාල පරිවිෂේදයක් සංචාරාත්මක වැඩසටහන යොදවා ගැනීමට යෝජනා කර තිබේ. මේ සඳහා විදුල්පිටිවරයාගේ සයෝගය ද ලබා ගෙන ඉංග්‍රීසි විෂයය උගන්වන ගුරුවරයාට මේ වැඩසටහන සඳහා සතියකට වරක් පන්තියට පැමිණීමට හැකි වන පරිදි කාල සටහන සකස් කර ගැනීම අපේක්ෂිත ය. සිපුන් සමඟ මූකිඳී ව කටයුතු කරමින් මේ කාලය තුළ ඔවුන්ගේ ඉංග්‍රීසි හාවිතය පිළිබඳ නිපුණතාව වැඩි දියුණු කිරීමට ගුරුවරුන් දෙදෙනා කටයුතු කරනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වේ.

- ★ සිපුන් ඉංග්‍රීසි හාජාව වාචික ව හාවිත කරන විට එට සවන් දීමටත්, තමන් ද එම හාජාව යොදා ගෙන කතා කිරීමටත් යොමු වීම මෙම වැඩසටහනේ අරමුණයි.
- ★ අදාළ සතියේ හෝ එට පෙර සතියේ උගන්වන ලද පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් තෙමා අනුසාරයෙන් මෙම සංචාරය ගොඩ තහා ගැනීම අපේක්ෂා කෙරේ.
- ★ අදාළ සතියේ තමන් විසින් උගන්වන ලද තෙමාව පිළිබඳ ව පන්තිය හාර ගුරුවරයා තුළ ඇති අවබෝධය පදනම් කර ගෙන ඉංග්‍රීසි විෂයය උගන්වන ගුරුවරයා සමඟ එකතුව සංචාර වැඩසටහන සැලසුම් කළ යුතු ය.
- ★ ගුරුවරුන් දෙදෙනාගේ ම දෙදේනික පාඨම් සැලසුම්ව එය ඇතුළත් වී තිබීම මෙම වැඩසටහන් සාර්ථක කර ගැනීමට හෝතු වේ.
- ★ වැඩසටහන මෙහෙය වන කාලය තුළ පන්තිය හාර ගුරුවරයා ද ඉංග්‍රීසි විෂයය උගන්වන ගුරුවරයා ද සිපුන් ද යන පාර්ශව තුන ම සංචාරයට සහභාගි වීම අවශ්‍ය වේ.
- ★ තුනවින ගේණිය හා හතරවන ගේණිය වන විට පින්තුර හාවිතයට ගත හැකි ය. පින්තුර ඉදිරිපත් කිරීමේ දී එවා යටත් සිංහල, දෙමළ හා ඉංග්‍රීසි හාජාවන්ගෙන් තම කර තිබීම පහසුවක් විය හැකිය.

තෙමා කිහිපයකට අදාළ ආදර්ශ ඉංග්‍රීසි සංචාර වැඩසටහන් කිහිපයක් ඉදිරි පිටුවලින් ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙම වැඩසටහන් ආශ්‍රිත කර ගෙන තවත් එබදු වැඩසටහන් නිර්මාණය කර ගැනීමට උත්තු වන්ත. කෙසේ වෙතත් යැම සතියක ම මෙබදු වැඩසටහනක් පැවත්වීම මහින් සිපුන්ගේ ඉංග්‍රීසි හාවිතය පිළිබඳ නිපුණතාව වර්ධනය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය බව සැලකිය යුතු ය.

නොමාව 2 : අප අවට සතුන්

හඳුන්වා දෙන වාක්‍ය හා වාක්‍යාංශ

How many...do you have?	centipede
I have two.....	grasshopper
I have four.....	parrot
I have Six.....	spider
I have many.....	snail
I have no.....	

ක්‍රියාකාරකම 1

පෙර පුදානම :

නිවස ආගිත සතුන්ගේ වියාල ප්‍රමාණයේ පින්තුර හෝ එම සතුන්ගේ මුහුණු ආගිත වෙස් මුහුණු මෙම ක්‍රියාකාරකම සඳහා උපයෝගී කර යත හැකි ය.

ක්‍රියාකාරකම :

පන්ති හාර ගුරුවරයා සහ ඉංග්‍රීසි විෂයභාර ගුරුවරයා විසින් පළමුව මෙම ක්‍රියාකාරකම ඉදිරිපත් කරන්න.
(වෙස් මුහුණු ආගුයෙන් හෝ පින්තුර ආගුයෙන්)

ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා

I am a centipede. Who are you?

පන්ති හාර ගුරුවරයා

I'm a grasshopper

How many legs have you got?

ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා

I have many legs.

How many legs have you got?

පන්ති හාර ගුරුවරයා

I have six legs.

සතුන්ගේ පාද සංඛ්‍යාව අනුව පන්තිය කණ්ඩායම් හයකට බෙදා කණ්ඩායම් දෙකක සාමාජිකයන්ට ඉහත ආකාරයෙන් ම තුමිකා රෝගයේ යෙදීමට සිලයේවන්න.

පදාහරණ :-	(1) two legs	eg. parrot
	(2) four legs	eg. cat
	(3) six legs	eg. fly
	(4) eight legs	eg. spider
	(5) many legs	eg. centipede
	(6) no legs	eg. snail

මේ ආකාරයට පන්තියේ හැම ගිහුයකුට ම නිවස ආග්‍රිතව සිටින තමා කැමති සකකු ලෙස හුමිකා රැගනයේ යේදීමට අවස්ථාව දෙන්න.

මේ සඳහා ද වෙස් මූහුණු/පින්තුර ප්‍රයෝග්‍යට ගත හැකි ය. සකාගේ නම තොදනී නම් ඒ සඳහා උදුවු ලබා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

ගුරුවරුන් දෙදෙනා ම සහභාගි වෙමත් මෙම ගිනිය ගායනා කරන්න. අවශ්‍ය නම් අහිතයන් ඉදිරිපත් කිරීමට සලස්වන්න.

I have two eyes.

I have two ears.

I have one little chin.

I have two hands.

I have two legs and just one little nose.

ක්‍රියාකාරකම 3

පෙර දිනයේ ලමුන් තමා කැමති ආකාරයේ විරුද්ධී සතුගෙය් පින්තුරයක් ඇදගෙන එන ලෙස කියන්න.

උදාහරණයක් ලෙස ඉග්‍රීසි පෙළ පොතේ my body පාඨමේ දැක්වෙන monster පින්තුරය ගන්න.

අනතුරු ව ගුරුවරුන් දෙදෙනා තමන්ගේ පින්තුර පෙන්වා ඒ ගැන පහත ආකාරයෙන් කියන්න.

උදාහරණ : This is my monster.

Her/His name is bang bang.

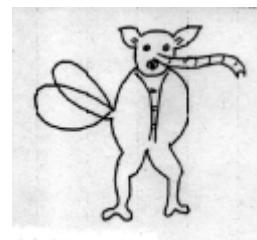
She/He has the eyes of a cat.

He has the ears of a dog.

He has the legs of the cow.

He has the nose of an elephant.

He has wings of a grasshopper
and the mouth of a pig.

අනතුරු ව ලමුන්ට තමන්ගේ පින්තුර ගැන ඒ ආකාරයෙන් ම කිමට උතන්දු කරවන්න.

මෙය අවශ්‍ය නම් පහත ආකාරයෙන් ද කියවීමට ප්‍රථමවන.

This is my monster.

Her/His name is Tin Tin

She/He has six ears.

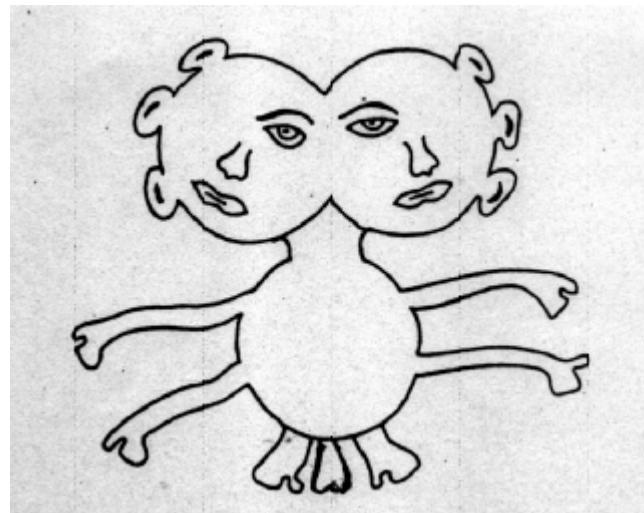
She/He has two noses.

She/He has two heads.

She/He has two mouths.

She/He has four hands.

She/He has three legs.

තේමාව 3 : අප පරිහරණය කරන දේ

හදුන්වා දෙන වාක්‍ය හා වාක්‍යාංශ

I spy with my little eye my .....(comb, tooth brush, shoes, school bag, water bottle, soap, broom, spoons)

What is it?

Is it in the .....(bed room?, kitchen?, toilet?, living room?, dining room?)

ක්‍රියාකාරකම 1

පෙර සුදානම :

කණ්ඩායම කිහිපයකහාවිත කළ හැකි පරිදි නිවසක සැලැස්ම කාඩ් කිහිපයක අදින්ත. විශාල කළ සැලැස්මක් ද සුදානම් කර ගන්න.

සැලැස්ම

BED ROOM	TOILET	KITCHEN
LIVING ROOM		DINING ROOM

ක්‍රියාකාරකම :

මුල් ම දෙබස ගුරුවරු දෙදෙනා අතර සිදු වේ. ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා සැලැස්ම ලැබුවට ඇක්මව සලස්වා, තමා පනාව තැබු තෙන තිදත කාමරයේ මේසය උඩ යයි සිතා,

(A) I spy with my little eye my comb where is it? යනුවෙන් පවසන්න.

පන්ති හාර ගුරුවරයා

(B) Is it in the dining room? යනුවෙන් කියයි.

ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා (පිළිතුර තිවැරදි බවින් දුරස් නිසා) It is cold යයි පවසයි.

පන්ති හාර ගුරුවරයා Is it in the toilet?

ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා (පිළිතුර තිවැරදි බවින් දුරස් නිසා) It is cold යයි පවසයි.

පන්ති හාර ගුරුවරයා Is it in the bed room?

ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා (පිළිතුර තිවැරදි බවට සම්ප නිසා) It is warm

පන්ති හාර ගුරුවරයා Is it on the bed?

ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා (පිළිතුර තිවැරදි බවින් දුරස් නිසා) It is cold

පන්ති හාර ගුරුවරයා Is it near the table?

ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා It is warm

පන්ති හාර ගුරුවරයා Is it on the table

ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා Yes that's correct.

ලමුන් කණ්ඩායම් දෙකකට බොදා මෙම ක්‍රියාකාරකම වෙතස් හාණ්ඩයක් හා ස්ථානයක් උපයෝගී කර ගෙන කිරීමට සලස්වන්න.

එක් එක් කණ්ඩායමේ සැලසුම් අනුව ඒ ඒ කණ්ඩායම්වල ලමුනට මෙම ක්‍රියාකාරකම තනිව ම කිරීමට සලස්වන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3

ගුරුවරුන් දෙදෙනාට මෙම ගිතය අහිනයෙන් දක්වමින් ඉදිරිපත් කොට අනතුරු ව ශිෂ්‍යන් සහභාගි කරමින් ගායනය කළ හැක.

ගුරුවරුන්ගේ අහිමතය පරිදි මෙම ගිතය අවශ්‍ය පරිදි වෙතස් කර ගත හැක.

We drink our milk in the morning ///
and hope its a very nice day
We wash our cups in the morning ///
and hope its a very nice day
We iron our clothes in the morning ///
and hope its a very nice day
We take our books in the morning ///
and hope its a very nice day

ක්‍රියාකාරකම 4

පෙර යුදානම :

එෂ්ට්ලිමහනේ ස්ථාන හය (6)ක් ලකුණු කර Market, Post office, Milk bar, Book shop, Toy shop යනුවෙන් නම් කරන්න.

එ ඒ ස්ථානවලින් ලබා ගත හැකි හාණ්ඩවල පින්තුර ලමුන් අතරේ බොදා හරින්න. (එසේ තැකිනම් එම පින්තුර පෙර දින දැනුම් දීමකින් ලමුන් ලබා ගෙනවා ගන්න.)

රඳාහරණ : fish, fruit, vegetables, stamps, envelopes
post-cards, plasters
milk, ice-cream, books, pens, rulers, dolls
balloons, cars

ක්‍රියාකාරකම :

ගුරුවරුන් දෙදෙනාගෙන් එක් අයක් (පන්ති හාර ගුරුවරයා) පින්තුරයක් ලබා ගෙන එම හාණ්ඩය ගත හැකි ස්ථානයට යන්න.

රඳාහරණ : ‘Fish’ පින්තුරය ගෙන ‘Market’ ස්ථානයට යන්න. අනෙක් ගුරුවරයා (ඉංග්‍රීසි) What did you buy? කියා අයන්න. පන්ති හාර ගුරුවරයා I brought fish යනුවෙන් පවසන්න.

මේ ආකාරයෙන් හාණ්ඩ කිපයක් ගෙන ඒ අදාළ ස්ථානයට ගොස් ප්‍රශ්න හා පිළිතුර ලබා ගන්නා අපුරු දක්වන්න.

හාණ්ඩවල පින්තුරය බැහින් ලමුනට ලබා දී මෙම ක්‍රියාකාරකම කළ හැකි ය.

මෙහි දී ගුරුවරුන් දෙදෙනා දුම්රිය දෙකකින් පැමිණෙන ආකාරය අහිනයෙන් පෙනවා What did you buy? කියා අයන්න. පිළිතුර නිවැරදි නම් ‘get in’ කියා ලමයා දුම්රියට සම්බන්ධ කර ගන්න.

පළමු පිළිතුර දුන් සිසුවා ඊළග අවස්ථාවේ ප්‍රශ්නය ඇසීමට යොමු කරන්න.

පිළිතුර නොගැලුපේ නම් තිවැරදි පිළිතුර දී ඊළග දුම්රියේ තැහිමට සලස්වන්න.

නොමාට 5 : අංශ ලක්වැසියෝ'

හදුනවා දෙන වාක්‍යාංශ

I'm .....

I live in.....

I love.....

හදුනවා දෙන වචන

Muslim

Burgher

Tamil

Sinhalese

ක්‍රියාකාරකම 1:

පෙර සුදානම :

පන්තියේ සියුන් එළිමහන් ස්ථානයකට රැගෙන ගොස් රුමුකට සිටුවා, අංක 1, 2, 3 සහ 4 වගයෙන් ක්මට සලස්වා එක් අංකයකින් සිංහල, දෙමල, මුස්ලිම්, බර්ගර් ආදි එක් ජාතියක් නියෝජනය වන බව පවසයි. පසුව ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා බෝලය අතට ගෙන රවුම මැදට පැමිණෙයි.

එයේ පැමිණ,

I'm Sinhalese

I live in Sri Lanka

I love my country

යනුවෙන් පවසයි.

පසුව බෝලය පන්තිය හාර ගුරුවරයාට යවයි.

මහු/ඇය රුමුම මැදට පැමිණ

I'm Tamil

I live in Sri Lanka

I love my country

යනුවෙන් පවසයි.

කීප සැරයක් ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා සහ පන්ති හාර ගුරුවරයා සියුන්ට පෙනෙන්නට මෙම ක්‍රියාකාරකමෙහි යෙදෙති. (සියුනු සවන් දෙති)

ඉන් පසුව එක් සියුවකුට බෝලය යවා මහු රවුම මැදට පැමිණ ලබා දුන් අංකයට හිමි ජාතිය කියයි.

මේ ආකාරයට පන්තියේ සියුන් සියලු දෙනා ම මෙම ක්‍රියාකාරකමෙහි යෙදෙති.

සියලු සියුන් මෙම ක්‍රියාකාරකමෙහි යෙදීමෙන් පසු පහත දැක්වන ගීතය ගායනා කරති.

We are Sri Lanka

අපි වෙමු ශ්‍රී ලංකා

නාමේ ශ්‍රී ලංකා

We are Sri Lanka

This land belongs to you

this land belongs to me

This land belongs to you and me

To live in harmony

We are.....

හදුන්වා දෙන වවන

Bo leaves

maroon

orange

green

yellow

stripes

around

national flag

lion with a sword

ක්‍රියාකාරකම 2

පෙර පුදානම :

පන්ති කාමරය තුළ හෝ එළිමහන් ස්ථානයක මෙම ක්‍රියාකාරකම කළ හැකි ය.

තරමක් විශාල සිංහ කොට්ඨාසි පාඨම පටන් ගන්නා අවස්ථාවේ තිබිය යුතු ය.

පහත දැක්වෙන අපුරුණ් පන්තිය භාර ගුරුවරයා සහ ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා අතර සංඛ්‍ය ගොඩ නගන්ත.

පන්ති භාර ගුරුවරයා

ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා

1. What is this ?

This is lion with a sword.

(කඩුව සහිත සිංහයාට අත දිගු කර)

2. බේර් කොළවලට අත දිගු කර

What are these ?

They are Bo leaves.

3. කොළ පාට තීරුව පෙන්වා

What's this?

It's a green strip

4. තැංකිලි පාට තීරුව පෙන්වා

What's this?

It's orange strip.

5. කහ පාට තීරුවට අත දිගු කර

What's this?

It's yellow border.

6. කුණ ලේ පාට තීරුවට අත දිගු කර

What's this?

It's maroon background

ගුරුවරුන් දෙදෙනාගේ සංඛ්‍යයෙන් පසු සිසුන් සමඟ සංඛ්‍ය ගොඩ නගන්ත.

සිසුන්ට යහළවන්ගෙන් ප්‍රශ්න ඇසීමටත්, පිළිකුරු ලබා ගැනීමටත් අවස්ථාව දෙන්ත.

ක්‍රියාකාරකම 3 (ජාතික කොට්ඨාස අදීම්)

දෙවන ආදර්ශ ක්‍රියාකාරකමින් ජාතික කොට්ඨාස ආත්ම සාක්ෂිත සහ වර්ණ පිළිබඳ ව සිපුන් දැනුවත් වූ පසු මෙම ක්‍රියාකාරකම කළ හැකි ය.

ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා : “Let's draw the National flag”
පනත් හාර ගුරුවරයා : That's good idea

ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා සිපුන්ට ද අමි ජාතික කොට්ඨාස අදීම් යයි පවසයි.
ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා දෙන උපදෙස් අනුව පනත් හාර ගුරුවරයා හා සිපුන් ක්‍රියාකාරකමේ යෙදෙයි.

ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා දෙන උපදෙස් : (ජාතික කොට්ඨාස පෙනවමින්)

Draw a rectangle
Draw the green strip
Draw the orange strip
Draw the yellow border
Draw the four Bo leaves
Draw the lion with the sword
Colour the background in maroon

මෙලෙස උපදෙස් දෙමින් ජාතික කොට්ඨාස අන්දවන්ත.

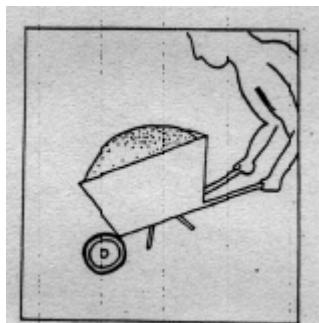
වැඩ පහසු කිරීමේ ම。

හදුනවා දෙන ව්‍යවත හා වාක්‍යාංශ

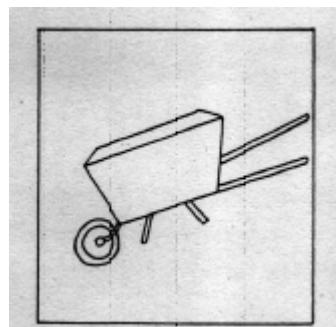
1. bottle operner
2. axe
3. mammothy
4. pair of scissors
5. wheel barrow
6. hammer (to drive/ fix the nails)
7. dig the soil
8. chop the firewood
9. open the bottle
10. carry the sand
11. cut a piece of cloth
12. cut - vegetables
  - bread
  - fruits

ක්‍රියාකාරකම 1

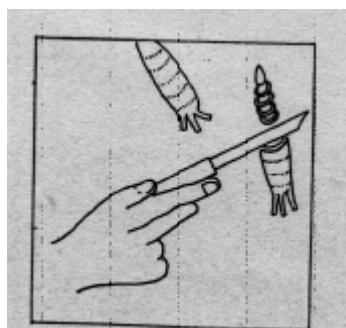
පෙර සුදානම

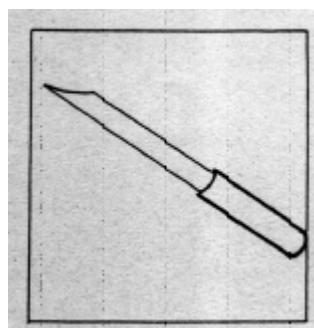
carry the sand

wheel barrow

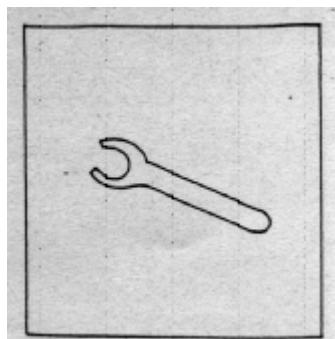
cut vegetables

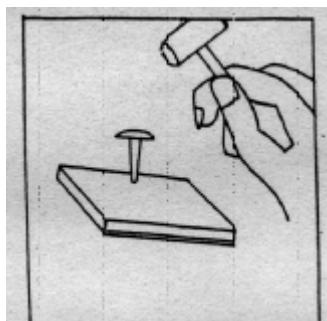
knife

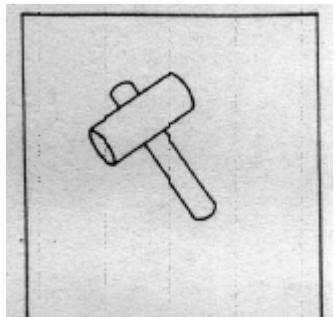
Open the bottle

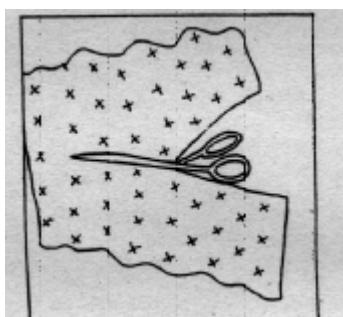
bottle opener

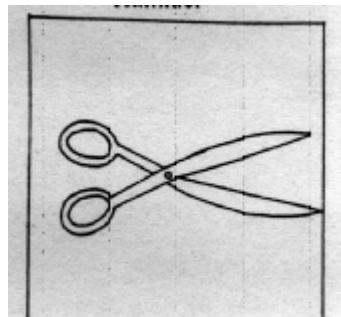
Fix the nail

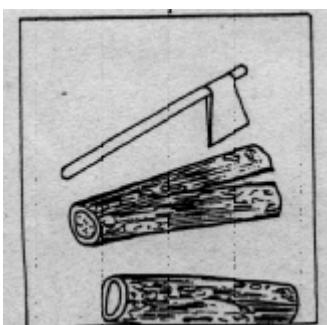
hammer

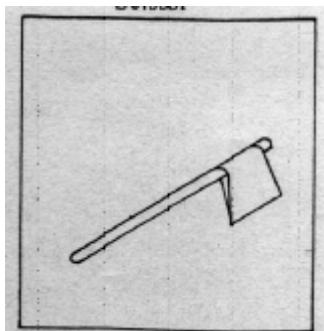
Cut a piece of cloth

scissor

Chop the firewood

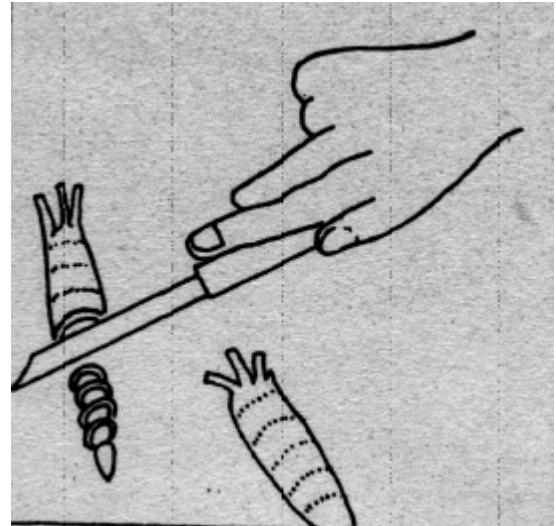
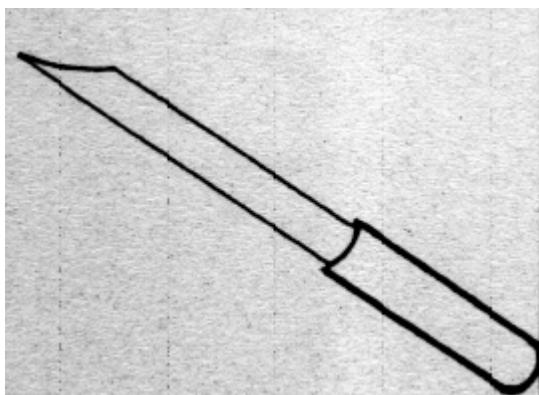
axe

ඉහත පෙනෙන ආකාරයේ ඒන්තුර කාඩ්පත් කට්ටල හයක් සකස් කර ගන්න. පන්තියේ ලමුන් සංඛ්‍යාව අනුව කණ්ඩායම්වලට බෙදන්න. සිපුන් කණ්ඩායම්වලට අවකා පරිදි ඒන්තුර කට්ටල සාදා ගන්න. (දෙදෙනකුට එක කට්ටලයක්)

පන්ති හාර ගුරුවරයා උපකරණ සහිත කාඩ්පතක් ගතියි. ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා එම උපකරණයෙන් කෙරෙන කාර්යය සහිත කාඩ්පත ගතියි.

රදාහරණ : පන්ති හාර ගුරුවරයා

ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා

ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා : I want to cut vegetables යනුවෙන් කියයි.

පන්ති හාර ගුරුවරයා : Here's the knife කියා කියයි.

සැම උපකරණයක් සඳහා ම මේ ආකාරයට සංවාදය ගොඩ තගන්න.

පසුව සිපුන් කණ්ඩායම් කර කාඩ්පත් කට්ටල මුවන් බෙදා දී සිපුන් ලබා සංවාදය ඉහත ආකාරයට ගොඩ තගන්න.

1. I want to cut vegetables
2. I want to open the bottle
3. I want to fix / drive the nail
4. I want to carry some sand
5. I want to cut a piece of cloth
6. I want to chop firewood

- Here's the knife
- Here's the bottle operner
- Here's the hammer
- Here's the wheel barrow
- Here's the pair of scissors
- Here's the axe

නොමාට 12 :පොලොට හා අහසි

හදුනවා දෙන වචන හා වාක්‍යාංශ

sun

moon

stars

rainbow

clouds

river

trees

mountain

waterfall

stream

ක්‍රියාකාරකම 1

පෙර සුදානම :

පන්ති කාමරය තුළ ඉඩ තිබේ නම් එහි හෝ එම්මහන් සේවාතයක මෙම ක්‍රියාකාරකමෙහි යෙදිය යුතු ය. පන්ති හාර ගුරුවරයා අහසේ සහ පොලොට් දකින්තට ඇති දේවල් පිළිබඳ ව ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා සමඟ සිංහලෙන් සංඛ්‍යක් අරඹයි. ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා ඉංග්‍රීසියෙන් අහසෙහි සහ පොලොට් දකින්තට ඇති දේවල් ගැන කියයි.

ඉන් පසුව ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා shall we draw a picture යනුයෙන් කියයි.

පන්ති හාර ගුරුවරයා එය අනුමත කරමින් Let's draw a picture යනුවෙන් කියයි.

පොලොට් හා අහසේ පෙනෙන දේවල් උපයෝගී කර ගෙන අලංකාර විතුයක් ගොඩ තැගීමට සියුනට උපදෙස් දෙන්න.

මුළුන් විතුය ගොඩ තගන අතර පන්ති හාර ගුරුවරයා ද විතුයක් ද අදියි.

විතුය ගොඩ තෙහා අවසානයේ

ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා විතුයේ තිබෙන දේවල් විස්තර කරයි. පසුව සියුන් කීප දෙනකුගේ විතුවල තිබෙන දේවල් පෙන්වමින් පන්ති හාර ගුරුවරයාන් ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයාන් සමඟ සියුන් සහභාගි කර ගතීමින් සංඛ්‍යයේ යෙදෙයි.

There is .....(sun,moon) in the picture

There are .....(stars, clouds) in the picture

there is .....(trees, house, stream, river, waterfall) in the picture

සියුන් දෙදෙනා බැඟින් කණ්ඩායම කර දෙදෙනාගේ විතු පිළිබඳ විස්තර කර ගැනීමට අවස්ථාව දෙන්න. ගුරුවරු දෙදෙනා ඒ සඳහා උදුව ලබා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

I see the moon

The moon sees me

God bless the moon

and god bless me

ඉහත සඳහන් ගිතයේ ඉරි ඇදි පද සඳහා පහත සඳහන් වචන ද යොදා ගිතය සංවර්ධනය කර ගන්න. sun, stars, rainbow, clouds, river, mountain, stream etc...

4.0 දෙවන ජාතික භාජාව (දෙමල) - විෂය නිර්දේශය

නිපුණතාව

- * තම තිවයේ පිහිටිම අන් යට තිවරුද් ව ප්‍රකාශ කරයි.
 ඩීටු ඩිලාසම් විවිධ විලාසම්
 ඩීති, මාර් විදි, රාර්

ନିର୍ମାଣକାଳ

* பொழு சீர்களில் நம் கண்ணானே பூகாய கரவி.	
வங்கி	வங்கி
தபாலகம்	தபாலகம்
புகையிரத நிலையம்	பூகையிரத நிலையம்
பஸ் தரிப்பு நிலையம்	பஸ் தரிப்பு நிலையம்

නිපුණතාව

- * பாஸலே டி குவென் விவாகவுல்ல சுவன் டி புதிவார ரூகிலியீ.
  - முன்னால் வாருங்கள் முன்னால் வாருங்கள்
  - கைக்களை மேலே உயர்த்துங்கள் கேக்கலே மேலே ரூயர்ந்துங்கள்
  - துள்ளிப் பாயுங்கள் ஒலீலிப் பாயுங்கள்
  - கண்களை மூடுங்கள் கன்கலே மூழுங்கள்
  - கண்களைத் திறவுவகள் கன்கலேன் திரவுங்கள்
  - வேகமாக ஓடுங்கள் வேகமாக சிவிங்கள்

නිපුණතාව

- * நிலையே டி தம அவ்யாகு யிருப்பது விட ஆல்லது கருதி. எனக்கு தண்ணீர் கொஞ்சம் தாருங்கள் உறக்கு நின்றீர் கோட்டுப்பு தாரையல் எனக்கு இந்த பாதத்தைச் சொல்லித் தாருங்கள் உறக்கு ஒன்று பாவித்தேவி யோல்லின் தாரையல் எனக்கு பட்டம் ஒன்று செய்து தாருங்கள் உறக்கு பறிவும் இன்றை கொட்டு தாரையல் நாங்கள் விளையாடப் போவோமா? நா-யல் விலேயைப் போவேர்மா?

ନିଭ୍ରଣବାବ

- * நிலையே டி அமுந்கன் பிலினென ஷுஹட் க்கா வென் யேடேடி.
 வாருங்கள் உட்காருங்கள் வாரக்கைல் உவிகாரக்கைல்
 எப்படி சுகம்?
 தேநீர் குடியுங்கள் நேநிர் குவியுங்கள்
 மறுபடியும் (மீண்டும்) வாருங்கள் மருபடியும் (மீண்டும்) வாரக்கைல்

නිපුණතාව

* ආහාරපානවල තම් තිබුණු ව සාචිත කරයි.			
පාල්	පාල්	පාඨ්සොරු	පාටිවෙරුරු
තේන්ද්‍රී	තේන්නිර්	කොප්පි	කෝප්පි
කණ්ඩී	කක්දී	කැංලෙ	කබලෙල
ප්‍රමුර්සම්	පලරසම්	පයනු	පයරු
තොසස	තොසසේය		

නිපුණතාව

* තම සම්පූර්ණයේ වැඩෙන ගස්වැල්වල නම් හඳුනාගෙන ප්‍රකාශ කරයි.

ජෙන්නන මරම්	නෙන්නෙන මරම්
වාස්‍ය මරම්	වාලෙල මරම්
කත්තරිස් රේඛී	කත්තරිව වෙබි
මිශාකාය්ස් රේඛී	මිශායිව වෙබි
පාකර්ජකාංචි	පාහටිකොඩි
පයුරුන්ජකාංචි	පයුවිටුංකොඩි
මාමරම්	මා මරම්
ජොය්යා මරම්	ජොයියා මරම්
පලා මරම්	පලා මරම්

නිපුණතාව

* තම සම්පූර්ණයේ දකින සතුන් නිවැරදි ව හඳුනාගෙන ප්‍රකාශ කරයි.

ගුයිල්	තුයිල්
බෙඣාවාල්	වව්වාල්
පුරා	පුරා
මාආ	මාආ
ඇආ	ඇආ

නිපුණතාව

* ගේරයේ අවයව හා ඉන්දියයන් නිවැරදි ව ප්‍රකාශ කරයි.

කණ්	කණ්
කාතු	කාදු
වාය්	වාය්
මුක්කු	මුක්කු
වයිරු	වයිරු
විරල්	විරල්

නිපුණතාව

* නිවසේ දී එදිනෙදා භාවිත කරන භාණ්ඩ/ලපකරණ හඳුනාගෙන ප්‍රකාශ කරයි.

කට්ඳිල්	කට්ටිල්
අලුමාරි	අලුමාරි
කොප්පාප	කොප්පාපෝ
ප්‍රේන්කාණ්	ප්‍රේන්කාණ්
තුම්ප්තතුඩි	තුම්බුන්තඩි
වාளි	වාලි

නිපුණතාව

* නිවසට පැමිණෙන තැදුෂියින්ගේ දාන්තිත්වය හඳුනාගෙන ප්‍රකාශ කරයි.

පාට්ඩි	පාට්ටි	පෙරිය	පෙරිය අම්මා
තාත්තා	තාත්තා	පෙරිය	පෙරිය අප්පා
මාමි	මාමි	සින්නම්මා	සින්නම්මා
මාමා	මාමා	සිත්තප්පා	සිත්තප්පා

තිපුණුව

- * සරල අකුරු යොදුණු වචන ලියයි.

ගුටම	කුබම්	කප්පල්	කජේපල්
වයල්	වයල්	පරුප්පු	
මුයල්	මුයල්		

තිපුණුව

- * 16 - 20 දක්වා අංක තිවැරදි උච්චාරණය සහිත ව කියයි.

පතිනාරු	පදිනාරු
පතිනෙමු	පදිනෙමු
පතිනෙන්ටු	පදිනෙන්ටු
පත්තෙන්පතු	පත්තෙන්පතු
இருபතු	ஓரුපතු

තිපුණුව

- * 10 - 50 දක්වා අගයන් 10න් වැඩි කරමින් තිවැරදි උච්චාරණය සහිත ව කියයි.

පත්තු	පත්තු
இருபතු	ஓரුපතු
මුප්පතු	මුප්පතු
නාංපතු	නාවිපතු
ඡෘම්පතු	ඡෘම්පතු

තිපුණුව

- * පොදු සේවානවල දී තම අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමට තොරතුරු විමසයි.
ප්‍රකාශයිරත නිශේලයත්තින්ග්‍ර එප්පාද්‍ය පොවතු?
පුහෙයිරද තිලෙයන්තිවික්පේ එප්පාධ්‍ය පොවාදු?
න්‍රාලකම් එත්තනෙන මණික්ග්‍ර තීර්ඝකප්පාදුම?
නූහම් එන්තනෙන මතික්කු තිරක්කප්පාදුම?
වෙවත්තියර් එත්තනෙන මතික්කු වරුවාද්?
වෙන්තියර් එන්තනෙන මතික්කු වරුවාද්?
මුත්තිරු බාංගුවතු ගන්කේ?
මුන්තිරෝ වාංගුවාදු එංගෝ?

තිපුණුව

- * සරල කළී, තී අග වලන සහිත ව ගායනා කරයි.

තිපුණුව

- * තම සම්පතමයන් සමඟ මූලික තොරතුරු පිළිබඳ සංවාදයක යෙදෙයි.
න්ශ්කක් එත්තනෙනයාම බහුප්පිල් පැඩක්කින්ර්කක්?
නීගල් එන්තනෙනයාම වහුප්පිල් පැඩක්කින්ර්කල්
ඉංකක් පාට්සාලෙයින් පෙයර් ගන්න?
උගල් පාඩිසාලෙයින් පෙයර් එන්න?
ඉංකගුරුක් එත්තනෙන බයතු?
උගලුක්කු එන්තනෙන වයදු?
ඉංකගුරුක් ඒකොතර ඒකොතරිකක් එත්තනෙන පෝර?
උගලුක්කු සහෝදිරිකල් එන්තනෙන පෝර?

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කුමෝස්පාය

- හාජාව අනුකූලයෙන් වර්ධනය වීම සඳහා ඉතා සෙමින් අලුත් වවන හඳුන්වා දීම
- මෙම හාජාව ඉගෙන ගැනීම සඳහා ශිෂ්‍යයන් උද්‍යෝගීමක් කිරීම
- කථනය හා සවන් දීම තුළින් සුබ පැතුම් කීමටත් එචා සමාජීයී ව ලබා ගැනීමටත් ඩුරුවීම

හැදින්වීම

ශ්‍රී ලාංකිකයු වශයෙන් තමා සමඟ ජීවන් වන සහෝදර ජනතාවගේ හාජාව ඉගෙනීම තුළින් එකිනෙකා කෙරෙහි අවබෝධයෙන් කියා කිරීමේ හැකියාවන් සියුන් තුළ වර්ධනය කිරීම මෙහින් බලාපොරොත්තු වේ.

මෙම අරමුණ ඇතිව දෙවන ජාතික හාජාවන් ඉගැන්වීම තුළින් හාජාව පිළිබඳ ප්‍රවීණත්වයක් බලාපොරොත්තු නොවන අතර, යම් ප්‍රමාණයක සන්නිවේදන හැකියාවක් වර්ධනය කර ගැනීමත්, සරල හැඳ සහිත අකුරු ලිමිමේ හැකියාව යම් ප්‍රමාණයකට ඇති කිරීමත්, එකිනෙකා කෙරෙහි සංවේදී බවක් ඇති කර ගැනීමත් අපේක්ෂා කෙරේ.

කියායිලී ජාතික ඒකාබද්ධතාවක් ඇති කර ගැනීමට ජාතික සමගිය ඇති කිරීමේ මුළුක අඩ්‍යාලමක් දැමීමට දෙවන ජාතික හාජාවක් ඉගෙනීම රැකුලක් වෙතැයි ද අපේක්ෂා කරනු ලැබේ.

එම අනුව දෙවන ප්‍රධාන අවධිය තුළ දී දෙවන ජාතික හාජාව යටතේ පහත සඳහන් නිපුණතා ඉටු කර ගැනීමට මෙම විෂය නිර්දේශය සකසා ඇතේ.

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන අවධිය සඳහා නිපුණතා

- * එදිනෙදා අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමේ දී අදාළ වවන හා වගන්ති යොදා කනා කරයි.
- * හාජාවකට සවන් දී අර්ථාන්වීත ව ප්‍රතිචාර දක්වයි.
- * හාජාවක් හැසිරවීමේ යහපුරුෂ පුදර්ණය කරයි.
- * අන් අය ඉදිරියේ තම අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට ඉදිරිපත් වෙයි.
- * කියවීමේ හැකියා පුදර්ණය කරයි. එය අර්ථාන්වීත ව හාවිත කරයි.
- * කට්ටි, හී අයමින් ගයමින් රස විදියි.
- * දෙමළ හාජාව හැසිරවීම තුළින් වින්ද්‍යානයක් ලබයි.
- * දෙමළ හාජාව හැසිරවීමට ඇති හැකියාව අයයි.

දෙවන ප්‍රධාන අවධියේ අපේක්ෂිත නිපුණතා

- * සුවිශ්‍යී ස්ථානයක පිහිටීම අන් අයට නිවැරදි ව ප්‍රකාශ කරයි.
- * තම අවශ්‍යතා සඳහා වූ පොදු ස්ථාන හඳුනාගෙන එචායේ තම් ප්‍රකාශ කරයි.
- * එදිනෙදා කාර්යයන්වල දී අදාළ සරල විඛානවලට ප්‍රතිචාර දක්වයි.
- * එදිනෙදා තම අවශ්‍යතා සඳහා සුහද ව ඉල්ලීම් කරයි.
- * අමුත්තන් පිළිගෙන සුහද කනා බහේ යෙදෙයි.
- * තම සම්ප පරිසරයේ ඇති ගස්වැල් මල්වල තම් හඳුනාගෙන ප්‍රකාශ කරයි.
- * තම සම්ප පරිසරයේ දකින සංඛ්‍යා නිවැරදි ව හඳුනාගෙන ප්‍රකාශ කරයි.
- * තම ගර්රයේ අවයව නිවැරදි ව ප්‍රකාශ කරයි.
- * එදිනෙදා හාවිත කරන හාණ්ඩ හා උපකරණ හඳුනාගෙන ප්‍රකාශ කරයි.
- * නිවසේ සාමාජිකයන්ගේ ඇශාන් සංඛ්‍යාවය තම සම්පතමයන්ට හඳුන්වා දෙයි.
- * සරල අකුරු යෙදුණු වවන ලියයි.
- * සංඛ්‍යාක හඳුනාගෙන නිවැරදි ව හා පැහැදිලි උව්චාරණය සහිත ව කියයි.
- * පොදු ස්ථානවල දී තම අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමට තොරතුරු විමසයි.
- * සරල කට්ටි හී අංග වලනය සහිත ව ගායනා කරයි.
- * තම සම්පතමයන් සමඟ මුළුක තොරතුරු සංවාදයක යෙදෙයි.

- හතරවන ගෞණීය සඳහා අපේක්ෂිත නිපුණතා
- * තම නිවසේ පිහිටිම අන් අයට නිවැරදි ව ප්‍රකාශ කරයි.
  - * පොදු සේවානවල නම් හඳුනාගෙන ප්‍රකාශ කරයි.
  - * පාසල් දී ලැබෙන විධානවලට සටන් දී ප්‍රතිචාර දක්වයි.
  - * නිවසේ දී තම අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමට සුහද ව ඉල්ලීම් කරයි.
  - * නිවසේ දී එන අමුන්තන් පිළිගෙන සුහද කිනා බහේ යෙදෙයි.
  - * ආභාරපානවල තම් නිවැරදි ව හාවිත කරයි.
  - * තම සම්පූර්ණ පරිසරයේ වැඩෙන ගස්වැල්වල තම් හඳුනාගෙන ප්‍රකාශ කරයි.
  - * තම සම්පූර්ණ පරිසරයේ දකින සතුන් නිවැරදි ව හඳුනාගෙන ප්‍රකාශ කරයි.
  - * ගැරයේ අවයව හා ඉගෙනුම් කාර්යයන් නිවැරදි ව ප්‍රකාශ කරයි.
  - * නිවසේ දී එදිනේදා හාවිත කරන හාණි/උපකරණ හඳුනාගෙන ප්‍රකාශ කරයි.
  - * නිවසට පැමිණෙන තැදැයින්ගේ දාතිත්වය හඳුනාගෙන ප්‍රකාශ කරයි.
  - * සරල අකුරු යෝදුණු ව්‍යවහාර මියයි.
  - * 16 සිට 20 දක්වා අංක නිවැරදි උච්චාවරණය සහිත ව කියයි.
  - * 10 සිට 50 දක්වා අගයන් 10න් දහයට වැඩි කරමින් නිවැරදි උච්චාවරණය සහිත ව කියයි.
  - * පොදු සේවානවල දී තම අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමට තොරතුරු විමසයි.
  - * සරල ක්‍රි, ගී අංග වලන සහිත ව ගායනා කරයි.
  - * තම සම්පත්මයන් සමඟ මූලික තොරතුරු පිළිබඳ සංවාදයේ යෙදෙයි.

පාසල් ප්‍රතිපත්තිය හා වැඩසටහන්

දෙවන ජාතික හාජාව හාවිත කරන අවස්ථා පාසල් ප්‍රතිපත්තිය තුළ ඇති කිරීමට විදුහළුපත්වරුන්ගේ අවධානය යොමු විය යුතු ය. මෙයට අමතර ව හතරවන ගෞණීයේ පන්තිය තුළ දෙවන ජාතික හාජාව හාවිත වන පන්ති ප්‍රතිපත්ති ඇති කිරීමට පන්ති හාර ගුරු මහතම මහතම්න්ගේ අවධානය යොමු විය යුතු ය. මෙහි දී සුබ පැත්ම්, ස්ත්‍රී කිරීම්, ඇතැම් අවස්ථාවල දෙවන ජාතික හාජාවෙන් ද පැවසීම වැනි හාජා ප්‍රතිපත්ති ඇති කර ගත හැකි ය. තව ද දෙවන ජාතික හාජාව සඳහා දිනයන් වෙන් කර පන්ති මට්ටමෙන් වැඩ සටහන් සංවිධානය කළ හැකි ය.

සිඹු ප්‍රගතිය තක්සේරු කිරීම

අවස්ථානුකූලව දෙමෙල ව්‍යවහාර හා වාක්‍ය හාවිත කරන ආකාරය පිළිබඳ ව තොරතුරු රස් කරන්න. එම තොරතුරු සිඹුන්ගේ ප්‍රබලතා හඳුනා ගැනීමටත් දුෂ්කරතා අවම කර ගැනීම සඳහාත් යොදා ගන්න. පොදු තක්සේරු පත්‍රිකාවේ දෙවන ජාතික හාජාව තක්සේරු කිරීම සඳහා අදාළ නිර්ණ්‍යකයන් ද ඇතුළත් කර ඇත.

තිසුන්නාව
තම නිවසේ පිහිටීම අන් අයට තිබැරදි ව ප්‍රකාශ කරයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම කුමෝපාය
ක්‍රියාකාරකම

- මේ සඳහා පහත සඳහන් තොරතුරු විමසා බැලීමට යොමු කරන්න.
- සෑම ගිණුයකුගෙන් ම තමත් වෙසෙන ගමේ/නගරයේ නම විමසා දැන ගන්න.
- ගමේ/නගරයේ නම දැන ගත් පසු ඔවුන් පදිංචි විදියේ/පාරේ නම විමසා දැන ගන්න. (විදියේ/පාරේ නම ප්‍රකාශ කරන විට නිවසේ අකෘත් සමඟ ප්‍රකාශ කිරීමට යොමු කරන්න.)
- සිසුන්ගෙන් වෙන වෙන ම නිවසේ ලිපිනය විමසා දැන ගත් පසු දෙමළ බසින් එය ප්‍රකාශ කිරීමට යොමු කරන්න.

ගිණුයන් දෙදෙනා බැඟින් කණ්ඩායම් කරන්න. ඔවුන් පහත දැක්වන ආකාරයට සිවාදයේ යොමීමට යොමු කරන්න.

රිදාහරණ :-

මුල් සිසුවා (ප්‍රයෝග) ඉංකරුතය මාරු එතු?

රූගලුවෙය උර් එදු ?

ඔබේ ගම කොහො ද?

දෙවන සිසුවා (පිළිබුරු) එනතු මාරු .....

එනදු උර් .....

මගේ ගම .....

දෙවන සිසුවා (ප්‍රයෝග) ඉංකරුතය මාරු එතු?

රූගලුවෙය උර් එදු ?

ඔබේ ගම කොහො ද?

පළමු සිසුවා (පිළිබුරු) එනතු මාරු .....

එනදු උර් .....

මගේ ගම .....

පළමු සිසුවා (ප්‍රයෝග) ඉංකර් බ්‍රේ ගන්ත බ්‍රේතියිල් ඉංල්ලතා?

රූගලේ විඩු එන්ද විදියිල් උල්ලදු?

ඔබේ ගෙදර තියෙන්නේ කොයි පාරේ ද?

දෙවන සිසුවා (පිළිබුරු) එනතු බ්‍රේ ..... ඉංල්ලතා.

එනදු විඩු ..... උල්ලදු

මගේ ගේ තියෙන්නේ .....

දෙවන සිසුවා (ප්‍රයෝග) ඉංකර් බ්‍රේ ගන්ත බ්‍රේතියිල් ඉංල්ලතා?

රූගලේ විඩු එන්ද විදියිල් උල්ලදු?

ඔබේ ගෙදර තිබෙන්නේ කොයි පාරේ ද?

පළමු සිසුවා (පිළිබුරු) එනතු බ්‍රේ ..... ඉංල්ලතා.

එනදු විඩු ..... උල්ලදු

මගේ ගේ තිබෙන්නේ .....

දෙවන සිසුවා (ප්‍රයෝග) ඉන්කள් බේංචු මුක්කවරී ගන්න?
රූගල් විටිටු මුහුවරී එන්ත?
මබේ නිවසේ ලිජිනය මොකක් ද?

පලමුවන සිසුවා (පිළිතුර) ගන්තු බේංචු මුක්කවරී...
එනැයු විටිටු මුහුවරී .....
මගේ ගෙදර ලිජිනය .....

දෙවන සිසුවා (ප්‍රයෝග) ඉන්කළු බේංචු මුක්කවරී ගන්න?
රූගල් විටිටු මුහුවරී එන්ත

පලමුවන සිසුවා (පිළිතුර) ගන්තු බේංචු මුක්කවරී...
එනැයු විටිටු මුහුවරී .....

මෙ ආකාරයට ම පලමු සිසුවා දෙවන සිසුවාගෙන් ලිජිනය විමසිය යුතු ආකාර දෙවන සිසුවා ලිජිනය ප්‍රකාශ කළ යුතුයි.
(සිසුන් සියලු දෙනාට ම තම නිවසේ ලිජිනය ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න)

තීපුණුව
පොදු ස්ථානවල නම් හඳුනා ගෙන ප්‍රකාශ කරයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කුමෝර්පාය
ක්‍රියාකාරකම

- පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් විෂය සමඟ සම්බන්ධ කරමින් අපට සේවා සපයන පොදු සේවා ස්ථාන ලිජිබඳ ව සිසුන් සමඟ සාකච්ඡා කරන්න.
- පොදු සේවා ස්ථාන කිහිපයක එන්තුර පුදර්ගනය කර එවායේ නම් මව්බසින් ප්‍රකාශ කිරීමට යොමු කරන්න.
- බැංකුව, තැපැල් කාර්යාලය, බස් නැවතුම්පොල, පුම්බියපළ යන ස්ථානවල එන්තුර පුදර්ගනය කර එවායේ නම් දෙමළ බසින් නිවැරදි ව උව්වාරණය කිරීමට යොමු කරන්න.

පහත දැක්වෙන පොදු ස්ථානවල නම් හාජා තුනෙන් ම ලියන ලද එන්තුර කාඩ්පත් සුදානම් කර ගන්න.

වෘත්ති
වෘත්ති
බැංකුව

තපාලකම්
තපාලහම්
තැපැල් කාර්යාලය

සිසුන් කණ්ඩායම් හතරකට බෙදා ගත්ත. සැම කණ්ඩායමකට ම එක් කාඩ්පතක් බැඟින් දෙන්න. කාඩ්පතේ තීන්තුර උදුව කර ගෙන පොදු ස්ථානයේ තම දෙමළ බසීන් පැවතීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

දිදාහරණ :- බෘත්ති	වගි	බැංකුව
තපාලකම්	තබාලහම්	තැපැල් කාර්යාලය
පස් නිලෙයම්	බස් නිලෙයම්	බස් තැවතුම්පළ
පෙරුන්තු නිලෙයම්	පේරැන්දු නිලෙයම්	බස් තැවතුම්පළ
ප්‍රකායිර නිලෙයම්	ප්‍රහෙයිරද නිලෙයම්	දුම්රියපළ

කණ්ඩායම් හතරට ම කාඩ්පත් හතරම බලා අදාළ ව්‍යවහාර කිමෙට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. (සියලු ම සිසුන්ට කාඩ්පත් හතරේ ම ඇති ව්‍යවහාර උග්‍රීතිය කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

තිපුණුව

පාසලේ දී ලැබෙන විධානවලට සවන් දී ප්‍රතිචාර දක්වයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කුමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1

- විධාන කිපයකට සවන් දී එය අවබෝධ කර ගතිමින් එයට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

සිසුන් පන්තියෙන් පිටතට ගෙන ගොස් රුම්මට සිටීමට සලස්වන්න. ඔබ පන්තියේ මැදට ගොස් විධාන කිපයක් දෙන්න.

දිදාහරණ :- අන්පාඩි රයන්න

එක තැන උඩ පතින්න
අත් ඉහළට ඔසවන්න
කපුවකු මෙන් හඩ නගන්න

රුවමේ දුම්නින් තමන් කලින් සිටි ස්ථානය වෙනස් කිරීමට උපදෙස් දෙන්න. තැවත විධානයක් දෙන්න. ඉදිරියට එන්න

සිසුන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට ඉඩ දෙන්න. කිපවකාවක් ම මෙය කරවන්න.

පසුව - මුණ්නොක්කි බාගුන්කාස්

ඉදිරියට එන්න - මුන්නාල් වාරුගල් යනුවෙන් දෙමළ බසීන් ප්‍රකාශ කරන්න. සිසුන්ට ද එම විධානය දෙමළෙන් ප්‍රකාශ කිරීමට ඉඩ දෙන්න.

බෝලයක් ගෙන එය රුවමේ සිටින සිසුවකු වෙත දමන්න. සිසුවා බෝලය අල්ලාගත් විගස මුන්නාල් වාරුගල් යනුවෙන් පැවතීමට උපදෙස් දෙන්න.

එවිට එම සිසුවා වටය මැදට ආ යුතුය.

මෙම ක්‍රියාකාරකම සැම සිසුවකුට ම අවස්ථාවක් ලැබෙන පරිදි ක්‍රියාත්මක කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

අන් ඉහළට ඔසවන්න යන විධානය දී ප්‍රතිචාර ලබා ගන්න. කිහිපවාවක් ම ප්‍රකාශ කරන්න. සිසුන් ලබා ද කියවන්න. පසුව මෙම විධානය දෙමළ බසින් හඳුන්වා දෙන්න.

රිදාහරණ :- කෙකකගෙ මෙලේ ඔයෝ තුෂ්‍යාන්කාල්

අන් ඉහළට ඔසවන්න.

කිහිපවාවක් ම මෙය ප්‍රකාශ කරන්න. සිසුන්ට ද ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න. සිසුන් දෙදෙනා බැහින් කණ්ඩායම් කර එක් අයකු ලබා විධානය ද අනෙක් සිසුවා ඊට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට ද යොමු කරන්න. නැවත මෙම ක්‍රියාකාරකම සිසුන් දෙදෙනා මාරු කරමින් කරවන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3

පනින්න - එක තැන උඩ පනින්න යන විධානයන් දෙන්න. පසුව දෙමළ බසින් තුෂ්‍යාන්පා පායුණ්කාල් තුල්ලීප් පායුගල් - උඩ පනින්න යනුවෙන් හඳුන්වා දෙන්න. නැවත නැවත ප්‍රකාශ කරමින් සිසුන් තුෂ්‍ය එය ප්‍රගුණ කරවන්න.

ඇස් පියා ගන්න

ඇස් අරින්න යන විධාන දී සිසුන්ගෙන් ප්‍රතිචාර ලබා ගන්න. නැවත නැවත කරමින් සිසුන්ට එය ප්‍රහුණු කරවන්න. පසුව එම ව්‍යවහාර දෙමළෙන් හඳුන්වා දෙන්න.

කණ්කගෙ මුදුණ්කාල් - කන්ගලෙ මුඩුගල් - ඇස් පියාගන්න

කණ්කගෙත් තියුවුණ්කාල් - කන්ගලෙ තිරවු-ගල් - ඇස් අරින්න

මෙම විධාන දෙක දෙමළ බසින් මාරුවෙන් මාරුවට කියමින් සිසුන් තුෂ්‍ය ප්‍රගුණ කරවන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4

රුවුමේ දුවන්න

රුවුමේ ඇවිධින්න

වේගයෙන් ඇවිධින් වැනි විධානයන් දී සිසුන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට ඉඩ සැලසන්න. නැවත වේගයෙන් දුවන්න යන්න ප්‍රකාශ කරන්න. ඉන් පසුව දෙමළෙන්

වෙකමාක ඉඩුණ්කාල්

වෙහමාහ සිඩු-ගල්

වේගයෙන් දුවන්න හඳුන්වා දෙන්න. මෙය නැවත නැවත කියමින් සිසුන්ට ද ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5

සිසුන් කණ්ඩායම් පහකට බෙදා එක් එක් කණ්ඩායමට එක් එක් විධානය බැහින් දී ඊට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට ඉඩ සැලසන්න. පසුව විධාන මාරු කරමින්, කණ්ඩායම් අතර මෙම ක්‍රියාකාරකම කරවන්න.

තිපුණුණාව

තිවයේ දී තම අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමට සුහද ව ඉල්ලීම් කරයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කුමෝර්පාය

ක්‍රියාකාරකම 1

- ඉල්ලීම් කිහිපයක් ඉටු කර ගැනීම පිණිස දෙමළ බසින් ඉල්ලීම් කිහිපයක් ඉදිරිපත් කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

මේ සඳහා සිසුන් අර්ධ කවාකාරව සිට ගැනීමට සැලස්වන්න. අපේ අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමේ දී සුහද ව රිදවු ඉල්ලා සිරිය යුතු බව සිසුන්ට සිහිපත් කරන්න.

රිදාහරණ :- දෙන්න තාරුණ්‍යකාල් තාරුණ්‍යාල්

වාක්‍ය වශයෙනුත් අපගේ ඉල්ලීම් කළ හැකි ය.

මට වතුර රිකක් දෙන්න. සිසුන් මෙම වචන තිවැරදි ව පැවසු විට දෙමළ බේතින් එය පවසන ආකාරය හැඳුන්වා දෙන්න.

එනක්ගු තහන්සීර් කොණ්සම් තාරුණ්කள්.

එනක්කු තන්තීර් කොජම් තාරුගලේ

මට වතුර රිකක් දෙන්න

කිහිප වතාවක් ම මෙම ඉල්ලීම ඉදිරිපත් කරන්න. සිසුන් ද කිහිප වතාවක් ඊට සවන් දීමෙන් අවබෝධ කර ගන් විට එම ඉල්ලීම කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

ඉහත ආකාරයට මට මේ පාඩම කියලා දෙන්න. යන ඉල්ලීම සිංහලෙන් ඉදිරිපත් කරන්න. සිසුන්ට ද එසේ කිෂේමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. ඉන් පසු දෙමළ හාඡාවන් හැඳුන්වා දෙන්න.

රඳාහරණ :- එනක්ගු මූන්ත්ප පාත්ත්තෙස් ජෞල්ලිත් තාරුණ්කள්.

එනක්කු ඉන්දප් පාඩන්තෙන සොල්ලිත්තාරුගලේ

මට මේ පාඩම කියලා දෙන්න

කිහිප වතාවක් මෙය ප්‍රකාශ කරන්න. සිසුන්ට ද එය ප්‍රහුණු වන්නට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. සිසුන් දෙදෙනා බැගින් කණ්ඩායම් කරන්න. එක් අයක්

එනක්කු තන්තීර් කොජම් තාරුගලේ - එනක්ගු තහන්සීර් කොණ්සම් තාරුණ්කൾ.

යනුවෙන් ප්‍රකාශ කරන විට අනෙක් සිසුවා එනක්කු ඉන්ද පාඩන්තෙන සොල්ලිත්තාරුගලේ - එනක්ගු මූන්ත්ප පාත්තෙස් ජෞල්ලිත් තාරුණ්කൾ. යනුවෙන් පැවසීමට යොමු කරන්න. මෙසේ සිසුන්ට මාරුවෙන් මාරුවට මෙම ඉල්ලීම කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. හැකියාව ඇති සිසුන්ට ප්‍රශ්නය සඳහා සුදුසු ප්‍රතිචාර දැක්වීය හැකි ය.

ක්‍රියාකාරකම 2

සිසුන් රුවමට සිටීමට සලස්වන්න. සරුගලයක් පෙන්වා මෙවැනි සරුගලයක් සැදිය හැකි දැයි විමසන්න. එසේ නොහැකි නම්,

මට සරුගලයක් හදලා දෙන්න යැයි ඉල්ලීමට යොමු කරන්න. සැම දෙනා ම මෙම ඉල්ලීම කළ විට එය දෙමළ බේතින් කියන ආකාරය හැඳුන්වා දෙන්න.

එනක්ගුප පට්ටමොන්රු කටුඩ්ත්තාරුණ්කൾ.

එනක්කු පට්ටමොන්රු කටුඩ්ත්තාරුගලේ

මට සරුගලයක් හදල දෙන්න.

කිහිප වතාවක් මෙම වාක්‍ය කියවා සිසුන්ට සවන් දීමට යොමු කරන්න. පසුව සිසුන්ට සාමුහික ව හා තනි තනිව මෙම වාක්‍ය කිෂේමට අවස්ථාව සලසා දෙන්න. දෙදෙනා බැගින් එක්ට මෙම වාක්‍ය මාරුවෙන් මාරුවට කිෂේම සලසා තව දුරටත් ප්‍රහුණු වීමට යොමු කරන්න.

මේ ආකාරයට ම

අභි සෙල්ලම් කරන්න යමු ද? වාක්‍යය ද මුලින් සිංහලෙන් හැඳුන්වා දී පසුව දෙමළ බේතින් කිෂේම යොමු කරන්න.

නාංක්ලා ඩිලෙයාබඳ පෝටොමා?

නාංගල් විලෙයාබඳ පෝටොමා?

අභි සෙල්ලම් කරන්න යමු ද?

මුළුන් ම සිසුන්ට ඊට සවන් දීමටත් පසුව පැහැදිලි ව උව්චාරණය කිරීමටත් අවස්ථාව ලබා දෙන්න. දෙදෙනා බැගින් ගෙන එකිනෙකාට මෙම ඉල්ලීම් කිරීමට අවශ්‍ය මග පෙන්වීම කරන්න.

අවසානයේ සියලු ම වාක්‍ය එකතු කර කිෂේම සලස්වන්න.

එනක්කු තන්තීර් කොජම් තාරුගලේ එනක්ගුත් තහන්සීර් කොණ්සම් තාරුණ්ක්ලා.

එනක්කු ඉන්ද පාඩන්වෙවී සොල්ලිත්තාරුගලේ එනක්ගු මූන්ත්ප පාත්තෙස් ජෞල්ලිත් තාරුණ්ක්ලා.

එනක්කු පට්ටමොන්රු කටුඩ්ත්තාරුගලේ එනක්ගුප පට්ටමොන්රු කටුඩ්ත් තාරුණ්ක්ලා.

නාංක්ලා ඩිලෙයාබඳ පෝටොමා?

මේ ආකාරයට ඉල්ලීම්/රඳවු ලබා ගැනීමේ දී දෙමළ බේතින් සිසුන් දීමන් කරන්න.

ନୀପୁଣ୍ଡକାଳ
ନୀଲଙ୍ଗି ଏହା ଅମ୍ବିନୀରି ପିଲିଗେନ ଷ୍ଟ୍ରିହାଦ କନା ବହେ ଯେଦେବି.

ඉගෙනුම ඉගෙන්වීම කුමෝපාය ක්‍රියාකාරකම 1

උමේන් සමඟ නිවසට එන අමුත්තන් පිළිගෙන්නේ කෙසේ දැ හි පළමු ව කතා බහ කරන්න. ඉන් පසු නිවසට එන අමුත්තන් ආයුබෝවන් කියා පිළිගැනීම, නිවස තුළ කැදුවාගෙන ගොස් වාඩි කරවීම, සුවදුක් විමසීම, තේ බිමට ආරාධනා කිරීම වැනි අවස්ථාවල දී හාවත කරනු ලබන ප්‍රකාශ දෙමළ වෙන හාවත කිරීමට ඉඩ සිලයන්න. ආයෙන් එන්න යන විධානය දෙමළ බිජින් මීන්ඩුම් වරුහ මීංසුම් බාරුක පවසා ඔවුන්ට සමුද්‍රීමන් පූරුණ කරවීම සඳහා ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම්වල සිසුන් තිරත කරවන්න.

මෙම සඳහා සිපුත් පනත්තියෙන් බැහැර සේවන ඇති ස්ථානයකට කැදවා ගෙන යන්න. වාචිවීමට උපදෙස් දෙන්න. තිබයට එන අමුතන් පිළිගන්නේ කෙසේ දැයි විමසා පිළිබඳ දීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. පහත යදහන් දෙනයි සිපුත් දෙදෙනා බැහින් ඉදිරියට කැදවා පළමුවෙන් ම මධ්‍යසින් ඉදිරිපත් කර දෙවනුව දෙමල බසින් ඉදිරිපත් කිරීමට යොමු කරන්න.

ବ୍ୟାହରଣ : -

සමුද්‍ර : ආයලෝවන්

ଓଡ଼ିଆ : ଆୟବୋଲନ୍, ଲିନ୍ତନ, ମେହେନ୍ ଲାଚିଲନ୍ତନ

සමඟ : ස්තරයි, කොහොමද සැප සන්නීප?

ഒസ്റ്റർ: മല സന്തീപന്ന് ദിഡാഗെ സീറ സന്തീപ കോഹോമ എ?

සමුද්‍ර : මමන් සත්‍යීපනන්

ప్రమ
ఉచ్చర్య : నో లోనీన

සමඟ : ස්ත්‍රීන්හිසි මම එහෙනම් ගිහින් එන්නම්

ବେଳି : ଚେତନାକୁ ଆମେ ଉପରେ ଲାଗିଛି

මෙම කියාකාරකම පළමුව ව සිංහලෙන් ද දෙවනව දෙශෙන් ද කරවන්න.

කියාකාරකම 2

සිංහල බසින් කළ සාමාදය දෙමළ බසින් කරම යයි පවසා කියාකාරකම් ආරම්භ කරන්න.

සියන් දෙමෙනෙක් ඉදිරියට කැඳවා ඔවුන් එකීනෙකාට දෙමළ බසින් ආයත්ත්වන් කිමට සලස්වන්න.

வணக்கம் வணக்கம் (1 வது ஆவியே டி ஹடந்து டி ஆது)

வாருங்கள் இருங்கள் வாரேஙலே ஓரேஙலே
ஏந்து வாடிவென்று

ಇಂದ್ರಾ ಸಹಿತಿ? ಅಂತಹ ಮಾನವರಿಗೆ

සැප සත්තීප කොහොම ඇ?

ಕೋರ್ ಕುರಿಯಂತಹಗಳು ಹೇಳಿರುವ ಬದಲಾವಣೆ

ନେ ବୋଲିନ

ମୀଣ୍ଣଟିମ୍ ଆନୁଷ୍ଠାଳିକାଳେ ମିନ୍ଦିମ ଲାର୍ଜଙ୍ଗଲେ

ଆଯେନ୍ ଲୀନ୍ଦନ

සියුන්ට සවන් දීමට සලස්ව, පසුව සියුන්ට ද මෙවා උච්චාරණය කිරීමට ඉඩ ලබා දෙන්න.

ඉහත වගන්ති හාවිත කරමින් දුම්කා රැගනයට ඉඩ සිලයන්න. පළමුවන ප්‍රධාන අවධියේදී ඉගෙන ගන්තා ලද වචන ද මෙහි දී හාවිත කළ හැකි ය.

රිදාහරණ :-	වණක්කම්	වනක්කම්
	බාරුන්කස් මින්කො මිරුන්කස්	වාරැගල් ඉගේ ඉරැගල්
	නන්ත්‍රි. එප්පාඩි සාකම්	තනරි එප්පාඩි සුහම්
	න්‍යල්ල සාකම්. ඉන්කස් සාකම් එප්පාඩි?	තල්ල සුහම් උගල් සුහම් එප්පාඩි ?
	නාං න්‍යල්ල සාකම්.	නාත් තල්ල සුහම්
	තොන්රි කුඩාන්කස්.	තොන්රි කුඩාන්කස්
	නන්ත්‍රි. නාං පොය වරවා?	තනරි නාත් පොය වරවා?
	නන්ත්‍රි. මින්නුම් බාරුන්කස්.	තනරි මින්නුම් වාරැගල්

මේ අන්දමින් අමුත්තා හා නිවැසියාගේ වරිත තිරුපණය කර සංවාදයේ යෙදීමට සැම සිසුවකුට ම අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

තිපුණුතාව
ආහාරපානවල නම් නිවැරදි ව හාවිත කරයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කුමෝපාය
ක්‍රියාකාරකම 1
සිසුන් පාසලට ගෙන ආ ආහාර පිළිබඳ ව විමසන්න.
සිසුන් වඩා ප්‍රියකරන ආහාර වර්ග මොනවා දැ යි ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
මේ සඳහා පහත දැක්වෙන ආහාර වර්ගවල නම් දෙමළ බසින් හැඳුන්වා දෙන්න.

තොස෈ තෙර්සේ තෙර්සේ

පාඨ්චොනු පාවිසෝරු කිරිබත්

කාංගල කඩලෙ කඩල

පයුරු පයරු මූ. ඇට

සිසුන් වඩා ප්‍රියකරන පාන වර්ග ගැන විමසන්න. එවා කළුලුල්ලේ සටහන් කරන්න.

එම පාන වාර්ගවලින් පහත දැක්වෙන පාන වර්ගවල නම් තෙර්රා ගෙන එවා දෙමළ බසින් රුව්වාරණයට යොමු කරන්න.

තොන්රි තොන්නීර් තොන්

පාල පාල් කිරි

කොප්පි කොප්පි කොප්පි

ප්‍රාරුචම ප්‍රාරුචම ප්‍රාරුචම

මෙම සඳහා පහත දැක්වන ක්‍රියාකාරකමෙහි සියුන් නිරත වීමට සලස්වන්න.

සියුන් හතර දෙනා බැහින් වූ කණ්ඩායමවලට බෙදන්න. සැම කණ්ඩායමකට ම හැඳුන්වා දෙන ආහාරවල පින්තුර කට්ටලයක් ලබා දෙන්න. ඔවුන් එම පින්තුර කණ්ඩායම් මෙසය මත තැබිය යුතු ය. කණ්ඩායමේ එක් එක් සියුවා මෙසය මත ඇති කාබිපන බැහින් ගෙන එහි ඇති පින්තුරය දෙස බලා එම ආහාර වර්ගයේ තම දෙමළ බසින් ප්‍රකාශ කර පින්තුරය නොපෙනෙන සේ මෙසය මත හරවා තැබිය යුතු ය. මෙසේ කිරීමේ දී කණ්ඩායමේ සැම කෙනකුට ම එක් ආහාර වර්ගයක තමක් කිරීමට ඉඩ ලැබේ. ඉන් පසුව වෙනත් කාබිපනක් තෝරා ගෙන (කළින් නම නොකී) එහි නම කිවයුතු ය. මුත්න් අතව හරවා ඇති පින්තුරවල ඇති ආහාර සියලුල්ල ම තම, සැම සියුවෙක් ම පැවසු පසු පින්තුර පෙනෙන සේ මෙසය මත තැබිය යුතු ය.

මෙම ආකාරයට පන්තියේ සැම සියුවෙක් ම මෙම ක්‍රියාකාරකම කරමින් ආහාර වර්ග හතරේ ම තම කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

සියුන් හතර දෙනා බැහින් වූ කණ්ඩායමවලට බෙදන්න. සැම කණ්ඩායමකට ම තේ, කිරී, කොපී, පලනුරු බිම ආදියේ තම් සඳහන් පින්තුර සකස් කර ගන්න.

එක් කණ්ඩායමක් එම පින්තුර දෙස බලා එවා පෙන්වා එවායේ තම් දෙමළ බසින් කිව යුතුයි. එම කණ්ඩායම ක්‍රියාකාරකම අවසන් කළ පසුව මාරුවෙන් මාරුවට අනෙක් කණ්ඩායම් ද ඉහත ක්‍රියාකාරකමේ නිරත කරවන්න. සැම කෙනකුට ම සැම පාන වර්ගයකම තම ප්‍රකාශ කිරීමට ඉඩ ලබා දිය යුතු ය.

තිපුණුණාව

තම සම්පූර්ණ පරිසරයේ වැඩෙන ගස්වැලුවල තම් හඳුනා ගෙන ප්‍රකාශ කරයි.

ඉගෙනුම් ඉගෙනුවීම් ක්‍රියාවලිය

ක්‍රියාකාරකම 1

සියුන් සමඟ සාකච්ඡාවක් තුළින් තම පරිසරයේ වැඩෙන ගස්වැලුවල තම් මොනවා දැයි වීමසන්න. එවා අතරින් පහත දැක්වන ගස්වල තම් දෙමළ බසින් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

මාමරම්	මාමරම්	අං ගස
පලාමරම්	පලාමරම්	කොස් ගස
වාණිජමරම්	වාලෙලමරම්	කොසේල් ගස
තෙත්ත්තමරම්	තෙත්ත්තමරම්	පොල් ගස
කොය්යාමරම්	කොය්යාමරම්	පේර ගස

පැල හා වැල් වර්ගවල තම් සියුන්ගෙන වීමයන්න. පැල සහ වැල් වර්ග වෙත් කර රුප සටහන් මහින් පැහැදිලි කරන්න.

පැල (සෙවි)	මිශ්‍යකාය්ස්චේඩි	මිලහායිට්වෙබි	මිරිස් පැලය
කත්තරිස්චේඩි	කත්තරිවෙබි		වමබවු පැලය
වැල (කොට්)	පාකන්ඩොට්	පාහටකොට්	කරවීල වැල
පයුර්ංජන්ඩොට්	පයුර්ංජන්කොට්		මැ වැල

යන පැල හා වැල් වර්ග දෙමළ බසින් හඳුන්වා දෙන්න

යස්, පැල සහ වැළැ වර්ග හඳුනවා දීමේදී රුප සටහන් හාවිත කරන්න. මේ සයදහා සිසුන් පස්දෙනා බැහින් වූ කණ්ඩායම්වලට බෙදන්න. සැම සිසුවකුට ම ගාක පත්‍ර කිහිපයක් ඇදීමට ප්‍රමාණවත් හිස් කබධාසියක් ලබා දෙන්න. සැම කණ්ඩායමක් ම තම කබධාසිවල අඩු, කොස්, කොසේල්, පොල්, පේර යන ගස්වල විනු ඇදීමට සලස්වන්න. (කැමති නම් විනුවලට වර්ණ යොදා ගත හැක) කණ්ඩායමේ එක් සිසුවෙක් ඇදිය යුත්තේ එක් ගස් වර්ගයක් පමණි.

අඩු ගස
කොස් ගස
කොසේල් ගස
පොල් ගස
පේර ගස

ගස්වල ජින්තුර ඇදීමෙන් පසු කණ්ඩායමේ සැම කොනෙක් ම තමා ඇදි ගසේ නම දෙමළ බසින් පැවසීමට සලස්වන්න.

මාමර්ම	මාමරම්	අඩු ගස
පලාමර්ම	පලාමරම්	කොස් ගස
බාභ්‍යමර්ම	බාලෙලමරම්	කොසේල් ගස
ජෙන්නමර්ම	ජෙන්නෙමරම්	පොල් ගස
කොය්යාමර්ම	කොයේයාමරම්	පේර ගස

කණ්ඩායමේ රුප මාරු කර ගතිමින් සැම කොනෙක් ම ගස් වර්ග පහේ ම නම නිවැරදි ව උච්චාරණය කළ යුතු වේ. සැම සිසුවකුට ම මෙම වචන උච්චාරණය කිරීමේ හැකියාව ලැබෙන තුරු මෙම ක්‍රියාකාරකමෙහි තිරන වීමට සලස්වන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

සිසුන් හතරදෙනා බැහින් වූ කණ්ඩායම්වලට බෙදන්න. මිරිස් පැලය. වම්බවු පැලය, කරවිල වැල, මැ වැල ආදි ජින්තුර සිසු සංඛ්‍යාවට ගැලපෙන පරිදි කාඩ්පතවල අලවා සුදානම් කර ගත්ත. පන්තියේ සිසුන් 40ක් ද සිටි නම්, සිසුන් හතර දෙනා බැහින් වූ කණ්ඩායම 10කට බෙදීම අවශ්‍යය. කණ්ඩායම් 10ට ම එක් වර්ගයකින් ජින්තුර කාඩ්පත් 10 බැහින් ලබා දිය යුතුයි. මෙසේ බෙදීමෙන් පසු කණ්ඩායමේ සිටින එක් එක් සිසුවා තැගිට තමා සුදා රුපයේ තම නිවැරදි ව උච්චාරණය කළ යුතුයි. පසුව කණ්ඩායම් අතර ජින්තුර භුවමාරු කර ගතිමින් එවායේ තම කියවිය යුතුයි.

සැම සිසුවෙක් ම හඳුනවා දුන් පැල හා වැල්වල නම සියල්ල නිවැරදි ව උච්චාරණය කළ යුතු වේ.

නිපුණතාව

තම සම්පූර්ණ පරිසරයේ දකින සතුන් නිවැරදි ව හඳුනා ගෙන ප්‍රකාශ කරයි.

ඉගෙනුම් ඉගෙනුවීම් ක්‍රියාවලිය

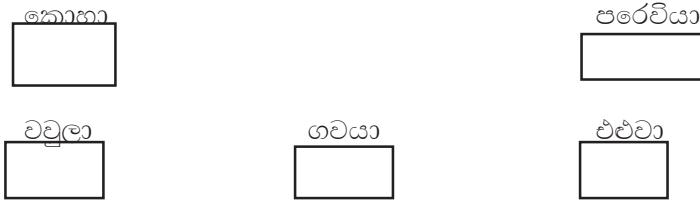
ක්‍රියාකාරකම 1

- සිසුන් වඩා කැමති සතුන් පිළිබඳ ව විමයන්න.
- සිසුන්ගේ නිවෙස ආසුනු පරිසරයේ දැකිය හැකි සතුන් පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න.
- සතුන්ගේ ජින්තුර පෙන්වන්න. හඳුනා ගැනීමට සලස්වන්න.

ලදාහරණ :-	ගුයිල්	- කුයිල්	කොහා
	ප්‍රඟා	- පුරා	පරෝච්චා
	බෙංචාවාල්	- වච්චාල්	වච්චාලා
	මාංු	- මාංු	හරකා
	ඇංු	- අංු	එළුවා

මෙහි හඳුන්වා ඇති සතුන්ගේ නම දෙමළ බසින් තිබැරදී ව උච්චාරණය කිරීමට සියුසු ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදූවේ.

සියුන් හය දෙනා බැහින් වූ කණ්ඩායම්වලට බෙදන්න. කුඩා පෙවියක් තුළ සතුන්ගේ පින්තුර අඛණ්ඩ කාඩ්පත් දමන්න.

කණ්ඩායමෙන් එක් සියුවකු නායකයා ලෙස ක්‍රියා කරන්න. නායකයා කණ්ඩායමේ එක් සියුවකු දෙස බලා, එක් සත්කුලේ තම මධ්‍යසින් කී විට, එම සියුවා ඉදිරියට විත්, සතුන්ගේ නම් අඛණ්ඩ පෙවියෙන් අදාළ කාඩ්පත ගෙන, එම සතාගේ නම දෙමළ බසින් පන්තියට පවසා තමා සිටි ස්ථානයට ගොස සිට ගන යුතු ය. පසුව නායකයා වෙන සියුවකු පෙනවා නායකයා බවට පත් කොට, ඔහු කණ්ඩායමේ සාමාජිකයකු ලෙස කණ්ඩායමේ එකතුවිය යුතු ය. අලුත් නායකයා මුළුන් නායකයා කළ ලෙසට ක්‍රියාකාරකම මෙහෙයවයි. කණ්ඩායමේ හැම කෙනාම නායකයා වනතුරු මෙය කරන්න.

ත්‍රිපුණතාව

ගරීරයේ අවයව හා ඉගෙනුම් කාර්යයන් තිබැරදී ව ප්‍රකාශ කරයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය

ක්‍රියාකාරකම 1

ගුරුවරයා ප්‍රකාශ කරන ගරීර අවයව තම සිරුර ඇසුරින් පෙන්වීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

එසේ පෙන් වනු ලබන ගරීර අවයවවල නම් දෙමළ බසින් තිබැරදී ව උච්චාරණය කිරීමට අවස්ථාව සැලස්වන්න.

පහත දැක්වෙන අවයව නම් හාවිතයට ගන්න.

කණ්	කන්	අැසි
කාතු	කාදු	කන
බාය්	වාය්	කට
මුක්කු	මුක්කු	නායය
වයිරු	වයිරු	බබ
බිරුල්	විරුල්	අැහිල්ල

ගරීර අවයවවල නම් ප්‍රකාශ කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම සියුන්ට තිරිත වීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

සියුන් පස් දෙනා බැහින් වූ කණ්ඩායම්වලට බෙදන්න. සැම කණ්ඩායමකට මිනිස් සිරුරේ කොටස් පෙන්නුම් කර ඇති රුප සටහනක් ලබා දෙන්න.

කණ්ඩායමේ සිටින සැම කෙනෙක් ම අනුපිළිවෙළට රුප සටහන ලබා ගෙන හඳුන්වා යුත් අවයව හයේ ම නම් තිබැරදී ව උච්චාරණය කළ යුතු වේ.

නිපුණතාව
නිවසේ දී එදිනෙදා හාටිත කරන හාන්ඩ්/ලපකරණ හඳුනා ගෙන ප්‍රකාශ කරයි.

ඉගෙනුම ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාකාරකම 1

පන්ති කාමරයේ හාටිත කරන හාන්ඩ් කීපයක තම සිංහලෙන් ද ඉන් අනතුරු ව දෙමලෙන් ද පවසන්නට ඉඩ සලස්ත්ත. එමෙන් ම නිවසේ හාටිත කරන හාන්ඩ්/ලපකරණ කීපයක් හඳුන්වා දී එවායේ තම සිංහලෙන් ප්‍රකාශ කිරීමට අවශ්‍ය මග පෙන්වීම් කරන්න.

මේ සඳහා පහත දැක්වෙන හාන්ඩ්/ලපකරණ පන්තියේ ද පුදර්ශනය කරන්න. පොත, පැන්සල, පැන, අඩිකෝරුව, මේසය, පුවුව, අල්මාරිය, බෝලය මේවායේ තම පළමුවන, දෙවන, තුනවන ගේන්ටලදී දෙමල බසින් හඳුන්වා දී ඇත. මේවා තැවත සිහිපත් කිරීම පුයෝලනවන් ය.

නිවසේ හාටිත කරන හාන්ඩ්වල පින්තුර කීපයක් පුදර්ශනය කරන්න. එවායේ තම ප්‍රකාශ කිරීමට මග පෙන්වන්න.

ලදාහරණ :- ඇද, අල්මාරිය, කේප්පේය, පිහාන, කොස්ස, බාල්දිය

මේවායේ තම දෙමල බසින් ප්‍රකාශ කිරීමට යොමු කරන්න. මුළුන් ඒට සවන් දීමටත්, පසුව නිවැරදි ව උච්චාරණය කිරීමට උපදෙස් දෙන්න.

ක්‍රියාවලිය	කට්ඨීල්	අඇද
අඩුමාරි	අලුමාරි	අල්මාරිය
කොප්පේ	කේප්පේපේ	කේප්පේය
පීංකාන්	පීංහාන්	පිහාන
තුම්පුත්තඩු	තුම්බුත්තඩ්	කොස්ස
වාளි	වාලි	බාල්දිය

හාන්ඩ්වල පින්තුර එකිනෙක පෙන්වමින් එවායේ තම දෙමල බසින් කිමට මග පෙන්වන්න. සෑම සියුවක් ම නිවැරදි ව උච්චාරණය කරන්නේ දැ සි අවධානය යොමු කරන්න.

නිපුණතාව

නිවසට පැමිණෙන තැදැයින්ගේ දාන්තිත්වය හඳුනා ගෙන ප්‍රකාශ කරයි.

ඉගෙනුම ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාකාරකම 1

ප්‍රථමයෙන් ම නිවසේ සිවින පවුලේ සාමාජිකයන්ගේ තැකම් හඳුන් වන තාම සිහිපත් කර පැවසීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

වෙනත් දාන්තිත්වයේ තැකම් හඳුන් වන තම නිවැරදි ව උච්චාරණය කර පැවසීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

පවුලේ සාමාජිකයන්ගේ තැකම් මිට පෙර හඳුන්වා දී ඇත. එවා මතක් කර කිමට සියුන් දීර්ගන්වන්න. උච්චාහරණ :

අම්මා	අම්මා	අම්මා
අප්පා	අප්පා	තාන්තා
අක්කා	අක්කා	අක්කා
අණ්ණා	අණ්ණා	අය්යා
තංගෙක	තංගෙග	තංගී
තම්පි	තම්බි	මල්ලි

මෙම වචන නොදින් තහවුරු වූ පසු දාති නාම මූලින් සිංහල බසීනුත්, පසුව දේමල බසීනුත් හඳුන්වා දෙන්න.

ලොකු අම්මා	පෙරියම්මා	පෙරියම්මා
ලොකු තාත්තා	පෙරියප්පා	පෙරියප්පා
පුවි අම්මා	ශින්නම්මා	සින්නම්මා (සින්ති)
බාජපා	ශිත්තප්පා	සිත්තප්පා
මාමා	මාමා	මාමා
නැත්දා	මාමි	මාමි
ආචිටි	පාට්ඩි	පාචිටි
සියා	පාට්තීන්	පාචිටන් (තාත්තා)

හඳුන්වා දෙන ලද මෙම වචන භුරු වූ පසු භුමිකා රාගනයක සිසුන් යොදවන්න.

තිපුණුණතාව
සරල අකුරු යෝජනු වචන ලියයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය

ක්‍රියාකාරකම 1

පහත දැක්වන වචන අඩංගු කාඩ්පත් සුදානම් කර ගන්න. සිසු කණ්ඩායම්වලට බෙදා දිය හැකි තරම් වචන කට්ටල ප්‍රමාණයක් සුදානම් කර ගන්න.

ගුෂ්ම	කුඩාම්	කළය
වයල්	වයල්	කුහුර
මුයල්	මුයල්	හාවා
කප්පල්	කප්පල්	නැව
පරුප්පු	පරුප්පු	පරිප්පු

වචන කාඩ්පත්වල තිබෙන වචන වෙන වෙන ම උච්චාරණය කරමින් කඩුල්ලේ ලියා දක්වන්න. සෑම වචනයක් ම සිසුන් ලාභ නිවැරදි ව උච්චාරණය කිරීමට සලස්වා නිවැරදි ව ලිවීමට යොමු කරන්න. මෙම වචන දේමල බසීන් පමණක් ලිවීම ප්‍රමාණවත් ය.

අකුරුවල හැඩය, ප්‍රමාණය, දිගාව යන කරුණු පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කරමින් ලියන්නේ දැයි සැලකිලිමත් වන්න. (ලිවීමේ දුෂ්කරතා දක්වන සිසුන්ට අවශ්‍ය උදුවු ලබා දෙන්න)

සිසුන් කුඩා කණ්ඩායම්වලට බෙදන්න. වචන ලියන ලද කාඩ්පත් කට්ටල සෑම කණ්ඩායමකට ම ලබා දෙන්න.

සෑම වචනයක් ම සෑම සිසුවකුට ම ලිවීය හැකි පරිදි කාඩ්පත් හුවමාරු කර ගෙන වචන ලිවීමට යොමු කරන්න.

16 සිට 20 දක්වා අකා නිවැරදි උච්චංචලීය සහිත ව කියයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය
ක්‍රියාකාරකම 1

16 - 20 දක්වා අකා හඳුන්වා දෙන්න.

මේ සඳහා අවශ්‍ය අකා කාඩ්පත් සුදානම් කර ගන්න. කාඩ්පත් සකස් කිරීමේ දී වර්ණ පෑන් (ප්ලෙටිශනම්) හාවත කරන්න.

පතිනායු	පදිනාරු	දහසය
පතිනෙයු	පදිනේලු	දාහත
පතිබෙන්ටු	පදිනෙවුවු	දහඅට
පත්තෙතාන්පතු	පත්තෙන්බදු	දහනවය
இருபතු	ඉරුපදු	විස්ස

සැම අකායක් ම උච්චංචලීය කරමින් කිමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

ඉහත අකා හඳුන්වා දීමෙන් පසු සියුන් කණ්ඩායම් දෙකකට බෙදන්න. සියුන් සංඛ්‍යාව වැඩි නම් කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව හතරකට බෙදන්න. කණ්ඩායම් දෙකක් අතර තරගයක් ආකාරයට මෙම ක්‍රියාකාරකම කළ හැකි ය.

කණ්ඩායම් දෙක දෙපැන්තකින් රදවන්න.

කළින් සුදානම් කළ අකා කාඩ්පත් පෙවිටියක බහාලන්න.

එක් කණ්ඩායමක් පෙවිටියේ ඇති අකාය පෙන්වන විට අනෙක් කණ්ඩායමේ සාමාජිකයන් එම අකාය දෙමළ බසින් ප්‍රකාශ කළ යුතුයි. නිවැරදි පිළිතුරු දෙන සියුන් අන්පූඩියක් ගස්මින් අගයන්න. මෙයේ පෙවිටියේ තිබෙන සැම අකායක් ම පෙන් විය යුතු අතර අනෙක් කණ්ඩායම පිළිතුරු දිය යුතු වේ.

අනතුරු ව ප්‍රශ්න කළ කණ්ඩායම පිළිතුරු දෙන කණ්ඩායම බවටත්, පිළිතුරු දුන් කණ්ඩායම ප්‍රශ්න කළ කණ්ඩායමටත් මාරු වී ඉහත ක්‍රියාකාරකමෙහි නිතර වීමට යලයෙන්න. ඔවුන් ද පෙර පරිදි ම අගය කරන්න.

මෙය කණ්ඩායම් දෙකක් අතර තරගයක් ආකාරයට පැවැත්වුව ද සෑම කණ්ඩායමකම සෑම සාමාජිකයකුට ම ප්‍රශ්න කිරීමටත්, පිළිතුරු දීමටත් අවස්ථාව ලබා දීම අවශ්‍ය වේ.

තිපුණුනාව

10 සිට 50 දක්වා අගයන් 10න් දහයට වැඩි කරමින් නිවැරදි උච්චංචලීය සහිත ව කියයි.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය
ක්‍රියාකාරකම 1

10, 20, 30, 40, 50 යන සංඛ්‍යා දෙමළ බසින් හඳුන්වා දීම සඳහා පහත දැක්වෙන අකා කාඩ්පත් සුදානම් කර ගන්න.

පත්තු	පත්තු	දහය
இரුපතු	ඉරුපදු	විස්ස
මුප්පතු	මුප්පදු	තිහ
නාඩ්පතු	නාඩ්පදු	හතලිහ
ඡම්පතු	ඡම්පදු	පණ්ඩ

මෙ ඉලක්කම්වලට අදාළ කාඩ්පත් සකස් කර ගන්න. මෙම කොටස, ඉහත ක්‍රියාකාරකම කළ ලෙසට කළ හැකි ය. එසේ නොමැති නම් ලමයිනටත් සිත් ඇද ගන්නා පරිදි වෙනත් ආකාරයට ද හැඳුන්වා දිය හැක. එකම අවස්ථාවක මුළු රන්ත්‍රියට ම ඉදිරිපත් කිරීමට ද හැකි ය.

මෙ ආකාරයට කාඩ්පත් පහම පෙනවමින් තිබුරුදී ව උච්චාරණය කිරීමට මග පෙනවන්න. සියුත් සියලු දෙනාට ම අංක පහම තිබුරුදී ව උච්චාරණය කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

තිපුණුව

පොදු ස්ථානවල දී තම අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමට තොරතුරු විමසයි.

ඉගෙනුම් ඉගැනැවීම් ක්‍රියාවලිය

ක්‍රියාකාරකම 1

ප්‍රශ්න ඇසීමේ දී හාවිත වන වචන හැඳුන්වා දෙමින් එම වචනවලට සවන් දී අවබෝධ කර ගෙන තිබුරුදී ව උච්චාරණය කිරීමට අවශ්‍ය මග පෙනවීම් කරන්න. මෙවැනි වචන පළමු ව මව්බසින් හැඳුන්වන්න.

මෙ සඳහා සියුත් රුමට වාඩි කරවන්න.

ප්‍රශ්න ඇසීමේ දී හාවිතකරන වචන මව්බසින් හැඳුන්වා දෙන්න.

මොකක් ද/මොනව ද?	ඇයි ?
කොහො ද?	කවු ද?
කොහොම ද?	කාට ද?
කවදා ද?	කියක් ද?

මෙම වචන දෙමළ බසින් හැඳුන්වා දෙන්න.

එන්න?	එන්න?	මොකක් ද/මොනව ද?
එප්පඟ?	එප්පඟි?	කොහොම ද?
එප්පොතු?	එප්පොදු?	කවදා ද?
ඝන්?	ඝන්?	ඇයි?
ඝත්තගෙන?	ඝත්තගෙන?	කිය ද?/කියක් ද?
යාර්?	යාර්?	කවු ද?
යාරුක්කු?	යාරුක්කු?	කාට ද?
එන්කො?	එන්ගො?	කොහො ද?

මෙම වචනවලින් බොහෝමයක් මේට පෙර හැඳුන්වා දී ඇති වුව ද එවාට තැවතන් හොඳින් සවන් දීමටත් තිබුරුදී ව උච්චාරණය කිරීමටත් අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

මෙම වචන හාවිත කරමින් ප්‍රශ්න ඇසීමට සුදුසු වාක්‍ය ප්‍රකාශ කිරීමට මග පෙනවන්න.

උදාහරණ :- පෙයර් එන්න? (නම මොකක් ද)
පෙයර් එන්න?

එන්න? - පෙයර් එන්න?
එතු? - ඔන්ර් එතු?
(ගම කොහො ද)

ක්‍රියාකාරකම 2

ප්‍රයෙන හැඳුන්වා දීමට ප්‍රථම මේ පෙර උගත් පොදු ස්ථාන කිහිපයක් මතක් කරන්න.

ප්‍රශනයිරත නිලෙයයම	ප්‍රහෙයිරද නිලෙයයමේ	දුම්රියපල
නුළුමකම්	නුළුහම්	පුස්තකාලය
බෙවත්තියසාලෙල	වෙළත්තිය සාලෙල	රෝහල
ත්‍යපාලකම්	තපාලහම්	තැපැල් කාර්යාලය

පොදු ස්ථානවල නම් හැඳුනා ගත් පසු ප්‍රයෙන ඇසීමට සලස්වන්න.

උදාහරණ :-

ප්‍රශනයිරත නිලෙයයත්තින්කුප පොවතු එස්පඩ?

ප්‍රහෙයිරද නිලෙයත්තුක්කුප පෝවදු එප්පඩි

දුම්රිය පළුට යන්නේ කොහොම ද?

නුළුමකම් එත්තගෙන මණික්කු තිරක්කප්පාම?

නුළුහම් එන්නගෙන මණික්කු තිරක්කප්පාම්

පුස්තකාලය අරින්නේ කියව ද?

බෙවත්තියර් බැරුවතු එත්තගෙන මණික්කු?

වෙළත්තියර් වරුවදු එන්නගෙන මණික්කු

වෙළදාතරයා එන්නේ කියව ද?

මුත්තිරා බාංගුවතු එස්පො?

මුත්තිරෝ වාංගුවදු එංගේ

මුද්දර ගත්තේ කොහොන් ද?

- ප්‍රයෙන අසන ආකාරය සිසුන්ට හුරු කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් කාලයක් ලබා දෙන්න.
- පොදු ස්ථාන හැඳින් වෙන නම් හා ප්‍රයෙන ඇසීමට උදුවු වන වචන සිසුන් කළින් ප්‍රගුණ කර ඇති බැවෙන් මෙම ප්‍රයෙන උච්චාවරණය කිරීම අලේක්සා කෙරේ. මෙහි දී වැදගත් වන්නේ ප්‍රයෙන ඇසීම ප්‍රගුණ කර ගැනීමයි. ප්‍රතිචාර දැක්වීමට සුදුසු පිළිතුරු ලබා දෙන සිසුන් අයය කරන්න.
- අනෙක් සිසුන් සඳහා අවශ්‍ය උදුවු ලබා දෙන්න.

ନୀପୁଣ୍ୟକାଳ
ସରଳ କଲି, ହି ଆଗଲନ ଯତିନ ବିଷ୍ଣୁ ବା ଶର୍ମିନ୍ଦ୍ର କରିଛି.

ඉගෙනුම ඉගෙන්වීම් ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාකාරකම 1

පහත දැක්වෙන කළු හි ගුරුවරයා පලමුව ගායනා කරන්න. එම හිතය/හිසියුත්ව සවන් දීමට සලස්වා පසුව ගුරුවරයා සමඟ එකව ගායනා කිරීමට යොමු කරන්න.

කඩා කණ්ඩායම් වශයෙන් මෙම ගිතය තිබුරදී ව උච්චාරණය කරමින් ගායනයට සලස්වන්න.

මෙම සඳහා සියුන්ට එම ගිත කියවිය හැකි ආකාරය තුවුන්ගේ මධ්‍යසින් එම ගිත ලියා පුදර්ශනය කරන්න. ගිතවලට සුදුසු අංගවලන සහිත ව තාලානුකූල ව ගායනා කිරීමට මග පෙන්වන්න. මෙහි දී ආදේශ භාණ්ඩ භාවිත කිරීමෙන් වඩාත් වින්ද්දනාතම්ක ගැඹීමට හැකි ය.

1. මුහුදු වෙරළ
  2. අන්ත බලන්
  3. පැද්දෙන බැලුන්

1. മുഹ്യ വേരല

(കബിത്കരേ)

கடல் ஓரம் கரையாம்
கரை மேலே வீடாம்
வீட்டு மேலே விளக்காம்
விளக்கு வீசும் ஒளியாம்

කඩලෝරම් කරෙයාම්	මුහුද අසිනේ වෙරළක්
කරෙ මේලේ විඩාම්	වෙරලේ තියෙන ගෙදරක්
විටුප මේලේ වැලක්කාම්	ගෙදර උඩින් පහනක්
වැලක්කු විසුම් ඔලියාම්	පහතින් එන එළියක්

ஒளி பார்த்து கப்பல்
ஓடி விரைந்து வருமாம்
நெளிந்து வரும் அலைமேல்
நீங்கிக் கப்பல் வருமாம்

ଓଲି ପାରଁନେବ କହେପାଲେ
ଓବି ଵିଶେରନ୍ତୁ ପର୍ମାମି
ନେଲିନ୍ତୁ ପର୍ମାମି ଅଳୋମେଲେ
ନିନଦିକୁ କହେପାଲେ ପର୍ମାମି

ଶିଲ୍ପିଯ ଦକ୍ଷିନ ନୈବ
ହନୀକ ଆଦେଶ ଗୋବ
ନୈତି ଲତ ରାତିଲ ଉଚିନ୍
ପାଲୀ ତିଜ ନୈବ
(ଲେ ନାତିନାମିଲି)

2. අන්ත බලන් (අදාළ පාරායි)

କୁତିତ୍ତକ କୁତିତ୍ତେ ଓନ୍ମ
କୁତିରେ ଅତୋ ପାରାୟ

କୁଦିନ୍ତକୁ କୁଦିନ୍ତନେ ଓବଲି
କୁଦିଗେର ଅଦେଁ ପାରାଯି

அசைந்து அசைந்து செல்லும்
ஆன இதோ பாராய்

අශේසන්දු අශේසන්දු සෙල්ලම්
ආගෙන ඉදෝ පාරායි

பறந்து பறந்து போகும்
பருந்து அதோ பாராய்

ପରନ୍ତୁ ପରନ୍ତୁ ଲେଖିମି
ପରନ୍ତୁ ଅଛେଯେ ଆରାଦି

நகர்ந்து நகர்ந்து செல்லும்
நத்தை இதோ பாராய்

ନହରଁନ୍ଦ୍ର ନହରଁନ୍ଦ୍ର ଯେଲ୍ଲମି
ନନ୍ଦେତେ ଢୁଣ୍ଡେ ପାରାଦି

தத்தித் தத்திப் போகும்
தவனை அதோ பாராய்

ତନ୍ତ୍ରିତ ତନ୍ତ୍ରିପେ ଫେସ୍କୁମି
ତଲାଳେ ଅଦ୍ୟ ପାରାଦି

තුள්ණිත් තුණ්ණි නායුම්
පණ්ණි සෙල්වොං බාරාය්

තුල්ලින් තුල්ලින් නාමුම්
පල්ලී සෙල්වොම් වාරායි
අඟ බණ්ණියප්පා (අල වල්ලියප්පා)

පැන පැන දුවයන - අය්චය අර බලන්
පැදි පැදි යන - අලියා දෙස බලන්
ඉගිලි ඉගිලි යන - උකුසා දෙස බලන්
ඇදි ඇදි යන - ගොලු බෙල්ලා මේ බලන්
පැන පැන දුව යන - ගෙම්බා අන්න බලන්
සතුටින් දුව පැන - පාසල් යමු දැන්

3. ඇඟුකින්ර පහුණ්කස් - (ආමුහින්ඩු බැලුන්) පැද්දෙන බැලුන්

අතො පාර් අතො පාර්
ආමුකුමුකාය් පහුණ්කස්!
අතො පාර් කාස්ථ්‍රිනිලෝ
ඇඟුකින්ර පහුණ්කස්!

අදේ පාර් අදේ පාර්
අහගලකායි බැලුන්ගල්
අදේ පාර් කාවරිනිලෝ
ආඩුහින්ර බැලුන්ගල්

අන්න බලන්, අන්න බලන්
හරි ලස්සන බැලුන්
අන්න බලන්, සුලහේ
තැලවත ඒ බැලුන්

මුස්ස්තක්කි ඊත්ත බෙවත්ත
මොට්ටෙත් තෘප්ප පහුණ්කස්!
පෝස්ස්තක්කි ඊත්ත ඊත්ත
පෙරුත්තු බෙවුම් පහුණ්කස්!

මුව්වබක්කි උංදිවෙත්ත
මොට්ටෙත්තලයි බැලුන්ගල්
පෝව්වබක්කි උංද උංද
පෙරුත්තුවරමි බැලුන්ගල්

බබි හුං ජිරුණු
බෝල බෝල බැලුන්
පිශින පිශින තරමට
පිම්බෙනවා බැලුන්

මණ්සස් නිරුම් සිවප්ප නිරුම්
පමුප්ප නිරුප් පහුණ්කස්!
ශ්‍රාක්ෂි බරු ඊත්ත ඊත්ත
ඉඟල් බෙඳික්කුම් පහුණ්කස්!

මණ්ඩල් තිරම් සිවප්පනිරම්
පලුප්පනිරස් බැලුන්ගල්
රව්විවරෝ උංද උංද
රබල්වෙබික්කුම් බැලුන්ගල්

කොළ පාටයි, රතු පාටයි
දිලිසෙනවා බැලුන්
සුළං ගොඩක් පිම්බෝතින්
පිහිරෙනවා බැලුන්

- සෙල්ල කෘෂිපත්

නිපුණතාව

තම සම්පතමයන් සමඟ මූලික තොරතුරු පිළිබඳ සංවාදයේ යෙදෙයි.

ඉගෙනුම් ඉගෙනුවීම් ක්‍රියාවලිය
ක්‍රියාකාරකම

සිසුන් එළිමහනට කැටුව ගොස දෙදෙනා බැගින් කණබායම් වී තම තොරතුරු මධ්‍යසින් විමසීමේ
සංවාදයක යොදුවන්න.

එහි දී අසනු ලබන ප්‍රය්‍න කීපයක් සුවිශේෂ කර ප්‍රකාශ කිරීම. පසුව එම ප්‍රය්‍න දෙමළ බසින් අසන
ආකාරය ගුරුවරයා හඳුනවා දෙන්න. මෙහි දී එම වාක්‍ය සඳහා (දෙමළෙන් ලියා ගත්) තීරු කාඩ්පත්
හාවිත කළ තැක.

සිසුන්ට මෙම වාක්‍යවලට සවන් දීමට සලස්වා පසුව තිබුරුදී ව උව්වාරණය කරමින් පැවසීමට යොමු
කරන්න. සිසුන්ට වාක්‍ය තොදින් පුරු වන තුරු කීපවතාවක් ම කියවන්න.

සිසුන් දෙදෙනා බැගින් කණබායම් කර දෙමළ බසින් සංවාදයේ යොමු කරන්න. මෙහි දී
අවශ්‍ය තැන්වල දී පෙර ගේණිවල දී උග්‍ර ප්‍රය්‍න ද හාවිත කිරීමට ඉඩ සලස්වන්න.

ලදාහරණ :-

உங்கள் பெயர் என்ன?

இயாயே நம மோக்கு டி?

(கலின் ஞேனிவில் டி ஓரை கொ ஆகி)

உங்கள் பெயர் லின்ன?

நீங்கள் எத்தனையாம் வகுப்பில் படிக்கிறீர்கள்?

இயா ஓரை கொன்ன மோன பந்தியே டி?

நீங்கள் லின்னநயும் வழுப்பில் பசிக்கிரீர் கல்?

உங்கள் பாடசாலையின் பெயர் என்ன?

இயாயே பாஸலே நம மோக்கு டி?

உங்கள் பாவசாலையின் பெயர் லின்ன?

உங்களுக்கு எத்தனை வயது?

இயாயே வயசு கிய டி?

உங்களுக்கு லின்னநை வயடு ?

உங்களுக்கு எத்தனை சகோதர சகோதரிகள்?

இயாவ சஹேஷர சஹேஷரியே கீடீதேக் ஓன்னுவ டி?

உங்களுக்கு லின்னநை சஹேஷர சஹேஷரிகல்?

(மேல் பூர்ண அதர ஒர டி கீழ்ந்தே ஒகியாவ அனுவ ஸ்டூட்டு தீலிதூரை டீமுத தீர் கண்வன்ன.)

மூலின் பூர்ண கல கீழ்ந்து தீலிதூரை தென்னா லேசுவ் தீலிதூரை பூர்ண கரன்னா லேசுவ் மார்வன் மார்வுவ கீயாலு ம கீழ்ந்த பூர்ண ஆகிமே குயாகாரகமே யோடுவன்ன.

5.0 සිසු ප්‍රගතිය තක්සේරු කිරීම

5.1 ගැඳින්වීම

ප්‍රාථමික ගෞණිවල ඉගෙන ගන්නා සිසුන් සඳහා එලදායී වූ ඉගෙනුම් අත්දැකීම් සංවිධානය කිරීමේ දී ගුරුවරුන්ට, සිසුන් ඉගෙනිමේ දී පෙන්නුම් කරන දුෂ්කරතාවයන් හා දක්ෂතා පිළිබඳ ව සුවිශේෂී අවබෝධයක් කිනීම ආත්‍යවශය ය. ඒ අනුව පන්තියේ සිටින සියලු ම සිසුන්ට ගැලපෙන ආකාරයට ඉගෙනුම් ක්‍රම සංවිධානය කළ හැකි ය. මේ පුළුල් අරමුණෙන් යුතුව පන්ති කාමරය තුළ සිසුන්ගේ ප්‍රගතිය පිළිබඳ ව නිරන්තරයෙන් තොරතුරු රස් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය තක්සේරු කිරීම වශයෙන් හඳුන්වා දිය හැකි ය. සිසුන් තක්සේරු කිරීමේ විවිධ පරමාර්ථ තිබේ. ස්ථාපන කාර්යයන්, අනාවරණ කාර්යයන්, උපදේශන කාර්යයන්, සහතික පත් ප්‍රදානය කිරීම හා පර්යේෂණ කාර්යයන් මෙහි දී ප්‍රධාන වේ. එහෙත් ප්‍රාථමික ගෞණිවල දී තක්සේරු කිරීම ප්‍රධාන වශයෙන් ම අනාවරණය හා උපදේශනය යන කරුණු මුල් කර ගෙන ක්‍රියාත්මක වේ. ප්‍රාථමික ගෞණිවල සිසුන් ඉගෙනිමේ දී බොහෝ ගැටලු පෙන්නුම් කරයි. ගුරුවරුන් උගෙන්ත අතරතුර එවා හොඳින් හඳුනාගෙන එවාට විසුලුම් ලබා දීම අවශ්‍ය ය. තම පන්තියේ සිටින එක් එක් සිසුවා සුවිශේෂී ලෙස මුහුණපාන ගැටලු හඳුනාගෙන එ එක් එක් සිසුවාට ගැලපෙන ආකාරයට ඉගෙනුම් කටයුතු සංවිධානය කිරීම මෙමහින් පහසුවනු ඇත. ඒ මගින් සැම සිසුවකුම විෂයමාලාවෙන් අපේක්ෂා තිබුණු කරා කැටුව යාමට ගුරුවරුනට පුළුවන. සිසුන් පළමුවැනියා දෙවැනියා වශයෙන් තරා කිරීම හෝ දක්ෂ සිසුන් හා දුර්වල සිසුන් වශයෙන් වර්ග කිරීම හෝ වැනි කරුණු ප්‍රාථමික ගෞණිවල දී තක්සේරු කිරීමේ පරමාර්ථ තොවේ.

5.2 සිසුන් තක්සේරු කිරීම සඳහා හාවිත කළ හැකි ක්‍රමයිල්ප

සිසුන් තක්සේරු කිරීම සඳහා හාවිත කළ හැකි ක්‍රමයිල්ප ප්‍රධාන කරුණු දෙකක් යටතේ හඳුන්වා දිය හැකි ය.

5.2.1 සිසු ප්‍රගතිය විධිමත් ලෙස තක්සේරු කිරීම

ඉගෙන්වීමේ ක්‍රියාවලිය තාවකාලික ව නතර කොට පුර්ව සූදානමකින් හා සැලසුමකින් යුතු ව මුළු අවධානයම ඒ කෙරෙහි යොමු කොට කරනු ලබන තක්සේරු කිරීම විධිමත් තක්සේරු කිරීම වශයෙන් හැඳින්වීය හැකි ය. ඒ යටතේ විධිමත් පරීක්ෂණ හා ක්‍රියාකාරකම් සකස් කර හාවිත කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ. මේ සඳහා ප්‍රාථමික ගෞණිවල උගෙන්ත ගුරුවරුන්ගේ ප්‍රයෝගනය පිළිස සකසා ඇති විධිමත් පරීක්ෂණ සකස් කිරීම පිළිබඳ උපදෙස් සංග්‍රහය හාවිතයට ගත හැකි ය.

5.2.2 සිසු ප්‍රගතිය අවිධිමත් ලෙස තක්සේරු කිරීම.

සිසුන් ඉගෙනිමේ යෙදී සිටින අතරතුරම ඊට බාධා තොවන ආකාරයෙන් තොරතුරු රස් කිරීම මෙහි දී සිදු කෙරේ. මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් පුළුන් සමඟ තනි තනිව හෝ කණ්ඩායම් වශයෙන් හෝ සාකච්ඡා කිරීම, සිසුන් වැඩහි තිරත ව සිටින අතරතුර මුළුන්ගේ වැඩ තිරීක්ෂණය කර තොරතුරු ලබා ගැනීම, සිසුන්ගේ ගෙදර වැඩ ඇගයීමට ලක් කිරීම වැනි ක්‍රමයිල්ප හාවිත කරනු ලැබේ. මෙහි දී ගුරුවරයාගේ ව්‍යුත්තියාවය අනිශයෙන් වැදගත් වේ. ගුරුවරයා ගනු ලබන විනිශ්චයන් වඩාත් තිබුණි වැඩිහිටි ව ගැනීම සඳහා සැලකිල්ලෙන් යුතු ව කටයුතු කිරීම අවශ්‍ය ය. අවිධිමත් ක්‍රමයිල්ප මහින් සිසුන් පිළිබඳ ව විස්තරාත්මක වුත් ගණනාත්මක වුත් තොරතුරු ලැබෙන හෙයින් එවා ඉගෙනුම් ඉගෙන්වීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා වඩාත් එලදායී ලෙසයොදා ගත හැකි වනු ඇත.

සිසුන් පිළිබඳ ව ගුරුවරුන් අවිධිමත් ලෙස ගන්නා තිරණවල වලංගුනාවය ද ඉනා ඉහළ බව බොහෝ පර්යේෂණ මහින් අනාවරණය වී ඇත.

5.3 තක්සේරු කිරීමේ විවිධ ස්වරූපයන්

තක්සේරු කිරීම ඉගෙනුම ඉගෙනුවේ ක්‍රියාවලියේ විවිධ අවස්ථාවල දී සිදු කළ හැකි ය. ඒ අනුව තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සමඟීය තක්සේරු කිරීම හා සම්භවන තක්සේරු කිරීම යනුවෙන් වර්ග කළ හැකි ය.

සමඟීය තක්සේරු කිරීම :-

ඉගෙනුම අදියරක් අවසානයේ යම් ඉගෙනුම කොටසක් කොනෝක් දුරට සාධනය කර ගෙන ඇත් ද යන්න පරික්ෂා කිරීම සමඟීය තක්සේරු කිරීම යනුවෙන් අදහස් කෙරේ. ඒ අනුව අවුරුදුක්/වාරයක්/එකකයක් අවසානයේ එම අවුරුදුක්/වාරය/එකකය තුළ උගෙනුවන ලද විෂය කරුණු පාදක කර ගෙන සකස් කළ ප්‍රශ්න පත්‍රයක් මහින් සිදුන් ලබා ඇති ප්‍රගතිය තක්සේරු කළ හැකි ය. නමුත් මෙවැනි තක්සේරු කිරීමක් ප්‍රාථමික ශේෂී සඳහා වඩාත් යෝගා යැයි නිර්දේශ කිරීම අපහසු ය.

සම්භවන තක්සේරු කිරීම :-

යම් ඉගෙනුම අදියරක් අතරතුර දී තිරන්තරයෙන් සිදුන්ගේ ප්‍රගතිය හා ඉගෙනුම දුෂ්කරතා පිළිබඳ ව සොයා බැලීම සම්භවන තක්සේරු කිරීම යනුවෙන් අදහස් කෙරේ. ප්‍රාථමික ශේෂීවල සිදුන්, ඉගෙනුමේ දී මුහුණ දෙන ගැටුවලට ඉහාමත් ප්‍රායෝගික විසඳුම් ලබා දීම අතුවතා ය. එසේ නැතහොත් සිදුන් ලබන අසාර්ථකතවයන් ඔවුන් තව දුරටත් පසුබට සිදුන් බවට පත් කිරීමට හේතු වේ. එහෙයින් සිදුන් පිළිබඳ තිරන්තරයෙන් සොයා බැලීම ප්‍රාථමික ශේෂීවල තක්සේරු කිරීමේ ප්‍රධාන අරමුණක් වගයෙන් සැලකිය යුතු ය.

ප්‍රාථමික ශේෂීවල ක්‍රියාත්මක වනුයේ නිර්ණායක මූලික තක්සේරු කිරීම වේ. මෙහි දී ගුරුවරයා විසින් හාවිත කරනු ලබන අවධිමත් කුමවේදයන් කොරේහි වැඩි අවධානයක් යොමු කරනු ලැබේ.

විෂයමාලාවේ අන්තර්ගතය හා නිපුණතා අනුව සකස් කරගත් නිර්ණායක කරා සිදුන් ලහා වී තිබේ ද යන්න පරික්ෂා කිරීම නිර්ණායක මූලික තක්සේරු කිරීමයි. මේ සඳහා ප්‍රයෝග්‍රන්තයට ගැනීම පිළිස නිර්ණායක මූලික ව සකස් කර ඇති තක්සේරු පත්‍රිකා ප්‍රාථමික අවධිය සඳහා යෝජිත ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයන්හි අන්තර් ගත කර ඇත. මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයෙහි මව්බස සහ පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් විෂයයන් සඳහා තක්සේරු පත්‍රිකා ඒ ඒ විෂය කොටස් අවසානයේ ඇතුළත් කර ඇති අතර පොදු තක්සේරු කිරීමේ පත්‍රිකාවක් ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය අවසානයේ ඉදිරිපත් කර ඇත. තව ද ගණිතය විෂය සඳහා සකස් කර ඇති තක්සේරු පත්‍රිකාව ගණිතය ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයෙහි අවසානයේ ඇතුළත් කර ඇත.

පහත දක්වා ඇත්තේ ගණිතය, මව්බස හා පරිසර ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් විෂයයන්ට අදාළ ව සකස් කළ තක්සේරු කිරීමේ නිර්ණායක සඳහා තීදුළුන් කිහිපයකි.

ගණිතය - ඉලක්කම් හතර තොක් වූ සංඛ්‍යා දෙකක් ගෙන යාම ස්ථාන දෙකක් පමණක් සහිත ව එකතු කරයි.

මව්බස - නිවේදනයකට සවන් දී වැදගත් කරුණු ප්‍රකාශ කරයි.

පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් - මූග ආහාර වේලක් ගැනීමේ ඇති වැදගත්කම ප්‍රකාශ කරයි. දෙවන ජාතික සාමාජික ආහාරපානවල නම් තිවරදී ව හාවිත කරයි.

5.4 කාර්ය සාධන ගොනුව

සිපුන් තක්සේරු කිරීම සඳහා හාටින කළ හැකි ඉතාම එලදායී ක්‍රමයක් ලෙස කාර්ය සාධන ගොනු සලකනු ලැබේ. සිපුන් ඉගෙනීමේ දී මූහුණු දෙන ගැටුලු ඔවුන් තුළ තිබෙන දක්ෂතා අඛණ්ඩව ඇගයීමේ ක්‍රමයක් වශය වැදගත් වේ. ප්‍රාථමික ගෝනීවල බොහෝ ගුරුවරු එක් එක් සිපුවාගේ වැඩ වෙන වෙන ම ගොනුවල එකතු කිරීම පුරුද්දක් වශයෙන් කරනු ලැබේ. නමුත් කාර්ය සාධන ගොනුව මෙයට වඩා ඉදිරියට ගිය ක්‍රියාවලියක් යේ සලකනු ලැබේ. ඒ අනුව කාර්ය සාධන ගොනුව

සිපුවාගේ දක්ෂතා මෙන් ම මූහු ඉගෙනීමේ දී මූහුණ්පාන ගැටුලු තිරුපණය වන ආකාරයට ඉතා අර්ථාන්වින ලෙස සකස් කළ සිපුවාගේ වැඩ එකතුවක් ලෙස සලකනු ලැබේ. එය සිපුවා පිළිබඳ ව පැහැදිලි අදහසක් දක්වන දෙයක් විය යුතු ය. කාර්ය සාධන ගොනු පිළියෙළ කිරීම ගුරුවරයාගෙන් ගුරුවරයාට වෙනස් විය හැකි ය. තිශ්චින ක්‍රමයක් දැක්වීම අසිරිය. තිර්මාණාත්මක ගුරුවරයාට තමාගේ ම ක්‍රමයක් අනුගමනය කරමින් ඉතා උසස් මට්ටමේ කාර්ය සාධන ගොනුවක් සකස් කළ හැකි ය. කාර්ය සාධන ගොනුවකට ඇතුළත් කළ හැකි දේ මොනවාද? බොහෝ දුරට එවා සිපුන්ගේ වැඩවල තියදී, ලිපු ලේඛන, විසඳන ලද ගණිත ගැටුලු, අදින ලද විත, කරන ලද තිර්මාණ විය හැකි ය. එසේ ම ගුරුවරයා විසින් ලියන ලද කෙටි සටහන් ද එයට ඇතුළත් කළ හැකි ය.

5.5 කෙටි සටහන් ලිවීම හා පිරික්සුම් ලැයිස්තු හාටින කිරීම

සිපුන්ගේ ප්‍රගතිය හා ඉගෙනීමේ ගැටුප හැඳුනා ගැනීමේ දී එක් එක් සිපුවා පිළිබඳ ව ගුරුවරයාට ප්‍රයෝග්‍රහනවත් වන තොරතුරු කෙටි සටහන් වශයෙන් තබා ගැනීම ද ප්‍රයෝග්‍රහනවත් වේ. පන්තියේ උගෙන්වන අතරතුරදී සිපුන් පිළිබඳ ව තොරතුරු සම්බාධක් ගුරුවරන්ට ලැබේ. නමුත් මෙම තොරතුරු අර්ථාන්වින ලෙස ප්‍රයෝග්‍රහනයට ගැනීමක් බොහෝ විට සිදු තොකෙරේ. එම තීසා සිපුන් පිළිබඳ ව අනාවරණය කරගන්නා තොරතුරු පොතක කෙටි සටහන් වශයෙන් තබාගෙන එවා අවධා පරිදි ප්‍රයෝග්‍රහනයට ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතුයි.

පිරික්සුම් ලැයිස්තු හාටිනය ද එසේ ම ප්‍රයෝග්‍රහනවත් වන තවත් ක්‍රමයකි. ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය අවසානයේ ඉදිරිපත් කර ඇති තිර්ණායක කරා සිපුන් ලාභ වී තිබේ දැයි තීරණය කිරීම සඳහා එවැනි පිරික්සුම් ලැයිස්තු ද උපයෝගී කර ගත හැකි ය.

5.6 තක්සේරු කිරීමේ පත්‍රිකා හා එවා ප්‍රයෝග්‍රහනයට ගැනීම

රස් කරනු ලබන තොරතුරු වාර්තා කිරීම සඳහා යොදා ගත හැකි පත්‍රිකාවල ආකෘති හතරක් ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයන්හි ඇතුළත් කර ඇත. එවා මට්ටස, ගණිතය, පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම සහ පොදු තක්සේරු පත්‍රිකාව ලෙස තම් කර ඇත.

එවායේ එක් එක් සිපුවාගේ නම ඉදිරියෙන් එක් එක් ඉගෙනුම් එලය සඳහා එක් කොටුව බැඟින් වෙන් කර ඇත. සිපුන් ඒ ඒ ඉගෙනුම් එලය කරා ලාභ වී තිබේ ද තැන් ද යන්න, පරික්ෂා කිරීමෙන් අනුතුරු ව සටහන් කළ යුතු ය. පොදු තක්සේරු පත්‍රිකාවේ තක්සේරු කිරීමට හාජනය කළ යුතු බොහෝ “ඉගෙනුම් එල” වසර පුරාම යොයා බැලීය යුතු අපුරින් විහි දී ඇත. එක් ඉගෙනුම් එලයක් වාර තුනෙහි ම පරික්ෂා කිරීම සඳහා දී ඇති කොටුව වෙන් කර හාටිනයට ගන්න.

එක් එක් සිපුවා සම්බන්ධයෙන් එක් එක් ඉගෙනුම් එලය යටතේ ඔබ රස් කළ තොරතුරු ඇසුරෙන් පහන සඳහන් ආකාරයට සංකීත යෙදීමෙන් වාර්තා කළ හැකි ය.

තීරණය	සංකීතය
සාර්ථක ව කරයි	✓
දුෂ්කරතා පෙනුම් කරයි/තව දුරටත් උදවු අවධායී	•

යම් ඉගෙනුම් එලයක් සම්බන්ධයෙන් සිසුවක් සාර්ථකත්වය පෙන්නුම් කරන්නේ ද යන්න ගුරුවරයකු විසින් තීරණය කරනු ලැබීම සඳහා අදාළ ඉගෙනුම් එලයට ගැළපෙන පරිදි තමා ම සකස් කර ගත නිර්ණායක උපයෝගී කර ගැනීමට හැකි ය.

5.7 අනාවරණය හා ප්‍රතිකාර්ය

අවිධිමත්-සම්බන්ධ තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලියෙහි ප්‍රධාන අරමුණක් වන්නේ අනාවරණයයි.

යම් සිසුවකු සඳහා තක්සේරු පත්‍රයේ “.” සලකුණ යොදා ඇති සෑම අවස්ථාවක් කෙරෙහි ම ගුරුවරයාගෙවියෙෂ අවධානය යොමු විය යුතු ය. සිසුවා මූලුණ දෙන දුෂ්කරතා හැඳුනා ගෙන එමාට පිළියම් යොදා තැවත තක්සේරු කිරීමට හාජන කළ යුතු ය. එම “.” සංකේතය “/” සංකේතයක් බවට වෙනස් කිරීමට හැකි වන තෙක් මෙම ක්‍රියාවලිය දිගට ම සිදු කිරීම ගුරුවරුන්ගේ වගකීමයි.

හඳුනා ගනු ලබන ඉගෙනුම් දුෂ්කරතා මග හැර විම පිළිස එක් එක් අවස්ථාවට ගැළපෙන පරිදි සුවිශේෂ ප්‍රතිකාර්ය ඉගෙනුම්-ඉගන්වීම් කුම සම්පාදනය කිරීම ද වැදගත් ය. මේවා එක් එක් සිසුවා පෙන්නුම් කරන ඉගෙනුම් දුෂ්කරතා අනුව තීරණය විය හැකි ය.

එමෙන් ම යම් ඉගෙනුම් අනිමතාර්ථක් කෙරෙහි පන්තියේ සිසුන් වැඩි දෙනකු “.” සංකේත ලබා ඇත්තම එසේ විමට බලපෑ හේතු රාක්ෂකයක් තිබිය හැකි ය. එවා හඳුනා ගෙන සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ඇයුරින් සිසුන් අවශ්‍ය ඉගෙනුම් එල කරා ගෙන එම ගුරුවරයාගේ වගකීමකි.

5.8 වෙනත් කරුණු

- ◆ එක් සිසුවකුගේ ඉගෙනුම් ප්‍රගතිය තවත් සිසුවකුගේ ඉගෙනුම් ප්‍රගතිය සමඟ සැසදීමෙන් අධ්‍යාපනීක වගයෙන් වැදගත් වූ තීරණ ලබා ගැනීම අසීරුය. එම තීරණ සිසු-සිසු සාධන සැසදීමෙන් වලකින්න.
- ◆ එක් සිසුවකුගේ වර්තමාන සාධන මට්ටම එම සිසුවාගේ ම පුර්ව සාධන මට්ටම සමඟ සැසදීමෙන් සිසු ප්‍රගතිය පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගත හැකි හේතින් එ පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කළ යුතු ය. එසේ ම විෂයමාලාවේ අපේක්ෂණ කරා කොතරම් ලාභ වී ඇත්දැයි සොයා බැලීය යුතු ය.
- ◆ තමාගේ පන්තියේ සිටින සිසුන්ට ගැළපෙන ආකාරයට පන්තිය හාර ගුරුවරයාම තක්සේරු උපකරණ සකස් කිරීමට සමත් විය යුතු ය.

6.0 අත්‍යවශය ඉගෙනුම් නිපුණතා

6.1 හැඳින්වීම

නිපුණතාවක් යනුවෙන් මෙහි අදහස් කෙරෙනුයේ දැනුම, කුසලතා, ආකල්ප හා වටිනාකම්වල සංකීර්ණ සංකලනයකට ය. විවිධ ආකාරයේ නිපුණතා තිබිය හැකි ය. සමහර නිපුණතා කුසලතා දියාවට වැඩියෙන් බර වූ ඒවා වීමට ඉඩ ඇතේ.

දෙවන ප්‍රධාන අවධිය අවසන් කරනු ලබන සිසුන් එම අවධිය සඳහා නිර්දේශීත අත්‍යවශය ඉගෙනුම් නිපුණතාවල ප්‍රවීණත්වය ලබා ගෙන ඇතැයි තහවුරු කිරීමක් කළ යුතු බව ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන විෂයමාලා සැලැස්මෙහි සඳහන් කර ඇත. පැහැදිලි ව අවබෝධ කර ගත යුතු කරුණු කිහිපයක් මෙම ප්‍රකාශයේ ඇතුළත් ව ඇත.

එනම්

- අත්‍යවශය ඉගෙනුම් නිපුණතා යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද?
- පළමුවන ප්‍රධාන අවධිය සඳහා අත්‍යවශය ඉගෙනුම් නිපුණතා මෙනාවා ද?
- ප්‍රවීණත්වය යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද?
- නිපුණතාවක ප්‍රවීණත්වය තහවුරු කරන්නේ කෙසේ ද?

මේ එක එකක් පිළිබඳ ව විස්තර වශයෙන් විමසා බලමු.

6.2 අත්‍යවශය ඉගෙනුම් නිපුණතා යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද?

විෂයමාලාවක් සංවර්ධනය කිරීමේ දි එහි අන්තර්ගතය තීරණය කිරීමට වැදගත් ස්ථානයක් තිබූ වේ. විවිධ හැකියා මට්ටම්වල සිටින සිසුන්ට ගැළපෙන පරිදි සරල මෙන්ම සංකීර්ණ නිපුණතා, විෂයමාලාවක් තුළ සාමාන්‍යයන් ඇතුළත් කරනු ලැබේ.

එක් එක් ප්‍රධාන අවධිය අවසන් කිරීමට ප්‍රථම අදාළ ගේම්කිවල සෑම සිසුවකු ම පාහේ අනිවාර්යයෙන් ම ඉහළ මට්ටමක දක්ෂතා ප්‍රදර්ශනය කළ යුතු නිපුණතා සමුහයක් විෂයමාලා අන්තර්ගත තුළ අඩංගු ඇත. සෑම සිසුවකුම විසින් පුදුණ කළ යුතු යැයි අපේක්ෂා කරන මෙම නිපුණතා අප අත්‍යවශය ඉගෙනුම් නිපුණතා ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.

මේ අනුව අත්‍යවශය ඉගෙනුම් නිපුණතා ගණයට අයත් වනුයේ

- ඉගෙනුම් තව තුදුරටත් ගොඩ තැගීමට හා පවත්වා ගෙන යුමටත්,
- යහපත් පුරුවැසියකු ලෙස සාර්ථක ව ජ්‍යෙන් වීමටත් අනිවාර්යයෙන් ම අත්‍යවශය නිපුණතා වේ.

සැමට අධ්‍යාපනය ලබා දීමේ සම්මුතිය යටතේ සියලු ම සිසුන් තුළ අඩුම වශයෙන් අත්‍යවශය ඉගෙනුම් නිපුණතා වර්ධනය කරවීමට අප බැඳී ඇතේ.

පන්තියේ සියලු ම සිසුන් ගෙන ආ යුතු ඉහළතම ප්‍රාප්ති මට්ටම ලෙස අත්‍යවශය ඉගෙනුම් නිපුණතා කිසි විටෙකත් සැලකිය යුතු නොවේ. වඩා දක්ෂ සිසුන් විසින් වර්ධනය කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන එහෙත්, සියලු ම සිසුන් සඳහා අත්‍යවශය යැයි නොසැලකෙන ඉහළ මට්ටමේ නිපුණතා සමුහයක් ද විෂයමාලා අන්තර්ගතයන් තුළ ඇතේ. ඒවා අභිමත ඉගෙනුම් නිපුණතා ලෙස හැඳින්වේ.

ගුරුවරයාගේ අරමුණ විය යුත්තේ පන්තියේ සෑම සිසුවකු තුළ ම අත්‍යවශය ඉගෙනුම් නිපුණතා ඉහළ මට්ටමකට වර්ධනය කරන අතර, සිසුන් වැඩිදෙනකු තුළ අභිමත ඉගෙනුම් නිපුණතා වර්ධනය කිරීමට ජියවර ගැනීම ය.

6.3 දෙවන ප්‍රධාන අඩයිය සඳහා අත්‍යවශයා ඉගෙනුම් නිපුණතා මොනවා ද?

දෙවන ප්‍රධාන අඩයිය අඩයන් කරන සියුන් විසින් ඉහළ මට්ටමක හැකියාවන් පුදර්ගනය කළ යුතු ය සි අපේක්ෂා කරන අත්‍යවශයා ඉගෙනුම් නිපුණතා සමුහයක් හඳුනා ගෙන ඇත. මො හඳුනා ගැනීමේ දී තුන්වන හා හතරවන ගෞණිකවල විෂය නිර්දේශ සහ අනිකුත් විෂයමාලා ද්‍රව්‍ය ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කරන ලද අතර, ගරුවරුන්, ගරු උපදේශකවරුන්, කළීකාවාර්යවරුන්, විෂයමාලා සංවර්ධකයන් සහ ප්‍රවීණ අධ්‍යාපනයැයින් රිසකගේ අදහස් සැලකිල්ලට හාජත කරන ලදී. එමෙන් ම, වෙනත් රටවල ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති මොනි අත්‍යවශයා ප්‍රාථමි මට්ටම් ද අධ්‍යයනය කරන ලදී.

හඳුනා ගෙන ඇති අත්‍යවශයා ඉගෙනුම් නිපුණතා සමුහය විෂයයන් වශයෙන් වෙන් ව තොව, පොදු නිපුණතා සමුහයක් වශයෙන් සකස් කර ඇත. එම නිපුණතා සමුහය තුළ සන්නිවේදනයට, පෙෂරුණවයට, පරිසරයට, වැඩ ලෝකයට සූදානම් වෙමට, ආචාර ධර්ම හා ආගමට, ක්‍රිඩා විවේකයට සහ ඉගෙනුමට ඉගෙනීමට අදාළ නිපුණතා අන්තර්ගත ය.

6.4 ප්‍රවීණත්වය යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද?

යම් නිපුණතාවකට අදාළ දැනුම, කුසලතා හා ආකෘත්ප පිළිබඳ ව උසස් මට්ටමක හැකියාවන් පුදර්ගනය කරනු ලබන සියුවකු එම නිපුණතාවයේ ප්‍රවීණයකු ලෙස මෙහි දී පිළිගැනෙනු ඇත. උසස් මට්ටමක හැකියාවක් ලබා තිබේ ද සි තීරණය කිරීමට තක්සේරු කිරීමේ තුළින් රස් කළ විවිධ ආකාරයේ තොරතුරු සහ අදාළ තීරණයක එක් එක් නිපුණතාවට අදාළ ව සලකා බැඳීමට සිදු වෙනු ඇත.

යම් නිපුණතාවක් සම්බන්ධව ප්‍රවීණ මට්ටමට පැමිණි සියුවකු තුළ දක්නට ලැබිය හැකි ප්‍රධාන ලක්ෂණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- එම නිපුණතාවට අදාළ ඊළග ඉහළ මට්ටමට යොමු වීමට සූදානම් බව පෙන්නුම් කරයි.
- එම නිපුණතාව පිළිබඳ ව තමා තුළ ආතම විශ්වාසයක් ඇති බව පුදර්ගනය කරයි.
- එම නිපුණතාවට සම්බන්ධ දැනුම හෝ කුසලතා හෝ තවත් අයකුට පැහැදිලි කර දීමට හෝ ඉගෙනීමට හැකියාවක් පෙන්නුම් කරයි.
- එම නිපුණතාව පිළිබඳ ව විශේෂ උන්නදුවක් හෝ ආකාරක් දක්වන බව පෙන්නුම් කරයි.
- එම නිපුණතාව සම්බන්ධ ගැටුවකට මුහුණ පැ විට එය ස්වාධීන ව විසදා ගැනීමේ හැකියාව පුදර්ගනය කරයි.
- එම නිපුණතාවට අදාළ කාර්යයන් බොහෝ දුරට තීවුරු ච ව කරයි.
- ආකෘත්පවලට අදාළ නිපුණතාවන් සම්බන්ධ වර්යා තීරන්තරයෙන් පුදර්ගනය කරයි.

6.5 නිපුණතාවක ප්‍රවීණත්වය තහවුරු කරන්නේ කෙසේ ද?

නිපුණතාවක ප්‍රවීණත්වය තහවුරු කිරීම ඉගෙනුම් ඉගෙනීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ දීම සිදු කළ යුත්තකි. එ සඳහා යොදා ගත හැකි ප්‍රධාන කුම දෙකක් හඳුනාගෙන ඇත.

- (අ) අවධිමත් තක්සේරු කුම මගින් අඛණ්ඩව රස් කර වාර්තා කර ඇති තොරතුරු පමණක් ඇසුරෙන් තීරණ ගැනීම. (සම්භවන තක්සේරු තොරතුරු පමණි)
- (ආ) ඉහත (අ) හි සඳහන් තොරතුරුවලට අමතර ව සම්භිලිත තක්සේරු කිරීමක් හෝ වැඩි ගණනක් හෝ ඇසුරෙන් තීරණ ගැනීම.

ඉහත සඳහන් කුම හාවිත කර සියුන් අත්‍යවශයා ඉගෙනුම් නිපුණතාවලට ලහා වී තිබේ ද යන්න පිළිබඳ තීරණ ගැනීමට අවශ්‍ය මග පෙනීමේ අත්‍යවශයා ඉගෙනුම් නිපුණතා සම්බන්ධයෙන් පිළියෙල කර ඇති ගරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයෙහි අන්තර්ගතව ඇත.